

Universiteit
Utrecht

In open verbinding met de samenleving

JAARVERSLAG 2023

Voorwoord College van Bestuur

De Universiteit Utrecht werkt aan een betere wereld. Dat doen we met een open blik, open houding en met open wetenschap. Zo staat dat beschreven in ons Strategisch Plan 2025. We zijn nu ruim halverwege de periode van dit plan: een mooi moment om al even terug te kijken naar wat we tot zover bereikt hebben en waar de komende jaren extra focus nodig is. Dit jaarverslag biedt een overzicht en in dit voorwoord lichten we graag een aantal zaken uit.

Focus aanbrengen, rust en ruimte creëren

De samenleving is sterk in beweging: er spelen complexe opgaven en transities. Denk aan internationale conflicten, klimaatverandering en de energietransitie. Dit vraagt om inlevingskracht, analytisch vermogen, en het kunnen verbinden van verschillende perspectieven. Daarvoor is specialistische kennis nodig, maar ook de vaardigheid om inzichten kritisch te kunnen beoordelen en over grenzen heen te kunnen kijken.

Om dit optimaal te bewerkstelligen in ons onderwijs, geven we verder vorm aan het Utrechtse onderwijsmodel. We zetten in op meer ruimte voor contextrijk en activerend onderwijs en werken samen met onze partners in binnen- en buitenland om studenten maatschappelijk georiënteerde verbredings- en profileringskansen te bieden. De verdere ontwikkeling van ons onderwijsmodel helpt om de verschillende innovatieprogramma's beter op elkaar af te stemmen en goed te laten aansluiten bij ontwikkelingen binnen de faculteiten. Alles bij elkaar helpt het ons om meer focus aan te brengen.

Ook blijven we hard werken aan verlichting van de werkdruk en het creëren van meer rust en ruimte voor medewerkers. Dit lukt alleen als we onze mensen in hun kracht en met energie hun werk kunnen laten doen. Aandacht voor elkaar, samenwerking en verbonden zijn met elkaar, zijn daarbij onze uitgangspunten. Dit is belangrijk voor het behoud van het talent van onze medewerkers en bij de werving en selectie van nieuwe medewerkers. Om die reden lag er in 2023, maar dat zal ook in de toekomst zo zijn, veel focus op het versterken van aantrekkelijk werkgeverschap en werving van nieuwe mensen. De financiële middelen uit het bestuursakkoord hebben ruimte gecreëerd voor onze medewerkers en leiden tot meer vaste aanstellingen. Dat lukt met de inzet van extra geld in de vorm van impulsmiddelen, sectorplangelden en starters- en stimuleringsbeurzen. Daar zijn we blij mee! Tegelijk zetten we in op meer aandacht voor strategische personeelsplanning. Uit de jaarrekening blijkt dat de financiële meerjarenpositie van de Universiteit Utrecht, mede in het licht van de grote vastgoedopgave en daaraan

toegevoegd de recente politieke ontwikkelingen, onder druk komt te staan en in de komende periode nadrukkelijk onze aandacht en bestuurlijk leiderschap zal vragen.

In 2023 is een begin gemaakt met de implementatie van het universiteitsbrede programma Asturias. Dit programma is gericht op een efficiënte en toekomstbestendige bedrijfsadministratie. In 2024 en daarna zal veel aandacht naar dit grote en brede programma blijven uitgaan. Bovendien zijn we gestart met de voorbereidingen voor het Strategisch Plan 2030 en blijven we met veel energie werken aan de uitvoering en vernieuwing van het strategisch huisvestingsplan.

Duurzame ontwikkeling

Daarnaast gaan we in 2024 belangrijke vervolgstappen zetten in het realiseren van onze duurzaamheidsambities. We werken hard aan de realisatie van een 'zero waste to landfill' universiteit – in 2030 wil de Universiteit Utrecht geen afval meer verbranden of storten. We werken toe naar een CO₂-neutrale universiteit, brengen ons energieverbruik steeds verder terug en zetten in op de transitie naar duurzame energie. Zo stijgt, door een nieuwe samenwerking met ZonneparkA12 in Bunnik, het aandeel eigen zonne-energie in één stap van ca. 3% naar ca. 20% van de huidige elektriciteitsvraag.

In 2024 werken we het afwegingskader voor samenwerkingen met de fossiele industrie verder uit. De discussie hierover kwam in 2023 in een stroomversnelling. Tijdens de Dies Natalis in maart spraken we intensief over klimaatverandering. In die periode gingen we ook dieper met onze gemeenschap in gesprek over de samenwerkingen tussen de universiteit en de fossiele industrie. In mei bezetten studenten een ruimte in een van onze gebouwen; ze wilden dat de universiteit alle banden met de fossiele industrie verbreekt. Inspraak en democratie staan hoog in het vaandel en daarom hebben we in 2023 de ruimte gegeven voor verschillende zienswijzen en stakeholders om hun stem te laten horen. We zien dit als mogelijkheden voor dialoog en zijn bij manifestaties actief in dialoog gegaan met bezorgde medewerkers en studenten, maakten goede afspraken en hebben met de studenten het debat gevoerd.

Open blik, open houding

Daar draait het om wat ons betreft: het gesprek blijven voeren. Elkaars meningen leren kennen, waarderen en respecteren. Zo houden we belangrijke kernwaarden van het democratische proces in onze organisatie in ere. Met alle complexiteit van deze wereld en conflicten om ons heen, is het juist belangrijk om de waarde van het democratische proces te blijven respecteren. Het opleggen van meningen of besluiten, past daar niet bij.

Geopolitieke ontwikkelingen en de complexe samenleving lijken de polarisatie te vergroten. Gebeurtenissen buiten Nederland hebben regelmatig – en het lijkt soms, steeds sterker – een impact op onze universiteit, met name op medewerkers en studenten met een link met de landen waar deze gebeurtenissen plaatsvinden.

Sinds het najaar van 2023, en tot op de dag van vandaag, zijn er verschillende protesten geweest over de situatie in Israël en de Palestijnse gebieden. Ook daaraan geven we, binnen de bestaande kaders, zo veel mogelijke ruimte.

Als lerende organisatie zijn we continu in beweging, zoals van een universiteit mag worden verwacht. Er is ruimte voor verschillende perspectieven en gevoelens. Wanneer de onderlinge spanning toeneemt, is het extra belangrijk om het open gesprek met elkaar te blijven voeren. Met een respectvolle dialoog proberen we ervoor te waken dat het soms verhitte en gepolariseerde maatschappelijke en politieke debat ons niet uit elkaar drijft.

Democratie

De voor ons zo essentiële democratische waarden zetten we dit jaar centraal tijdens onze 388ste Diesviering. Daar gaan we in gesprek over democratie en in het bijzonder over de toekomst van de democratie. Wereldwijd zien we een toename van het aantal autocratische regeringen, ten koste van democratieën. We gaan het hebben over de belangrijke ongeschreven spelregels van de democratie. Als universiteit hebben we een rol in het onderhoud van die ongeschreven regels. We kijken ernaar uit om daar verder over te praten tijdens onze Diesviering.

Soms zorgt de democratie voor verrassingen. Zoals bij de verkiezingsuitslag eind 2023. Deze uitslag riep veel op, zowel binnen als buiten de universiteit. Bijvoorbeeld vragen over de waarde die wordt gehecht aan wetenschap en onderwijs. En het baarde internationale studenten en medewerkers ook zorgen over wat deze uitslag voor hen betekent.

Wij geloven dat verschillende perspectieven en nationaliteiten van waarde zijn. Al onze internationale studenten en collega's zijn welkom en blijven welkom. De Universiteit Utrecht is een internationale gemeenschap en biedt daarmee een inspirerend academisch klimaat. We koesteren dat internationale karakter en onze internationale collega's en studenten in het bijzonder. Samen met de andere Nederlandse Universiteiten werken we aan een pakket maatregelen die als doel hebben om het goede van internationalisering voor de universiteiten te behouden en eventuele knelpunten aan te pakken.

Wetenschap voor de samenleving

Onze medewerkers en studenten spelen dagelijks een actieve rol in het publieke debat. Die inzet zien we en waarderen we. Want door het delen van kennis maken we echt impact als universiteit.

Daarover spraken we tijdens de Opening van het Academisch Jaar 2023-2024. Die bijeenkomst stond in het teken van *public engagement* en van de heropening van het verbouwde Universiteitsmuseum, het UMU. Hier gaan we de verbinding aan met de samenleving en brengen we wetenschap naar een breder publiek, in het bijzonder families, met veel interactieve experimenten. Dat past geheel bij onze aandacht en cultuur van samenwerking, een open houding, en open science.

Bij een open houding hoort ook transparantie en het vermogen om kritisch naar de eigen organisatie te kijken. Zo is in 2023 besloten om een in 2008 verleende doctorsgraad terug te trekken, omdat uit onderzoek bleek dat het proefschrift niet voldeed aan belangrijke principes van wetenschappelijke integriteit zoals zorgvuldigheid en precisie, betrouwbaarheid en controleerbaarheid en replicatie. Ook is een stuurgroep ingesteld die zich bezighoudt met het slavernijverleden van de Universiteit Utrecht en kolonialisme. Zo kunnen we het 'rekenschap geven' van het verleden van de universiteit, echt gestalte geven.

Utrecht Holdings, het Knowledge Transfer Office van de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht, deed aangifte van oplichting en omkoping waarbij drie (oud-) medewerkers betrokken waren. Vanwege lopende juridische procedures is de Universiteit Utrecht terughoudend met communicatie hierover. In de afgelopen periode is gewerkt aan maatregelen om onregelmatigheden in de toekomst waar mogelijk te voorkomen.

Sociale veiligheid is een thema dat doorlopend de aandacht heeft. Als universiteit willen we een fijne en veilige studie- en werkomgeving bieden aan alle studenten en medewerkers. De afgelopen jaren zijn de procedures en regelingen op orde gebracht, maar dit zijn slechts hulpmiddelen. Een veilig klimaat creëren we met elkaar en dat vraagt inzet van ons allemaal. In het plan van aanpak voor 2023-2024 ligt de focus daarom op preventie en bewustwording. We bevorderen en ondersteunen het onderlinge gesprek binnen alle niveaus van de universiteit, onder andere met trainingen. Ook blijven we de zorgstructuur en vindbaarheid daarvan monitoren en verbeteren.

Het afgelopen jaar nam Frank Miedema afscheid als vice-rector Onderzoek en voorzitter van het Open Science programma. Als een van de grondleggers van de beweging 'Science in transition' heeft hij de grote culturele verandering richting open science mede in gang gezet. Voor al zijn inspanningen ontving hij de zilveren penning van de Universiteit Utrecht. Alhoewel het Open Science programma eind 2023 ten einde is gekomen, gaan we er natuurlijk mee verder, want open science is onze cultuur van werken en er is nog veel te doen. Alle faculteiten hebben aandacht voor en sturing op open science en zijn volop bezig met de implementatie daarvan.

Frits van Oostrom – de eerste universiteitshoogleraar die de Universiteit Utrecht ooit had – ontving tijdens zijn afscheid de zilveren erepenning voor zijn excellente onderzoek en belangrijke bijdragen aan het toegankelijk maken van kennis voor studenten en het brede publiek. Zijn erepenning bevat de treffende inscriptie: "Enthousiasmerend leermeester van ontelbaren".

In 2023 startte Martine Verbeek als eerste Universiteitssecretaris van de Universiteit Utrecht. Elaine Mak trad aan als nieuwe decaan van de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie (REBO). Zij volgt Janneke Plantenga op die met emeritaat is gegaan.

Janneke Plantenga kreeg de koninklijke onderscheiding voor haar inzet voor de sociaal economische positie van vrouwen en gelijkheid, diversiteit en inclusie. Leoniek Wijngaards-de Meij heeft Marcel van Aken opgevolgd als decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen.

Tot slot willen wij hier memoreren dat we in 2023 na acht jaar afscheid hebben genomen van Jan van der Eijk als lid van de Raad van Toezicht, en Jeroen Cammeraat hebben verwelkomd als nieuw lid. We willen Jan bedanken voor zijn grote toewijding en betrokkenheid bij de UU.

prof. dr. Anton Pijpers, voorzitter

drs. Margot van der Starre, vice-voorzitter

prof. dr. Henk Kummeling, rector magnificus

Anneloes Krul, studentassessor (tot 31-08-2023)

Chiara Stam, studentassessor (per 01-09-2023)

Inhoudsopgave

Voorwoord College van Bestuur	2
Verslag van de Raad van Toezicht	6
Verslag van de universiteitsraad	11

BESTUURSVERSLAG 2023

Universiteit Utrecht profiel en kerncijfers	16
• Organogram bestuursstructuur	17
• Organogram met verbonden partijen die zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2023	17
• Jaarrapportage bezwaren, beroepen en klachten	20
Hoofdstuk 1: Onderwijs · Toekomstbestendige onderwijscultuur	30
Hoofdstuk 2: Kwaliteitsafspraken	38
Hoofdstuk 3: Onderzoek en Impact · Samenwerken over grenzen heen	47
Hoofdstuk 4: Academische gemeenschap · Een hechte gemeenschap	63
Hoofdstuk 5: Universiteit en Omgeving · Focus op duurzame ontwikkeling	71
Bestuursakkoord 2023	84
NPO-paragraaf	91
Hoofdstuk 6: Financiën	99
Hoofdstuk 7: Intern risicobeheersings- en controlesysteem	120
Bestuursverklaring	132

JAARREKENING 2023

Jaarrekening	133
Overige gegevens	197

BIJLAGEN

Bijlage 1: Prijzen, onderscheidingen en teamprestaties	203
Bijlage 2: Overzicht nevenwerkzaamheden	206
Bijlage 3: Kwaliteitsafspraken per faculteit	209
Bijlage 4: Statistieken	231
Bijlage 5: Verbonden partijen	244

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht blikt in dit jaarverslag terug op een bewogen jaar. Naast het nog altijd voortdurende gewapende conflict in Oekraïne brak ook in het Midden-Oosten een gewapend conflict uit. Dit leidt tot veel zorgen en onrust in de samenleving en ook binnen de gemeenschap van de Universiteit Utrecht. We beseffen en begrijpen dat de situatie veel emotie oproept bij individuele leden van de universitaire gemeenschap en hebben grote waardering voor de inzet om ondanks de emotie en de verschillende manieren van kijken met elkaar in gesprek te blijven. Dat geldt ook voor de klimaatopgave waarbij door middel van deep democracy sessies en op andere manieren gezocht is naar uitwisseling, bespreking en verbinding. De raad kijkt met trots en waardering naar de impactvolle prestaties die alle universitaire medewerkers ondanks de onrustige context geleverd hebben binnen onderwijs en onderzoek.

Met dit verslag legt de Raad van Toezicht verantwoording af over het uitgeoefende toezicht in 2023. De raad heeft in 2023 via verschillende bijeenkomsten, evenementen en vergaderingen contact gehad met studenten en medewerkers, vanuit zeggenschap en medezeggenschap. De raad heeft zich zo goed mogelijk geïnformeerd over wat er leeft binnen de academische gemeenschap. Daarnaast heeft de raad in de overleggen met het College van Bestuur gesproken over de bestuursagenda en uiteenlopende interne en externe ontwikkelingen.

Een van de meest urgente maatschappelijke uitdagingen is de duurzaamheidsopgave. De raad schreef in het jaarverslag 2022 blij te zijn dat de universiteit stevige ambities heeft op het gebied van duurzaamheid en toewerkt naar een CO₂-neutrale universiteit in 2030. De raad heeft in 2023 toegezien op de stappen die daartoe worden gezet; zo zijn investeringsbesluiten goedgekeurd die bijdragen aan minder energieverbruik, bijvoorbeeld door de aankoop van een zonnepark, de aanleg van een warmte-koude-opslag en verduurzaming van vastgoed.

Een andere opdracht voor de universiteit is sociale veiligheid. De Raad is positief over de manier waarop de zorgstructuur inmiddels is ingericht bij de Universiteit Utrecht, waarvan de herziene code, klachtenregeling en Commissie Interpersoonlijke Integriteit onderdeel uitmaken. In het najaar van 2023 heeft de raad ook met interne experts gesproken om hun bevindingen uit eigen hand te horen; de raad hecht eraan dat er zowel voor de klager als de beklagde een goed proces is ingericht. Het plan van aanpak sociale

veiligheid 2023–2025 richt zich nu op de volgende stap: preventie. De raad onderschrijft deze volgende stap en is zich ervan bewust dat sociale veiligheid de komende jaren een belangrijk gespreksonderwerp zal blijven.

De Universiteit Utrecht heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de transitie naar Open Science waarbij onderzoeksresultaten zo vroeg mogelijk vrij toegankelijk worden gemaakt voor anderen. Dit vraagt om een open blik en open houding. De raad heeft in een werkbezoek gesproken met een groep betrokken medewerkers (PhD's, hoogleraren, programmamedewerkers, et cetera) en is trots dat de universiteit vooroploopt in deze transitie.

De ontwikkelingen in Artificial Intelligence gaan razendsnel en daar anticipeert ook de Universiteit Utrecht op. In het onderwijs, bijvoorbeeld vanwege het effect van Language Models zoals ChatGPT op toetsing, én via het onderzoek, doordat de Universiteit Utrecht bijdraagt aan het onderzoek naar de effecten en de verdere ontwikkeling van AI. De Universiteit Utrecht heeft een uniek interdisciplinair profiel dat zich uitstrekt over verschillende wetenschapsgebieden, waaronder informatica, filosofie, taalkunde en psychologie. De raad heeft voorbeelden besproken met het College van Bestuur van Human Centered AI (ook wel responsible AI genoemd) en volgt de ontwikkelingen met belangstelling.

Onderwijs en onderzoek

De raad heeft uit eigen gelederen een commissie samengesteld die zich specifiek richt op het (de kwaliteit van) onderwijs en onderzoek en, indien relevant, de raad over deze onderwerpen adviseert. De commissie heeft zich in 2023 gebogen over terugkerende thema's zoals de risicoanalyse kennisveiligheid en de kwaliteitszorg onderwijs en onderzoek. Deze thema's zijn vervolgens ook in de raad als geheel besproken. Er hebben verdiepende gesprekken over kwaliteitszorg plaatsgevonden en de raad heeft geconstateerd dat de kwaliteitszorg op orde is. Het College van Bestuur heeft de raad geïnformeerd over de acties die in overleg met de Universiteitsraad in gang zijn gezet ter versterking van de medezeggenschap – de raad is positief over deze ontwikkelingen en onderschrijft het belang van een goed werkende medezeggenschap voor de Universiteit Utrecht van harte.

Het gesprek dat in 2022 is gestart over de groei van het aantal studenten bij de Universiteit Utrecht en de grenzen die in zicht komen als het gaat om huisvesting, bemensing en voorzieningen, werd in 2023 vervolgd. De raad is blij te zien dat het gesprek hierover constructief wordt gevoerd met de decanen. De wens om niet verder te groeien wordt gedeeld, maar de raad verwacht ook dat de praktijk weerbarstig is en dat er op korte termijn weinig instrumenten te verwachten zijn om de studentenaantallen te kunnen regisseren. Aanvullend op dit dilemma heeft de raad in 2023 de landelijke ontwikkelingen nauwlettend gevolgd als het gaat om het beheersen van de instroom van internationale

studenten. De raad steunt het College van Bestuur in het koesteren van het internationale karakter van de universiteit en het benadrukken dat alle studenten en medewerkers welkom zijn; hun aanwezigheid is essentieel voor een inspirerend academisch klimaat.

Ook heeft de raad de stand van zaken en de voortgang over de kwaliteitsafspraken besproken en geconstateerd dat het College van Bestuur deze afspraken uitvoert conform het landelijke kader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.

In het afgelopen jaar is in de commissie en in de raad gesproken over de actualisering van het onderwijsmodel. Het Utrechtse onderwijsmodel, dat zijn oorsprong heeft in 2002, blijft overeind maar wordt geactualiseerd vanuit de behoefte om de achterliggende principes en het doel te verhelderen en de behoefte om het model op onderdelen door te ontwikkelen. De raad is positief over de bottom-up benadering van het project en de ontwikkeling van 'graduate attributes' die het potentieel articuleren dat gerealiseerd kan worden in de interactie tussen student en de Universiteit Utrecht.

Sinds 2021 is bij de vergaderingen van de Commissie Onderwijs en Onderzoek ook de studentassessor van het College van Bestuur aanwezig als adviserend lid; de raad heeft ook dit jaar ervaren dat haar perspectief een waardevolle bijdrage levert aan de gesprekken.

Huisvesting

De raad is door het College van Bestuur nauw betrokken bij de actualisering van het Strategisch Huisvestingsplan. Uit het geactualiseerde plan blijkt dat de vastgoedopgave van de Universiteit Utrecht zeer groot is en dat de daadwerkelijke uitvoering conform het huidige plan binnen het beoogde tijdsbestek een te groot beslag zal leggen op de financiën van de universiteit. De raad is positief gestemd dat het College van Bestuur aan verwachtingsmanagement doet en zal werken aan een manier om de uitvoering en de daarbij behorende investeringen te kunnen monitoren en bij te sturen.

Financiën

De raad sprak zowel in de plenaire vergadering als in de vergaderingen van de auditcommissie over een aantal belangrijke financiële thema's. Zo besprak de raad het jaarverslag 2022 samen met het accountantsverslag, het controleplan 2023 van de accountant, de kwartaalrapportages, de kaderbrief 2024 en de begroting 2024. Op basis van deze stukken heeft de raad toegezien op de doelmatige aanwending van beschikbare middelen en besteding van reserves door bij de bespreking in zowel de auditcommissie als in de plenaire Raad van Toezicht niet alleen op de financiële ontwikkelingen te focussen maar ook op de inhoudelijke resultaten op het gebied van onderwijs, onderzoek en impact. De raad heeft gesproken over de middelen die de Universiteit Utrecht ontvangt uit het Nationaal Programma Onderwijs, de kwaliteitsafspraken en het bestuursakkoord; de raad is verheugd dat deze middelen de Universiteit Utrecht in 2023 ruimte hebben gegeven om onder andere de werkdruk te verlichten.

De raad heeft, na een positief advies van de auditcommissie, het jaarverslag 2022 en de begroting 2024 goedgekeurd. De raad heeft bij de goedkeuring van het jaarverslag 2022 vastgesteld dat de beschikbare middelen doelmatig zijn besteed.

De vergaderingen werden deels bijgewoond door de externe accountant Ernst & Young; de raad heeft het contract met Ernst & Young voor de jaarrekeningcontrole verlengd tot juli 2025. Voor de meerjarenbegroting onderschrijft de Raad de aanpak van het College van Bestuur, waarbij de begroting vanaf 2025 kritisch en inhoudelijk tegen het licht wordt gehouden om ervoor te zorgen dat tegenvallende eerste geldstroominkomsten kunnen worden opgevangen.

De Auditcommissie heeft in 2023 verschillende onderwerpen besproken over de financiële positie van de Universiteit Utrecht, maar ook over onderwerpen die betrekking hadden op risicobeheersing, huisvesting, IT en informatiebeveiliging. De commissie heeft de audits die zijn uitgevoerd door Internal Audit besproken evenals het jaarplan en het jaarrapport van Internal Audit.

De Auditcommissie en de plenaire Raad van Toezicht hebben zich laten informeren over de aangiftes van Utrecht Holdings tegen drie (oud-) medewerkers en hebben meermalen met het College van Bestuur gesproken over de maatregelen die worden getroffen om onregelmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Contact met de Universiteitsraad

De contacten met de Universiteitsraad heeft de Raad van Toezicht wederom als positief en constructief ervaren. Aan het begin van het academisch jaar maakte de raad formeel kennis met de (nieuwe) Universiteitsraad. Daarnaast heeft een aantal leden van de raad tweemaal overleg gevoerd met een delegatie van de Universiteitsraad, deels buiten aanwezigheid van het College van Bestuur. Deze gesprekken zijn voor de raad waardevol, ook om beter inzicht te krijgen in actuele thema's en zorgen die leven onder studenten en medewerkers. Tot slot heeft de raad de Universiteitsraad gehoord over de voorgenomen benoeming van Jeroen Cammeraat tot lid van de Raad van Toezicht.

Samenstelling Raad van Toezicht

In oktober 2023 heeft de raad Jeroen Cammeraat verwelkomd als nieuw lid van de Raad van Toezicht; hij volgde Jan van der Eijk op die na twee termijnen niet meer herbenoembaar was. De raad is Jan van der Eijk zeer erkentelijk voor zijn bijdrage in de afgelopen acht jaar. Hij was een deskundige sparringpartner voor de leden van het College van Bestuur en een ervaren, deskundige en prettige collega in de Raad van Toezicht. Met het vertrek van Jan van der Eijk heeft de raad Mirjam Bult-Spiering uit zijn midden aangewezen als vice-voorzitter.

Werkgeverschap

De Raad van Toezicht is de werkgever van de leden van het College van Bestuur en heeft in die rol individuele jaargesprekken gevoerd met de leden van het college. De raad heeft de leden van het college gecompimenteerd met de bereikte resultaten en de wijze waarop zij ook op moeilijke thema's het gesprek binnen de universitaire gemeenschap organiseren, aangaan en verbinding zoeken. Het gezamenlijke jaargesprek over de resultaten in 2023 en de vooruitblik naar 2024 moest door omstandigheden worden verplaatst naar januari 2024.

In juli 2023 heeft de Raad zijn jaarlijkse zelfevaluatie gehouden waar de onderlinge samenwerking en feedback op elkaars functioneren centraal stond. De werkwijze die in 2022 werd afgesproken is geëvalueerd en doorontwikkeld. Aanvullend op de zelfevaluatie in eigen kring heeft de raad ook feedback van de leden van het College van Bestuur gevraagd en besproken. Om ervoor te zorgen dat de raad voldoende verdieping in de agenda's kan aanbrengen en het contact met verschillende groepen medewerkers en studenten kan organiseren, is in het najaar van 2023 de jaarplanning 2024 gemaakt. De raad heeft geconstateerd dat de kernwaarden ambitie, betrokkenheid, onafhankelijkheid en inspiratie breed worden gedragen in de organisatie; ook voor de eigen werkwijze heeft de raad vanuit deze kernwaarden gewerkt.

De HR-commissie van de Raad van Toezicht heeft de opvolging van Jan van der Eijk voorbereid alsmede de jaargesprekken met de Collegeleden.

Ten slotte heeft de raad in de reguliere vergaderingen aandacht besteed aan de Code Goed Bestuur en heeft de raad vastgesteld dat deze is nageleefd. De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsmaximum voor 2024 op 233.000 euro vastgesteld, conform de WNT-norm.

ir. Karin Laglas, voorzitter

dr. Mirjam Bult-Spiering, vicevoorzitter

drs. Bas Hendriks

dr. Adrian de Groot Ruiz

drs. Jeroen Cammeraat MBA

SAMENSTELLING EN PERSONELE WISSELINGEN IN DE RAAD VAN TOEZICHT EN HET COLLEGE VAN BESTUUR IN 2023

SAMENSTELLING COLLEGE VAN BESTUUR

Chiara Stam is vanaf 1 september de nieuwe studentassessor in het College van Bestuur (CvB). Zij volgt Anneloes Krul op en wordt daarmee de derde studentassessor in de geschiedenis van het universiteitsbestuur. Het College van Bestuur was in 2023 als volgt samengesteld:

prof. dr. Anton Pijpers (voorzitter) is nauw verbonden aan de Universiteit Utrecht. Hij studeerde er diergeneeskunde, promoveerde er, werd er hoogleraar. Tussen 2000 en 2009 verliet hij de universiteit en was hij algemeen directeur van de Gezondheidsdienst voor Dieren. Hij keerde terug in 2009 en werd decaan bij de faculteit Diergeneeskunde. In 2014 volgde hij de vicevoorzitter van het college op en sinds oktober 2017 is hij voorzitter van het College van Bestuur. Als bruggenbouwer werkt hij graag samen met decanen, studenten en medewerkers aan zowel een sterk regionaal netwerk als de internationale uitstraling van de universiteit.

drs. Margot van der Starre (vicevoorzitter) is sinds maart 2021 lid van het College van Bestuur. Ze was eerder werkzaam bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht als manager bedrijfsvoering. Van 2010 tot 2017 was ze managing director van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen. Daarna was zij voorzitter van de Raad van Bestuur van Zorgpartners Midden-Holland. Ze gelooft in de kracht van community building en teamwork; waar UU'ers elkaar weten te vinden en waarderen, levert de Universiteit Utrecht de beste prestaties.

prof. dr. Henk Kummeling (rector magnificus) is sinds 1995 als hoogleraar Staatsrecht verbonden aan de Universiteit Utrecht. In 2015 werd hij benoemd tot universiteitshoogleraar als erkenning voor zijn grote wetenschappelijke staat van dienst. Tussen 2008 en 2014 was Kummeling decaan van de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie (REBO). Sinds 1 juni 2018 is hij rector magnificus en maakt hij daarmee onderdeel uit van het College van Bestuur. Eén van zijn speerpunten is de verbinding tussen de universiteit en maatschappij.

Chiara Stam (studentassessor) is student Media en Cultuur aan de faculteit Geesteswetenschappen. Eerder deed zij onder meer bestuurlijke ervaring op als voorzitter van haar studievereniging en als assessor bij de faculteit Geesteswetenschappen. Ook was ze lid van zowel de medezeggenschapsraad van de faculteit Geesteswetenschappen als van de Universiteitsraad. In haar rol als studentassessor deelt Stam mee aan verschillende overleggen die relevant zijn voor Universiteit Utrecht-brede beleidsontwikkeling, zoals de wekelijkse vergaderingen van het College van Bestuur, bilaterale overleggen

met faculteitsbesturen en het overleg tussen College van Bestuur en decanen. De focus van de assessor ligt op onderwijs- en student gerelateerde onderwerpen. Om goed geïnformeerd en aangesloten blijft zij nauw contact onderhouden met studenten, waaronder de studentassessoren in de faculteiten en studenten in de Universiteitsraad en studentenorganisaties.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht was in 2023 als volgt samengesteld:

ir. Karin Laglas (voorzitter RvT, lid commissie HR) is per 1 mei 2020 benoemd tot lid van de Raad van Toezicht en per 1 augustus 2022 tot voorzitter van de Raad van Toezicht. Tot 1 juni 2021 was zij werkzaam als directievoorzitter van de Woningcorporatie Ymere. Daarvoor was ze decaan van de faculteit Bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft en werkte zij onder meer bij OVG Projectontwikkeling, Rodamco Europe, MAB Groep en aan het begin van haar carrière bij Twynstra Gudde. Laglas heeft een jarenlange ervaring in het brede spectrum van bouw en vastgoed.

dr. Mirjam Bult-Spiering (vicevoorzitter RvT, voorzitter HR commissie, lid O&O commissie) is sinds 1 januari 2022 lid van de Raad van Toezicht. Ze is werkzaam in de afdeling advisering van de Raad van State als staatsraad. Ze was onder meer vicevoorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Twente, wetenschapper, universitair docent en opleidingsmanager publiek-private samenwerking aan de Universiteit Twente. Zij is werkzaam geweest als sectormanager bij KPMG en federatiesecretaris van de 3TU. Bult is bestuurskundige en promoveerde aan de Universiteit Twente op een onderzoek naar publiek-private samenwerking.

drs. Bas Hendriks (lid RvT, voorzitter Auditcommissie) is sinds 1 januari 2022 lid van de Raad van Toezicht en voorzitter van de Auditcommissie. Sinds maart 2023 is hij bestuurder (CFO) bij woningcorporatie Stadgenoot. Hij studeerde Econometrie in Tilburg. Voorheen was hij werkzaam als financieel directeur bij NS Reizigers, CFO bij NS Stations, CFO bij Qbuzz en managing consultant bij PwC. Hendriks is bekend in de regio Utrecht en heeft veel werkervaring op het financiële snijvlak.

dr. Adrian de Groot Ruiz (lid RvT, voorzitter O&O commissie) is sinds 1 augustus 2022 lid van de Raad van Toezicht. Hij is de directeur van Impact Institute, een sociale onderneming die organisaties helpt hun impact te meten, waarderen en verbeteren. Ook is hij medeoprichter van True Price, een organisatie met de missie dat elk product voor een 'echte prijs' verkocht wordt, zodat elke consument duurzame en betaalbare producten kan kopen. Hij studeerde Natuur- en Sociale wetenschappen aan het University College Utrecht en Econometrie aan de Universiteit

van Amsterdam. Na een promotie aan de UvA werkte hij onder meer als universitair docent Finance aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, waar hij onderzoek deed op het gebied van gedragseconomie en duurzame financiën. De Groot Ruiz was een Global Shaper van het World Economic Forum, lid van de denktank Worldconnectors en is medeoprichter van het SDG Charter en de Impact Economy Foundation.

drs. Jeroen Cammeraat (lid RvT, lid auditcommissie) is sinds 1 oktober 2023 lid van de Raad van Toezicht. Hij behaalde zijn propedeuse Tandheelkunde aan de Universiteit Utrecht. Na zijn afstuderen als tandarts aan de Rijksuniversiteit Groningen in 1991 vervulde hij verschillende functies bij Philips Healthcare, waaronder die van Vice President. Zijn carrière bij verschillende ondernemingen in de life sciences kenmerkt zich door het valoriseren van wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Zo was hij betrokken bij bedrijven op het gebied van kankertherapie, tandheelkunde en oogheelkunde. In alle aspecten van zijn loopbaan speelt ICT een belangrijke rol: op het gebied van bescherming van kennis en privacy, en wat betreft het mogelijk maken van nieuwe impactvolle toepassingen voor de samenleving. Hij volgt de vice-voorzitter Jan van der Eijk op die de Raad van Toezicht verlaat na de maximale termijn van acht jaar.

dr. Jan van der Eijk (tot 30 september 2023 vicevoorzitter RvT, lid Auditcommissie) is alumnus van de Universiteit Utrecht en was sinds 1 oktober 2015 lid van de Raad van Toezicht tot 30 september 2023. Hij studeerde in 1976 af als chemicus en promoveerde in 1980 op een fysisch organisch onderwerp. Hij is bijna dertig jaar werkzaam geweest bij Shell in verschillende functies rond onderzoek, technologie en bedrijfsvoering, zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Sinds zijn vertrek bij Shell zet hij zijn kennis en kunde in om de maatschappij te helpen een groeiende welvaart te bereiken zonder uitputting van natuurlijke hulpbronnen.

Verslag van de universiteitsraad

De Universiteit Utrecht heeft medezeggenschap voor studenten en medewerkers op verschillende plekken georganiseerd. Bij de opleidingen is de medezeggenschap georganiseerd via de opleidingscommissies, in de faculteiten via de faculteitsraden en bij de bibliotheek en de bestuursdienst via dienstraden. Op het centrale niveau is de Universiteitsraad het medezeggenschaporgaan. De Universiteitsraad bestaat uit twaalf studentleden en twaalf personeelsleden.

De Universiteitsraad heeft drie inhoudelijke commissies die elk bestaan uit vier studentleden en vier personeelsleden. Met ingang van 1 september 2023 sluiten die commissies weer aan bij de portefeuilles van de leden van het College van Bestuur. De commissies zijn: Financiën, Huisvesting, ICT en Duurzaamheid (FHID), Onderwijs, Onderzoek en Studentzaken (OOS) en Strategie, Personeel en Organisatie (SPO). De raad werkt met het BOB-model van beeldvorming, oordeelvorming en besluitvorming in vergadercycli van vier weken.

Communicatie met de achterban

Via de digitale nieuwsbrief Informail en sociale media als X en Instagram deed de Universiteitsraad verslag van zijn activiteiten en behaalde successen. Sinds 2022 is de Universiteitsraad ook actief op LinkedIn.

De Universiteitsraad overlegde ongeveer eens per zes weken met de faculteitsraden, dienstraden, Lokaal Overleg en Vidijs in het voorzittersoverleg. De raadsleden maakten bovendien gebruik van hun eigen netwerken in studenten en studieverenigingen, departementen, opleidingen en onderzoeksgroepen.

Verkiezingen voor studenten en medewerkers

Van 8 tot en met 10 mei 2023 organiseerde de raad verkiezingen voor zowel de studentgeleding als de personeelsgeleding van de universiteitsraad. De campagne voor deze verkiezingen vond weer plaats op het Utrecht Science Park en in de binnenstad. Uiteraard maakten de partijen ook volop gebruik van sociale media voor hun campagne. De opkomst bij de verkiezingen voor de studentgeleding steeg met 13,1% naar 14,1%. De opkomst voor de personeelsgeleding bleef vrijwel gelijk met 27,2%. Ondanks de grotere opkomst was dit reden voor de Universiteitsraad om het debat met het College van Bestuur over versterking van de medezeggenschap voort te zetten.

De Universiteitsraad verwelkomde twaalf nieuwe studentleden; zeven leden voor de Lijst VUUR en vijf leden voor de Partij voor de Utrechtse Student (PvdUs). Een student-lid scheidde zich na de verkiezingen af van VUUR en begon een eigen fractie, de fractie LEF. Daardoor werd de definitieve zetelverdeling zes voor VUUR, vijf voor de PvdUs en één voor LEF.

De Universiteitsraad verwelkomde ook acht nieuwe personeelsleden. Omdat UUinActie niet meedeed bij de verkiezing voor de personeelsgeleding en de Utrecht PhD Party alleen meedeed bij het subdistrict wetenschappelijk personeel/ beurspromovendi bèta/ diergeneeskunde, kreeg de fractie VLAM 10 zetels (inclusief de zetel van Geneeskunde) en de Utrecht PhD Party twee zetels. De samenstelling van de Universiteitsraad 2023-2024 is te vinden op de corporate website.

Brede medezeggenschap

In de Week van de Medezeggenschap van 13 tot en met 17 februari 2023 lieten alle raden samen zien wat de medezeggenschap voor elkaar krijgt. De opkomst van belangstellenden viel echter tegen.

Voor nieuwe medezeggenschappers werd in juni de Startdag georganiseerd, die begon met een toelichting op de organisatie van de universiteit en op de begroting en de planning & controlcyclus. Daarmee werden de deelnemers goed voorbereid op een van de eerste onderwerpen die zij na de zomer zouden gaan bespreken bij de start van het bestuurlijke jaar. Verder kregen zij trainingen en workshops over onder meer onderhandelen, contact met de achterban en constructief overleggen met het bestuur.

Vervolgens was in oktober de Dag van de Medezeggenschap met, na de opening door de voorzitters van het College van Bestuur en de Universiteitsraad, drie rondes van workshops. Ook hier presenteerden de organisatoren weer een grote variatie aan thema's, van effectief vergaderen tot gebruik van sociale media en onderhandelen, en van de basisrechten van de medezeggenschap tot ontweten. Voor de deelnemers was het nuttig en waardevol om te leren van elkaars ervaringen in de eerste maanden als medezeggenschapper. Beiden dagen boden daarmee ook volop gelegenheid voor informele kennismaking en netwerken en werden door de deelnemende medezeggenschappers positief geëvalueerd.

Belangrijke thema's in 2023

In 2023 vergaderde de Universiteitsraad acht keer plenair met het College van Bestuur. Daarnaast vonden er commissievergaderingen en informele overleggen plaats. De Universiteitsraad overlegde met het College van Bestuur onder meer over de financiën van de universiteit, over het vaststellen van de kaderbrief en over de begroting.

Kaderbrief

Het zwaartepunt van de bespreking lag inhoudelijk bij de kostenstijging voor ICT. Wat de raad betrof was de kostenstijging voor ICT verklaarbaar, maar was de vraag of het college ook heeft overwogen om bepaalde producten niet af te nemen of te schrappen in de externe dienstverlening.

Wat het College van Bestuur betrof zorgde de groei van het aantal medewerkers en de gevraagde kwaliteit van de voorzieningen en dienstverlening voor toenemende kosten. Veel kosten hebben te maken met het primaire proces en zijn noodzakelijk in moderne tijden. De kostenpost externe dienstverlening is een post waarin, mits mogelijk, geschrapt zou moeten worden.

Daarnaast gaf de raad aan ontevreden te zijn over het proces van informatievoorziening en de communicatie vanuit het College van Bestuur over de kaderbrief. Afsproken werd dat de raad aangeeft welke informatie er nodig is voor een beter verloop van de procedure en dat de vragen over de kaderbrief eerder naar het college zullen komen om de discussie goed te kunnen voorbereiden.

Met één tegenstem heeft de raad ingestemd met de kaderbrief 2024.

Begroting

Het college stelde voor om de ontvangen rentebaten in 2023 te gebruiken voor een egaliseringsfonds om de te betalen rente voor toekomstige leningen, vooral ten behoeve van investeringen voor vastgoed, deels te kunnen financieren. Omdat in de kaderbrief voor 2024 nog was voorgesteld om een deel van die rentebaten terug te laten vloeien naar de faculteiten, leidde dit tot fors debat met het College van Bestuur. Ook omdat de financiële prognose voor 2025 en daarna aanmerkelijk negatiever is, waardoor faculteiten waarschijnlijk zullen moeten interen op de eigen reserves. Wat het college betrof werd die afspraak uit de kaderbrief geheel gecompenseerd doordat de universiteit dit najaar alsnog extra collegegelden had ontvangen. In de begroting werd voorgesteld om die gelden terug te laten vloeien naar de faculteiten. Met de toezegging dat in de uiteindelijke begroting één en ander toegelicht zal gaan worden, kon de raad instemmen met de begroting met 17 stemmen voor en vijf stemmen tegen.

Duurzaamheid

De raad heeft zich ook afgelopen jaar ingezet om de duurzaamheid van de universiteit te vergroten. Zo is in samenwerking met het College van Bestuur besloten dat er als afstudeercadeau een afstudeerboom per academisch jaar komt. Er is een campagne gestart om geld in te zamelen voor een UU-bomenfonds waarmee namens de UU-gemeenschap bomen worden geplant en koffieautomaten worden voorzien van plantaardige melk. Daarnaast ontwikkelt de raad in afstemming met het college kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) die uiteraard zoveel mogelijk aansluiten bij

de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD, een Europese richtlijn voor duurzaamheidsrapportage).

Tot slot heeft de raad voorstellen gedaan om duurzaamheid structureel beter te integreren in de bedrijfsvoering van de universiteit door hieraan ook in de financiële rapportages aandacht te geven. Dit resulteerde in een paragraaf duurzaamheid in de begrotingen van alle onderdelen van de universiteit.

Versterking medezeggenschap

In vervolg op de discussie over versterking medezeggenschap deed de raad een voorstel in de vorm van een tienpuntenplan aan het College van Bestuur. Vervolgens heeft de raad dit in samenwerking met de Directie Communicatie, de Directie Studentzaken, Onderwijs & Onderzoek en de Directie HR verder uitgewerkt. Er is onder andere besloten tot concrete ondersteuning van de raad door de Directie Communicatie, het vaststellen van een minimum tijdsinzet voor faculteitsraadsleden en het creëren van de functie van beleidsadviseur medezeggenschap. De beleidsadviseur medezeggenschap krijgt enerzijds als opdracht om de ondersteuning van en de scholing voor de brede medezeggenschap UU breed in kaart te brengen en daar waar nodig concrete verbetervoorstellen te doen. Anderzijds betreft de opdracht om zowel het college als de medezeggenschap te adviseren over de ontwikkelingen van de medezeggenschap zelf. Voor de financiering hiervan wordt gebruik gemaakt van het budget van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap dat tot 2026 ongeveer 138.000 euro per jaar aan de Universiteit Utrecht beschikbaar stelt voor dit doel. Vanuit de medezeggenschap van andere Nederlandse Universiteiten was veel belangstelling voor de nota versterking medezeggenschap en deze is door de raad dan ook gedeeld.

Daarnaast stelde het college voor om de vergoeding voor studentleden van de raad te verhogen. Ook dat kon op instemming van de raad rekenen. De beleidsadviseur medezeggenschap is inmiddels geworven en zal begin 2024 starten.

Sociale veiligheid

De Universiteitsraad hield zich ook in 2023 actief bezig met het thema sociale veiligheid, met name rondom de vraag hoe studenten en medewerkers weten waar ze terecht kunnen. De Universiteitsraad drong aan op goede, laagdrempelige online en offline communicatie op plekken die voor iedereen makkelijk te vinden zijn, zoals posters in toiletten en gebouwen waarop staat waar je terecht kunt bij ongewenst gedrag. Ook heeft de raad meegedacht over het Actieplan 2023-2025 Sociale veiligheid en voorstellen gedaan voor het verbeteren van communicatie over sociale veiligheid naar studenten. Sinds augustus is ook de ombudsfunctionaris studenten bij de Universiteit Utrecht gestart.

Internationalisering

De kabinetsplannen van het demissionaire kabinet en de standpunten van de politieke partijen die momenteel verkennende besprekingen houden over een mogelijke nieuwe kabinetsformatie, leiden tot veel onrust bij zowel internationale als nationale studenten en medewerkers van de Universiteit Utrecht. Voor de raad vormde dit meermaals aanleiding om het college te vragen om hierover naar de UU-gemeenschap te communiceren. In een bericht aan de UU-gemeenschap en in de eindejaarsboodschap benadrukte het college dat internationals welkom zijn en blijven. Ook heeft het college aangegeven hieraan in de nieuwjaarstoespraak van de voorzitter van het College van Bestuur aandacht te geven.

Net als het college volgt de raad de ontwikkelingen nauwgezet. Duidelijk is dat de universiteiten de opdracht hebben om de instroom van internationale studenten op z'n minst te stabiliseren, al hebben de universiteiten daar niet de instrumenten voor. Ook is duidelijk dat voor Engelstalige bachelors ook een Nederlandse variant beschikbaar moet zijn. Nog onduidelijk is of dit per universiteit geregeld moet worden of dat de eis wordt dat dit landelijk geregeld moet worden.

Daarnaast was de raad aanwezig bij de Warm Welcome introductieweek voor internationals, heeft de raad aandacht gevraagd voor het goedkoper en daardoor meer toegankelijk maken van Nederlandse taalcursussen voor internationale studenten en worden de nota's van het College van Bestuur aan de raad vanaf september 2023 standaard tweetalig aangeleverd (Nederlands en Engels).

Israël en de Palestijnse Gebieden

Ook de raad heeft diverse malen met het college gesproken over de situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden. De raad vond het van belang dat de universiteit een veilige ruimte biedt voor de dialoog over dit complexe conflict, bij voorkeur breder dan de actuele situatie en bijvoorbeeld ook met informatie over de oorsprong van het conflict en de gevolgen ervan voor de toekomst.

Uiteraard is ook met het college van gedachten gewisseld over de keuze van het college om geen standpunt in te nemen over deze complexe situatie. Net als in de UU-gemeenschap zijn er ook individuele raadsleden die vinden dat het college juist wel een standpunt moet innemen. Net als het college ontvangt ook de raad signalen dat het debat verhardt en de polarisatie toeneemt. De raad ondersteunt het college in de oproep om de rust en eenheid te bewaren met aandacht en respect voor elkaar.

Kwaliteitsafspraken en Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De Universiteitsraad monitort de voortgang van de kwaliteitsafspraken op basis van de procedure die in 2019 is afgesproken. In zowel het voorjaar als in het najaar zijn de kwaliteitsafspraken geagendeerd in een beeldvormende vergadering van de beleidsdirectie met de raadsleden met onderwijs in hun portefeuille. Bij de eerste bespreking stonden de facultaire rapportages centraal en de voorbereiding van het hoofdstuk over de kwaliteitsafspraken in het Jaarverslag 2022.

Bij de tweede bespreking stond vooral de voortgang van de kwaliteitsafspraken in de faculteiten centraal. Het beeld dat zowel de Universiteitsraad als de Faculteitsraden hebben van hun betrokkenheid bij de kwaliteitsafspraken is doorgaans positief. De Faculteitsraden zijn ook positief over de activiteiten en projecten waaraan de kwaliteitsgelden worden besteed en vinden dit een zinvolle besteding. De medezeggenschap heeft in het merendeel van de faculteiten het gevoel tijdig te worden geïnformeerd, bijvoorbeeld wanneer er wijzigingen optreden of geld later kan worden uitgegeven dan gepland. Een enkele keer komt het voor dat er juist minder geld blijkt dan aanvankelijk gedacht en moeten plannen om die reden worden bijgesteld. De adviezen van de medezeggenschap worden door het bestuur over het algemeen serieus opgepakt.

De kwaliteitsgelden worden over het algemeen goed ingezet voor de doelen waar ze voor bedoeld zijn (onder andere docent professionalisering, meer begeleiding voor studenten en zorgen voor grotere studentbetrokkenheid). Een enkele keer worden de kwaliteitsmiddelen in een tijdelijk doel geïnvesteerd, terwijl de noodzaak van het doel blijft bestaan na het wegvallen van de kwaliteitsmiddelen.

Uit de reflecties blijkt dat er verschillen zijn tussen de faculteiten als het gaat om de besprekingen van de inzet kwaliteitsgelden. Bij sommige faculteiten gaat dit eerst via de opleidingscommissie en wordt de Faculteitsraad later betrokken (waarbij in een enkel geval de Faculteitsraad slechts controleert).

Een ander punt wat uit de reflecties naar voren komt is de zorg over de informatie-overdracht gezien de korte zittingstermijn (1 jaar) van studenten en de hiermee gepaard gaande betrokkenheid. Oplossingen hiervoor worden gevonden in het organiseren van meerdere bijeenkomsten. De impact van COVID-19 komt niet meer terug in de reflecties.

De besteding van de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs is met instemming van de raad al in het najaar van 2021 vastgelegd. De Universiteitsraad heeft geen specifieke rapportages ontvangen over de voortgang van deze besteding, behalve via de vaste kwartaalrapportages in het kader van de planning & control cyclus en de jaarrekening.

Andere onderwerpen

Andere onderwerpen die in 2023 aan de orde kwamen:

- Update proces actualisering strategisch huisvestingsplan.
- Het voorstel om het flexstuderen voort te zetten via de toepassing van het profileringsfonds zodat de Universiteit Utrecht de regeling op deze manier een jaar continueert, studentenwelzijn (onder andere samen met het Nationaal Programma Onderwijs ervoor gezorgd dat het initiatief Waar Trek Jij De Lijn (bewustwording drugsgebruik) gefinancierd wordt door de universiteit).
- Democratisering (eerste Universiteitsforum over de samenwerking tussen de Universiteit Utrecht en fossiele industrie).
- Onderwijs (anoniem beoordelen van digitale toetsen).
- Diversiteit en inclusie (meegedacht over de technische mogelijkheden om sekse-registratie te moderniseren en te verminderen, het realiseren van een speciale regeling om studenten te ondersteunen tijdens hun transitie en het realiseren van extra stilteruimtes).

Ten slotte steunde de Universiteitsraad het voorstel van de Raad van Toezicht om Jeroen Cammeraat te benoemen als nieuw lid van de Raad van Toezicht.

Bestuursverslag 2023

Universiteit Utrecht: Profiel en Kerncijfers

De Universiteit Utrecht is een brede Nederlandse én internationale universiteit. De universitaire wortels reiken tot diep in het verleden. De universiteit heeft zowel een uitstekende internationale wetenschappelijke positie als een sterke band met haar omgeving, in het bijzonder met de stad en regio Utrecht. Publieke waarden zoals gelijkheid, diversiteit, inclusie, openheid, toegankelijkheid en wederzijds respect zijn het vertrekpunt voor de strategie en activiteiten van de universiteit. Het onderwijs van de Universiteit Utrecht is van hoge kwaliteit, en continu in ontwikkeling, met veel aandacht voor zowel student als docent. De Universiteit Utrecht stimuleert en faciliteert onderwijsinnovatie in een omgeving die in toenemende mate inclusief en internationaal is.

Een groot aantal Utrechtse onderzoeksgroepen behoort tot de wereldtop in hun vakgebied. De Universiteit Utrecht concentreert haar multidisciplinaire onderzoek in vier thema's: Dynamics of Youth, Institutions for Open Societies, Life Sciences en Pathways to Sustainability. De Universiteit Utrecht participeert in regionale, nationale en internationale consortia die thematisch en actueel onderzoek doen naar maatschappelijke thema's. Complexe vraagstukken kunnen niet vanuit één perspectief worden opgelost. De Universiteit Utrecht is overtuigd van een multidisciplinaire en wetenschappelijke aanpak als sleutel tot inzichten en oplossingen en wil samen de wereld duurzaam verbeteren.

Het Strategisch Plan 2025 van de universiteit weerspiegelt de ambitie onderwijs van hoge kwaliteit te blijven bieden, onderzoek met een hoge impact te leveren, en mede daardoor nationaal en internationaal talent aan te blijven trekken. Van de grote betrokkenheid, die zich uit in samenwerking, is zowel intern als extern sprake. Van grote meerwaarde blijkt de multidisciplinaire aanpak in het onderzoek binnen de gedefinieerde strategische thema's die tot nieuwe inzichten en innovaties leidt. Ook wordt de vernieuwing gevonden via externe samenwerking.

De Universiteit Utrecht laat zich leiden door de kernwaarden ambitie, betrokkenheid, inspiratie en onafhankelijkheid, en brengt die kernwaarden tot uitdrukking in de praktijk. Vele voorbeelden uit 2023 illustreren dit. Zo draagt de Universiteit Utrecht met haar ambitieuze internationaliseringsagenda nadrukkelijk bij aan innovatief onderwijs in Europa. De Universiteit Utrecht maakt deel uit van de Europese universiteit CHARM-EU. Deze alliantie van verschillende Europese instellingen op het gebied van hoger

onderwijs biedt transdisciplinair, challenge-based onderwijs aan, met duurzaamheid als kernthema. Binnen CHARM-EU is de eerste Europese joint-degree masteropleiding in Nederland ontwikkeld, de master Global Challenges for Sustainability. In februari 2023 studeerde het eerste cohort studenten af.

Het uitgebreid public engagement programma laat de betrokkenheid van de Universiteit Utrecht zien in de bijdrage die de universiteit met kennis wil leveren aan de maatschappelijk vraagstukken. Honderden wetenschappers bezochten de basisscholen tijdens het jaarlijkse Meet the Professor, aan het uitverkochte Betweterfestival deden ruim honderd wetenschappers mee, en het Studium Generale programma werd opnieuw hogelijk gewaardeerd door ruim 8000 bezoekers. De viering van de Opening Academisch Jaar stond in het teken van public engagement en van de heropening van het verbouwde Universiteitsmuseum Utrecht: hét museum voor nieuwsgierige mensen.

Het onderwijs van de Universiteit Utrecht is modern, persoonlijk, van hoge kwaliteit en continu in ontwikkeling. Studenten vinden bij de Universiteit Utrecht een uitdagend studieklimaat, passend bij hun ambities en talenten en zijn onderzoekend, creatief, kritisch en ondernemend. De universiteit heeft bijzondere aandacht voor haar docenten en voor het stimuleren en faciliteren van onderwijsinnovatie, in een omgeving die in toenemende mate inclusief en internationaal is.

Betrokkenheid als kernwaarde heeft tevens betrekking op de aandacht die de Universiteit Utrecht heeft voor een kwetsbare wereld. Het thema duurzaamheid komt nadrukkelijk in onderzoek, onderwijs en bedrijfsvoering naar voren in dit jaarverslag: van de vele activiteiten die de CO₂-uitstoot verminderen tot de campus als proeftuin voor bijvoorbeeld meer biodiversiteit.

De kernwaarden vormen een belangrijke basis voor het HR- en communicatiebeleid van de Universiteit Utrecht. Tijdens de introductiebijeenkomsten voor nieuwe medewerkers worden deze als vast onderdeel van het programma uitgebreid toegelicht en geïllustreerd. Op de websites van de Universiteit Utrecht zijn steeds nieuwe voorbeelden van onderzoek en onderwijs te vinden die de maatschappelijke opdracht weerspiegelen die de universiteit zich stelt, en de waarden 'ambitie', 'betrokkenheid', 'onafhankelijkheid' en 'inspiratie' operationaliseren en reflecteren. De Universiteit Utrecht maakt niet langer onderscheid tussen twee groepen medewerkers: Wetenschappelijk Personeel (WP) en Ondersteunend en Beheerspersoneel (OBP). Hoe UU'ers elkaar voortaan noemen? Universiteitspersoneel, of gewoon 'collega' natuurlijk.

Juridische structuur

De Universiteit Utrecht is een publiekrechtelijke rechtspersoon krachtens artikel 1.8 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. De Universiteit Utrecht staat aan het hoofd van een groep met groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen

waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Voor meer details wordt verwezen naar de enkelvoudige jaarrekening.

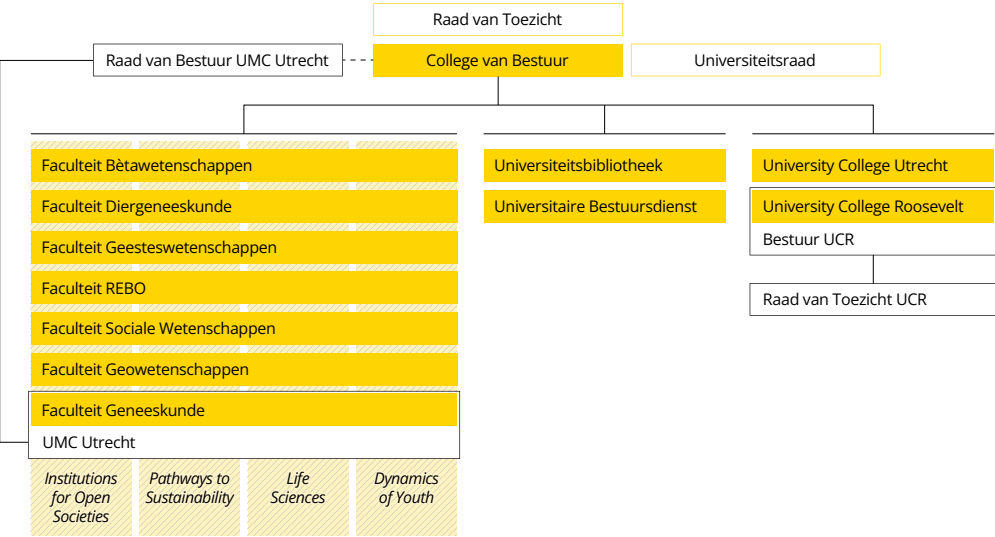
Titel van het jaarverslag: ‘In open verbinding met de samenleving’

Een universiteit die midden in de maatschappij staat heeft de voelsprieten ver uit staan. Dagelijks doemen maatschappelijke vraagstukken en dilemma’s op. De Universiteit Utrecht, met open science hoog in het vaandel, wenst vanuit haar eigenstandige academische positie bij te dragen aan een duurzamere samenleving door permanent in contact te staan en de dialoog aan te gaan met de vele verschillende groeperingen in die samenleving.

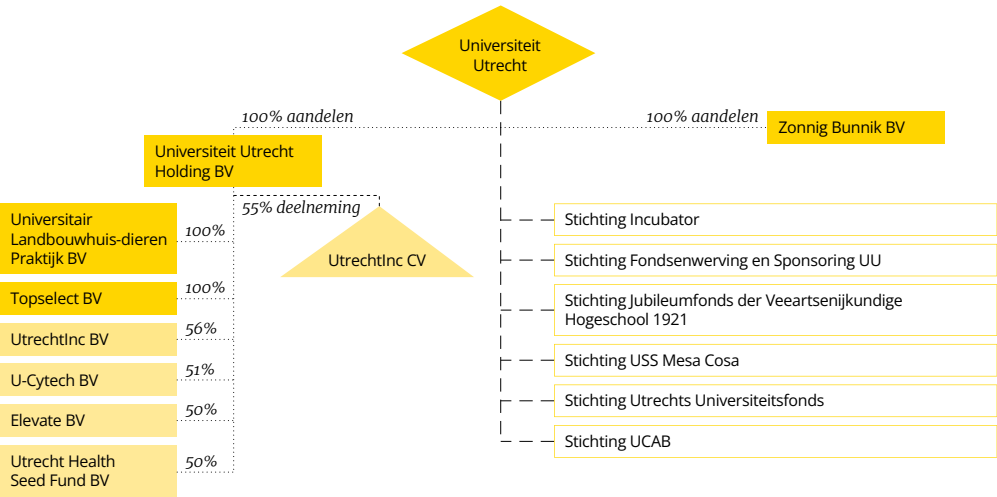
Bestuur en organisatie

De Universiteit Utrecht heeft twee bestuurslagen in haar hoofdstructuur: het universitaire niveau en het niveau van de diensten en faculteiten. De bestuursstructuur van de Universiteit Utrecht is vastgelegd in een aantal specifieke regelingen, waaronder het bestuurs- en beheersreglement.

ORGANOGRAM BESTUURSSTRUCTUUR

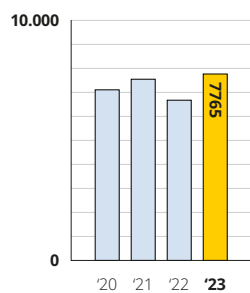

ORGANOGRAM UNIVERSITEIT UTRECHT MET VERBONDEN PARTIJEN DIE ZIJN OPGENOMEN IN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

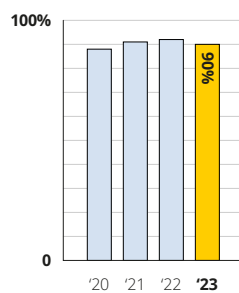

KERNCIJFERS

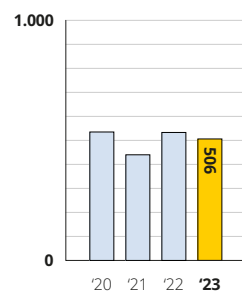
ONDERZOEK

Wetenschappelijke publicaties

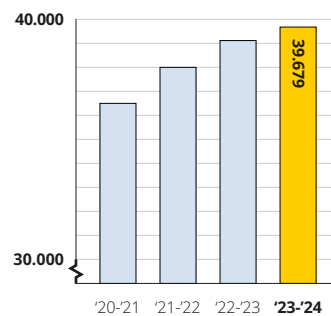
Percentage Open Acces publicaties

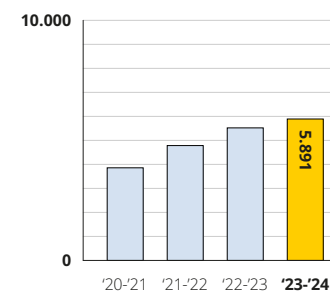
Promoties

ONDERWIJS

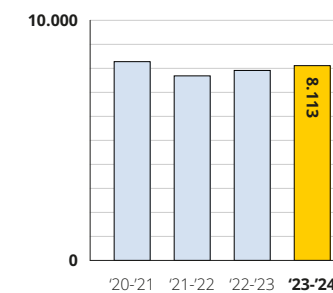
Aantal inschrijvingen actief op 1 oktober

Ingeschreven studenten

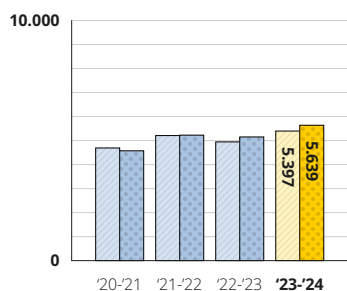
Internationale studenten

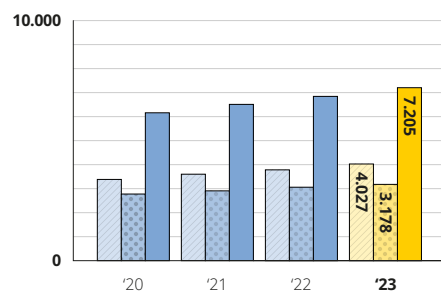
Eerstejaars Bachelors

PERSONEEL

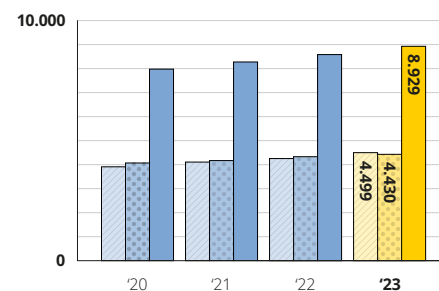
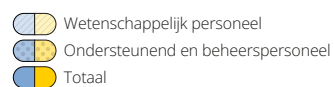
Exclusief Geneeskunde en Verbonden partijen

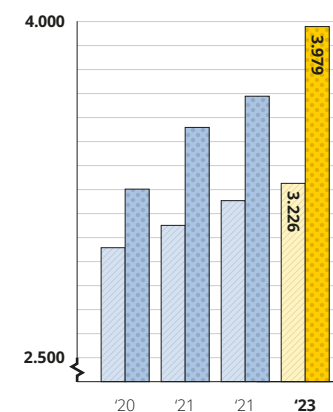
Dipoloma's bachelor en master
Aantal inschrijvingen geslaagd
in voorgaand collegejaar

FTE

Aanstellingen

FTE m-v

KERNCIJFERS FINANCIËN 2023

FINANCIËN

(bedragen in € 1.000)

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Exploitatie</i>					
Rijks- en overige bijdragen (excl. overdrachten)	837.173	766.611	723.254	660.807	647.394
Rijks- en overige bijdragen (incl. overdrachten)	948.924	873.317	827.735	758.179	741.825
Opbrengst werk voor derden	319.432	299.384	297.171	267.026	261.761
Netto resultaat	-28.772	6.073	43.457	-5.629	-2.946
<i>Balans ultimo boekjaar</i>					
Eigen vermogen	480.994	509.766	503.742	460.031	465.773
Totaal vermogen	1.092.756	1.026.217	949.864	909.888	895.180
Solvabiliteit	44%	50%	53%	51%	52%
<i>Liquiditeit ultimo boekjaar</i>					
Liquide middelen	346.788	310.231	268.090	230.336	237.428
Netto werkkapitaal	-39.547	-3.843	1.555	-48.902	-28.485
Current ratio	0,92	0,99	1,00	0,86	0,91

JAARRAPPORTAGE BEZWAREN, BEROEPEN EN KLACHTEN 2023

A. RECHTSBESCHERMING STUDENTEN

Studenten en studiekeizers kunnen te maken krijgen met beslissingen van de Universiteit Utrecht (UU) waar zij het niet mee eens zijn. In de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) is geregeld dat zij hiertegen beroep, bezwaar of een klacht kunnen indienen. De UU heeft hiervoor één digitaal 'loket Studentenbezwaren' ingericht op de website. Beroepen, bezwaren en klachten kunnen worden ingediend en komen automatisch op de juiste plek terecht. In 2023 is overgegaan op een nieuw digitaal portaal, waarin alle zaken zijn ondergebracht.

Het proces rond beroepen en bezwaren is ondergebracht bij Juridische Zaken. Twee juristen zorgen voor een zorgvuldige behandeling en fungeren als ambtelijk secretaris voor het College van Beroep voor de Examens en de Geschillenadviescommissie Studentenbezwaren.

Beroepen, bezwaren en klachten kunnen aanleiding zijn om verbeteringen door te voeren in de organisatie.

College van Beroep voor de Examens

Iedere universiteit heeft een College van Beroep voor de Examens (CBE). Studenten kunnen bij het CBE (administratief) beroep instellen tegen beslissingen die staan vermeld in art. 7.61 van de WHW. Hieronder vallen onder meer alle beslissingen van examinatoren en examencommissies, maar ook de toelating tot een masteropleiding. De WHW verplicht betrokkenen om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk is. Het CBE stuurt hiertoe de ontvangen beroepen door naar de examencommissie van de betrokken opleiding. Als een schikking niet mogelijk blijkt, oordeelt het CBE over het beroep, nadat de betrokkenen zijn uitgenodigd voor een hoorzitting.

Het CBE bestaat uit 20 leden en plaatsvervangers. De algemeen voorzitter van het CBE is extern. Verder is er nog een externe plaatsvervangend voorzitter en twee interne plaatsvervangend voorzitters. De overige leden van het CBE zijn docenten van de Universiteit Utrecht, afkomstig van verschillende faculteiten en een viertal studentleden. De externe voorzitters en de studentleden ontvangen voor hun deelname een vergoeding per zitting. De vergoeding voor studentleden is met ingang van september 2023 verhoogd naar € 60 per gedeelte.

Het CBE heeft 12 keer hoorzitting gehouden. Daarvan heeft 1 zitting volledig online plaatsgevonden. In 27 zaken is uitspraak gedaan.

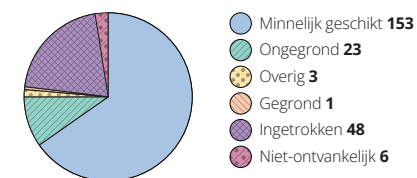
In 2023 zijn er **234** (2022: 159) beroepen afgehandeld.

UITKOMST CBE

Minnelijk geschikt	153
Ongegrond	23
Overig	3
Gegron	1
Ingetrokken	48
Niet-ontvankelijk	6

Totaal aantal beroepen 234

UITKOMST CBE

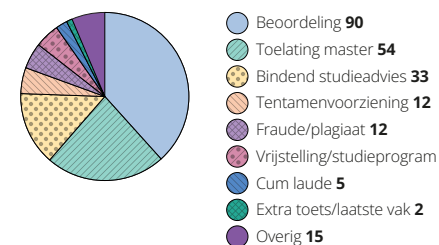

ONDERWERPEN

Beoordeling	90
Toelating master	54
Bindend Studieadvies	33
Tentamenvoorziening	12
Fraude/plagiaat	12
Vrijstelling/studieprogramma	11
Cum laude	5
Extra toets/laatste vak	2
Overig	15

Totaal 234

ONDERWERPEN UITKOMST CBE

Toelichting

Het aantal afgehandelde beroepen is in 2023 sterk toegenomen ten opzichte van 2022. De toename zit hem vooral in de categorie 'beoordelingen', die bijna is verdubbeld. Zaken met betrekking tot 'toelating master' en 'fraude' laten ook een stijging zien. Voor het overige zijn er geen significante afwijkingen ten opzichte van eerdere jaren. In het merendeel (90%) van alle beroepzaken is een schikking overeengekomen. Daarbij is ofwel aan het verzoek van de student tegemoet gekomen ofwel de student heeft zich na uitleg neergelegd bij de beslissing.

Studenten kunnen sinds 1 januari 2023 in beroep bij de Raad van State (RvS) (voorheen was dit bij het CBHO). Dit is 5 keer gebeurd. De RvS heeft 2 zaken ongegrond verklaard, één zaak is niet behandeld omdat geen griffierecht was betaald en één zaak is gegrond verklaard. Daarnaast is één zaak is ingetrokken hangende het beroep.

Studentenbezwaren

Tegen alle besluiten op grond van de WHW waartegen geen administratief beroep bij het CBE kan worden ingesteld, staat de bezwaarprocedure open. Het betreft hier in de praktijk voornamelijk besluiten over in- en uitschrijving, betaling van collegegeld en toelating tot de bacheloropleidingen, m.n. de fixusopleidingen. De grootste categorie betreft afwijzende beslissingen in verband met de matchingsprocedure/aanmelddeadlines voor aankomende studenten. Deze worden apart besproken.

Het College van Bestuur zal naar aanleiding van het bezwaarschrift de beslissing moeten heroverwegen. Daartoe wordt advies gevraagd aan de Geschillenadviescommissie Studentenbezwaren (GS). De GS adviseert nadat betrokkenen zijn uitgenodigd voor een hoorzitting. Het CvB beslist na ontvangst van het advies op het bezwaar

De Geschillenadviescommissie bestaat uit een externe voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, twee leden en een plaatsvervangend lid vanuit de UU, twee studentleden en één plaatsvervangend student-lid. Elke hoorzitting wordt gehouden door een voorzitter, lid en studentlid, bijgestaan door een jurist als ambtelijk secretaris vanuit Juridische Zaken.

De externe voorzitters en de studentleden ontvangen voor hun deelname een vergoeding per zitting. De vergoeding voor studentleden is met ingang van september verhoogd. De Commissie heeft in het verslagjaar 13 keer zitting gehouden. Daarvan zijn 2 zittingen online gehouden via MS Teams.

In 2023 zijn **122** bezwaarschriften afgehandeld. Dit aantal is wat lager dan het voorgaande jaar (139). Daarnaast zijn er enkele 'bezwaren' ontvangen die feitelijk een verzoek of een klacht inhielden en zijn doorgezonden naar de juiste afdeling. Deze zijn niet in de tabel opgenomen. De commissie heeft in 28 bezwaarzaken advies uitgebracht. Deze aantallen zijn exclusief de bezwaren van aankomende studenten – betreffende de matching en aanmelddeadlines – die in een aparte paragraaf worden beschreven. Het College van Bestuur heeft in alle gevallen beslist conform het advies. Twee zaken zijn voorgelegd aan de Raad van State, waarvan er één gegrond is verklaard en in een andere zaak nog geen uitspraak was gedaan aan het einde van het jaar (inmiddels ongegrond verklaard).

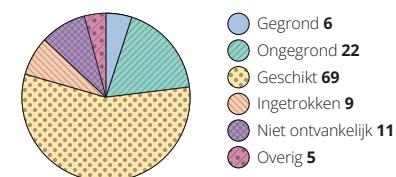
Afgehandelde bezwaren

UITKOMST

Gegrond	6
Ongegrond	22
Geschikt	69
Ingetrokken	9
Niet ontvankelijk	11
Overig	5

Totaal 122

AFGEHANDELDE BEZWAREN

De verdeling in uitkomsten verschilt met vorig jaar, in die zin dat er aanzienlijk meer bezwaren zijn geschikt en ingetrokken. Zelfs bij een groter aantal ingediende bezwaren zijn er minder zaken die tot een hoorzitting en advies hebben geleid.

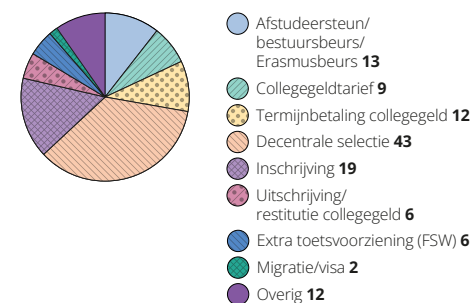
Tegen twee beslissingen op bezwaar is beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO). In één zaak is het beroep ongegrond verklaard, de andere zaak loopt nog.

ONDERWERP

Afstudeersteun/ bestuursbeurs/ Erasmusbeurs	13
Collegegeldtarief	9
Termijnbetaling collegegeld	12
Decentrale selectie	43
Inschrijving	19
Uitschrijving/ restitutie collegegeld	6
Extra toets/ toetsvoorziening (FSW)	6
Migratie/visa	2
Overig	12

Totaal 122

ONDERWERPEN AFGEHANDELDE BEZWAREN

Het aantal zaken met betrekking tot de hoogte van het collegegeld is toegenomen, na een eerdere daling.

Er zijn aanzienlijk minder bezwaren met betrekking tot (her)inschrijving. Veelal gaat het hier om studenten die problemen hebben ondervonden met tijdige betaling. Alle zaken konden dit jaar in de voorfase alsnog worden opgelost. Een nieuwe categorie zaken bestaat uit studenten die wegens een eerder gemiste termijnbetaling het collegegeld nu ineens moeten voldoen. Al deze zaken zijn gelukkig ook opgelost.

Het aantal bezwaren met betrekking tot de decentrale selectie is weer iets toegenomen, maar beweegt zich rond een constant gemiddelde. Opvallend is dat ook hier meer zaken in de voorfase zijn opgelost dan voorheen.

Aankomende studenten: matching en deadlines aanmeldingen

Studenten kunnen zich uiterlijk op 1 mei of in bepaalde gevallen 2 augustus voor een of meer bacheloropleidingen aanmelden. Studenten hebben dan het recht deel te nemen aan studiekeuzeactiviteiten. Bij de Universiteit Utrecht is het invullen van een matchingsformulier en deelnemen aan een matchingsactiviteit verplicht.

Van studenten die een deadline, formulier of activiteit missen, wordt het inschrijfverzoek afgewezen. Hiertegen kunnen zij bezwaar maken. Deze bezwaren worden eerst heroverwogen door het Loket Matchingsbezwaren. Dit jaar heeft het Loket in totaal 191 bezwaren in behandeling genomen (2022: 213). In 119 gevallen werd er geschikt en er werden 8 bezwaren ingetrokken. De overgebleven 64 bezwaren zijn doorgestuurd naar Juridische Zaken. In die fase zijn er opnieuw 59 bezwaren ingetrokken door de student. De resterende 5 bezwaren zijn ter behandeling doorgezonden naar de Geschillenadviescommissie.

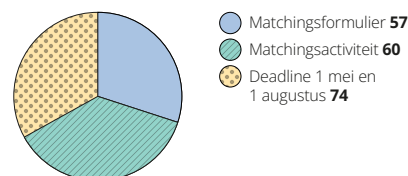
Behandeld door Loket Matchingsbezwaren

ONDERWERP

Matchingsformulier	57
Matchingsactiviteit	60
Deadline 1 mei en 1 augustus	74

Totaal **191**

BEHANDELD DOOR LOKET MATCHINGSBEZWAREN

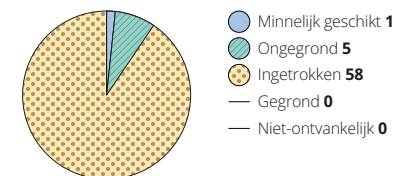
Behandeld door de Geschillenadviescommissie

UITKOMST

Minnelijk geschikt	1
Ongegrond	5
Gegronnd	0
Ingetrokken	58
Niet-ontvankelijk	0

Totaal **64**

BEHANDELD DOOR DE GESCHILLENADVIESCOMMISSIE

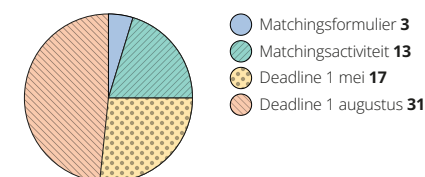

ONDERWERP

Matchingsformulier	3
Matchingsactiviteit	13
Deadline 1 mei	17
Deadline 1 augustus	31

Totaal **64**

ONDERWERPEN BEHANDELD DOOR DE GESCHILLENADVIESCOMMISSIE

Toelichting

De redenen om een bezwaarschrift alsnog te schikken, zijn meestal persoonlijke omstandigheden, zoals ziekte, psychische of fysieke klachten van de aanmelder of familieomstandigheden. Bezwaren werden ongegrond verklaard door vakanties, tentamens, e-mailberichten en herinneringsmails niet gezien of te laat gezien. Het College van Bestuur heeft in alle gevallen het advies van de Geschillenadviescommissie gevolgd. Steeds is de afweging gemaakt of de gevolgen die een afwijzing voor een student heeft in verhouding staat tot de met de regel te dienen doelen.

AFHANDELING UNIVERSITAIRE KLACHTENCOÖRDINATOR STUDENTEN VAN IN 2023 ONTVANGEN KLACHTEN

<i>Niet in behandeling omdat er geen sprake was van bejegening door een medewerker van de Bestuursdienst of de UB jegens klager als persoon, maar de klacht wel doorgezet naar:</i>	4
• Een facultaire klachten coördinator: 3 (klachten hadden betrekking op een facultaire aangelegenheid) • De Universiteitsbibliotheek: 1 (betref boekingssysteem)	
<i>Niet in behandeling omdat er geen sprake was van bejegening door een medewerker van de Bestuursdienst of de UB jegens klager als persoon:</i>	2
• (Betroffen niet treffen van oplossing door de UU voor door OV-staking getroffen studenten)	
<i>Opgelost/geschikt:</i>	2
• (1 betrof Erasmus top-up beurs en 1 betrof Holland Scholarship)	
<i>Bleek al te zijn opgelost:</i>	1
• (via Geschillenadviescommissie, 1 betrof feitelijk een bezwaar)	
<i>Nog lopend</i>	5
Totaal	14

B. RECHTSBESCHERMING PERSONEEL

Een werknemer is het niet altijd eens met een beslissing van de leidinggevende. De CAO NU bevat een sectorale geschillenregeling die gebruikt kan worden in situaties waarin de werknemer en de leidinggevende niet tot overeenstemming zijn gekomen. Daarin is onder andere vastgelegd voor wie de regeling geldt en in welke gevallen een geschil behandeld kan worden door een lokale geschillencommissie. Alle universiteiten hebben een lokale regeling waarin verder is uitgewerkt hoe de behandeling van geschillen aan de eigen universiteit moet gebeuren. Dit is voor de UU uitgewerkt in de Regeling behandeling geschillen werknemers UU. De Geschillencommissie werknemers UU behandelt de voorgelegde geschillen en brengt daarover advies uit aan het College van Bestuur. Uiteindelijk beslist het College van Bestuur.

Aan de Geschillencommissie Werknemers werd in 2023 slechts één geschil voorgelegd. Ook in 2022 is er maar één geschil voorgelegd en behandeld even als dat het geval was in 2021. Het in 2023 voorgelegde geschil is kennelijk niet-ontvankelijk verklaard, omdat het geschil na bestudering niet binnen de reikwijdte van de Regeling behandeling geschillen werknemers Universiteit Utrecht viel.

Het aantal geschillen dat is voorgelegd vanaf de inwerkingtreding van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNR) is opvallend minder dan het aantal bezwaren dat in jaren voor 1 januari 2020 – toen de Algemene Wet bestuursrecht nog van toepassing was op werknemers van de universiteiten – werd ingediend (meestal rond de 20). Deze trend zet zich voort. Feitelijk is in 2023 geen geschil behandeld en komt daarmee voor dit jaar de stand op 0. De bestaande praktijk dat werknemer en werkgever samen naar een oplossing zoeken is onder het nieuwe wettelijk stelsel voortgezet.

C. KLACHTENPROCEDURES VOOR STUDENTEN EN MEDEWERKERS

Klachten en meldingen over schendingen van de interpersoonlijke integriteit (ongewenst gedrag)

(Oud) studenten en (oud) medewerkers van de UU die ongewenst gedrag (hebben) ervaren op de werkplek of in de studiesituatie, dan wel in de context van werk- of studierelatie(s) kunnen hierover een klacht indienen bij de Commissie Interpersoonlijke Integriteit (**de commissie**). Zij kunnen ook een melding doen bij de commissie over een vermeende schending van de interpersoonlijke integriteit.

De commissie bestaat uit negen leden: een externe voorzitter, drie externe leden met professionele kennis van en expertise op het terrein van specifieke soorten schendingen van de interpersoonlijke integriteit en het onderzoeken daarvan, drie interne leden die werkzaam zijn binnen de UU met kennis van de organisatie en twee studentleden.

KLACHTEN EN MELDINGEN IN 2023

Klachten

In 2023 heeft de commissie **vier formele klachten** behandeld. Een van deze klachten is in december 2023 ingediend en is thans nog in behandeling.

Eén klacht is in lijn met het advies van de commissie niet-ontvankelijk verklaard door het College van Bestuur. Deze klacht, die werd ingediend door een externe persoon tegen een medewerker van de UU, had betrekking op discriminatie.

Ten aanzien van de twee afgeronde klachten geldt het volgende.

De ene klacht is ingediend door een voormalig medewerker van de UU tegen een medewerker van de UU en had betrekking op schendingen van de interpersoonlijke integriteit in de vorm van intimidatie, (emotionele) verwaarlozing en discriminatie, de andere klacht door een voormalig student van de UU tegen een medewerker van de UU en had betrekking op schendingen van de interpersoonlijke integriteit in de vorm van professioneel grensoverschrijdend gedrag en manipulatie. De commissie heeft het CvB geadviseerd om beide klachten gegrond te verklaren. Het CvB heeft het advies van de commissie in beide gevallen gevolgd. De commissie heeft ook enkele aanvullende overwegingen met het CvB gedeeld in lijn met artikel 31 van de Regeling werkwijze meldingen en klachtbehandeling Schendingen Interpersoonlijke Integriteit (ongewenst gedrag) met het doel sociaal onveilige situaties op de betreffende afdelingen in de toekomst te voorkomen.

Daarnaast heeft de commissie op verzoek van het CvB eind 2023 een feitenonderzoek opgestart. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

Grondslag voor het onderzoek is artikel 2 lid 4 van de Regeling werkwijze meldingen en klachtbehandeling Schendingen Interpersoonlijke Integriteit (ongewenst gedrag). Op grond van die bepaling kan het CvB in uitzonderlijke gevallen de commissie verzoeken om een onderzoek te starten naar een kwestie die onder de aandacht van het CvB is gebracht, zonder dat er een klacht is ingediend. Er moet dan sprake zijn van een zwaarwegend belang om de kwestie te onderzoeken, waarbij de te onderzoeken kwestie een potentieel risico vormt voor de sociale veiligheid binnen de UU.

Meldingen

In 2023 heeft de commissie **zes meldingen** geregistreerd. Deze meldingen zagen op verschillende categorieën ongewenst gedrag, waaronder (academisch) pestgedrag, (seksuele) intimidatie, discriminatie, verbaal, psychisch en fysiek geweld en machtsmisbruik. Een melding wordt opgevat als een signaal dat relevant kan zijn bij een toekomstige klacht of melding, dan wel bij één die in het verleden is gedaan. Bij een melding neemt

de commissie geen formele stappen (zoals een ontvankelijkheids- of gegrondheids-onderzoek). Daarvoor moet eerst een formele klacht worden ingediend. In uitzonderlijke gevallen kan de commissie echter aanleiding zien om signalen onder de aandacht van het CvB te brengen. In beginsel worden meldingen vijf jaar bewaard.

In sommige gevallen heeft de commissie de betreffende melder doorverwezen naar het juiste 'loket'/orgaan in de zorgketen (bijv. leidinggevende, vertrouwenspersoon, bedrijfsmaatschappelijk werk, ombudsfunctionaris e.d.). In andere gevallen heeft een oriënterend gesprek plaatsgevonden waarin de aard van de melding is besproken en de melder (procedureel) is geïnformeerd over de mogelijkheid om van de melding een formele klacht te maken.

Daarnaast heeft de commissie ook regelmatig meldingen ontvangen die niet zijn geregistreerd, maar waarbij de commissie de melder meteen heeft doorverwezen omdat de kwestie die aan de commissie werd voorgelegd niet zag op een vermeende schending van de interpersoonlijke integriteit.

Klachten schending wetenschappelijke integriteit

Binnen de UU rust op alle studenten en medewerkers die betrokken zijn bij wetenschappelijk onderzoek een eigen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de wetenschappelijke integriteit, zoals vastgelegd in de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018 (NGWI 2018). Voor vragen of klachten op dit terrein zijn de vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit het eerste aanspreekpunt. Voor de behandeling van formele klachten is er de CWI (Commissie Wetenschappelijke Integriteit). Deze onderzoekt een klacht en brengt dan advies uit aan het College van Bestuur (CvB). Het CvB komt vervolgens tot een aanvankelijk oordeel over de klacht, waarna klager en beklaagde de gelegenheid hebben om hun zaak voor een second opinion voor te leggen aan het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Uiteindelijk neemt het CvB een definitief besluit, waarbij de uitgebrachte adviezen van de CWI en het LOWI worden meegewogen. Als de klacht betrekking heeft op een medewerker van het UMC Utrecht, adviseert de CWI aan de Raad van Bestuur (RvB) en ligt daar ook de besluitvorming over de zaak. CvB en/of RvB worden hierna om redenen van herleidbaarheid "Bestuur" genoemd.

Van zeven zaken die zijn gestart in 2022 is in 2023 de procedure afgerond met een definitief oordeel van het Bestuur, al dan niet na betrekking van een LOWI advies.

Daarnaast zijn in 2023 **acht** nieuwe zaken voorgelegd aan de CWI. Vier daarvan hebben al in 2023 tot een definitief oordeel van het Bestuur geleid. Voor één is het CWI-advies in een afrondende fase, één klacht is nog in behandeling, één klacht is op verzoek van klager aangehouden tot nader bericht in 2024 en één klacht is na een aanvankelijk oordeel voorgelegd aan het LOWI door zowel klager als een van de beklaagden.

Hieronder eerst een samenvatting van de zeven in 2023 afgeronde zaken die gestart waren in 2022. Daarna volgt een kort overzicht van de acht nieuwe kwesties die in 2023 zijn ontvangen.

- De eerste zaak, ingediend in februari 2022, betrof een klacht over een medewerker die als medeauteur van een discussiestuk in een wetenschappelijk tijdschrift meerdere normen van wetenschappelijke integriteit zou hebben geschonden. Een aantal onderdelen van de klacht werden niet-ontvankelijk geacht, de wel inhoudelijk behandelde onderdelen betreffen onder andere het niet vermelden van nevenfuncties en mogelijke belangenconflicten, en het ontbreken van (gedegen) bronvermelding. Enkele normen werden inderdaad onvoldoende nageleefd maar dit werd in de weging geclassificeerd als lichte tekortkoming. Het aanvankelijk oordeel van het Bestuur is door klager aan het LOWI voorgelegd. Het LOWI onderschreef het aanvankelijk oordeel en het advies van de CWI.
- De tweede zaak, ingediend in maart 2022, betrof een drietal met elkaar samenhangende klachten, gericht tegen meerdere medewerkers en oud-medewerkers dat er sprake is van machtsmisbruik, nalatigheid, het zich onterecht voordoen als auteur en ideeën-plagiaat. Het aanvankelijk oordeel inzake klacht 1 luidt dat er weliswaar door twee beklaagden enkele normen niet zijn nageleefd maar dat er, alles afwegende, geen sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit maar van lichte tekortkomingen. Het aanvankelijk oordeel inzake klachten 2 en 3 luidt dat er geen normen zijn overtreden. Beide aanvankelijke oordelen zijn door klager aan het LOWI voorgelegd. Het LOWI was het bij klacht 1 op de meeste punten eens met het oordeel en het advies van de CWI, maar week af in de weging van twee aspecten, waarvoor zij wel de zwaarste classificatie van schending adviseerden. Ten aanzien van de klachten 2 en 3 wijkt het LOWI op een aantal aspecten af van het aanvankelijk oordeel en constateert overtreding van norm 40 ('plagiaat') door twee beklaagden. Uiteindelijk heeft het Bestuur in het definitieve oordeel inzake klacht 1 tot de kwalificatie '(verwijtbaar) onzorgvuldig gedrag' besloten en in het definitieve oordeel inzake klachten 2 en 3 het CWI-advies gevolgd.
- De derde zaak, ingediend in mei 2022, betrof een klacht van een auteur tegen een medeauteur die een manuscript, waaraan zij samen met meerdere auteurs hadden gewerkt, zonder vermelding van klager had ingediend, nadat klager met zijn mede-auteurs veelvuldig discussies had gevoerd over de wijze waarop de data en de onderzoeksresultaten moesten worden gepresenteerd. Klager was het niet eens met deze handelwijze en meende ook dat het manuscript niet voldeed aan eisen van wetenschappelijke integriteit. De CWI adviseerde de klacht als geheel ongegrond te verklaren, met de opmerking dat beklaagde onzorgvuldig heeft gehandeld door het manuscript in te dienen onder weglating van de naam van klager als auteur. Het Bestuur volgde dit advies in het aanvankelijk oordeel en het LOWI was het eens met deze bevindingen, maar kwalificeerde het laatste punt als 'lichte tekortkoming'.

- De vierde zaak, ingediend in oktober 2022, betrof werkzaamheden van een medewerker als voorzitter van een adviescommissie. Daarbij zou sprake zijn van gebrek aan zowel transparantie als onafhankelijkheid. Het aanvankelijk oordeel volgt het CWI-advies dat de klacht niet-ontvankelijk is, aangezien de werkzaamheden geen wetenschappelijk onderzoek betreffen. Dit oordeel is door klager aan het LOWI voorgelegd. Het LOWI was van mening dat de klacht wel ontvankelijk was, maar kennelijk ongegrond. In het definitieve oordeel is de kwalificatie niet-ontvankelijk gehandhaafd, in lijn met de binnen de universiteit geldende klachtenregeling.
- De vijfde zaak, ingediend in november 2022, was gericht tegen twee medewerkers van de universiteit en betreft voornamelijk ideeënplagiaat. Het ging om een aanvraag voor onderzoekssubsidie die in eerste instantie door klager met beklagden was gestart, maar die na terugtrekking van klager uit de samenwerking door beklagden is voortgezet en uiteindelijk is goedgekeurd. De CWI adviseerde de klacht als geheel ongegrond te verklaren maar kwalificeerde het niet voldoende naleven van enkele normen als een 'lichte tekortkoming'. In het aanvankelijke en het definitieve oordeel heeft het Bestuur dit advies gevolgd.
- De zesde zaak, ingediend in november 2022, was gericht tegen twee medewerkers en betreft het onder druk zetten van een jonge onderzoeker bij het schrijven van een onderzoeksvorstel, waarbij discussie was over de vraag of een voorafgaande ethische toetsing van dit onderzoek verplicht was op grond van de wet (Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen, WMO). De CWI adviseerde de klacht als geheel ongegrond te verklaren. Het Bestuur heeft dit advies in het aanvankelijke en het definitieve oordeel gevolgd.
- De zevende zaak, ingediend in november 2022, betrof een klacht van een copromotor die van die taak was ontheven na samenwerkingsproblemen met de betrokken promovendus en promotor. Klager meende dat deze daarbij tegen beter weten in ten onterechte werd beschuldigd van het schenden van de wetenschappelijke integriteit. Ook meende klager dat de promotor aanzette tot het handelen in strijd met de wetenschappelijke integriteit. De CWI stelde vast dat de klacht in hoofdzaak leek te zijn ingegeven door een conflict in de samenwerking, waarvoor binnen de UU een andere geschillenregeling geldt, en voor het overige onvoldoende was onderbouwd. De CWI adviseerde het Bestuur om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Het LOWI onderschreef dit advies en het Bestuur heeft dit advies gevolgd in het definitieve oordeel.

Hieronder volgt een overzicht van de kern van de acht nieuwe klachten die in 2023 zijn ontvangen.

- De eerste klacht, ingediend in februari 2023, betrof onder andere het verwijt dat beklagde in een publicatie onvoldoende recht deed aan ideeën, uitkomsten en methoden in een rapport eerder gepubliceerd door klager. De CWI adviseerde om de klacht als geheel ongegrond te verklaren. Het Bestuur heeft dit advies in het aanvankelijke en in het definitieve oordeel gevolgd.
- De tweede klacht, ingediend in maart 2023, betrof de auteursvolgorde van een publicatie waarvan klager weliswaar als gedeeld eerste auteur is genoemd, maar tegen eerdere afspraak niet als enkelvoudige eerste auteur. De CWI heeft na bestudering van de bewijsstukken geadviseerd om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Het Bestuur heeft dit advies in het aanvankelijke en in het definitieve oordeel overgenomen.
- De derde klacht, ingediend in mei 2023, zal pas in 2024 worden afgerond. Het betreft werkzaamheden van een medewerker als voorzitter van een externe adviescommissie, uitgevoerd terwijl deze nog een gedeeld dienstverband had bij een andere universiteit dan de UU en een adviesbureau. De klacht betreft onder andere gebrek aan onafhankelijkheid. De CWI is eerder met de inhoudelijke behandeling gestart maar heeft deze onderbroken vanwege de schending van de vertrouwelijkheid door klagers. De CWI adviseerde om de klacht om die reden verder buiten behandeling te laten. Klagers hebben hierop een verzoek bij het LOWI ingediend. Die was het ermee eens dat de vertrouwelijkheid was geschonden, maar adviseerde om een minder vergaande sanctie op te leggen. Het Bestuur heeft hierop besloten om de inhoudelijke behandeling door de CWI voort te laten zetten.
- De vierde klacht, ingediend in mei 2023, zal begin 2024 worden afgerond. Het betreft onvoldoende erkenning van het werk en de ideeën van klager door de promotor in latere publicaties waar klager niet bij betrokken was en belangenverstrengeling van de promotor.
- De vijfde klacht, ingediend in juni 2023, betreft diverse aspecten rondom een onderzoeksproject van klager en belemmering daarvan door twee beklagden. De CWI heeft geadviseerd om de klachten ongegrond te verklaren, maar meent dat enkele normen onvoldoende zijn nageleefd door beklagden. In de weging daarvan adviseert de CWI dat op enkele punten voor beide beklagden sprake is van 'lichte tekortkoming'. Het Bestuur volgt het CWI-advies grotendeels, maar komt in het aanvankelijke oordeel tot een andere afweging en oordeelt dat alleen bij een van de beklagden sprake is van een lichte tekortkoming. Zowel de tweede beklagde als klager hebben daarop een verzoek ingediend bij het LOWI. De behandeling van dat verzoek loopt.

- De zesde klacht, ingediend in juni 2023, betreft onder andere het eenzijdig beëindigen van een promotietraject van klager door de promotor. Deze klacht is op verzoek van klager op medische gronden aangehouden tot nader bericht. Behandeling zal naar verwachting in 2024 plaatsvinden.
- De zevende klacht, ingediend in juli 2023, betrof onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing van uitspraken in een publicatie waarvan een medewerker een van diverse auteurs was. De CWI heeft geadviseerd om de klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Het Bestuur heeft dit advies overgenomen in het aanvankelijke en in het definitieve oordeel.
- De achtste klacht is behandeld op verzoek van het bestuur na signalen, ontvangen in september 2023, over plagiaat in een publicatie door een ex-medewerker van de UU van een buitenlands proefschrift, onder andere gepleegd ten tijde van het dienstverband bij de UU. De CWI heeft omvangrijk plagiaat en ideeënplagiat vastgesteld en geadviseerd om de klacht gegrond te verklaren met de zwaarste kwalificatie van schending van de wetenschappelijke integriteit. Het Bestuur heeft dit advies overgenomen in het aanvankelijke oordeel. Betrokkene heeft zich bij dit oordeel neergelegd.

D. OVERIGE GESCHILLEN

De afdeling Juridische Zaken heeft een aantal andere geschillen behandeld die niet onder de voorgaande categorieën vallen.

- Twee ex-medewerkers hebben in 2023 een bezwaar ingediend tegen het achteraf wijzigen van hun arbeidsovereenkomst, in het bijzonder hun aanspraken en rechten op pensioen. Aanleiding van hun bezwaar was de Wet toekomst pensioenen (Wtp) die op 1 juli 2023 in werking is getreden. Deze bezwaren zijn behandeld conform de Algemene wet Bestuursrecht (Awb). De UU heeft geoordeeld dat de bezwaren prematuur waren, aangezien er de facto nog geen wijziging in de pensioenuitkering van de ex-werknemers had plaatsgevonden, omdat het ABP vooralsnog de huidige pensioenregeling uitvoert. Bovendien had de UU geen voor bezwaar vatbare beslissing in de zin van de Awb afgegeven met betrekking tot de eventuele uitvoering van de Wet toekomst pensioenen. Om die reden zijn beide bezwaren kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.
- In 2023 heeft een medewerker – een promovendus – een kort geding aangespannen tegen de UU, omdat hij het niet eens was met het feit dat hem de toegang was ontzegd tot een van de UU-gebouwen wegens vermeend ongewenst gedrag. De UU achtte dit gebouwverbod nodig om een veilige werkomgeving voor alle medewerkers te garanderen, voor de duur van een uit te voeren feitenonderzoek naar het ongewenst gedrag. De medewerker verzocht de rechter de beperking op te heffen omdat hij met de opgelegde beperking zijn promotie niet kon afronden. De UU heeft dit bestreden.

Het onderzoek en de promotie waren in een dermate ver gevorderd stadium dat de opgelegde beperkingen een promotie op korte termijn niet in de weg stonden. Naar het voorlopig oordeel van de kantonrechter had de UU gelet op de uitkomsten van het verkennend vooronderzoek vooralsnog een redelijke en voldoende zwaarwegende grond om de medewerker voor de duur van het feitenonderzoek de toegang tot het gebouw te ontfagen. De rechter houdt de maatregel derhalve in stand en wijst tevens op de verplichting om zorg te dragen voor een sociaal veilige werkomgeving alle werknemers.

FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN

KIKI EN DE KERN VAN PUBLIC ENGAGEMENT — DOOR MADELIJN STRICK

“De opening van het Academisch Jaar 2023 stond in het teken van het thema public engagement. In de Domkerk vierden we de inspanningen van collega’s en studenten om het contact met externe organisaties en geïnteresseerde burgers te verbeteren. Dat doen we door mensen van buiten onze universiteit mee te laten denken over ons onderzoek en onderwijs.

Zelf sprak ik de keynote van de middag uit. De titel was ‘Public engagement: Niet meer, maar beter’. Ik deelde inzichten uit ons onderzoek naar public engagement. Heel belangrijk is bijvoorbeeld dat we helder formuleren wat het doel is van public engagement. Ik weet uit eigen ervaring hoe public

engagement zonder helder doel eruitziet. Als beginnende wetenschapper organiseerde ik op de huishoudbeurs een kennisquiz over gezonde voeding. Pas achteraf besepte ik dat ik mensen had willen inspireren tot ander gedrag, waarvoor een kennisquiz niet per se de beste vorm is. De impact die ik maakte op het gedrag van de quizdeelnemers was dan ook gering. Tegenwoordig ben ik gelukkig meer bedreven in publieksactiviteiten. Bovendien biedt onze universiteit betere ondersteuning aan academici die de interactie met de samenleving willen aangaan.

Een ludiek hoogtepunt van de dag in september vorig jaar was het muzikale intermezzo van cabaretier Kiki Schippers. Ze speelde en zong een lied waarin ze het publiek in de Domkerk een raadsel voorlegde. “Er zitten drie families op een terras. Zoek uit hoe gul ze zijn met fooi en wat hun reden was”. In de tekst gaf ze informatie waarmee we het raadsel konden oplossen. Toen ze haar slotakkoord aansloeg keken we elkaar verward aan. Er stegen enkele weifelende antwoorden op uit de zaal, waarna Kiki Schippers uitriep: “Jullie roepen maar wat!”. Uiteindelijk moest ze ons (zuchtend) het juiste antwoord voorzeggen.

‘Ons orkest streeft naar een duurzame wereld. Laat public engagement een van de evergreens in ons repertoire worden.’

Het raadsel van Kiki Schippers bracht ons bescheidenheid, een houding die goed past in ons contact met mensen buiten de universiteit. Academici weten immers ook niet alles. Kennis uit andere delen van de samenleving vult vaak de gaten en brengt ons op nieuwe ideeën. Kiki Schippers vertelde ons dit niet, ze liet het ons ervaren, en

ervaringen zijn vaak krachtiger dan woorden. Dat is een ander inzicht uit ons onderzoek naar public engagement.

Public engagement stond centraal in onze academische opening, en moet vanaf nu centraal blijven staan. Er zijn dringende maatschappelijke problemen die we als onderdeel van en met de samenleving moeten aanpakken. Het klimaatprobleem heeft niet zoals het raadsel in het lied van Kiki Schippers één juist antwoord. Het is eerder als een opgave om samen een nieuw en onbekend muziekstuk te spelen. De universiteit, maatschappelijke partners, burgers en belanghebbenden spelen ieder een eigen instrument in ons grote orkest. Alleen door voortdurende afstemming komen we tot een goede uitvoering.”

Beeld: Kiki Schippers en Madelijn Strick samen met CvB.

Een toekomstbestendige onderwijscultuur

ONDERWIJS VOOR KRITISCHE WERELDBURGERS

AANDACHT VOOR INTERDISCIPLINAIR ONDERWIJS

Het programma Interdisciplinair onderwijs heeft op verschillende fronten bijgedragen aan een groter interdisciplinair onderwijsaanbod en het verbeteren van de kwaliteit ervan. Docenten kunnen deelnemen aan een leergang, er zijn didactische instrumenten ontwikkeld die ingezet kunnen worden in het onderwijs en de beschikbare integratieve methoden zijn verfijnd en beschikbaar gekomen. Financiële hobbels zijn bedwongen en het programma heeft met subsidies verschillende initiatieven binnen en tussen de faculteiten ondersteund. Er is inmiddels goed zicht op de infrastructurele knelpunten en de aanpak daarvan staat hoog op de prioriteitenlijst. Daarnaast zet het programma sterk in op onderzoek naar interdisciplinair onderwijs om ook daarmee bij te dragen aan een duurzame inbedding van dit type onderwijs aan de Universiteit Utrecht.

Strategische thema's vertaald in onderwijs

De strategische thema's vormen de basis van het multi- en interdisciplinair onderzoek binnen de Universiteit Utrecht. De goede samenwerking en waardevolle resultaten die dit oplevert willen de onderzoekers meer en meer delen, ook in het onderwijs. Er worden voor verschillende opleidingen interdisciplinaire minoren voorbereid, onder andere voor datascience. De strategische thema's gaven in 2022 ook te kennen dat zij hun resultaten via het aanbod binnen Onderwijs voor Professionals willen delen met professionals buiten de universiteit. Vanaf 2023 worden de vier strategische thema's hiervoor daarom op dezelfde wijze gefinancierd als de zeven faculteiten. Verschillend aanbod is inmiddels in voorbereiding.

Actualisering onderwijsmodel

Ontwikkelingen op het vlak van onderwijs volgen elkaar de afgelopen jaren snel op. Ook al functioneert het huidige onderwijsmodel in de basis nog steeds goed, het is tijd om recente ontwikkelingen daarin beter op te nemen. Daarnaast weten docenten en studenten niet goed wat de belangrijkste (didactische) uitgangspunten zijn en heldere communicatie daarover kan beter. Een 24-uursconferentie met onderwijsdirecteuren

was het startsein voor actualisering. Op basis van de inzichten die daarin zijn opgedaan, zijn achtereenvolgend vier divers samengestelde werkgroepen aan de slag gegaan om een vernieuwd onderwijsmodel vorm te geven. Er is een visie op onderwijs opgesteld en er zijn Graduate Attributes (kerncompetenties) opgesteld die de belangrijke competenties beschrijven waaraan de Universiteit Utrecht met studenten wil werken. Ontwerpprincipes op instellingsniveau moeten richting geven aan de onderwijsprogramma's binnen de universiteit. Een werkgroep werkt momenteel aan de praktische uitvoering daarvan. Het nieuwe onderwijsmodel beoogt meer ruimte voor de persoonlijke groei van studenten in een duidelijk aanwezige maatschappelijke context.

Onderwijsaanbod met alliantiepartners

Als alliantiepartners van de EWUU stemden de Technische Universiteit Eindhoven, Wageningen University & Research, Universitair Medisch Centrum Utrecht en de Universiteit Utrecht (EWUU) hun samenwerking en onderwijsaanbod verder af. Er is onderwijsaanbod voor zowel initiële studenten als voor professionals. Een deel van het aanbod van studenten betreft 'challenged based' onderwijs.

Bijdrage aan toekomstig hoger onderwijs en onderzoek in Europa via CHARM EU/EIGHT

In 2023 is CHARM-EU afgerond en is CHARM EIGHT gestart, een vervolgproject dat de oprichting van de Europese Universiteit verder ontwikkelt. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft financiële steun geboden aan Nederlandse partners voor nieuwe onderwijsinitiatieven binnen de CHARM-alliantie. Enkele voorbeelden hiervan zijn het "Living Past" keuzevak, het opzetten van Research Hubs en het verkennen van regionale samenwerkingen. De betrokkenheid van de Universiteit Utrecht bij CHARM-EU/EIGHT vertegenwoordigt een waardevolle bijdrage aan de toekomst van het hoger onderwijs en onderzoek in Europa. Met nieuwe Europese financiering in januari 2023 en de lancering van het CHARM EIGHT-project, breekt een nieuwe fase aan. Op alliantieniveau is een governance-model ontwikkeld en geïmplementeerd. De deelname van de universiteit biedt de kans om invloed uit te oefenen op ontwikkelingen zoals het European Degree Label en om kennis te delen binnen Europese netwerken. CHARM-EU neemt actief deel aan de werkgroep Interoperability Framework, gericht op het bevorderen van verbonden en interoperabele onderwijssystemen in Europa door belemmeringen weg te nemen.

Het CHARM-EU-team heeft de Universiteit Utrecht-Teamprijs gewonnen voor hun impact op onderwijsinnovatie, waardoor ze nu kans maken op de onderwijspremie 2024 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Dialogsessies publieke waarden

De Universiteit Utrecht zocht nieuwe manieren om de Universiteitsraad, andere medezeggenschappers en de hele universitaire gemeenschap te betrekken bij de ontwikkeling van het beleid. Met dat doel vonden er in 2023 meerdere dialoogsessies plaats. Het College van Bestuur sprak in die sessies met deelnemers vanuit de faculteiten, de Universiteitsraad en de Universitaire Bestuursdienst over de samenwerking met de fossiele industrie en generatieve AI in het onderwijs.

Tijdens deze sessies zijn relevante waarden voor beide casussen geïdentificeerd en de belangrijkste spanningen tussen de verschillende (publieke en andere) waarden. De uitkomsten van beide sessies hebben geleid tot transparante standpunten voor de hele universiteit en tot een duidelijke vertaling van deze publieke waarden in concreet beleid, evenals afspraken over de wijze waarop de besluitvorming hierover plaatsvindt.

ONDERSTEUNING VAN DOCENTEN

Ontwikkeling voor docenten en ondersteuners van het onderwijs

Generatieve AI wordt steeds vaker gebruikt door zowel studenten als docenten. De ontwikkelingen gaan razendsnel en voor docenten is het een uitdaging om hierop in te spelen. Er is een handreiking ontwikkeld voor studenten over het gebruik van chatbots en wat wel en niet mag aan de Universiteit Utrecht.

Het afgelopen jaar is vanuit het Centre for Academic Teaching and Learning het Generatieve AI-project opgezet. Het doel is een centraal aanspreekpunt, het samenbrengen van verschillende initiatieven binnen de universiteiten en het versterken van informatie. Op intranet kunnen geïnteresseerden meer informatie vinden over Generatieve AI en artikelen over onder andere AI en toetsing. Daarnaast zijn er verschillende workshops gegeven over het gebruik van AI in het onderwijs. In 2023 was de Universiteit Utrecht organisator van de wereldwijde jaarlijkse conferentie van de International Society for the Scholarship of Teaching and Learning (ISSOTL). Utrecht was de tweede Europese universiteit die deze conferentie organiseerde in de dertigjarige geschiedenis van ISSOTL. De verwachting van 400 tot 500 deelnemers werd overtroffen. In totaal bezochten 650 deelnemers uit 35 landen Utrecht. Meer dan 45 collega's van de Universiteit Utrecht presenteerden hun wetenschappelijk werk over onderwijs tijdens de conferentie met een paperpresentatie, poster, panel of workshop.

Het project Future Learning Spaces is structureel ingebed in het onderwijsdomein. Vanuit vier verschillende ondersteunende diensten – IT, Vastgoed en Campus, Facilitair en Onderwijsbeleid en – Ondersteuning wordt nu samengewerkt aan experimentele onderwijsruimtes. Hieruit worden lessen getrokken om de leeromgeving optimaal te laten aansluiten bij het Utrechtse Onderwijsmodel en nieuwe onderwijsontwikkelingen.

Learning Analytics

In het project Learning Analytics worden faciliteiten gecreëerd om inzichten uit onderwijsdata te verkrijgen en te vertalen naar concrete interventies om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Dit jaar is een stappenplan gepubliceerd met checks als leidraad voor potentiële toepassingen van learning analytics. Ook is een aantal projecten van idee tot realisatie begeleid. Uit deze ontwikkelingen blijkt dat de universiteit op de goede weg is, maar dat een aantal factoren nog aandacht verdient als learning analytics ingezet blijft worden en opschaling nodig is. Het gaat dan onder andere over de noodzaak van een data governanceplan voor de hele universiteit en de noodzaak van middelen voor een universitair dataplatform ter ondersteuning van datagedreven projecten.

AANDACHT VOOR STUDENTENWELZIJN

Uitwisselbaarheid onderwijsmodules met hoger beroepsonderwijs

De Universiteit Utrecht neemt deel aan Kies op Maat. Via dit platform kunnen studenten modules (minoren, ingedaalde premasters) volgen buiten de eigen instelling. De Universiteit Utrecht zet hier primair in op premastertrajecten. Het aanbod van deze modules aan onze universiteit is in 2023 gegroeid van 22 naar 30.

Lees gerealiseerde activiteiten studentenwelzijn in hoofdstuk 4 Academische Gemeenschap.

ONDERWIJS VOOR PROFESSIONALS

Het Werkplan Onderwijs voor Professionals (OvP) 2020–2022 is succesvol afgerond, resulterend in de lancering van het Office OvP in april 2023, dat facultaire OvP-teams ondersteunt en universitaire kaders biedt. Het nieuwe Werkplan Onderwijs voor Professionals 2023–2025, getiteld 'Verbinding en Partnerschap', is goedgekeurd en richt zich op meer samenwerking binnen de Universiteit Utrecht en met externe partners. Dit omvat samenwerking met zusteruniversiteiten, regionale allianties en samenwerking met werkgevers om nieuw interdisciplinair onderwijs te ontwikkelen voor regionale tekortsectoren.

De Universiteit Utrecht heeft twee aanvragen voor de Lang Leven Ontwikkelen (LLO) Katalysator ingediend, wat heeft geleid tot een nieuwe aanpak van Onderwijs voor Professionals in de regio. De eerste aanvraag is gericht op het ontwikkelen van LLO-oplossingen voor de energie- en grondstoffentransitie, in samenwerking met werkgevers en de faculteit Geowetenschappen en het Copernicus Institute of Sustainable Development. De tweede aanvraag richt zich op de professionalisering van de drie onderwijsinstellingen.

Al deze inspanningen zijn gericht op de groei van het Onderwijs voor Professionals, inclusief open aanbod, opdrachtgerichtheid en in company onderwijs. In 2023 is de

vernieuwde universitaire website gelanceerd om het aanbod, de impact en kennis over Onderwijs voor Professionals beter toegankelijk te maken.

Meer mogelijkheden voor flexibel onderwijs

In januari 2023 zijn de eerste microcredentials namens de Universiteit Utrecht uitgereikt. Een microcredential toont aan welke kennis, competentie en ervaring de professional heeft opgedaan. Het voegt daarmee een extra kwaliteitskeurmerk toe aan het onderwijs en is te vergelijken met een mini-diploma. De microcredential-kwalificatie werd door docenten Nederlands behaald voor de cursus Lange lijnen in de literatuur in het kader van het programma Alfa4all. Dit is een gezamenlijk initiatief van de faculteiten Geesteswetenschappen/Letteren van de Nederlandse universiteiten en wordt gecoördineerd door de Universiteit Utrecht. Het biedt een oplossing voor diegenen die graag een eerstegraads lerarenopleiding willen doen, maar daarvoor nog vakinhoudelijke kennis tekortkomen. De tweede microcredential-kwalificatie is behaald door cursisten van het programma Beta4all voor Geschiedenis van de wiskunde. Het aanbod aan microcredentials groeit. Het krijgt een plaats in het Onderwijsaanbod voor Professionals.

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID EN ONDERNEMERSCHAP

Community Engaged Learning: maatschappelijke betrokkenheid integreren in het curriculum

Community Engaged Learning (CEL) bij de Universiteit Utrecht is onderwijs waarin studenten, docenten en externe partners samenwerken aan gedeelde maatschappelijke vraagstukken. Deze partners zijn bijvoorbeeld wijkbewoners, (sociale) organisaties of overheden. In CEL leren alle betrokkenen met elkaar door wederzijdse kennisdeling en reflectie. Zo bouwt de Universiteit Utrecht aan duurzame relaties met de samenleving, ontstaan nieuwe inzichten voor complexe problemen en leidt de universiteit studenten op tot maatschappelijk betrokken burgers en professionals.

Het programma CEL faciliteert de structurele inbedding van CEL in het curriculum. Om deze ambitie te realiseren heeft het programma in 2023 haar doelstellingen aangescherpt om sterker de focus te leggen dat CEL een middel is om de maatschappelijke opdracht van de universiteit te versterken. Het doel is om de maatschappelijke betrokkenheid van studenten te verankeren in de eindtermen van alle bachelor- en masteropleidingen en dat CEL wordt gestimuleerd als onderwijsvorm om invulling aan te geven. Opleidingen kijken samen met de facultaire CEL ambassadeurs welke invulling past in de context van het eigen vakgebied.

De Universiteit Utrecht biedt ondersteuning aan docenten die met CEL aan de slag willen gaan. In 2023 ontvingen zestien onderwijsprojecten subsidie voor de (door) ontwikkeling van hun CEL project. De projecten lopen uiteen van het dekoloniseren van museumcollecties tot het verduurzamen van sociale ondernemingen. Daarnaast zijn er

verschillende docenttrainingen beschikbaar voor CEL. Naast een succesvol vervolg van de basisleergang CEL ontwikkelde Onderwijsadvies & Training in 2023 ook een verdiepende leergang CEL voor docenten die al meer ervaring hebben en zich verder willen ontwikkelen op dit gebied. Verder kunnen docenten ook kennis uitwisselen in de Special Interest Group CEL of in de facultaire bijeenkomsten die door de CEL-ambassadeurs worden georganiseerd.

Universiteit Utrecht en regionale onderwijspartners

Het universitaire project – Universiteit Utrecht en de regionale onderwijspartners – komt voort uit het Strategisch Plan 2020-2025 en is in het verslagjaar gestart. De ambitie zoals geformuleerd in het Strategisch Plan is om samen met de onderwijspartners in de regio een programma te ontwikkelen om het lerarentekort terug te dringen door gebruik te maken van elkaars kennis- en vakkenaanbod, professionals uit te wisselen, het onderwijs toegankelijk te houden en gelijke kansen te bevorderen. Dit wordt gedaan langs drie pijlers, te weten 1) opleiding en professionalisering van leraren, 2) onderzoek naar onderwijs en jeugd en 3) kansengelijkheid, talentontwikkeling en wetenschapswijsheid. Onder leiding van de dean Regionaal Onderwijs is een werkorganisatie ingericht die bestaat uit de trekkers van de drie pijlers en ondersteuning van de Universitaire Bestuursdienst. In het verslagjaar 2023 is de volgende voortgang geboekt:

- De doelen en actielijnen van het project zijn geformuleerd. Het overkoepelend project doel, is in lijn met de ambitie uit het strategische plan: door middel van afstemming binnen de Universiteit Utrecht en samenwerking met regionale onderwijspartners (van voorschoolse educatie, primair-, voortgezet-, middelbaar- tot hoger onderwijs) komen tot een ontwikkelagenda die bijdraagt aan structurele en duurzame versterking van de onderwijskwaliteit in alle sectoren en van de opbrengsten van het regionale onderwijs voor alle leerlingen/studenten/jeugd.
- Het project Regionaal Onderwijs is zichtbaar gemaakt binnen en buiten de universiteit door deelname aan diverse activiteiten, projecten en netwerken zoals de Utrechtse Onderwijs Agenda, het Nationaal Groeifonds en de Leven Lang Leren-katalysator.
- De werkorganisatie Regionaal Onderwijs heeft een onderzoeksvoorstel Higher Education Research ingediend dat gericht is op de effectiviteit en efficiëntie in de samenwerking van onderwijspartners. De aanvraag is door het Centre for Academic Teaching and Learning gehonoreerd en het onderzoek wordt thans door de werkorganisatie uitgevoerd.
- Er zijn twee diners pensant georganiseerd. Eén met interne en één met externe samenwerkingspartners. Het doel was om een beeld krijgen van bestaande samenwerkingen en projecten binnen en buiten de universiteit. De diners hebben bruikbare ideeën opgeleverd en daarnaast voorzien in een breed gedeelde behoefte aan de universiteit als verbinder van de partners in de stad en regio Utrecht en voor het delen van kennis.

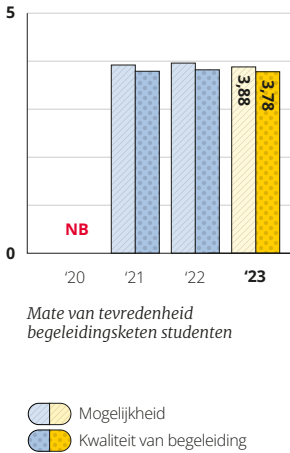
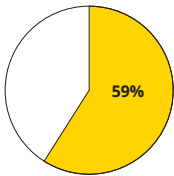
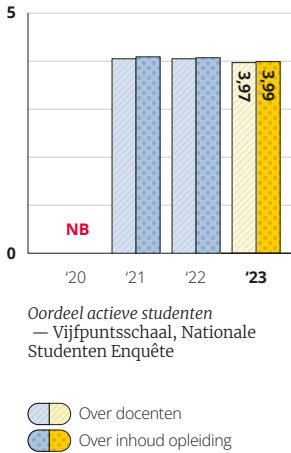
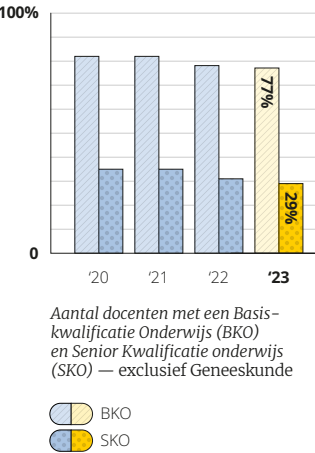
- Daarnaast hebben de leden van de werkorganisatie individuele gesprekken met een groot aantal in- en externe partners gevoerd. Op basis van de diners en de gesprekken zijn de relevante netwerken en projecten in kaart gebracht en mede op basis hiervan is een eerste schets voor de ontwikkelagenda gemaakt.
- Tot slot heeft de dean Regionaal Onderwijs het College van Bestuur geadviseerd over de financiële ondersteuning van de deelprojecten Regionaal Ambitieplan 2023 en PO-partnerschap 2024.

PROFILERINGSFONDS

Onderwijsinstellingen nemen in het bestuursverslag op aan hoeveel studenten zij uit het profileringsfonds, bedoeld in artikel 7.51 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (wetten.overheid.nl/BWBR0005682/2018-07-28/#Hoofdstuk7_Titeldeel3_Paragraaf2a_Artikel7.51), financiële ondersteuning hebben verleend, uitgesplitst naar de volgende onderdelen.

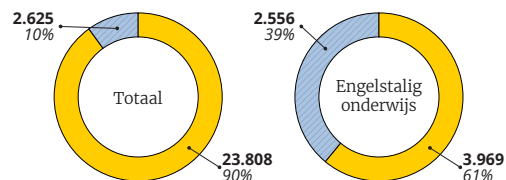
Omschrijving	Aantallen HO-studenten		Totaal van de toekenningen in €	Gemiddelde hoogte van de toekenningen in €	Gemiddelde duur in maanden van de toekenningen
HO studenten in overmachtssituaties	Aanvragen	797	1.014.512	1.671	5
<i>Ziekte, functiebeperking, familie-omstandigheden, mantelzorg of niet studeerbare opleidingen</i>	Toewijzingen	607			
Bestuurders van studie- of studentenverenigingen of MR	Aanvragen	1.005	1.648.105	1.663	12
	Toewijzingen	991			
Overige categorieën	Aanvragen	2.026	1.696.997	9.982	12
<i>Prestaties op het gebied van sport of cultuur, financiële steun aan niet-EER-HO studenten en uitgaande beurzen e.a.</i>	Toewijzingen	170			

EEN TOEKOMSTBESTENDIGE ONDERWIJSCULTUUR

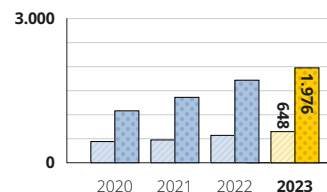
INTERNATIONALISERING

BACHELOR

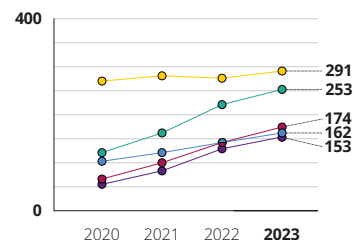
Ingeschreven studenten 2023

● Nederlands
● Internationaal

Inschrijving internationale studenten naar herkomst, per collegejaar (inschrijvingen actief op 1 oktober)

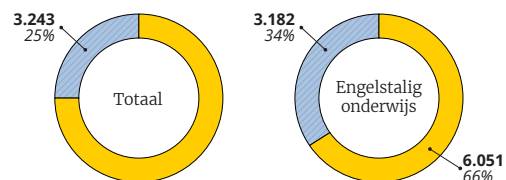
■ niet-EER
■ EER

Inschrijving top 5 nationaliteiten internationale studenten, per collegejaar (inschrijvingen actief op 1 oktober)

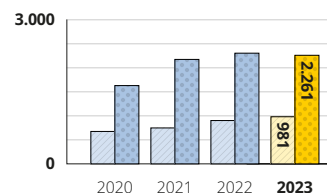
● Duits ● Frans ● Italiaans
● Pools ● Spaans

MASTER

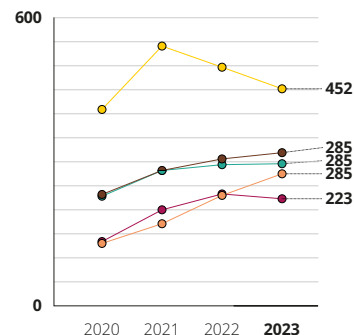
Ingeschreven studenten 2023

● Nederlands
● Internationaal

Inschrijving internationale studenten naar herkomst, per collegejaar (inschrijvingen actief op 1 oktober)

■ niet-EER
■ EER

Inschrijving top 5 nationaliteiten internationale studenten, per collegejaar (inschrijvingen actief op 1 oktober)

● Chinees ● Duits ● Grieks
● Italiaans ● Spaans

FACULTEIT RECHT, ECONOMIE,
BESTUUR EN ORGANISATIE

RECHTEN MOET JE BESCHERMEN, EN VIEREN — DOOR BAS SCHREINER

"175 jaar Grondwet, 75 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens 2023 was een bijzonder jaar voor 'het recht'. Mensenrechten kunnen we niet voor lief nemen, dat is duidelijk. Maar hoe actueel zijn ze nog? Wat betekent de Grondwet voor een individu? Genoeg redenen voor de Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie om in 2023 aan de slag te gaan met een aantal bijzondere projecten.

In 2023 'vierden' we ook 175 jaar Grondwet. Een studieopdracht was de aanzet voor de studenten Rechtsgeleerdheid Marc Hanna en Giel Heeringa voor een gigantische muurschildering. Deze schildering laat het belang en de waarde van de Grondwet zien, met bijzondere aandacht voor Artikel 1, waarin staat dat iedereen gelijk behandeld moet worden en er geen ruimte mag zijn voor discriminatie. Marc en Giel baseerden zich voor de muurschildering op een creatief concept van universitair docent en kunstenares Pauline Phoa. De schildering werd uitgevoerd door kunstenaarscollectief De Strakke Hand en op 14 september 2023 onthuld. Hij is te zien in de Hagelbuurt in Utrecht, vlakbij station Utrecht Centraal en de Ulu Moskee. Het initiatief kreeg lokaal en landelijk veel aandacht.

Op 10 december 2023 herdacht de Universiteit Utrecht het 75-jarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. In het kader van het project 'Utrecht: Stad van Mens en Recht'

onderzocht een groep Utrechtse rechtenstudenten de verschillende rechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Samen met onderzoekers Antoine Buyse en Hanneke van Eijken beschreven zij de rechten uit de universele verklaring in gewone taal zodat deze voor iedereen in Nederland van veertien jaar en ouder te begrijpen zijn. Aanvullend legden Utrechtse filmmakers van True Heroes Films de verhalen vast van Utrechters en hoe hun leven verbonden is met een recht uit de universele verklaring. Internationaal gelauwerde fotograaf-kunstenaar Jan Banning, uit Utrecht, maakte portretten van deze mensen die passen bij verschillende artikelen uit de mensenrechtenverklaring. De film- en fotoportretten tonen hoe de universele mensenrechten het leven van de inwoners van Utrecht raken. De teksten en het film- en fotomateriaal worden in dit project gebruikt als middel om met bewoners van de stad Utrecht in gesprek te gaan over mensenrechten. De teksten, video's en portretten zijn nog steeds te zien op Universele Verklaring van de Rechten van de Mens * 75 jaar."

BEELD: 75 JAAR UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS, STUDENT LAURA

Na het verschijnen van het rapport naar de banden van de Universiteit Utrecht met slavernij kregen alle faculteiten de vraag om het rapport intern te bespreken en eigen plannen uit te werken. De stuurgroep Slavernijverleden en kolonialisme, met Joyce Sylvester en James Kennedy als voorzitters, kreeg van het College van Bestuur de opdracht de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport van de commissie te coördineren en samenwerking en rekenschap te stimuleren.

De faculteit REBO organiseerde een aantal bijeenkomsten over het slavernijverleden en de doorwerking ervan naar het heden met medewerkers en andere belanghebbenden. Tevens presenteerden studenten hun onderzoeken over de verschillende aspecten van dit onderwerp. En als concreet uitvloeisel hiervan werd in september de collegezaal op Janskerkhof 3 vernoemd naar Jan Ackersdijck, Utrechts hoogleraar en abolitionist. De stuurgroep zelf organiseerde ook een aantal evenementen zoals een bijeenkomst op 5 juli 2023 over slavernij en de doorwerking ervan naar het nu. En op 30 oktober 2023 presenteerde Henk van Rinsum in de Aula van het Academieggebouw zijn boek 'Universiteit Utrecht en koloniale kennis'.

Kwaliteitsafspraken

In 2023 hebben de faculteiten, de Graduate School of Teaching, het University College Roosevelt en het University College Utrecht zich actief ingezet voor het uitvoeren van de plannen voor de kwaliteitsafspraken, waarbij ze nauw hebben samengewerkt met de decentrale medezeggenschap. Over het algemeen verloopt de realisatie van deze plannen volgens schema. In enkele gevallen is lichte vertraging ontstaan door personeelsuitval. Middelen voor het studievoorschot die in 2023 niet konden worden gebruikt, zijn in overleg en met goedkeuring van de medezeggenschap doorgeschoven naar 2024. Dit hoofdstuk zal zich richten op de implementatie en het monitoren van de kwaliteitsafspraken, het betrekken van de facultaire medezeggenschap en andere belanghebbenden, en de uitvoering van het Plan Kwaliteitsafspraken Universiteit Utrecht uit 2019.

Zoals eerder uiteengezet in de jaarverslagen sinds 2019, is de rapportage over de voortgang van de kwaliteitsafspraken in 2023 onderdeel van een reeks van vijf jaarlijkse verslagen. Het Plan Kwaliteitsafspraken van de Universiteit Utrecht bestrijkt de periode van 2019 tot 2024, en dit geldt ook voor het rapporteren over de voortgang ervan. Dit plan kenmerkt zich door een overkoepelend kader op universitair niveau, met gedetailleerde plannen op facultair niveau binnen de grenzen van dat kader. Deze benadering houdt rekening met de diversiteit tussen faculteiten, waardoor er optimaal kan worden ingespeeld op de prioriteiten binnen faculteiten en opleidingen, en waarbij alle input van de universitaire gemeenschap, inclusief studenten, medewerkers en alumni, wordt meegenomen. Tegelijkertijd zorgt het universitaire kader voor uniformiteit in de doelstellingen op universitair niveau. De studievoorschotmiddelen die aan de instelling zijn toegekend, worden verdeeld over de faculteiten op basis van het aantal studenten.

Zoals in het Plan Kwaliteitsafspraken Universiteit Utrecht 2019 staat, heeft de universiteit in overleg met de Universiteitsraad gekozen voor een prioritering in de door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) genoemde zes thema's om de studievoorschotmiddelen op in te zetten:

- 1) Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit)
- 2) Onderwijsdifferentiatie, waaronder talentontwikkeling binnen en buiten de studie
- 3) Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)
- 4) Passende en goede onderwijsfaciliteiten

- 5) Meer en betere begeleiding van studenten
- 6) Studiesucces inclusief doorstroom, toegankelijkheid en gelijke kansen

De drie thema's waarin de Universiteit Utrecht extra investeert zijn:

1. Intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit)
2. Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit)
3. Meer en betere begeleiding van studenten, inclusief toegankelijkheid en gelijke kansen.

Het gaat nadrukkelijk om extra investeren. Want zoals ook in het Plan Kwaliteitsafspraken staat, zal de universiteit in alle door de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) genoemde zes thema's blijvend investeren. De zes thema's passen namelijk allemaal uitdrukkelijk binnen de ambities die in het Strategisch Plan 2020-2025 plan zijn verwoord.

Implementeren en monitoren

In lijn met de door de Universiteit Utrecht gekozen centraal-decentrale aanpak, is er een universitair kader opgesteld voor het implementeren en monitoren van de facultaire plannen voor kwaliteitsafspraken. Onder leiding van de decanen hebben de faculteiten dit kader vervolgens vertaald naar specifieke facultaire implementatie- en monitorplannen. Een belangrijk aspect van deze plannen is de manier waarop de facultaire medezeggenschap – zowel de faculteitsraad als de opleidingscommissies – betrokken wordt bij het realiseren van de gestelde doelen voor kwaliteitsafspraken. Later in dit hoofdstuk worden enkele voorbeelden gegeven.

Vanaf 2021 is – na overleg met zowel de universitaire medezeggenschap als de faculteiten – de rapportagemethode van de faculteiten over de voortgang van de kwaliteitsafspraken aangescherpt en gestandaardiseerd. Het doel hiervan was om op universitair niveau een nauwkeuriger beeld te krijgen van de voortgang van de kwaliteitsafspraken in een bepaald kalenderjaar.

Monitoren verwezenlijking kwaliteitsafspraken

Om als instellingsbestuur de eindverantwoordelijkheid te kunnen nemen voor het verwezenlijken van de kwaliteitsafspraken, zijn deze ingebed in de Planning en Control-cyclus van de universiteit. In het bilateraal overleg van het najaar dat in het kader van die cyclus wordt gehouden, legt het faculteitsbestuur aan het College van Bestuur verantwoording af over de voortgang van de kwaliteitsafspraken op basis van de toetsingscriteria van de NVAO. In het najaar van 2023 hebben alle decanen aan het college gerapporteerd over de voortgang van het verwezenlijken van de facultaire plannen kwaliteitsafspraken tot dan toe, rekening houdend met de gepleegde inspanningen en de omgang met onvoorziene omstandigheden. De decanen hebben aangegeven of er al dan niet behoefte is om de plannen te wijzigen en/of middelen door te schuiven naar 2024. De wijze waarop en de mate waarin de medezeggenschap betrokken wordt

bij het verwezenlijken en monitoren van de facultaire plannen kwaliteitsafspraken, is de verantwoordelijkheid van de faculteitsdecaan en daarmee een belangrijk gespreksonderwerp van het bilateraal overleg.

Verder heeft het College van Bestuur in het voor- en najaar van 2023 de Universiteitsraad geïnformeerd over het proces en de globale voortgang van de kwaliteitsafspraken op universitair niveau. Daarnaast is de raad in beeldvormende sessies door medewerkers van de Universitaire Bestuursdienst geïnformeerd over de voortgang en eventuele vraagstukken rondom de kwaliteitsafspraken. De Universiteitsraad heeft alle facultaire rapportages over 2023 ter kennisneming ontvangen.

Daarnaast heeft het college de Raad van Toezicht in de halfjaarlijkse rapportage kwaliteitszorg geïnformeerd over de voortgang rond de kwaliteitsafspraken. Zowel de Universiteitsraad als de Raad van Toezicht hebben positief op de rapportages gereageerd. Na het ontvangen en evalueren van de facultaire rapporten over 2023, waarin ook de standpunten van de facultaire medezeggenschap zijn opgenomen, en na overleg met de Universiteitsraad, heeft het College van Bestuur als eindverantwoordelijke voor de kwaliteitsafspraken geconcludeerd dat de universiteit op schema ligt voor het behalen van de doelstellingen zoals vastgesteld in het Plan Kwaliteitsafspraken Universiteit Utrecht uit 2019.

Betrekken facultaire medezeggenschap en andere stakeholders

Volgens het universitaire kader voor het monitoren van kwaliteitsafspraken en binnen het interne systeem van kwaliteitszorg, betrekken de faculteiten relevante belanghebbenden en de medezeggenschap bij het opstellen en monitoren van de kwaliteitsafspraken. Het universitaire kader legt niet vast hoe faculteiten dit moeten doen. Deze benadering komt voort uit de filosofie van het Utrechtse systeem van interne kwaliteitszorg, dat gericht is op maatwerk. De universiteit is van mening dat het monitoringssysteem van de faculteit effectiever is als het in lijn is met de kwaliteitscultuur van de betreffende faculteit. Hierdoor beschrijft het universitaire kader voor het monitoren van kwaliteitsafspraken niet de specifieke vorm van het facultaire monitoringssysteem, maar wel de minimumeisen die eraan gesteld worden. De aanpak van maatwerk van de Universiteit Utrecht heeft de afgelopen decennia haar effectiviteit bewezen. Dit werd ook bevestigd door de twee opeenvolgende NVAO-panels die bij de Instellingstoets Kwaliteitszorg vaststelden dat de Universiteit Utrecht onmiskenbaar een kwaliteitscultuur heeft die gericht is op voortdurende verbetering van het onderwijs.

In bijlage 3 van het jaarverslag staat een schematisch overzicht van de voortgang binnen de faculteiten in het verslagjaar. De volledige facultaire jaarrapportages over de voortgang van de kwaliteitsafspraken zijn als url in het schema opgenomen. Deze rapportages bevatten verschillende voorbeelden van de manier waarop faculteiten de medezeggenschap en andere belanghebbenden betrekken bij de kwaliteitsafspraken. Op de volgende pagina's worden enkele van deze voorbeelden belicht.

VOORBEELDEN 2023

Diergeneeskunde

- Binnen de medezeggenschapsstructuur zijn de voortgang van de plannen voor 2023 en de conceptplannen voor 2024 besproken in de Board of Studies. Deze raad omvat studenten, opleidings- en onderwijsdirecteuren, en departementale portefeuillehouders onderwijs. De conceptplannen zijn ook voorgelegd aan de opleidingsadviescommissies en opleidingscommissie, waar studenten en docenten feedback hebben gegeven. Deze feedback is gebruikt om de plannen aan te passen voordat ze ter goedkeuring aan de Faculteitsraad zijn voorgelegd.

Geesteswetenschappen

- De Faculteitsraad en de 33 opleidingscommissies hebben een centrale rol bij de monitoring van de kwaliteitsafspraken. De faculteit verzorgt op hun inwerkdagen en -avonden een sessie over dit onderwerp. In het Implementatie- en monitoringsplan kwaliteitsafspraken van de faculteit Geesteswetenschappen 2019 – 2024 is afgesproken dat de bestedingsdoelen op diverse wijzen gemonitord worden. Zo vindt er een jaarlijkse peiling door het faculteitsbestuur plaats van de tevredenheid bij studieadviseurs en studenten via de studentgeleding van de Faculteitsraad, houden de examencommissies toezicht op de realisatie van de beoogde effecten, agenderen de opleidingscommissies aandachtspunten in de jaarlijkse onderwijs gesprekken en brengen zij aan het eind van ieder collegejaar verslag uit ten aanzien van hun monitoring.

Geneeskunde

- Bij de opleiding Geneeskunde worden docenten, studenten en patiënten actief betrokken bij de curriculumherziening, welke tot en met 2023 deels bekostigd wordt vanuit de kwaliteitsgelden. Zo zijn diverse vertegenwoordigers lid van de curriculumherzieningscommissies en wordt informatie over het project via e-mail, Connect en de externe UMC-website breed binnen en buiten de organisatie onder de aandacht gebracht. De innovatiepilots die plaatsvinden vanuit deze gelden kunnen op deze manier effectief gekoppeld worden aan het herzieningsproces. Dat wil zeggen dat de resultaten worden meegenomen, maar het is ook mogelijk om de pilot aan te passen op basis van de behoeften van de herziening. Deze doelgroepen zijn bovendien uitgenodigd om deel te nemen aan de themasessies die in najaar 2023 werden georganiseerd. Ook zijn bij de eerste World View Journeys pilot een aantal onderwijsgeïnteresseerde studenten betrokken om direct tijdens het volgen van de pilot te kunnen nadenken op welke mate dit onderwijs aansluit bij de geneeskundestudent.

Geowetenschappen

- Bij het Onderwijsinstituut Aardwetenschappen van de faculteit Geowetenschappen vindt meerdere keren per jaar overleg plaats met de opleidingscommissie. Twee keer per jaar wordt zowel van de bachelor- als master opleidingscommissies advies gevraagd over het investeren van de studievoorschotsmiddelen in het curriculum. Ook worden beide opleidingscommissies aan het einde van het kalenderjaar gevraagd om input te leveren voor de besteding van de studievoorschotsmiddelen voor het komende kalenderjaar.

Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

- De plannen Kwaliteitsafspraken van het departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap (USBO) komen mede voort uit een strategische bijeenkomst met docenten, de opleidingscommissie en studenten. Vervolgens is en wordt regelmatig afgestemd met de opleidingscommissie over verfijning en bijstelling van de plannen en de voortgang van de projecten. Nadat de plannen en begroting met de opleidingscommissies zijn besproken, bespreekt de commissie Onderwijs, Onderzoek en Impact (OO&I) van de Faculteitsraad deze tijdens een jaarlijkse vergadering met de onderwijsdirecteuren, vervolgens worden deze ter instemming voorgelegd aan de Faculteitsraad. In februari bespreekt de Faculteitsraad de verantwoording. Deze formele momenten met de FR zijn vastgelegd in een meerjarenkalender.

REALISEREN VAN HET PLAN KWALITEITSAFSPRAKEN UNIVERSITEIT UTRECHT, VOORTGANG IN 2023

In 2023 bleken de effecten van de COVID-19 pandemie beduidend minder prominent dan in voorgaande jaren. Hierdoor verloopt de realisatie van de facultaire plannen met betrekking tot kwaliteitsafspraken voor een groot deel op schema. Faculteiten werken nauw samen met de facultaire medezeggenschap, waaronder de opleidingscommissies en de faculteitsraad. Maatregelen zijn genomen en plannen zijn aangepast indien nodig, met vertragingen die voornamelijk worden toegeschreven aan wervingsproblemen, personeelsuitval, verschuivingen in focus, en soortgelijke zaken. In de facultaire rapportages staat beschreven dat in geval van het niet geheel besteden van de studievoorschotsmiddelen, het faculteitsbestuur in overleg met de medezeggenschap de uitvoering en bijbehorende middelen heeft verschoven naar het volgende kalenderjaar, of het oorspronkelijke plan heeft aangepast.

VOORBEELDEN 2023

Bètawetenschappen

- De faculteit Bètawetenschappen heeft sinds september 2020 en 2021 twee nieuwe opleidingen, respectievelijk de master Applied Data Science (ADS) en de bachelor Molecular and Biophysical Life Sciences (MBLS), die niet zijn meegenomen in de plannen. De besteding van kwaliteitsmiddelen door Applied Data Sciences wordt in deze rapportagecyclus voor het eerst meegenomen en de plannen voor MBLS zijn eind 2023 aangeleverd en worden in dezelfde rapportagecyclus door de werkgroep kwaliteitsmiddelen beoordeeld.

Geneeskunde

- Bij de opleiding Klinische Gezondheidswetenschappen is er sprake van een onderbesteding van circa €75.000 ten opzichte van de begroting in het Bijgestelde Plan 2023-2024. Dit is voornamelijk te wijten aan het uitstel van de curriculumherziening en het vertrek van de thematrekker in de zomer van 2023. De overgebleven gelden zijn deels ingezet voor andere projecten en voor een ander deel wordt het meegenomen naar volgend jaar. Sinds december 2023 is er een nieuwe opleidingsdirecteur, waarmee er ook voor het komende jaar stappen genomen worden om de kwaliteitsgelden te besteden.

Geowetenschappen

- Een van de doelen van het Onderwijsinstituut Sociale Geografie en Planologie was het systematische actualiseren en aanvullen van het digitale handboek, inclusief het maken van extra clipjes. Door uitval van een docent is het niet gelukt dit doel in 2023 te realiseren. Het betrof hier een opeenstapeling van uitval: de docent die dit aanvankelijk zou doen ging vervroegd weg. De docent die dit overnam viel vervolgens uit – en er was niemand paraat die zowel het lopende onderwijs als het updaten van het Handboek kon overnemen. Daarbij was de leidraad dat het onderwijs voor gaat. Voor 2024 geldt dat de coördinatie van het Handboek bij een docentenduo zal worden belegd, waarmee dit minder kwetsbaar wordt voor uitval. De overgebleven gelden zullen worden doorgeschoven naar 2024.

University College Roosevelt

- University College Roosevelt (UCR) was in 2023 voornemens een professioneel ontwikkelingsprogramma te ontwikkelen of in te kopen voor medewerkers die rechtstreeks met studenten werken. Het doel van het programma zou zijn om werknemers te helpen bij het navigeren door ingewikkelde vragen en uitdagingen die typerend zijn voor deze nieuwe generatie studenten; inclusief

zaken die verband houden met diversiteit, identiteit, intercultureel bewustzijn, persoonlijke groei, carrièreperspectieven en andere existentiële vragen. Het bedrag voor de opleiding is echter nog niet besteed. Het bestuur wil de docenten en staf van UCR beter voorbereiden op de aankomende generatie studenten. De voorlopers van deze (internationale) generatie zijn al zichtbaar bij UCR. Deze generatie vraagt een andere benadering van lesgeven. Aangezien dit nog een vrij nieuw fenomeen is en er weinig bekend is over de beste manier waarop deze studenten ondersteund kunnen worden, is het een uitdaging om trainers te vinden. De beschikbare trainingen bestrijken slechts een klein deel van wat UCR voor ogen heeft. Daarom wil UCR dit geld in 2024 besteden aan verdere opleidingen.

Op de volgende pagina's wordt voor de drie geprioriteerde thema's uit het Plan Kwaliteitsafspraken van de Universiteit Utrecht een globaal overzicht gegeven en worden in aparte kaders enkele voorbeelden gegeven. Daarna wordt in bijlage 3 van dit jaarverslag een schematisch overzicht gegeven van het proces van het verwezenlijken van de facultaire plannen kwaliteitsafspraken.

1. THEMA INTENSIEVER EN KLEINSCHALIG ONDERWIJS (ONDERWIJSINTENSITEIT)

Het eerste thema waaraan de Universiteit Utrecht prioriteit heeft gegeven in het Plan Kwaliteitsafspraken is de realisatie van intensiever en kleinschalig onderwijs. Daarvoor is het belangrijk dat er continu en nauw contact plaatsvindt tussen de docent en student. Momenteel worden de studievoorschotmiddelen nog steeds gebruikt voor dit doel, en zal de universiteit blijven investeren in het aanstellen van extra docenten. Hierdoor hebben zij de nodige tijd en ruimte om studenten te begeleiden in hun studie. Ook in 2023 hebben de faculteiten er weer voor gezorgd dat er ruimte is gecreëerd en dat er voor docenten extra uren beschikbaar zijn om studenten te begeleiden bij hun studie. Dit omvat onder andere het aanstellen van meer docenten, student-assistenten, teaching assistants, studieadviseurs, coördinatoren, en ondersteunend personeel voor digitaal en blended onderwijs. Deze extra ruimte stelt docenten in staat om studenten meer gerichte feedback te geven, individuele begeleiding te bieden, tutorgroepen te leiden, studenten bij te staan bij scriptieprojecten, hen voor te bereiden op een master opleiding of het werkveld, of om onderwijs te ontwikkelen en te vernieuwen.

VOORBEELDEN 2023

Bètawetenschappen

- In 2023 is bij de opleiding Wiskunde onder andere de investering in de verbetering van de kwaliteit van de begeleiding bij bachelor werkcolleges en werkgroepen doorgezet. Zo is er geïnvesteerd in extra studentassistenturen en structurele training van studentassistenten. Daarnaast is de onderwijsaanstelling van een aantal stafleden in 2023 structureel verhoogd (met in totaal 0,6 fte) en zijn nieuwe cursussen gestart, zoals 'Inleiding Machine Learning' in de bachelor en kleinschalige cursussen (zoals 'Differential Geometry', 'Sheaves in Topology', en 'Multiscale Methods with Applications to Climate') ter aanvulling van het mastercurriculum.

Diergeneeskunde

- In 2023 is er een Skillslab Technician ingezet binnen de faculteit, welke verantwoordelijk is voor het managen van de activiteiten in het Skillslab. Ook zorgt de Technician ervoor dat het Skillslab toegankelijk is voor studenten en docenten. Ondersteuning vindt plaats door een student-assistent en ook in 2024 wordt deze ondersteuning voortgezet.

Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

- Studenten zijn gefaciliteerd in het verkrijgen van extra en verdiepende vaardigheden om ze voor te bereiden op een masteropleiding of voor de arbeidsmarkt (in de Utrecht School of Economics Skills Academy). Het aanbod van trainingen door experts in Professional Skills is uitgebreid naar 11 (waaronder Work Successfully in a Remote Team, Persuasion and Negotiation en Memory Techniques), studenten kregen in april de optie om nog één keer gecoacht te worden op hun Future Career Dossier en de Pythontraining voor Finance en niet-Finance studenten is geïntensiveerd.

Geesteswetenschappen

- De faculteit Geesteswetenschappen heeft extra uren toegekend aan werkgroepdocenten in het bacheloronderwijs: circa 22 uur extra voor elke werkgroep van reguliere majorcursussen (max. 25 studenten), en circa 11 uur extra voor elke werkgroep van cursussen in de keuzeruimte (zogenaamde losse cursussen en cursussen in interdisciplinaire minoren). Per opleiding zijn door de opleidingscommissies en onderwijsdirecteuren focuspunten geïdentificeerd voor de inzet van deze extra uren.

University College Roosevelt

- In 2023 werden meer uitwisselingsprogramma's verkend voor UCR studenten die aansluiten bij het Liberal Arts and Sciences onderwijs. UCR bevond zich in 2023 in de afrondende fase voor een exchange programma in Ghana en er heeft overleg plaatsgevonden met drie LAS-colleges in China. Deze programma's zijn toegevoegd aan de uitwisselingsprogramma's van UCR op een speciale pagina op de UCR-website. Verder lag de focus op het ontwikkelen van een stagedatabase die studenten hielp om hun weg te vinden in de UCR- en UU-netwerken en ondersteunende structuren voor academische stages. Na het einde van de kwaliteitsgelden wordt dit een vaste functie binnen de UCR-formatie.

University College Utrecht

- Om het curriculum te verrijken en flexibeler te maken zijn in de afgelopen jaren de kwaliteitsgelden hiervoor gebruikt. In 2023 maakte de Board of Studies wederom gebruik van een call for proposals. Hieruit blijkt dat de inspanningen, die vanuit de kwaliteitsafspraken in 2019 zijn geïnitieerd, steeds meer een integraal onderdeel zijn geworden van de manier waarop de Board of Studies aan curriculumvernieuwing werkt. Zo zijn er in 2023 drie nieuwe cursussen aangeboden, is er geïnvesteerd in cursusontwikkeling voor cursussen die in 2024 zullen worden aangeboden en zijn er aanvullende eenmalige investeringen gedaan, waaronder veldwerkbudgetten en het aannemen van nieuwe docenten.

2. VERDERE PROFESSIONALISERING VAN DOCENTEN (DOCENTKWALITEIT)

De kwaliteit en effectiviteit van onderwijs zijn direct afhankelijk van de bekwaamheid en mogelijkheden van de leraren die het onderwijs verzorgen. Het is van cruciaal belang dat docenten adequaat worden opgeleid, vooral in periodes van verhoogde werkdruk. In het afgelopen jaar hebben de faculteiten gebruik gemaakt van studievoorschotmiddelen om docenten verschillende professionaliseringsmogelijkheden te bieden. Deze variëren van peer-to-peer coaching en professionele evaluatie tot trainingen gericht op het begeleiden van studenten bij het schrijven van scripties, het verbeteren van didactische vaardigheden en het integreren van technologie in het onderwijs. Bovendien is er specifieke tijd vrijgemaakt voor docenten met alleen een onderwijsaanstelling om onderzoek te doen dat gerelateerd is aan de opleiding. Uit rapportages van de faculteiten blijkt dat de Covid-19 in 2023 zowel minder invloed had op de beschikbare tijd voor bijscholing als de mogelijkheden voor het type bijscholing.

VOORBEELDEN 2023

Bètawetenschappen

- Bij de opleiding Scheikunde is met behulp van de kwaliteitsmiddelen geïnvesteerd in de ondersteuning en coördinatie van het onderwijs. Zo is er een onderwijsinnovator aangesteld, die zich inzet voor de inhoudelijke vernieuwing van werkcolleges en ondersteuning verleent bij het aanbod van digitaal lesmateriaal.

Diergeneeskunde

- Per 1 december 2022 is een medewerker gestart om te ondersteunen bij activiteiten gerelateerd aan docentprofessionalisering. Tevens is deze persoon betrokken bij het vormgeven en de lancering van de Teaching and Learning Community. Er is een behoefteonderzoek gestart onder docenten met betrekking tot de TLC, waarvan de resultaten in 2024 beschikbaar komen. De TLC is gelanceerd op de Onderwijsdag 2023, die in het teken stond van docentprofessionalisering en onderwijsinnovatie.

Geowetenschappen

- In 2023 is de opkomst van toegankelijke generatieve AI-tools aanzienlijk gebleken. Om docenten hierop voor te bereiden, heeft het onderwijsinstituut Sustainable Development 240 uur vrijgemaakt voor twee docenten die een training hebben ontwikkeld over hoe om te gaan met AI in het onderwijs. Hiervan zijn 160 uur in 2023 besteed; de overige uren worden ingezet in 2024.

Geneeskunde

- In 2023 zijn er meerdere projecten op het gebied van docentprofessionalisering gerealiseerd. Zo zijn er 18 Kwalificaties Klinisch Onderwijs uitgereikt en loopt er binnen de KKO-leergang een pilot met 1 AIOS om relevantie en haalbaarheid voor deze jonge doelgroep te onderzoeken. Ook zijn er 2 deelkwalificaties Uitvoering van Onderwijs uitgereikt en wordt de mogelijkheid van de leergang voor AIOS als potentiële nieuwe doelgroep onderzocht. Verder neemt het aantal activiteiten in het kader van docentprofessionalisering geleidelijk toe. Zo zijn er trainingen verzorgd over activerende werkvormen, blended learning en het begeleiden van individuele studenten.

Recht, Economie, Bestuur en Organisatie

- De faculteit heeft voor 2023, in aansluiting op het verzoek van de Faculteitsraad en als aanvulling op de facultaire Utrechts Stimuleringsfonds Onderwijsmiddelen (USO), wederom een ‘facultair innovatiefonds’ (FIF) ingesteld waarop individuele docenten en/of teams van docenten aanspraak konden maken. Hiervoor werd 100.000 euro gereserveerd. Ook in 2023 was het FIF onderdeel van de call voor facultaire USO-projecten. Het ontwikkelen en uitvoeren van deze projecten heeft een positief effect op de professionalisering van de betrokken docenten. Ook werden investeringen met betrekking tot de ontwikkeling van de REBO Skills Academy bekostigd vanuit FIF/USO-middelen.

Sociale wetenschappen

- Door de begeleiding van jonge docenten te intensiveren kunnen zij zich beter ontwikkelen en wordt op die wijze de uitvoering van het onderwijs verbeterd. Om dit te realiseren heeft de faculteit Sociale Wetenschappen in 2023 11 nieuwe universitaire docenten aangesteld, waardoor er bij jonge docenten extra ontwikkeltijd belegd kan worden en/of er extra tijd belegd kan worden bij een senior om de begeleiding vanuit de afdeling te verbeteren.

3. MEER EN BETERE BEGELEIDING VAN STUDENTEN

Het bacheloronderwijs aan de Universiteit Utrecht kenmerkt zich door de hoge mate van flexibiliteit en keuzevrijheid, wat vereist dat studenten adequaat worden begeleid, zoals beschreven in de Instellingstoets Kwaliteitszorg en het Plan Kwaliteitsafspraken. Bij het opstellen van het Plan Kwaliteitsafspraken heeft de universiteit het verbeteren van studentenbegeleiding gecombineerd met het bevorderen van toegankelijkheid en gelijke kansen.

In 2023 waren de gevolgen van de pandemie minder prominent aanwezig dan in voorgaande jaren. Niettemin bleef de aandacht voor de post-covid samenleving bestaan. Faculteiten hebben zich gericht op het creëren van een levendige campusgemeenschap en het verstrekken van financiële steun aan studenten die onverwachte financiële moeilijkheden ondervonden als gevolg van de pandemie. Daarnaast lag de focus op het bieden van meer persoonlijke begeleiding aan studenten, het organiseren van evenementen gericht op arbeidsmarktorientatie, het bevorderen van gemeenschapsvormende activiteiten en het integreren van rustmomenten in het curriculum. Deze inspanningen van de faculteiten hebben bijgedragen aan het verlichten van de toenemende druk op studenten en het bieden van ondersteuning waar nodig.

VOORBEELDEN 2023

Bètawetenschappen

- In 2023 heeft de faculteitsbrede werkgroep een adviesrapport afgeleverd over de bevordering van het studentenwelzijn en heeft de portefeuillehouder studentenwelzijn (betaald uit kwaliteitsmiddelen) een belangrijke rol gespeeld in het ontwikkelen en opstarten van community vormende activiteiten voor zowel de bachelor als master. Verder is de portefeuillehouder onder andere betrokken bij de facultaire Taskforce Studentenwelzijn en de werkgroep Rust & Ruimte, die kijkt naar manieren om rustmomenten in het curriculum te bouwen om studiedruk te verlichten.

Geesteswetenschappen

- In 2023 heeft een vergelijkbaar aantal studenten contact opgenomen met het loket studieadvies als het jaar ervoor. Om de toegankelijkheid van studieadviseurs te behouden na sluiting van recepties, is een dagelijks inloopsprek uur in de Universiteitsbibliotheek gestart. Verder werd de groepsbegeleiding ‘Welzijnstrainers GW’ voortgezet. Deze begeleiding omvat preventieve trainingen en workshops over stress, studievaardigheden, keuzes maken en effectief studeren. Peercoaches werden getraind en docenten ontvingen welzijnstrainingen, waarin het aantal deelnemers steeg met 40% vergeleken met het voorgaande jaar. Verder zijn er twee jaarlijkse evenementenweken gelanceerd, genaamd ‘Week van de goede voornemens’ en ‘Block Booster’. Nieuw in het aanbod waren twee trainingen specifiek voor studenten in de masteropleidingen om de overgang van het eerste naar het tweede semester soepel te laten verlopen en goed voorbereid op stage te gaan.

Geowetenschappen

- Bij het onderwijsinstituut Sociale Geografie en Planologie is er in 2023 op diverse vlakken geïnvesteerd in professionalisering van studenten en een betere verankering van de arbeidsmarktorientatie. In het kader van professionalisering zijn er trainingen aangeboden aan alle studenten in de vorm van gastlezingen en aanvullende modules. Verder is er in samenwerking met de studievereniging de Maand van Werk georganiseerd. In deze maand zijn studenten op diverse manieren gefaciliteerd met betrekking tot de oriëntatie op het werkveld. Zo hebben er trainingen in skills en inhousedagen van bedrijven plaatsgevonden en is er een betere verankering van de arbeidsmarkt-oriëntatie en loopbaanbegeleiding in de masteropleidingen gerealiseerd door een directe link te leggen met cursussen en activiteiten te integreren.

Sociale Wetenschappen

- De aandacht voor het tutoraat en mentoraat is binnen de faculteit Sociale Wetenschappen in 2023 onverminderd groot geweest. Met de kwaliteitsgelden is het aantal docenturen voor het tutoraat bij sommige opleidingen verhoogd, daarnaast zijn waar mogelijk de tutoraatgroepen verkleind om studenten nog meer persoonlijke feedback te kunnen geven. Verder is aandacht uitgegaan naar het beter overdragen van informatie en het opstellen van instructies voor mentoren. Door te investeren in het studentmentoraat of tutoraat kunnen studenten beter begeleid worden tijdens het doorlopen van hun studie en kan de communityvorming in de studentenpopulatie verbeterd worden. Door het aanstellen van nieuwe universitaire docenten kan er tijd belegd worden bij de vaste staf voor de intensivering van het tutoraat of begeleiding van het studentmentoraat. Bij de Graduate School of Teaching zijn studenten, door extra docentformatie in te zetten bij de cursussen Pedagogiek en Professional in de Praktijk, intensiever en meer op maat begeleid. Daardoor blijft de groepsgrootte ten minste gelijk en neemt deze in veel gevallen af, waardoor persoonlijke begeleiding wordt gewaarborgd.

University College Utrecht

- Het UCU heeft in 2023 wederom beurzen voor studenten die onverwachte economische verliezen lijden beschikbaar gesteld. De effecten van de coronacrisis op de persoonlijke financiële situatie van studenten bleven namelijk nog steeds voelbaar. UCU ontving veel verzoeken om vergoedingen en andere vormen van financiële steun aan studenten die onvoorziene financiële problemen hadden. Het totale bedrag aan financiële steun dat aan drie extra huidige studenten wordt toegekend bedroeg 7.500 euro. Verder is er een apart traject ontworpen om het aanmeldingsproces voor zittende studenten te stroomlijnen. Het Connect Center zal deze taak coördineren en vanaf 2024 een apart budget hebben voor zittende studenten. De verwachting is dat dit proces bij de start van het studiejaar 2024-2025 live zal gaan.

University College Roosevelt

- UCR bleef ook in 2023 studentenadviesdiensten aanbieden, wat extra investeringen in een ondersteuningssysteem voor de geestelijke gezondheidszorg voor de studenten essentieel maakt. Daarnaast is er ook steun gevraagd bij de overgang naar een post-COVID-wereld met een levendiger gemeenschapsleven op de campus. Deze kwesties zorgen voor een grote vraag naar ondersteuning en veerkracht op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg en in de verdere ontwikkeling van het Counselor's Office, wat wordt gefaciliteerd

door de ondersteuningsuren met counselors te vergroten en nieuwe groepstrainingsinitiatieven te ontwikkelen. In 2023 is er tijdelijk een extra counselor aangesteld die samen met de vaste counselor een aantal veerkracht-cursussen heeft ontwikkeld. Vanwege de lange wachttijden voor de mentale zorg in Zeeland is ook het gebruik van online psychologiediensten onderzocht voor studenten die mogelijk tussentijdse ondersteuning nodig hebben terwijl ze wachten op toegang tot diensten via verwijzing door hun huisarts.

Zoals hiervoor is aangegeven, hebben de faculteiten eigen plannen voor de besteding van de ontvangen studievoorschotmiddelen.

In de bijlage 3 van het jaarverslag wordt op schematische wijze een overzicht gegeven van de voortgang per faculteit en kan via een url de facultaire rapportage worden ingezien. [studiedruk te verlichten.](#)

FACULTEIT GEOWETENSCHAPPEN

KARIN REBEL BENOEMD TOT HOGLERAAR SUSTAINABILITY SCIENCE & EDUCATION — FEMKE GOUTBEEK EN KARIN REBEL

Karin Rebel is in 2023 benoemd tot hoogleraar Sustainability Science & Education. Met haar benoeming wil de Universiteit Utrecht het onderwijs op het gebied van duurzaamheid verder versterken. Karin Rebel: "Ik wil onderzoekers, studenten en maatschappelijke partners met elkaar verbinden."

Duurzaamheidswetenschap is een relatief nieuw interdisciplinair vakgebied dat interacties tussen de mens en zijn omgeving onderzoekt. Het omvat natuurwetenschappen en sociale wetenschappen. Hierdoor wordt een systeem-analytische benadering gebruikt en leren studenten om het geïntegreerde systeem mens-natuur te analyseren en evalueren. Ook spreken we steeds vaker over een duurzaamheidstransformatie, wat van studenten vereist dat ze zich kunnen aanpassen bij verandering, maar ook dat ze verandering kunnen vormgeven. Het is belangrijk dat studenten werken aan echte uitdagingen en dat zij samenwerken met maatschappelijke partners die werken aan duurzaamheid. Dit wordt Challenge Based Learning genoemd. De leerstoel Sustainability Science & Education speelt een centrale rol bij de ontwikkeling van en het aanbod aan inter- en transdisciplinair duurzaamheidsonderwijs, waaronder Challenge Based Learning (CBL), zowel binnen de Universiteit Utrecht als in interuniversitaire samenwerkingsverbanden. "Ik wil onderzoekers, studenten en maatschappelijke partners met elkaar verbinden en de interactie tussen hen stimuleren", aldus Karin Rebel.

Een bestaand voorbeeld van Challenge Based Learning is de mede door Karin Rebel ontwikkelde serious game Utrecht2040. Een multiplayer, mobiel spel met als doel om alle eerstejaars studenten van de Universiteit Utrecht toegankelijk, origineel en interdisciplinair kennis te laten maken met belangrijke uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en met de Sustainable Development Goals. "Door dit spel te spelen onderzoeken studenten hoe duurzaamheid verband houdt met hun eigen vakgebied en leren ze samenwerken", aldus Karin Rebel.

Daarbij moeten zij burgers en andere stakeholders betrekken. Het spel is ontworpen om studenten de kennis en tools te geven om 'agents of change' te worden.

De Universiteit Utrecht biedt sterke duurzaamheidsprogramma's aan, waaronder de bachelor Global Sustainability Science, de master Sustainable Development en de CHARM-EU-master Global Challenges for Sustainability. Allen worden ze aangeboden door het departement Sustainable Development. De hoogleraar Sustainability Science & Education gaat als onderwijsleider, onderwijsvernieuwer en docent een belangrijke rol spelen voor deze onderwijsprogramma's. Ook heeft de universiteit onlangs verschillende minoren op het gebied van duurzaamheid ontwikkeld, zoals Sustainable Futures en Future Food (nog in ontwikkeling). De leerstoel is ingebed in de faculteit Geowetenschappen en in het strategische thema Pathways to Sustainability.

Karin Rebel is gepromoveerd in Environmental Information Science aan de Cornell University in de Verenigde Staten en werkt sinds 2008 bij het departement Sustainable Development van de faculteit Geowetenschappen. Rebel combineert haar inzet voor meer duurzaamheidsonderwijs met haar onderzoek naar de rol van natuurlijke vegetatie in het klimaat. Zij onderzoekt hoeveel koolstofdioxide wordt opgenomen door vegetatie en hoe dit verandert onder verschillende milieu-omstandigheden, door bijvoorbeeld klimaatverandering en de beschikbaarheid van water en voedingsstoffen. Door haar bijzondere interesses combineert zij op een unieke manier kennis van milieuonderzoek met kennis van nieuwe manieren van onderwijs.

Samenwerken over grenzen heen

GRENSVERLEGGEND ONDERZOEK

Maatschappelijke impact is een van de belangrijkste drijfveren van de Universiteit Utrecht. Om die impact te realiseren werkt de universiteit samen over de grenzen van de wetenschappelijke disciplines heen. Alleen dan kun je complexe vragen uit de samenleving van antwoorden voorzien. De samenwerking komt binnen de universiteit in belangrijke mate tot stand via de vier strategische thema's. Daarnaast werkt de universiteit samen in de alliantie met het UMC Utrecht, de Technische Universiteit Eindhoven en Wageningen University & Research. Ook zoekt de universiteit steeds verbinding en samenwerking met publieke en private partijen en kennisinstellingen, zowel regionaal, nationaal als internationaal. Een open houding en open science zijn daarbij cruciaal.

MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

STRATEGISCHE THEMA'S

De wetenschappers verbonden aan de multidisciplinaire strategische thema's Dynamics of Youth, Institutions for Open Societies, Life Sciences en Pathways to Sustainability zijn in 2023 verder gegaan met de uitvoering van de meerjarenplannen die in 2021 waren vastgesteld. Wetenschappelijke vernieuwing, wendbaarheid en impact staan daarin voorop. De thema's richten zich niet alleen op multidisciplinair onderzoek, maar ook steeds meer op de ontwikkeling van interdisciplinair onderwijs. Ze hebben bovendien een grotere adviesrol gekregen bij strategische beslissingen die in faculteiten worden genomen. Dit laatste is belangrijk voor de institutionele inbedding en opvolging van activiteiten binnen de strategische thema's. Ook kan de adviesrol van belang zijn bij het signaleren van mogelijkheden voor verdere verbinding tussen het thema en de reguliere activiteiten van faculteiten en bij mogelijke gezamenlijke investeringen.

Strategisch thema Dynamics of Youth

De jeugd van tegenwoordig is zowel kwetsbaar als cruciaal voor het opbouwen van gezonde, veerkrachtige gemeenschappen en samenlevingen. In lijn met de missie van de Universiteit Utrecht werkt Dynamics of Youth (DoY) aan een betere wereld voor jongeren.

Gezien de urgentie van complexe problemen waar jongeren mee te maken hebben, investeert de Universiteit Utrecht in het verbeteren van hun welzijn, welvaart en veerkracht. De interdisciplinariteit die nodig is wordt omarmd om nieuwe kennis en inzichten niet alleen te ontdekken, maar ook effectief te implementeren. Duurzame interdisciplinaire samenwerkingsverbanden stellen de universiteit in staat om synergiën te ontdekken. Wat betekent het om interdisciplinariteit echt toe te passen in jeugdonderzoek? En als je kinderen en jongeren centraal stelt in je werk, hoe kun je dan je activiteiten in stand houden en verbeteren om ervoor te zorgen dat je een betekenisvol verschil voor hen maakt?

PMEL Cycle

Om te leren van eerdere ervaringen en zo te groeien als strategisch thema, werkt Dynamics of Youth met een jaarlijkse planning, monitoring, evaluatie en leerproces (PMEL). De PMEL-cyclus waarvoor is gekozen, is verankerd in het SEP (Strategy Evaluation Protocol 2021–2027 VSNU KNAW NWO). Het hoofddoel van het SEP is het behouden en verbeteren van de kwaliteit en de maatschappelijke relevantie van onderzoek. Om te zien waar vooruitgang wordt geboekt en waar je je inspanningen moet vergroten, heeft DoY vier impactgebieden gedefinieerd: Research impact, Societal impact, Impact on Capacity Building (vergroten van professionele vaardigheden en kwalificaties) en Sustainability (duurzaamheid van netwerken, onderzoek, activiteiten en investeringen). De bijdragen van DoY aan deze impactgebieden worden beschreven in hun jaarverslag.

DoY werkt samen in vier communities, die het gehele continuüm van ontwikkeling bestrijken, van conceptie tot jong volwassenheid. Bovendien bestrijken ze de diversiteit en complexiteit van onderwerpen die essentieel zijn voor het begrip hoe het leven van jonge mensen in de loop der tijd wordt gevormd door historische, geografische, technologische, sociale en persoonlijke factoren. De communities worden aangestuurd door tien Community Chairs. Afkomstig uit verschillende faculteiten overbruggen zij grenzen tussen disciplines en verbinden zij binnen hun community wetenschap en maatschappij.

Research impact highlight

Dynamics of Youth is er trots op dat zij in 2023 een pre-proposal hebben ingediend voor de NWO SUMMIT subsidie voor bestaande wetenschappelijke consortia. Hoewel zij niet werden uitgenodigd om een volledig voorstel in te dienen, waren zij dankbaar voor het vertrouwen van het universiteitsbestuur en het College van Decanen in DoY als een van de twee SUMMIT-kandidaten die door de Universiteit Utrecht werden gepresenteerd. Tijdens het proces werden deze inspanningen ondersteund door een gemeenschap van meer dan 60 onderzoekers van de Universiteit Utrecht, het UMC Utrecht en de Universiteit Maastricht. Dit leverde het tastbare bewijs dat het Dynamics of Youth team science realiseert en stappen zet "to create the smell of the place necessary to energize communities and inspire people¹". De gegenereerde ideeën leidden tot concrete

¹ In the words of the late Sumantra Ghoshal, see his speech.

vervolgacties, waaronder de ontwikkeling van een uitgebreid raamwerk voor het volgen van de voortgang van jongeren Vergelijkbaar met de Better Wellbeing Index.

Societal impact highlight

In 2023 bleef het werk van de DoY-communities een verschil maken in het leven van mensen, vooral voor de kinderen die dat het meest nodig hebben. Inge van der Valk en haar interdisciplinaire team streven er bijvoorbeeld naar om jongeren met scheidende en gescheiden ouders te empoweren in hun project Luister! Ze hebben ook de Richtlijn Scheiding en problemen van jongeren ontwikkeld om professionals te helpen de implicaties, interventies en mogelijkheden voor sector overschrijdende samenwerking beter te overzien. En ze ontwikkelden een evidence-based screeningsinstrument dat momenteel wordt geïmplementeerd voor snellere en effectievere hulp voor gezinnen (SCRES).

Capacity building impact highlight

In 2023, is de DoY community doorgestaan met het trainen van interdisciplinariteit op alle niveaus. De MSc Youth Development and Social Change, die elementen van sociale wetenschappen, geneeskunde, rechten en geowetenschappen omvat, is in september 2023 van start gegaan. In de master gingen studenten aan de slag met maatschappelijke partners, zoals het Centrum Seksueel Geweld, om evidence-based informatie te ontwikkelen en bij te dragen aan de wetenschapseducatie van professionals.

Om in het DoY-netwerk de cultuur van continu leren te bevorderen die nodig is voor de PMEL-cyclus, zijn ook de communities bij het proces betrokken. Nadat zij getraind waren in Open Space Technology (OST), werd de eerste OST-bijeenkomst georganiseerd volgens een participatieve en democratische aanpak. Meer dan 30 deelnemers, van studenten tot vicedecanen, namen deel aan de “Building the Building: Exploring Issues and Opportunities to Shape Our Shared Ambitions for Dynamics of Youth”. De bijeenkomst droeg bij aan teambuilding en bood de gelegenheid om van elkaar te leren, kennis te delen en samen te bouwen aan nieuwe inzichten en vaardigheden.

Sustainability highlight

DoY heeft de ambitie om alle DoY-projecten zo FAIR mogelijk te maken. Datasets kunnen worden gedeeld of gecombineerd om nieuwe interdisciplinaire samenwerkingsverbanden te creëren. In 2023 zijn zeven Invigoration Grants toegekend voor een totaalbedrag van 171.000 euro. De subsidies zijn bedoeld om het gebruik van bestaande datasets in faculteit overstijgende samenwerkingen aan te moedigen. Onderzoekers van alle zeven faculteiten waren betrokken bij de goedgekeurde projecten, wat het succes van de financieringsregeling aantoont.

Er wordt gewerkt aan de uitgebreide inventarisatie van projecten binnen de Universiteit Utrecht en het Universitair Medisch Centrum Utrecht met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen en jongeren en (mentale) gezondheid. Deze inventarisatie wordt geplaatst via het ‘FAIR portal’. Daarnaast wordt gewerkt aan de DoY FAIR Data Project website.

Hierop is bijvoorbeeld het FAIR handbook te vinden (met richtlijnen voor het FAIR maken van data en gerelateerde RDM-onderwerpen). In 2024 zullen deze tools verder uitgebreid worden, zodat het delen van gegevens en het interdisciplinair samenwerken voor de DoY-gemeenschap verder vergemakkelijkt wordt.

(Inter)national partnerships

Samenwerking met (inter)nationale partners stond ook in 2023 centraal in DoY. DoY bleef samenwerken met de Gelijke Kansen Alliantie (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)) om gelijke kansen in het onderwijs te verbeteren. Samen met het Nationaal Jeugdinstituut en de Jonge Klimaatbeweging bereidde DoY het symposium “De impact van klimaatverandering op opvoeden en opgroeien” voor. Het symposium vindt begin 2024 plaats en richt zich op empowerment van jongeren en jongeren als katalysatoren voor verandering. Ook versterkte DoY de samenwerking met Child Health (UMC Utrecht) door het organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten, het magazine Be Real en booster grants.

Internationaal nam DoY deel aan het werkbezoek aan de KU Leuven in het najaar van 2023. In samenwerking met het KU Leuven Child and Youth Institute werd een inspirerende bijeenkomst over kinder- en jeugdparticipatie georganiseerd. Naast leden van de communities was ook de samenwerkingspartner EuroChild aanwezig. Voor EuroChild heeft DoY dit jaar bijgedragen aan het Eurochild 2023 rapport over kinderen in nood in Europa: “Children’s Rights, Political will or won’t?” Daarnaast werd DoY uitgenodigd om bij te dragen aan een hoofdstuk over empowerment van jeugd voor het OECD’s (the Organization for Economic Co-operation and Development) 21st Century Children report. Tot slot heeft DoY samen met UUGlobe een global engagementstrategie geformuleerd, wat in 2024 verder uitgewerkt zal worden.

Ook komend jaar wordt de betrokkenheid van DoY bij nationale en internationale consortia verder voortgezet, zoals Horizon Europe, NWA, NWO en NGF.

Strategisch thema Pathways to Sustainability

De duurzaamheids crisis is een van de grootste uitdagingen van deze tijd. De opwarming van de atmosfeer en oceanen, de overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen, het verlies aan biodiversiteit en de vervuiling en aantasting van de bodem, water en lucht zijn prangende thema’s die om een geïntegreerde aanpak vragen. Voor de universiteit betekent dat niet alleen inzoomen, maar ook uitzoomen. Systemen hangen sterk met elkaar samen en alleen een analyse van deze samenhangende kwesties zorgt ervoor dat oplossingen voor de ene kwestie niet ten koste gaan van andere. Inzicht in het natuurlijke systeem moet worden gecombineerd met kwesties van rechtvaardigheid en gelijkheid. Alleen dan zijn paden naar een duurzame wereld voor iedereen mogelijk.

Het strategisch thema Pathways to Sustainability heeft als doel om in samenwerking met partners binnen en buiten de Universiteit Utrecht duurzame transitie te versnellen en impact te genereren. Die samenwerking vindt plaats via negen thematische netwerken, evenementen en de (financiële) ondersteuning van interdisciplinaire projecten.

Evenementen & community building

Verschillende reeksen van evenementen zorgden voor de verdere verbreding van de community, het interdisciplinaire debat en transdisciplinaire uitwisseling. Sustainability Dialogues en de Pathways Cafés brachten wetenschappers en stakeholders vanuit verschillende expertisegebieden samen rond actuele duurzaamheidsvraagstukken. In 2023 zijn interdisciplinaire dialogen georganiseerd rondom de thema's: de kloof tussen stad en platteland, innovatie in duurzaamheidsonderwijs, healthy planet diets, hoe Nederlanders hun voeten droog houden, pathways beyond plastic waste en de universiteit van de toekomst. Hoogtepunt afgelopen jaar was de uitverkochte jaarlijkse conferentie in TivoliVredenburg met als thema See the Future. De conferentie speelde zich af in 2060. Door terug te kijken kregen de deelnemers nieuwe inzichten in de grote veranderingen waarmee je rekening moet houden als je over duurzaamheid in de toekomst nadenkt.

Projecten Pathways to Sustainability

Pathways to Sustainability ondersteunt en financiert interfacultaire en interdisciplinaire projecten. In 2023 werd een 'online projects gallery' gelanceerd om deze samenwerkingen in de etalage te zetten als goede voorbeelden van hetgeen het programma beoogt te stimuleren. De verbreding van de community uit zich in de betrokkenheid van wetenschappers van de zeven faculteiten in de projecten die gefinancierd worden. Lees de gerealiseerde projecten Pathways to Sustainability in het jaar 2023 in hoofdstuk 5 Universiteit en Omgeving.

Thematische netwerken

In de thematische netwerken vinden onderzoekers met verschillende expertises elkaar rond maatschappelijk relevante en herkenbare duurzaamheidsvraagstukken zoals de energietransitie, circulaire economie, duurzame steden, gezonde oceaan, voedsel van de toekomst en wonen in delta's. Juist door het samenbrengen van expertises en kruisbestuiving kunnen antwoorden en oplossingen worden gevonden. Zo wordt bijvoorbeeld op het gebied van de energietransitie samen met overheden en bedrijven gewerkt om in het huidige centraal georganiseerde elektriciteitssysteem decentrale opwekking en distributie mogelijk te maken. Daarvoor zijn technologische oplossingen, aanpassingen van wetgeving en besturing van decentrale energiesystemen nodig.

De minor Sustainable Futures, waarin studenten vanuit een breed, interdisciplinair perspectief kennismaken met duurzaamheid, ging het tweede jaar in. Het Sustainability Education and Engagement-netwerk onderzoekt manieren om duurzaamheidskennis en -vaardigheden op passende wijze te integreren in individuele onderwijsprogramma's van

de Universiteit Utrecht. Zij ontwikkelen bijvoorbeeld een toolkit voor duurzaamheids-onderwijs met daarin onderwijsmateriaal dat breed inzetbaar is binnen de universiteit. Daarnaast willen zij het algemene publiek meer betrekken bij wetenschap en zo kennis breder verspreiden.

In het netwerk Science for Sustainability zijn promovendi gestart op door de studenten zelf ontworpen onderzoeksprojecten over maatschappelijke uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. Thema's zijn meer efficiënte zonnecellen, koolstofdioxide omzetten met zonlicht, of schimmels kunnen fungeren als alternatief voor insecticiden, en het verlengen van de levensduur van antibiotica.

Onderzoek naar een duurzame toekomst wordt op veel verschillende manieren en in alle faculteiten van de Universiteit Utrecht uitgevoerd. Zo zijn er in 2023 een aantal grote interdisciplinaire programma's van start gegaan waarin de universiteit samenwerkt met andere universiteiten, kennisinstellingen, het bedrijfsleven en belangenverenigingen aan kennisopbouw en geïntegreerde oplossingen voor de complexe uitdagingen waar de maatschappij voor staat. Een aantal Nationaal Groeifonds programma's zijn toegekend op het gebied van gewassen voor duurzame en klimaat-adaptieve landbouw (CropXR), een toekomstbestendige regeneratieve landbouwsector (Re-Ge-NL), nature-based solutions (NL2120), natuurlijke materialenkringloop voor kunststofproducten (BioBased Circular), circulaire geïntegreerde hoogrendement zonnepanelen (SolarNL), een circulaire CO₂-neutrale en hightech staalsector (Groeien met Groen Staal), en groene waterstof en groene chemie (GroenvermogenNL). Ook zijn er twee Grootchalige wetenschappelijke infrastructuur programma's gestart. EPOS-eNLarge heeft als doel beter begrip te krijgen van (micro)processen in de ondergrond, waaronder geothermische energieproductie, ondergrondse opslag van warmte, CO₂, aardgas en waterstof. Delta-Enigma wil het biogeomorfologisch onderzoek in Nederland naar een hoger niveau tillen en begrijpen hoe organismen, stroming, golven, wind en sedimentbelasting samen het deltalandschap vormgeven, ook tijdens extreme gebeurtenissen.

Strategisch thema Institutions for Open Societies

Wereldwijd worden samenlevingen geconfronteerd met grote problemen op gebieden als democratie, gelijkwaardigheid, digitalisering, welzijn en mondiale rechtvaardigheid. De aandacht voor institutioneel onderzoek naar deze maatschappelijke vraagstukken neemt zichtbaar toe, zowel in de media als in maatschappelijke en politieke debatten. De open samenleving en haar instituties zijn niet vanzelfsprekend. Het strategische thema Institutions for Open Societies (IOS) heeft ook in 2023 bijgedragen aan antwoorden op de vraag hoe je succesvol met de hierboven genoemde uitdagingen kunt omgaan door verschillende academische ontmoetingen, samenwerkingen met maatschappelijke partners en andere onderwijsinstellingen en het breed delen van kennis en expertise.

Research impact

In 2023 heeft Institutions for Open Societies deelgenomen in een aantal sterke consortia in het kader van nationale en internationale financieringsinstrumenten. Voorbeelden zijn de Zwaartekracht voorstellen ‘SYNCHRONY: Governing the Sustainability Transition by Joint Action and Shared Autonomy’ (niet toegekend) en ‘Adapt!’ over de rol van culturele, sociale en bestuurlijke capaciteiten van een samenleving in reactie op crises. Samen met burgers en eerstelijnsprofessionals zal het Adapt! consortium onderzoeksbevindingen vertalen in tools en strategieën die samenlevingen helpen om door crises heen te navigeren. De definitieve toekenning wordt met spanning afgewacht. Het Nationaal Groeifonds heeft een voorwaardelijke financiering van 30 mln euro voor de eerste vijf jaar toegekend aan het onderzoeksprogramma ‘Meer Uren Werkt!’ . Daarmee is, in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken, gewerkt aan een consortium met ca. 30 partnerorganisaties en een verder uitgewerkt onderzoeksplan. Door middel van evidence-based interventies en een integrale aanpak wil het programma een cultuuromslag bereiken rondom de sterke, institutioneel verankerde deeltijdcultuur, met name in de sectoren zorg, onderwijs en kinderopvang. Verder onderzoekt IOS onder andere de structurele grondoorzaken van “gendergebonden” machts hiërarchieën in Europese landen en elders (RE-WIRING project).

Welke interventies en initiatieven burgers (bottom-up) kunnen ondernemen is een rode draad in veel van het onderzoek binnen IOS. Zo ook in de nieuwe Think Paper ‘Behavioral Insights on Governing Social Transitions’. Een tweede Think Paper is dit jaar gepubliceerd over het snijvlak van taal in instituties en taal als institutie. De Think Paper serie, nu bestaande uit 6 items, is specifiek bedoeld om het academische debat te stimuleren. Er zijn vele dialogen en conferenties georganiseerd voor academische verdieping alsook om de inter- en nationale samenwerking en samenwerking met maatschappelijke partners te stimuleren.

Voorbeelden uit 2023 zijn:

- de internationale IOS Fair Transitions/LANDac conferentie met als thema ‘Fair transitions and the politics of land: Institutions and imaginaries for inclusive futures’
- de Berkley Conferentie over ‘Equality Law in Context: Illuminating Intersections in Search for Global Justice’
- het symposium ‘Regulation, innovation and regulatory innovation in rapidly changing markets’ en
- het symposium ‘Decolonising Empires, 1930s–1970s’

Binnen het thema Institutions for Open Societies wordt jong talent gestimuleerd door budget en expertise beschikbaar te stellen. In een aantal workshops konden jonge onderzoekers feedback ophalen hun onderzoek te pitch en kregen ze advies voor hun financieringsaanvraag. Ook is er een consortium gevormd met maatschappelijke stakeholders zoals de Nationale Politie, diverse ministeries en de Nationaal Coördinator

Veiligheid en Terrorismebestrijding om een promotieonderzoek over de ‘transactional state’ te financieren.

Interdisciplinair onderwijs

Naast het bevorderen van multidisciplinair en interfacultair onderzoek wil het strategisch thema ook meer interdisciplinair en vraagstuk-georiënteerd onderwijs ontwikkelen. Zo is er een nieuwe interdisciplinaire minor ‘Re-Imagining Security’ van start gegaan en kregen studenten de kans om ervaring op te doen in een academische conferentieomgeving in de Undergraduate Research Symposium. Een aantal evenementen is specifiek opengesteld voor studenten. Een goed voorbeeld daarvan is het bezoek van prof. Augusto Santos Silva uit Portugal, ‘president of the assembly of the Republic’, over hoe democratische waarden versterkt kunnen worden en waar nodig herstellen (lees de terugblik). Verder zijn er twee summerschool modules aangeboden in 2023 over resp. een rechtvaardig land governance en over de kansen en risico’s van internationalisering. In samenwerking met de European Governance Master is de Johan Willem Beyen lezing georganiseerd met Steven Van Hecke (KU Leuven). De lezing was zeer goed bezocht door studenten en er wordt verwacht dat deze samenwerking in de toekomst uitgebreid wordt. Tot slot, heeft Institutions for Open Societies een simulatiespel over corporate democratie gefinancierd, ‘the societal corporation’, met als doel de brug tussen theorie en praktijk te slaan en het spanningsveld tussen de belangen van aandeelhouders en brede maatschappelijke waarden in de besluitvorming van bedrijven te demonstreren. Het spel wordt voor het eerst getest in de interfacultaire IOS opleiding Philosophy, Politics and Economics in januari 2024. In het algemeen, merken de IOS onderzoekers dat er nog steeds organisatorische obstakels zijn om interfacultair onderwijs structureel in te bedden in de onderwijsprocessen en dat daar op veel fronten aan wordt gewerkt. Daarop blijft het thema ook in 2024 toezien.

Maatschappelijke impact

IOS wetenschappers hebben de politiek geadviseerd over bijvoorbeeld inclusief en duurzaam aanbestedingsbeleid, het stimuleren van transformatief beleid, de nieuwe pensioenwet en sociale veiligheid. Andere onderzoekers hebben samengewerkt met het TerInfo-team om hulp te bieden bij het bespreken van conflicten met leerlingen in de klas en om begeleiding te bieden bij de voorbereiding van dergelijke gesprekken, bijvoorbeeld over de huidige situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden. Diverse publieke activiteiten waren er rondom de verkiezingen zoals de ‘SOS Stemwijzer’, ‘Democratische vernieuwing in het openbaar bestuur: vloek of zegen?’ en ‘Democratie voor toekomstige generaties’. In de laatste bijeenkomst is samengewerkt met een aantal middelbare scholen in de regio. Ook in de samenwerking tussen wetenschap en kunst zijn er activiteiten ontplooid. Zo zijn er twee workshops gegeven tijdens een zomerprogramma in Utrecht in samenwerking met externe partner RAUM en is er de tentoonstelling MOED geweest over gelijkheid en diversiteit bij het Centraal Museum Utrecht. Diverse podcastseries zijn gepubliceerd over de toekomst en lange termijn transitie, de arbeidsmarkt, veiligheid en terrorisme.

Tot slot, is er hard gewerkt aan de voorbereidingen voor het publieke Europa festival (31 mei 2024) en een jaarprogramma rondom het maatschappelijk relevante onderwerp 'Democratie'.

Veerkracht in tijden van crisis

Pandemieën, terrorisme en klimaatrampen brengen niet alleen de veiligheid en de welvaart in gevaar, maar ook de kernwaarden van open samenlevingen – waarden zoals burgerlijke vrijheden, gelijke kansen, open onderzoek en solidariteit. De Covid-19 pandemie heeft aangetoond hoe snel zelfs rijke en goed georganiseerde samenlevingen kunnen bezwijken onder een ontwrichtende kracht die uit het niets lijkt te komen. In de Adapt Academy van het Institutions for Open Societies' Platform Security in Open Societies werken onderzoekers van de Universiteit Utrecht, de Universiteit Leiden, Radboud Universiteit, Tilburg University, Vrije Universiteit Amsterdam en de Universiteit Twente samen om meer kennis en expertise te verzamelen over het aanpassingsvermogen van samenlevingen in tijden van crisis. Het programma Adapt! verbetert de kennis, inzichten, instrumenten en strategieën die het vermogen van burgers, frontlijnwerkers en beleidsmakers om collectief crises te doorstaan, vergroten. Hierbij richt het programma zich op drie soorten crises: pandemische crises, crises als gevolg van gewelddadig extremisme en natuurrampen zoals overstromingen en aardbevingen. De bijdrage van het strategische thema is dat zij zich richten op de maatschappelijke dimensie van crisisrespons en het voortbouwen op de expertise in beleidsrelevante betrokkenheid om internationale, nationale en lokale overheden en grote niet-gouvernementele organisaties aan het programma te binden. De **Adapt Academy** wordt een internationaal centrum voor de bestudering van de maatschappelijke aanpassing in de academische wereld, waarbij talent en onderlinge samenwerking van over de hele wereld wordt gestimuleerd via gezamenlijke studies, beurzen en conferenties.

Kansengelijkheid en gelijkwaardigheid

Inclusiviteit, diversiteit, vrijheid te zijn wie je bent en gelijkwaardigheid zijn factoren die hoog gewaardeerd worden in onze maatschappij en democratie. En tegelijkertijd zijn dit items waar de samenleving nog duidelijk in transitie is. Op vele vlakken werkt de Universiteit Utrecht hieraan. Niet alleen om haar eigen institutie te verbeteren op het gebied van inclusiviteit en haar koloniale verleden. Maar ook door haar brede interdisciplinaire kennis over instituties en de open samenleving beschikbaar te stellen en samen te werken met partners binnen het thema Institutions for Open Societies.

In het project **RE-WIRING** bijvoorbeeld brengen wetenschappers uit het Platform Gender, Diversity and Global Justice, met steun van betrokken belanghebbenden zoals de OESO en CEC, de structurele grondoorzaken van "gendergebonden" (genderblinde of genderneutrale) machtsiërarchieën in Europese landen en elders goed in kaart. Hiermee worden instellingen wereldwijd geholpen om bestaande genderongelijkheden en uitsluiting te voorkomen en om te buigen Het project omvat uitgebreid onderzoek in

zes landen, waaronder België, Nederland, Spanje, Zuid-Afrika, Polen en het Verenigd Koninkrijk, en samenwerking met diverse belanghebbenden. Het doel is om tastbare beleidsaanbevelingen op te stellen voor gerichte en pragmatische programma's die bijdragen aan het VN-doel van duurzame ontwikkeling voor de empowerment van vrouwen en meisjes (SDG 5).

Strategisch thema Life Sciences

Het Strategisch Thema Life Sciences (STLS) richt zich op interdisciplinair biomedisch en medisch technologisch onderzoek en de vertaling daarvan naar innovatieve oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid en zorg. Behoud van gezondheid, het voorspellen, diagnosticeren en behandelen van ziektes en een toegankelijker en beheersbaarder zorgstelsel staan hierin voorop. Excellente wetenschap in dienst van een gezondere maatschappij.

Zes thematische communities leggen verbinding tussen de life science-onderzoekers binnen de drie betrokken faculteiten (Diergeneeskunde, Bètawetenschappen en Geneeskunde) alsmede ook de andere publieke instellingen op het Utrecht Science Park (Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie, Hubrecht Instituut en de Hogeschool Utrecht). Iedere community heeft een board gevormd van negen tot elf wetenschappers met representanten uit deze publieke instellingen. Hun opdracht is het versterken van de onderlinge samenwerking en het profileren van de thematische communities. Hiertoe zijn ook zes coördinerende managers voor een dag per week aangesteld. Om ook de interactie tussen de communities te borgen is een Life Sciences board ingericht, waar overkoepelende thematiek wordt bediscussieerd. Daarnaast heeft de Universiteit Utrecht een start gemaakt om de samenwerking met bedrijven en spin-outs op het Utrecht Science Park vorm te geven.

Zes thematische communities vormen de basis van Utrecht Life Sciences.

- 'Science for Life' is het wetenschappelijke fundament. Het zwaartekrachtprogramma Imagine is opgestart en verbindt basale biomedische onderzoekers op het sciencepark rond het in beeld brengen van cellulaire processen. Voor 2023 kan de community wederom terugkijken op een zeer geslaagde Science for Life-conferentie met meer dan 500 deelnemers.
- Planetary Health is de Utrechtse community voor excellente wetenschap voor het begrip en behoud van gezondheid en de invloed van omgevingsfactoren (Exposoom), waar ook One Health en pandemische paraatheid onderdeel van uitmaken. In het najaar van 2023 heeft deze community zich internationaal geprofileerd met een congres in Utrecht. Met de opening van het grootschalige Netherlands Plant Eco-phenotyping Centre (NPEC) voor plantenfenotypering en het reeds opgestarte NGF-consortium CROP-XR is een belangrijke stap gezet richting innovaties voor gewasverbetering, waarbij ook een belangrijke link met het strategische thema Pathways to Sustainability (Future Food) is gelegd.

- Regenerative Medicine vormt een hechte en wereldwijd toonaangevende community binnen de Utrechtse wetenschap. In 2023 zijn belangrijke stappen gezet met het Nationaal Groeifonds (NGF)-programma CPBT – Centrum voor proefdiervrije biomedische translatie-, waarin de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht samen een centrale rol spelen. Met in vitro (organoïden, organ-on-a-chip et cetera) en in silico modellen wordt gestreefd naar een significante vermindering van het gebruik van proefdieren bij de ontwikkelingen van nieuwe biomedische interventies. Bij uiteindelijke goedkeuring door het Nationale Groeifonds verwerft Utrecht hiermee een unieke positie binnen het proefdiervrije wetenschapsveld.
- De community Immunology heeft in 2023 het Utrechtse succes binnen het NGF Oncode-Accelerator-programma verder vormgegeven. Op het gebied van de tumorimmunologie is de samenwerking tussen het UMC Utrecht, de Universiteit Utrecht en het Prinses Máxima Centrum verder versterkt en is een translationele cel- en gentherapieinfrastructuur opgebouwd voor gepersonaliseerde kankerbehandelingen.
- Data Science & Cohorts richt zich op big data en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van artificial intelligence. Deze community heeft een sterke positie op het gebied van bio-informatica (Utrecht Bioinformatics Center) en veterinaire-, planten- en humane dataverzamelingen. Binnen het kader van de landelijke AI-coalitie zijn op het gebied van Life Sciences verschillende nieuwe AI-labs opgericht, die goede aansluiting hebben bij de vijf thematische communities binnen Life Sciences. Verbinding met andere (niet-Life Sciences) AI-labs is in 2023 gelegd met een succesvolle bijeenkomst met meer dan 700 deelnemers in het Spoorwegmuseum.
- Image Sciences komt voort uit de wereldwijde leidende positie die Utrecht sinds jaar en dag inneemt op het gebied van de moleculaire, cellulaire en medische beeldvorming. De hierbij gebruikte beeldvormende technieken zijn vaak erg verschillend, en zo worden de onderzoekers door de veelheid van data steeds vaker aan wetenschappelijke uitdagingen blootgesteld waarvoor zij gemeenschappelijke oplossingen zoeken, onder andere op het gebied van de beeldverwerking.

Het zijn deze communities die de komende jaren belangrijke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid en zorg het hoofd moeten bieden. De communities worden geïnspireerd door een belangrijke maatschappelijke vraagstelling, namelijk hoe verminder je de sociale verschillen bij behoud van gezondheid en toegang tot zorg, in relatie tot ziektes waar tot op heden geen of in onvoldoende mate een remedie voor bestaat (unmet clinical needs)? Maar ook hoe voorkom je een zorginfarct door lagere kosten en minder afhankelijkheden van schaars personeel, betere levensomstandigheden en gezondere voeding? Belangrijke aandachtspunten voor de toekomst van het strategische thema zijn het stimuleren van privaat-publieke samenwerkingsverbanden op het Utrecht Science Park en de verbinding met de andere drie strategische thema's op het gebied van brede sociaaleconomische vraagstukken. Tegelijkertijd worden professionals voor de toekomst opgeleid in de beroepsopleidingen

van de faculteiten en de Hogeschool Utrecht als ook in de Graduate School of Life Sciences waarin de universitaire master en (post)graduate opleidingen vormgegeven worden.

Taskforce Data Science en Artificial Intelligence

De ontwikkelingen op het gebied van Data Science en AI volgen elkaar momenteel snel op en hebben een enorme impact op het onderwijs, onderzoek én op de bedrijfsvoering. Deze impact zal met de jaren alleen maar groter worden. De Universiteit Utrecht staat dus als organisatie voor de uitdaging om dit in goede banen te leiden. Deze ontwikkelingen bieden ook enorme kansen, zeker ook voor maatschappelijke impact. Daarom heeft de Universiteit Utrecht in samenwerking met het UMC Utrecht de Taskforce Data Science & AI opgericht. Deze taskforce bestaat uit experts van alle faculteiten die actief de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van data science en artificial intelligence delen binnen hun respectievelijke onderzoeksgebieden. De taskforce adviseert het College van Bestuur en decanen op het gebied van Data Science en AI in onderzoek en onderwijs, zorgt voor interne afstemming binnen de Universiteit Utrecht en bevordert de samenwerking tussen de strategische thema's en focusgebieden op het gebied van Data Science en AI. Daarnaast heeft de taskforce als opdracht om een brede universitaire visie te ontwikkelen op Data Science en AI aan de Universiteit Utrecht en om een profilering te formuleren op dit gebied: wat zijn je competenties en hoe kunnen deze competenties op een juiste manier worden gepositioneerd en uitgebouwd zodat er nieuwe kansen worden gecreëerd en impact wordt gerealiseerd?

In 2023 heeft de taskforce in samenwerking met stakeholders binnen en buiten de universiteit een strategisch advies uitgebracht aan het College van Bestuur en decanen waarin alle elementen rondom dit thema samenkomen. De hierin verwoorde visie staat in het verlengde van de visie van de Universiteit Utrecht: 'vanuit een multidisciplinaire benadering zet de Universiteit Utrecht Data Science en AI op een verantwoorde manier in voor het oplossen van maatschappelijke problemen.' De Universiteit Utrecht wil Data Science en AI op een verantwoorde manier ontwikkelen en inzetten zodat het bijdraagt aan een oplossing voor maatschappelijke problemen. De universiteit onderschrijft het belang van multidisciplinaire invalshoeken en open science. Met onderwijs leidt de universiteit mensen op in het verantwoord gebruik en de verantwoorde ontwikkeling van Data Science en AI, met onderzoek wordt vanuit een sterke basis de koppeling met maatschappelijke uitdagingen gemaakt en het onderwijs en onderzoek leunt hierbij op een open, solide en 'FAIR' digitale infrastructuur en technische ondersteuning.

Het afgelopen jaar zijn al vele stappen gezet die bijdragen aan deze visie en de strategie. Zo is al het Data Science en AI-onderwijs in kaart gebracht en zijn er afspraken gemaakt over nieuw te ontwikkelen onderwijs. De focusgebieden Governing the Digital Society, Applied Data Science en Human-centered Artificial Intelligence zijn in 2023 veel nauwer

gaan samenwerken. Zo brengen ze een gezamenlijke nieuwsbrief uit en organiseren ze samen bijeenkomsten en conferenties. Om inzichtelijk te maken wat de Universiteit Utrecht doet op het gebied van Data Science en AI is er een Data Science en AI-webpagina gelanceerd.

Strategische Alliantie EWUU

De Universiteit Utrecht is in 2020 een samenwerking gestart met de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e), Wageningen University & Research (WUR) en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU). Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van zowel het afronden en evalueren van projecten van de eerste financieringsperiode als van het vooruitkijken naar de periode 2024–2027.

De samenwerking maakt een flinke groei door. Er zijn bijna 80 interdisciplinaire onderzoeksprojecten opgestart met 400 wetenschappers vanuit de vier instellingen. Op het gebied van onderwijs zijn na de lancering van het platform EduXchange meer dan driehonderd gezamenlijke onderwijsprogramma's beschikbaar voor studenten van de EWUU-partners. Honderdvijftig studenten deden mee aan een van de studenten challenges. Op het gebied van onderzoek zijn in 59 seedfund projecten 337 onderzoekers actief. Om deze groei verder door te zetten zijn in 2023 op de drie belangrijkste thema's van de EWUU alliantie Preventive Health, Circular Society en Education, Scientific Directors benoemd. Met deze benoeming hebben zij ook de rol van EWUU hoogleraar gekregen en treden zij op als ambassadeurs van de samenwerking. Zij spelen een cruciale rol in het verbinden van de verschillende instellingen en disciplines met als doel om bij te dragen aan het oplossen van urgente maatschappelijke problemen. Alle initiatieven binnen de alliantie hebben in 2023 Roadmaps opgesteld voor de komende vier jaar, waarbij naar verregaande onderlinge synergie wordt gestreefd tussen de pijlers Preventive Health en Circular Society en de enabling technologies AI for health, Living Technologies en het Centre for Unusual Collaborations en Education. Medio 2023 zijn deze plannen goedgekeurd.

In 2023 vond de jaarlijkse conferentie plaats in Wageningen, met 325 deelnemers. Daarnaast waren er ruim veertig andere events voor staf en studenten, zijn er twaalf lunchlezingen georganiseerd en kwamen er driehonderdvijftig deelnemers naar de AI Predictive Health Conferences.

De Universiteit Utrecht verankerd in de regio

De Universiteit Utrecht werkt aan een betere wereld. Werken aan maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, gezond leven en welvaart gebeurt vaak vanuit een mondiaal perspectief. Maar de Universiteit Utrecht hecht juist ook veel waarde aan de verbinding met de regio. Daarom werkt de universiteit samen met partnerinstellingen, overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven in de regio, in de stad en op het Utrecht Science Park. In 2023 was de Universiteit Utrecht dan ook betrokken bij vele regionale projecten.

Zo is begin 2023 in de Regio Foodvalley een meetnetwerk opgezet om de luchtkwaliteit in kaart te brengen. Dit is later in 2023 aangevuld met een project waarin de faculteit Diergeneeskunde stikstofdepositie in de Regio Foodvalley en de Veluwe meet. Dit sluit aan bij het onderzoek van Wageningen University & Research die in de Regio Deal Foodvalley ammoniak-uitstoot van stallen meet. Door de combinatie van het bedrijvenmeetnetwerk, het omgevingsmeetnetwerk en de depositiemetingen wordt stikstof van bron tot depositie gemeten.

Over het algemeen zijn gezamenlijke onderzoeksprojecten meerjarige projecten. Zo startte in 2022 het Landschap Erfgoed Utrecht (LEU), een project waar met boeren, landeigenaren, wetenschappers en bedrijven onderzoek wordt gedaan naar natuur die beter bestand is tegen perioden van droogte en wateroverlast. Op BiodiversiteitUtrecht.nl zijn de data nu realtime af te lezen. Daarnaast organiseerden het LEU en de Universiteit Utrecht in juni voor de eerste keer samen de provinciale Erfgoeddag, een jaarlijks terugkerende dag die tot doel heeft om een breder publiek te laten kennismaken met het erfgoed in de provincie Utrecht.

De jarenlange samenwerking van de Universiteit Utrecht met het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, waar al vele onderzoeksprojecten uit zijn voortgekomen, wordt verder uitgebreid en geborgd met de oprichting van de Onderzoeks- & Onderwijshub Utrechtse Heuvelrug. Hier werken wetenschappers en studenten samen met stakeholders in het gebied aan de meest relevante vraagstukken over een duurzame en robuuste Heuvelrug die zijn ondergebracht binnen de onderzoekagenda van het Nationaal Park. Dergelijke initiatieven hebben veelzijdige impact: het geeft concrete handvatten voor natuurbeheer en –beleid voor het Nationaal Park en de Provincie Utrecht die ook van nut zijn voor natuurbeheer buiten de regio. Ook draagt dit bij aan een relevant curriculum voor onze studenten en verbindt het stakeholders in de regio.

Soms hebben internationale of nationale onderzoeksprojecten ook regionale componenten. Zo is in 2023 het Nationaal Groeifonds-programma LLO-Katalysator gestart. Het is gericht op een systeemverandering van 'een leven lang ontwikkelen' (LLO) in Nederland. In dit programma werken drie onderwijssectoren (mbo, hbo, wo), de private opleidingssector, werkgevers- en werknemersorganisaties en overheden samen. Dit landelijke programma heeft ook een regionale component waar de Universiteit Utrecht samen met de Hogeschool Utrecht, ROC Midden-Nederland, de Utrecht Talent Alliantie en andere regionale mbo's en bedrijven de komende jaren 'een leven lang ontwikkelen' relevant en bereikbaar wil maken voor iedereen in de regio. De universiteit maakt ook graag heel lokaal gebruik van eigen kennis en expertise. Zo hebben studenten van de master Sustainable Business & Innovation in samenwerking met UULabs, de living lab hub van de universiteit, een project opgezet waarin onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering zijn samengebracht om een proeftuin voor zero waste op de campus te creëren. Maar ook als het gaat om de vastgoedontwikkeling van de universiteit maakt de Universiteit Utrecht gebruik van haar eigen kennis. Zo werkte de afdeling Vastgoed & Campus samen met

onderzoekers van het departement Biologie aan ecosysteemdiensten zoals het opwekken van energie, het opvangen van water en het stimuleren van biodiversiteit.

Gelukkig is de Universiteit Utrecht niet de enige organisatie die maatschappelijke impact in de regio wil bewerkstelligen. Organisaties zoals de Economic Board Utrecht, de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region en de Stichting Utrecht Science Park dragen in belangrijke mate bij aan de ontwikkeling van de gezamenlijke regionale kennisagenda en het verbinden van partners in de regio en op het Utrecht Science Park. Zo heeft de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region zich in het afgelopen jaar ingezet om verschillende projectaanvragen bij het Nationaal Groeifonds te faciliteren. Zoals het project GeLUK: Gezonde Leefomgeving Utrecht Kennisconsortium waarin verschillende kennisconsortia zijn samengebracht, onder andere de Kennishub Gezond Stedelijk Leven waar de Universiteit Utrecht bij betrokken is. Op een vergelijkbare wijze draagt de Universiteit Utrecht bij aan de ambities van de Health Hub Utrecht. Deze hub, die in 2016 mede met steun van een City deal van start is gegaan en inmiddels ca. 30 partners kent, heeft als doel om gezondheid en geluk bereikbaar te maken voor iedere Utrechter. De Stichting Utrecht Science Park was wederom een van de drijvende krachten achter de Utrecht Science Week 2023 waarin de focus lag op de kracht van innovatie en samenwerking, gericht op een gezonde, duurzame samenleving. Ook dit jaar had de Utrecht Science Week een gevarieerd programma met lezingen, een symposium en een uitverkocht Betweterfestival.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Opening Internationalisering

Nederland behoort tot de top van Europese kennis- en innovatielanden. De Nederlandse universiteiten versterken de samenleving en economie met academisch onderwijs, onderzoek en innovatie, en dat trekt vanuit de hele wereld talenten aan, die zo bijdragen aan onze kennisinfrastructuur.

Internationale studenten en staf zijn erg welkom aan de Universiteit Utrecht. De Universiteit Utrecht weet zich rijk met een gemeenschap waarbij ongeveer een op de zeven studenten uit het buitenland komt, van hen is driekwart Europees. Internationale studenten kunnen online nog voor hun aankomst vertrouwd raken met taal en gewoontes via de cursus Getting to know (the) Dutch. Via social media en ook de Get Goin' app vinden toekomstige studiegenoten elkaar. Dat gaat verder met de Welcome Week bij het begin van het jaar en activiteiten door het jaar heen.

In onderwijs en onderzoek is ongeveer een op de drie stafleden uit het buitenland afkomstig. De International service desk helpt Universiteit Utrecht medewerkers met persoonlijk advies over visa, huisvesting en partnerprogramma's. Hiervoor werkt de Universiteit Utrecht ook nauw samen met het International Welcome Centre Utrecht

Regio van stad en regio. Via de Development Guide is er aanbod taalcursussen op verschillend niveau. Het programma Equality, Diversity and Inclusion reikt een groot aantal activiteiten aan om interne samenwerking te versterken.

Voor onderzoekers is de samenwerking over landsgrenzen heen wezenlijk. Aan de Universiteit Utrecht is meer dan helft, en voor sommige faculteiten wel zestig of zeventig procent, van de publicaties het resultaat van internationale samenwerking. Het College van Bestuur onderstreept steeds het belang van een open houding en het delen van kennis in het publieke debat.

Internationale studenten en medewerkers zijn van groot belang voor het inspirerende academische klimaat van de universiteit. De Universiteit Utrecht houdt haar nationale en internationale studenteninstroom in balans en streeft daarbij naar diversiteit, maar wil niet verder groeien.

In 2023 is internationalisering over de volle breedte onderwerp geworden van soms scherpe maatschappelijke en politieke discussies, regelmatig vermengd met discussies over taal en identiteit, en zorgen over kennismigratie en huisvesting. De Universiteit Utrecht luistert zorgvuldig en werkt met andere onderwijsinstellingen, de stad en de regio aan oplossingen voor de knelpunten.

Ook de overheid neemt daarbij haar rol. Internationalisering in Balans is een wetsvoorstel met maatregelen op gebied van taal en de mogelijke beperking van de instroom van internationale studenten. Het wetsvoorstel moet in 2024 nog vastgesteld worden. Hierop vooruitlopend werken de Nederlandse universiteiten gezamenlijk aan een pakket van maatregelen, waarin het goede van internationalisering behouden blijft en knelpunten worden aangepakt.

De volgende paragrafen geven de voortgang in de lijn van het huidige strategisch plan aan.

SP25 Actielijn: Samen met de internationale strategische partners formuleert de Universiteit Utrecht projecten rond specifieke profielthema's die het onderzoek van de universiteit inhoudelijk versterken en geeft ze richting aan nieuwe vormen van internationale samenwerking die minder afhankelijk zijn van fysieke mobiliteit.

Ieder van de strategische thema's gaf in 2023 de eigen strategische visie – zoals vastgesteld in 2021 – verder vorm en schudde daarmee de beklemming van de coronatijden af. 2023 was het laatste jaar waarin het programma Internationalisering aanvullende middelen beschikbaar stelde voor workshops en mobiliteit om internationale contacten uit te bouwen.

Het joint PhD-programma met de KU Leuven is een geslaagd voorbeeld van een internationaal partnerschap, net zoals de EU-projecten met de KU Leuven binnen het thema Institutions for Open Societies: ‘Recognition and Acknowledgment of Injustice to Strengthen Equality’ en ‘Realising Girls’ and Women’s Inclusion, Representation and Empowerment’ (zie ook elders in het jaarverslag onder Institutions for Open Societies). In 2023 vonden weer verschillende werkbezoeken van de onderzoekers plaats.

Een ander voorbeeld speelt binnen Pathways to Sustainability. Een (post-doc) onderzoeksproject door de Universiteit Utrecht met de Universiteit Lund dat in het bijzonder gericht is op het uitbouwen van de internationale banden tussen deze universiteiten.

In de loop van het jaar ontving of stuurde de Universiteit Utrecht bestuursdelegaties, onder andere van de University of Zürich, University of Copenhagen en de University of Bergen. Deze laatste is inmiddels aangesloten als associate partner bij CHARM-EU.

In 2023 vervolgde het project CHARM-EIGHT in het Europese Erasmus+ programma, dit bouwt op CHARM-EU, een van de ruim vijftig zogenaamde European universities in Europa (zie ook elders in dit jaarverslag, onder Toekomstbestendig onderwijs). De Universiteit Utrecht werkt in CHARM-EU met University of Barcelona (coördinator), Trinity College Dublin, University of Montpellier, Eötvös Loránd University Budapest, Åbo Akademi University, Julius-Maximilians-University Würzburg en de Ruhr West University of Applied Sciences.

De CHARM-EU master “Global Challenges for Sustainability” biedt een internationale leerervaring. Studenten volgen colleges aan een van de universiteiten in het consortium en maken online contact met de andere campussen. Mobiliteit is een geïntegreerd onderdeel van het programma, zodat het programma verschillende mogelijkheden combineert: kort en langlopende mobiliteit binnen het programma, en virtuele mobiliteit. Vanuit CHARM EU worden connecties gemaakt met de verschillende regionale ecosystemen. Daarmee versterkt de Universiteit Utrecht dus ook de rol in de regio.

Het project TORCH bouwt verder op CHARM-EU, het ontwikkelt hiervoor een onderzoeksprogramma. In het werkpakket Public Engagement heeft de Universiteit Utrecht een grote empirische studie geleid, waarin werd onderzocht welke versterkende en belemmerende factoren invloed hebben op co-creatie van kennis met maatschappelijke actoren. De uitkomsten onderstrepen het belang van inclusie.

In 2023 is ook de relatie met de global south stevig vormgegeven. De commissie Global Engagement jaagt dit aan. Het gaat dan steeds om samenwerking van de Universiteit Utrecht met low en middle income countries. In het oog springen vooral de contacten en de werkbezoeken over en weer met de University of the Western Cape in Zuid-Afrika en

de Anton de Kom Universiteit in Suriname, deze waren goed op hun plek in het lopende programma Internationalisering.

Een bijzondere plaats had de kennismissie naar Zuid-Afrika van een Nederlandse delegatie van mbo, hbo en wo onder leiding van minister Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De rector van de Universiteit Utrecht had hier als team captain een uitgesproken rol in.

SP25 Actielijn: de Universiteit verbindt zich met een groter aantal internationale netwerken. Voor elk internationaal netwerk formuleert de universiteit een meerjarige strategie gekoppeld aan haar strategische ambities. Tegelijk maakt de universiteit scherpe keuzes voor een beperkt aantal strategische partners waarmee zij intensieve, langdurige partnerschappen tot stand brengt.

Via internationale netwerken zoals LERU, de Coimbra Group en Science|Business maakt de Universiteit Utrecht zich met haar partners sterk voor thema’s als open science, onderwijsvernieuwing, kennisveiligheid en erkennen en waarderen. Op instellingsniveau onderhoudt de Universiteit Utrecht zo’n twintig netwerken, die samen bijna alle beleidsthema’s dekken. Gezamenlijk optrekken, vooral in Europees verband, is belangrijk om de beleids-onderwerpen door te voeren die de Universiteit Utrecht hoog in haar vaandel draagt.

Met goed gecoördineerde bijdrages aan position papers, editorials en adviezen presenteert de Universiteit Utrecht zich op het internationale podium. Zowel voor een publiek van hogere onderwijsinstellingen in Europa als richting beleidsmakers in Brussel. De keuze van de Universiteit Utrecht om zich uit de Times Higher Education (THE) ranglijst terug te trekken bracht veel publiciteit. Een voorbeeld is het toonzettende artikel van de Utrechtse rector over de visie van de Universiteit Utrecht in de nieuwsbrief van de Coimbra Group (oktober 2023).

De Universiteit Utrecht streeft ernaar belangrijke bijeenkomsten en seminars van de netwerken in Utrecht te organiseren. In november 2023 was de Universiteit Utrecht gastheer van de LERU ‘Enterprise and innovation’-beleidsgroep, met een sterke bezetting uit universitaire kring en bedrijfsleven. Hierbij was er ook een goede aansluiting met de regio, via Utrecht Holdings en ROM.

Kennisveiligheid

Internationale samenwerking en openheid zijn van groot belang voor de Universiteit Utrecht. Tegelijkertijd kunnen ze risico’s met zich meebrengen. Net als andere Nederlandse universiteiten neemt de Universiteit Utrecht maatregelen om ongewenste kennisoverdracht en beïnvloeding tegen te gaan. In 2023 is verder gewerkt aan de ontwikkeling en inbedding van basisinstrumenten voor kennisveiligheidsbeleid en de inpassing van veiligheidstoetsen in bestaande bedrijfsprocessen.

Op verzoek van de faculteiten heeft het universitaire Adviesteam Kennisveiligheid in 2023 tientallen malen advies uitgebracht over kennisveiligheidsdilemma's. Hierbij doet de Universiteit Utrecht met regelmaat een beroep op het Rijksloket Kennisveiligheid. Daarnaast is een analyse uitgevoerd naar aanwezigheid en gebruik van sensitieve technologieën binnen de eigen instelling en heeft de universiteit deelgenomen aan een eerste landelijke audit kennisveiligheid.

In 2024 zal de Universiteit Utrecht inzetten op de verfijning van onder meer de besluitvormingsstructuur bij kennisveiligheidsdilemma's, de monitoring van sensitieve internationale onderzoekssamenwerking en de verdere integratie van kennisveiligheid met flankerende beleidsdomeinen.

RUIMTE VOOR ONGEBONDEN ONDERZOEK

Aantrekkelijke werkgever voor talentvolle onderzoekers

De Universiteit Utrecht wil een aantrekkelijke werkgever blijven voor talentvolle onderzoekers uit binnen- en buitenland. Daartoe investeert de universiteit in onderzoeksteams waarin plek is voor zowel ongebonden als geprogrammeerd onderzoek. De onderzoekspraktijk bij de Universiteit Utrecht laat zien dat verschillende vormen van onderzoek niet alleen goed naast elkaar kunnen bestaan, maar elkaar ook mooi aanvullen. Met name in de vier multidisciplinaire strategische thema's probeert de universiteit om niet alleen verschillende disciplines, maar ook fundamenteel en toegepast onderzoek bij elkaar te brengen.

De universiteit biedt op allerlei manieren ondersteuning bij de werving van middelen, zowel voor vrij en ongebonden onderzoek als voor thematisch onderzoek in samenwerking met externe publieke en/of private partijen en voor onderzoekinfrastructuur. Zo was afgelopen jaar bijvoorbeeld ondersteuning beschikbaar voor aanvragen in het Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek Talentprogramma, de European Research Council en het Nationaal Groeifonds. Specifiek voor strategische thema's stelde de universiteit de afgelopen jaren middelen beschikbaar om Europese consortiumaanvragen voor te bereiden.

Ook beginnende onderzoekers krijgen veel aandacht. Binnen de Graduate Schools is gewerkt aan de verdere verbetering van de kwaliteit van promotietrajecten. Dat gebeurde onder meer door een verbeterd trainingsaanbod voor promovendi en via investeringen in de kwaliteit van supervisie van promovendi. Ook is vanuit de Graduate Committee, waarin de Graduate Schools zijn verenigd, in toenemende mate aandacht voor sociale veiligheid van jonge onderzoekers.

Onderzoeksbeoordelingen

Faculteiten en het College van Bestuur besteden doorlopend aandacht aan de beoordeling van de kwaliteit van onderzoek. Dat gebeurt in overleggen binnen faculteiten, tussen decanen en College van Bestuur en in de onderzoeksvisitatie die eens per zes jaar plaatsvinden.

In 2023 zijn de geplande onderzoeksevaluaties volgens het landelijke Strategy Evaluation Protocol (SEP) 2021–2027 uitgevoerd. Daarin is minder aandacht voor kwantiteit van research output en juist meer voor onderzoekskwaliteit en aspecten als open science, promovendibeleid, wetenschappelijke integriteit en diversiteit.

In 2023 werden evaluaties afgerond van vijf onderzoeksinstituten op het gebied van de rechtsgeleerdheid (Montaigne Centre for Rule of Law and Administration of Justice, Utrecht Centre for Regulation and Enforcement in Europe, Utrecht Centre for Accountability and Liability Law, Utrecht Centre for European Research into Family Law, Utrecht Centre for Water, Oceans and Sustainability Law). Voor vier instituten in de natuur- en scheikunde (Debye Institute for Nanomaterials Science, Institute for Marine and Atmospheric Research Utrecht, Institute for Theoretical Physics en Institute for Gravitational and Subatomic Physics). En voor vier biomedische instituten (Bijvoet Centre for Biomedical Research, Institute of Biodynamics and Biocomplexity, Institute of Environmental Biology, Utrecht Institute for Pharmaceutical Sciences). Alle genoemde SEP-eenheden ontvingen een positieve eindbeoordeling. De evaluatiecommissies waren onder de indruk van de hoge onderzoekskwaliteit. De aanbevelingen die uit de evaluaties naar voren kwamen zijn overgenomen.

TRANSITIE NAAR OPEN SCIENCE

OPEN SCIENCE

De Universiteit Utrecht trekt zich terug uit de ranking THE

De universiteit leverde in 2023 voor het eerst geen data aan voor de Times Higher Education-ranking. De universiteit vindt dat rankings te veel nadruk leggen op 'scoren' en competitie, terwijl de universiteit juist wil inzetten op samenwerking en open science. Daarnaast is het vrijwel onmogelijk om de kwaliteit van een gehele universiteit met alle verschillende opleidingen en vakgebieden in één getal te vangen. Ook gebruiken de makers van de rankings gegevens en methoden waar veel op af te dingen valt, zo blijkt uit onderzoek.

Van Open Science programma naar Open Science office

Bijna tweehonderd mensen van binnen en buiten de Universiteit Utrecht; wetenschappers, studenten en beleidsmakers, kwamen op 13 december 2023 naar de Open Science on Track dag in het Spoorwegmuseum in Utrecht. Samen vierden zij de stappen die de universiteit de afgelopen jaren zette op het gebied van open science.

Het evenement vond plaats ter gelegenheid van het afronden van het Open Science-programma, dat liep van 2018–2023.

Wetenschapper in de Publieke Arena

De universiteit vindt het belangrijk dat wetenschappers zich mengen in het publieke debat. En dit biedt ook kansen voor wetenschappers. Maar er zijn er ook risico's. Zo krijgen wetenschappers soms te maken met heftige reacties, ook uit onverwachte hoek. Daarom organiseert de Universiteit Utrecht de programmaserie 'Wetenschappers in de publieke arena'. In deze interactieve serie bespreken wetenschappers en ondersteuners hun rol in het publieke debat, en hoe ze deze rol kwalitatief en veilig kunnen vervullen. In 2023 werd de programmaserie twee keer gehouden in samenwerking met vier faculteiten.

Open science integreren in de ondersteuning van de universiteit

Een prioriteit voor 2023 was om de open science praktijk steviger te integreren in de ondersteunende diensten van de universiteit. Daarom is in 2023 begonnen met een serie workshops waarin de communicatie-afdeling van de Universitaire Bestuursdienst (UBD) en iedere faculteit stilstaan bij hoe open science het werk van persvoorlichters en communicatie-professionals op de universiteit beïnvloed. Wat kunnen zij anders of beter doen om open science zelf in de praktijk te brengen?

Impuls voor de Open Science Community Utrecht (OSCU)

De Open Science communities spelen een cruciale rol in het normaliseren van open science praktijken op Nederlandse universiteiten. Daarom werd in 2023 bekend dat alle Open Science communities in Nederland een impuls van 100.000 euro krijgen van Open Science NL. De Utrechtse Open Science community (OSCU), is met 800 actieve leden een van de grootste communities aan een Nederlandse universiteit. De OSCU gaat met dit geld onder andere een OSCU community manager aannemen en de website inrichten als een platform voor het delen en ontdekken van open science initiatieven in Utrecht.

Laatste ronde Open Science Fonds

In de vierde en laatste ronde van het Open Science Fonds, in 2023, kregen acht projecten van de Universiteit Utrecht een beurs van tussen de 10.000 euro en 15.000 euro. Het doel van dit fonds is om onderzoeksteams de kans te geven te werken volgens open science principes, om open science praktijken te promoten en om experimenten met open science mogelijk te maken. Tijdens de loop van het hele Open Science programma en het daaraan gekoppelde fonds ontvingen drieëndertig projecten een beurs.

Erkennen en Waarderen

Tijdens de opening van het academisch jaar 2023 maakte Anton Pijpers bekend dat de Universiteit Utrecht niet langer onderscheid wil maken tussen twee groepen medewerkers: Wetenschappelijk Personeel (WP) en Ondersteunend en Beheerspersoneel

(OBP). Dit is een van de centrale punten uit de vernieuwde visie op erkennen en waarderen van de Universiteit Utrecht die in 2023 werd gepubliceerd.

Dit besluit is een volgende stap in een cultuurverandering die draait om het erkennen en waarderen van ieders bijdrage aan de gezamenlijke doelen en de manier van werken aan de universiteit. De universiteit wil teams stimuleren om vaker met elkaar in gesprek te gaan over hun gemeenschappelijke doelen en wat ieders rol daarin is. Ook komt er zo meer ruimte om uit te gaan van iemands expertise, los van de formele functie die iemand heeft. Denk daarbij aan een data-specialist die meewerkt aan wetenschappelijke publicaties of een valorisatiemedewerker die ook lesgeeft.

FAIR data & software

Binnen het FAIR data & software (FD&S) thema van het Open Science programma werd al in 2020 gesignaleerd dat er behoefte is aan een permanent adviesorgaan dat het College van Bestuur van bestuurlijk advies voorziet over research data-vraagstukken. Sindsdien is deze behoefte alleen maar gegroeid, wat heeft geleid tot een schrijfteam vanuit onder andere het FD&S-thema dat afgelopen jaar aan een voorstel heeft gewerkt. Hierop heeft het College van Bestuur de opdracht voor het inrichten van een databoord komend jaar belegd bij de Chief Open Science en de directeur van de Universiteitsbibliotheek.

Om wetenschappers te helpen bij het FAIR (Findable, Accessible, Interoperable and Reusable) publiceren van data en code zijn in 2023 cheatsheets ontwikkeld die dit proces makkelijker maken.

Open Access

In 2023 is gewerkt aan het invoeren van beleid waardoor korte wetenschappelijke werken van onderzoekers aan de Universiteit Utrecht automatisch open access worden gepubliceerd. Ze komen in de Utrecht University Repository. Deze regeling is begin 2024 ingegaan. Onderzoekers konden al sinds 2020 gebruikmaken van de zogenoemde Taverne-regeling. Hierdoor werden publicaties automatisch zes maanden na publicatie open access gemaakt, als een wetenschapper bij de bibliotheek had aangegeven hieraan mee te willen doen. Vanaf 1 januari 2024 wordt dit dus automatisch gedaan door de bibliotheek.

Eind 2023 stopte het open access fonds. Dit fonds komt wetenschappers financieel tegemoet bij het open access-maken van een publicatie. De universiteit streeft naar een duurzame vorm van open access die niet alsnog veel geld kost in epc's. Faculteiten zijn inmiddels zelf aan de slag met eigen open access publicatie-strategieën en werken toe naar de diamond-route, waar het betalen van epc's geen onderdeel van is.

Public Engagement

Erik van Sebillie werd in 2023 hoogleraar. Hij bekleedt een leerstoel met een public engagement-opdracht. Erik van Sebillie is een gerenommeerd oceanograaf en

klimaatwetenschapper die onderzoekt hoe oceanostromingen plastic, warmte, organismen en voedingsstoffen transporteren. Zijn leerstoel is de eerste in Nederland die klimaatonderzoek, oceanografie en public engagement combineert. “Mijn ambitie is om deze unieke opdracht op een holistische manier te benaderen”, zegt hij. “Ik wil dat de combinatie van onderzoek binnen de twee vakgebieden leidt tot inzichten die buiten bereik zouden blijven als ze afzonderlijk werden benaderd.”

De Universiteit Utrecht biedt een cursus aan, geleid door Public Engagement-fellows, die wetenschappers leert hoe ze effectief externe belanghebbenden kunnen aantrekken en betrekken bij hun onderzoek. Dit kan helpen om de relevantie en impact van het onderzoek te vergroten, en tegelijkertijd een brug te slaan tussen wetenschap en de bredere samenleving.

Open Education

In 2023 heeft de Universiteit Utrecht Edu-sources in gebruik genomen. Edusources is een nationaal platform specifiek gericht op digitale, open leermaterialen. Hierop kunnen docenten zelf open leermaterialen delen én leermaterialen van vakgenoten zoeken en hergebruiken. Eerder werd hiervoor het meer generieke figshare gebruikt.

ONTWIKKELING VAN JONGE ONDERZOEKERS

In 2023 heeft het Graduate Committee verder gewerkt aan de uitvoering van de PhD-agenda. Het Graduate Committee is een overleg- en adviesorgaan waarin de Graduate Schools zijn verenigd. De commissie heeft voorstellen gedaan voor de verbetering van de kwaliteit van promotietrajecten, onder andere door betere supervisie en de ontwikkeling van een groter aanbod van trainingen voor promovendi.

De Utrecht Young Academy

De leden van de Utrecht Young Academy (UYA) hebben verschillende achtergronden en komen uit diverse vakgebieden en disciplines. Ze zoeken verbinding met elkaar en met wat er buiten hun vakgebied gebeurt. Elk jaar kiest de UYA acht nieuwe leden. De UYA bestaat inmiddels zes jaar. In 2023 werd een town hall meeting georganiseerd om de resultaten van het UYA-project Sleepless in Academia te bespreken; een discussiebijeenkomst over de uitdagingen van jonge academische ouders. Ook werd een statement uitgebracht over internationalisering en de voorgestelde Taalwet. Verder heeft de UYA zich sterk gemaakt voor meer gelijkheid in promotiecommissies. Daarom was de UYA verheugd dat de Universiteit Utrecht in 2023 besloot dat iedereen in een promotiecommissie een toga mag dragen. Voorheen was dit alleen voorbehouden aan hoogleraren. Dit besluit was het gevolg van een oproep van vier vrouwelijke hoogleraren die opkomen voor gelijke kansen in de wetenschap. Het initiatief sluit niet alleen aan bij de wensen van de UYA, maar ook bij lopende initiatieven van de cultuurverandering Erkennen en Waarderen. Een ander statement van de UYA betrof het verstrekken van cum laudes. De UYA vraagt

zich af of afschaffing van cum laude wel echt prestatiedruk weghaalt bij studenten en jonge onderzoekers en vraagt om een fundamenteel debat over de erkenning van buitengewone academische prestaties, met name bij promoties. Ook maakt de UYA zich sterk voor academische vrijheid. Daarom werd een universiteitsbreed onderzoek gestart. Tot slot heeft de UYA een prijs uitgeschreven voor het verlagen van werkdruk binnen de universiteit via de Purple Crocodile Award.

EEN STERKE ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR

Fair Research IT

In 2023 is verder gewerkt aan het FAIR Research IT-programma, een vervolg op het programma Research IT uit 2021. Het programma heeft als ambitie om ieder onderzoeksteam aan de Universiteit Utrecht de juiste ondersteuning te bieden op het gebied van Research IT. Hierbij ligt de nadruk op herhaalbaarheid zodat ontwikkelde kennis en oplossingen makkelijk kunnen worden hergebruikt door anderen. Daarom worden de oplossingen ontwikkeld volgens de principes FAIR: Findable, Accessible, Interoperable, Reusable data. Dit past binnen het beleid van Open Science. Om dit te stimuleren is een fonds beschikbaar.

Samenwerking in de onderzoeksinfrastructuur

Op het gebied van onderzoek wordt intensief samengewerkt in zowel nationaal als internationaal verband. Dit is goed zichtbaar bij Nederlandse investeringen in grootschalige onderzoeksinfrastructuur. NWO investeert alleen nog maar in infrastructuur die nationaal gedragen is. Grootschalige infrastructuur moet ook aangesloten zijn bij Europese netwerken. Acht projecten met onderzoekers van de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht ontvingen in 2023 financiering van NWO uit het programma Nationale Roadmap voor Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur voor het opzetten of versterken van hun grootschalige infrastructuur. De Universiteit Utrecht is penvoerder van de projecten EPOS-eNLarge, dat gaat over de overbrugging van schalen voor duurzaam gebruik van onze ondergrond, en Δ -ENIGMA, waarin door het consortium Danubius-NL wordt gewerkt aan geïntegreerde infrastructuur voor observatie, experimenten en modellering van rivierdelta's.

Ook het Nationaal Groeifonds is een belangrijke stimulans voor samenwerking tussen verschillende partijen op nationaal niveau. De Universiteit Utrecht is partner in elf van de achttien in 2023 (voorwaardelijk) gehonoreerde projecten in de derde ronde van het Groeifonds. Van de volgende projecten met voorwaardelijke of gereserveerde financiering, is de Universiteit Utrecht penvoerder: een nieuw Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie dat de transitie naar proefdiervrij onderzoek kan versnellen en 'Meer uren werkt!', een project dat deeltijdwerkers maximaal in staat stelt meer uren te maken en dat daarmee bijdraagt aan het Nederlandse verdienvermogen en economische zelfstandigheid. Eén van de nu toegekende voorstellen waar Utrechtse onderzoekers bij

betrokken zijn, dat goed aansluit bij de duurzame ambities van de Universiteit Utrecht, is het project 'Circulaire, geïntegreerde hoog-efficiënte zonnepanelen'. Dit project richt zich op de ontwikkeling en industrialisatie van nieuwe zon- pv-technologieën en zorgt voor de ontwikkeling van de volgende generatie volledig circulaire zonnepanelen.

Kansen mogelijk maken

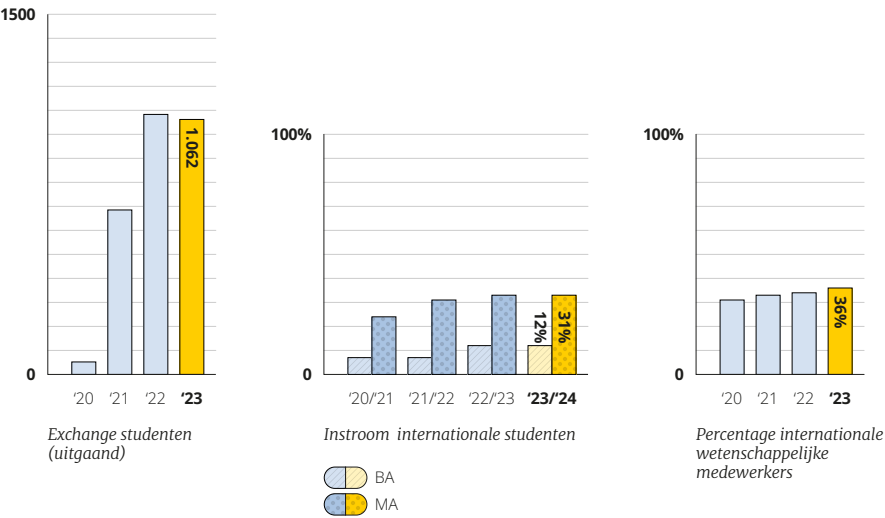
De Universiteit Utrecht hecht er veel waarde aan dat onderzoekers en studenten ruimte en middelen krijgen om hun ideeën te ontwikkelen en te werken aan impact. De afgelopen jaren is er daarom veel geïnvesteerd in bewustwording rondom ondernemerschap, in ondernemerschapsonderwijs, in ondersteuning bij business development en in initiatieven van onderzoekers zoals 'proof of concept'-studies. Het effect hiervan is duidelijk merkbaar. De programma's van incubator UtrechtInc die gelieerd zijn aan de universiteit zijn populairder dan ooit onder studenten en medewerkers. En na jaren waarin er slechts enkele spin-offs en start-ups per jaar werden opgericht door medewerkers van de Universiteit Utrecht, kende 2023 de start van vijf nieuwe bedrijven.

Ook in 2023 is met universitaire middelen weer geïnvesteerd in bovenfacultaire ondernemerschapsprojecten, welke bedoeld zijn om de onderzoekinnovatieketen te versterken, ondernemerschap en start-ups te stimuleren en om passende business intelligence en ondersteuning bij business development mogelijk te maken. Zo is er geïnvesteerd in het open source project 'ASReview' dat het mogelijk maakt om met behulp van machine learning grote collecties van tekst en data te analyseren. ASReview kent miljoenen gebruikers wereldwijd en werkt samen met meer dan vijftig nationale en internationale partners.

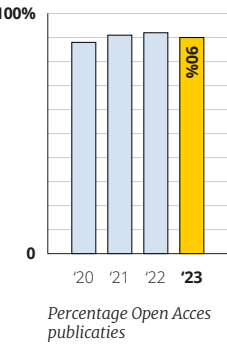
Ook is gewerkt aan de basisfaciliteiten die innovatieve projecten en ondernemerschap mogelijk maken. Zo is na een renovatie begin 2023 het Lili's Protolab feestelijk heropend. In het hernieuwde lab kunnen studenten en onderzoekers terecht om hun creatieve ideeën te testen en uit te werken tot een prototype. Naast ondersteuning bij het ontwikkelen van prototypes heeft Lili's Protolab in het afgelopen jaar workshops gegeven en verschillende community events georganiseerd.

De beoogde gezamenlijke huisvesting van UtrechtInc en het Centre for Entrepreneurship is in 2023 in een volgende fase gekomen. Er is gewerkt aan de plannen voor één loket voor ondernemerschap. Maar er is niet alleen ruimte voor de kantoren, ook wordt 'the Playground' ingericht; een plek waar docenten met alle soorten innovatief onderwijs terecht kunnen, studenten na hun cursussen verder kunnen werken aan hun ideeën en waar events kunnen plaatsvinden waarbij creativiteit en innovatie als proces centraal staan. Daarnaast biedt het een loketfunctie voor informatie over en doorverwijzing naar gerelateerde organisatieonderdelen zoals UULabs, Lili's Proto Lab en Utrecht Holdings.

SAMENWERKING OVER GRENZEN

TRANSITIE NAAR OPEN SCIENCE

FACULTEIT DIERGENEESKUNDE

BOERDERIJ BIJ DIERGENEESKUNDE GAAT VOOR MEER BIODIVERSITEIT — DOOR MAARTEN POST

“Op boerderij de Tolakker van de faculteit Diergeneeskunde maakt tien hectare grasland plaats voor ecologische verbindingstroken en natuurvriendelijke slootoevers. Dat kan doordat de faculteit het aantal dieren vermindert en dus minder voer nodig heeft. Boer Jorn Vernooij ploegt minder diep, zaait op sommige akkers kruidenmengsel in en gaat vóór het maaien met een drone controleren op kievitseieren. Biologen onderzoeken ondertussen wat de maatregelen opleveren voor de biodiversiteit.

De Universiteit Utrecht besteedt in haar onderwijs en onderzoek veel aandacht aan het behoud en herstel van biodiversiteit. Dit vormt een belangrijke pijler binnen het strategische thema Duurzaamheid. ‘Maar we moeten die kennis ook zelf in de praktijk brengen’, vindt hoogleraar Landgebruik en Biodiversiteit Merel Soons. ‘Practice what we teach!’ Bij het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht vond Soons een gewillig oor om van het Utrecht Science Park een *living lab* te maken. En de faculteit Diergeneeskunde doet volop mee.

‘Dat is ook cruciaal’, zegt projectleider Biodiversiteit Dorinne Raaimakers. ‘Met zo’n honderdvijftig hectare beslaat de Tolakker ongeveer een derde van het areaal van het Utrecht Science Park.’ Raaimakers noemt het Utrecht Science Park Nederland in het klein. Er is een boerderij, maar ook een ziekenhuis. Er zijn onderwijsinstellingen, woningen, bedrijven, horeca, eigen energievoorzieningen en sportvelden. ‘Net als in heel

Nederland concurreren al die functies om de schaarse ruimte. Ik ben erg trots dat het gelukt is om biodiversiteit in de planvorming nu volwaardig te laten meewegen. Dat wil niet zeggen dat biodiversiteit altijd voorrang krijgt. Maar wel dat we samen alle belangen en functies in kaart brengen en meewegen.’

Zo ook bij de Tolakker dus, een boerderij bij de faculteit Diergeneeskunde die wordt gebruikt voor onderzoek en onderwijs voor studenten

Boer en bodemexpert Jorn Vernooij (midden) geeft onderwijs aan studenten Yoni Veldhuis (links) en Nick Snijders (rechts) over bodembeheer en biodiversiteit.

Diergeneeskunde – met varkens, schapen en een melkveehouderij. ‘Dat die melkveehouderij biologisch is, helpt al behoorlijk’, zegt Raaimakers. ‘Het lijkt tegenstrijdig, maar biodiversiteit is juist gebaat bij een schrale bodem. Bij biologische akkerbouw gebruikt een boer mest die veel minder stikstof bevat.’

Bij de voorbereiding van een nieuwe faciliteit bij de Tolakker voor onderzoek aan landbouwhuisdieren en onderwijs heeft het faculteitsbestuur kritisch gekeken hoeveel dieren (koeien, varkens, schapen) er op termijn nodig zijn. Door studenten bijvoorbeeld vaker op andere boerderijen ervaring te laten opdoen of in een skillslab op de faculteit te laten werken met modellen in plaats van levende dieren, kan het aantal dieren op de Tolakker verminderen. ‘Daardoor is ook minder voer nodig en kunnen we letterlijk ruimte scheppen voor biodiversiteit.’

Welke ruimte dat is, laat boer Jorn Vernooij graag zien. ‘We gaan langs de hele sloot het hek zo’n vijftig meter verplaatsen en de strook tussen het weiland en de sloot afgraven. Daardoor wordt de grond schraler, kunnen wilde planten en dieren zich vestigen en ontstaat straks aan de randen een doorgang die natuurgebieden met elkaar verbindt.’ ‘Biodiversiteit begint voor mij onder de grond’, zegt Vernooij. ‘Met schimmels, bacteriën en wormen. Ik ben hier negentien jaar geleden, op m’n zestiende, op de Tolakker begonnen als vakantiewerker. Sinds die tijd is er al veel veranderd. Destijds had niemand het over biodiversiteit. Het was raaigras wat de klok sloeg. Als je toen zei: “We gaan kruiden zaaien zonder kunstmest”, zei iedereen: “Je bent knettergek”. En kijk nu eens!’

Een hechte gemeenschap

De Universiteit Utrecht wil een goede werkgever en onderwijsinstelling zijn, met zorg voor alle studenten en medewerkers. Een universiteit waar iedereen zich thuis voelt en waar alumni met een warm gevoel aan terugdenken. Aan de Universiteit Utrecht zijn mensen betrokken bij elkaar en voelen zij zich onderdeel van een gemeenschap. De universiteit hecht belang aan sociale duurzaamheid, toegankelijkheid en inclusie en stimuleert studenten en medewerkers oog voor elkaar te hebben. Dit alles is extra belangrijk in een samenleving waar tegenstellingen soms worden vergroot en het af en toe ingewikkeld lijkt om op constructieve wijze met elkaar in gesprek te zijn., terwijl deze dialoog cruciaal is voor het vinden van oplossingen voor de grote uitdagingen waar we voor staan in deze tijd.

Een hechte gemeenschap is een van de vijf leidende principes van het Strategisch Plan 2025 en vormt een fundament om de transitie naar open science te kunnen realiseren.

ACADEMISCHE GEMEENSCHAP VOOR IEDEREEN

Nieuw kader voor Erkennen en Waarderen

Erkennen en Waarderen is een programma voor cultuurverandering waarin de Nederlandse universiteiten streven naar meer ruimte voor verschillende talenten, meer samenwerking en minder competitie. Sinds 2021 hanteert de Universiteit Utrecht het TRIPLE-model dat bijvoorbeeld van pas kan komen in ontwikkelgesprekken of bij loopbaanbeleid. Sinds 2022 is Erkennen en Waarderen onderdeel van het beoordelings- en ontwikkelgesprek.

Onder de noemer van Erkennen en Waarderen werkt de universiteit op alle niveaus aan een cultuur waarin het team en samenwerking centraal staan. Een mooi voorbeeld is de bekendmaking van het College van Bestuur bij de opening van het academisch jaar 2023 dat de Universiteit Utrecht het onderscheid loslaat tussen de groepen Wetenschappelijk Personeel (WP) en Ondersteunend en Beheerspersoneel (OBP) en de overstap maakt naar Universiteitspersoneel (UP). De ommezwaai naar de benaming ‘Universiteitspersoneel’ markeert ook het startpunt van de nieuwe visie van de universiteit sinds september 2023 op erkenning van en waardering voor alle medewerkers: ieders bijdrage telt.

Welke stappen zijn er in 2023 nog meer gezet?

• Jong UU netwerk

Het voormalige Jong OBP-netwerk gaat verder als Jong UU, een netwerk voor alle jonge medewerkers van de Universiteit Utrecht. Door deze stap wil het netwerk verbinding creëren tussen de verschillende faculteiten én tussen ondersteunend en wetenschappelijke personeel.

• Hele promotiecommissie in toga

Bij promotiebijeenkomsten aan de Universiteit Utrecht mogen voortaan alle leden van de promotiecommissie een toga dragen, ook als ze geen hoogleraar zijn. De Universiteit Utrecht is de eerste universiteit die dit mogelijk maakt.

• Universiteit Utrecht doet niet mee aan ranking

De Universiteit Utrecht heeft als eerste Nederlandse universiteit besloten om niet meer mee te doen aan de internationale Times Higher Education ranking. Een bewuste keuze: onder andere omdat rankings te veel nadruk leggen op scoren en competitie, terwijl de Universiteit Utrecht juist wil inzetten op samenwerking en Open Science.

• Erkennen en Waarderen in de praktijk

Om een academische gemeenschap waarin iedereen zich erkend en gewaardeerd voelt in de praktijk te brengen, biedt de universiteit haar medewerkers hulpmiddelen aan om met Erkennen en Waarderen aan de slag te gaan, waaronder workshops en diverse tools om met elkaar in gesprek te gaan.

Warm welkom

De Universiteit Utrecht heeft een uitgebreid onboarding-programma voor nieuwe medewerkers. Nieuwe medewerkers maken kennis met de Universiteit Utrecht via een e-mailcampagne met relevante informatie voor de eerste periode, een onlinetraining en een fysieke bijeenkomst. Ook kunnen zij zo bouwen aan een breed netwerk. Een optionele rondleiding over het Utrecht Science Park vergroot de mogelijkheid om te netwerken en breder kennis te maken met de universiteit.

Voor nieuwe leidinggevendenden is in 2023 wederom tweemaal een introductietraining aangeboden. In deze training worden nieuwe leidinggevendenden bekend gemaakt met de HR-processen van de Universiteit Utrecht en de rol die zij daarin hebben, trainen ze coachingsvaardigheden en bouwen zij aan hun netwerk met andere leidinggevendenden. Voor internationale medewerkers is er een extra onboarding-programma om kennis te maken met andere internationale medewerkers, de universiteit en de Nederlandse cultuur. Voor internationale medewerkers biedt de universiteit daarnaast het ‘language buddy project’ en de ‘international neighbourhood group’ aan.

Internationalisering

De International Service Desk continueert de dienstverlening met tweemaal per jaar een welkomstreceptie en webinars over onderwerpen zoals de zorgverzekering en belasting. In 2023 heeft de universiteit 430 nieuwe internationale medewerkers ondersteund bij hun

komt naar Utrecht, en heeft zij veertig nieuwe inkomende internationale medewerkers ondersteund bij het vinden van huisvesting. Ook zijn vijftientig ‘dual career service’-trajecten van start gegaan voor de meereizende partners van internationale medewerkers.

De vraag naar cursussen Nederlands voor werknemers blijft groeien. Ook de cursus Nederlands C1 receptief is populair. Vanwege een campagne bij de faculteit Bètaweten-schappen zijn er dit jaar extra veel Engelse assessments en cursussen afgenomen.

PROGRAMMA EQUALITY, DIVERSITY & INCLUSION (EDI)

EDI-trainingen voor medewerkers

Sinds 2020 krijgen alle medewerkers meerdere trainingen aangeboden gericht op diversiteit en inclusie. Denk aan divers werven en selecteren, omgaan met verschillen op het werk en een ‘active bystander’ training. In 2023, zijn er in totaal vijftien trainingen georganiseerd door Franklin Covey Benelux en the Active Bystander Company en hebben 269 medewerkers aan deze trainingen deelgenomen. Naast standaardtrainingen organiseerde de faculteit Geowetenschappen ook twee trainingen op maat over sociale veiligheid voor 115 deelnemers.

Per 1 november 2023 verzorgt Human Centric trainingen op het gebied van EDI en sociale veiligheid bij de Universiteit Utrecht. Hierdoor is er een geïntegreerd aanbod, dat aansluit bij thema's die in de Medewerkersmonitor 2023 als aandachtspunten naar voren kwamen. Human Centric biedt drie trainingen aan gericht op het bevorderen van een inclusieve en veilige werkomgeving binnen de universiteit.

Trainingen voor studenten

De Universiteit Utrecht kent al een aantal jaren een trainingsaanbod gericht op diversiteit en inclusie voor studenten met een bestuurlijke verantwoordelijkheid. Voor deze training worden circa 150 studie- en studentenverenigingen uitgenodigd. De training wordt gegeven door House of Equality. Er is een train-the-trainerpilot geweest. Hierbij hebben ouderejaarsstudenten een training ontvangen om eerstejaarsstudenten in aanraking te laten komen met de basisprincipes van diversiteit en inclusie. Sinds november 2023 wordt er ook een training voor studentbestuurders aangeboden waarin praktische handvatten worden geboden om ongewenst gedrag proactief aan te pakken, ook als omstander van een onwenselijke situatie.

Seksregistratie

Het EDI Office heeft in 2023 een adviesrapport seksregistratie en voornaamwoorden ontwikkeld en de adviezen worden nu door de directies omgezet in de praktijk. Op hoofdlijnen is het advies om bewustwording over genderidentiteiten te vergroten en deskundigheid op dit gebied te bevorderen, een inclusief taalbeleid te ontwikkelen en te zorgen dat processen en systemen in dit licht een update krijgen.

Inclusieve vacatureteksten en diversiteitsverklaring

Vanuit faculteiten was er behoefte aan advies over het inclusiever formuleren van vacatureteksten. Er is een praktische handreiking ontwikkeld voor vacaturehouders. Hierin is ook een aangepaste diversiteitsverklaring opgenomen, die in alle vacatureteksten van de Universiteit Utrecht staat vermeld. In deze verklaring wordt onder andere het belang van een veilige en inclusieve omgeving benadrukt, waarin iedereen kan floreren en waaraan iedereen kan bijdragen.

Diversiteitsmaanden

De Universiteit Utrecht organiseert tweemaal per jaar een diversiteitsmaand om aandacht te vragen voor verschillende thema's op het gebied van diversiteit en inclusie. In oktober organiseerde het EDI Office een symposium dat in het teken stond van het afronden van het project Diversiteit in Werving en Selectie van Studenten. Het project Diversiteit in Instroom en Selectie van Studenten heeft in twee fases alle faculteiten ondersteund bij het analyseren van de studenteninstroom en het beoordelen of eventuele drempels worden opgeworpen die een mogelijke belemmering vormen voor een meer diverse studentenpopulatie. De eerste fase betrof een pilot met een select aantal opleidingen. In de tweede fase namen meer dan dertig opleidingen deel. Het project is nu omgevormd tot een werkgroep die in 2024 een kennisbank gaat opleveren. Ook werd er een workshop georganiseerd over een inclusiever curriculum en is er een dashboard gelanceerd waarin gegevens beschikbaar zijn op basis van het studentenonderzoek over inclusie dat binnen de hele universiteit werd gehouden ‘Belonging @ UU’.

Mozaïekprogramma

Op voorstel van de EDI Stuurgroep heeft het College van Bestuur extra middelen beschikbaar gesteld voor het aanstellen van PhD's met een migratieachtergrond. De beoordeling hiervan was gekoppeld aan het Mozaïekprogramma van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Dit heeft ertoe geleid dat in 2022 bij de Universiteit Utrecht elf extra PhD's met een migratieachtergrond zijn aangesteld, waarvan er negen plekken door de Universiteit Utrecht zijn gefinancierd en twee door de NWO. In 2023 ontvangen drie PhD-kandidaten van de Universiteit Utrecht financiering van de NWO.

Inclusion Traineeships voor statushouders

Inclusion organiseerde dit jaar voor de derde keer traineeships voor tien nieuwe statushouders bij de Universiteit Utrecht. Tijdens het traineeship deden ze werkervaring op bij een specifieke afdeling, ontwikkelden ze zich professioneel en bouwden ze een relevant netwerk op in Nederland. Zeven trainees zijn nog steeds actief verbonden aan de Universiteit Utrecht, omdat ze hier een baan hebben, een opleiding volgen, of betrokken blijven bij wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Daarnaast vonden twee trainees een baan buiten de Universiteit Utrecht.

Onderwijs voor vluchtelingstudenten

In 2023 volgden bijna 250 vluchtelingstudenten een cursus aan de Universiteit Utrecht via het programma Inclusion. Nieuwe vluchtelingstudenten volgden vooraf de twee-daagse training Restart. Daarin maken ze kennis met de Nederlandse academische wereld en bespreken ze opvallende cultuurverschillen, zoals de typisch Nederlandse korte lunchpauze en de directe communicatiestijl. Inclusion-studenten zijn bovendien welkom binnen het buddy programma, waarin sociale activiteiten worden georganiseerd met oog op studentenwelzijn en academische integratie.

Krapte op de arbeidsmarkt

De Universiteit Utrecht wil de beste (internationale) medewerkers aantrekken en een inclusieve, diverse universiteit zijn. Door de krappe arbeidsmarkt komt deze ambitie echter onder druk te staan. Het aantal vacatures is de afgelopen jaren steeds verder gestegen. Daarnaast staat de Universiteit Utrecht voor een grote wervingsopgave om de doelstellingen van het bestuursakkoord te realiseren. Afgelopen jaren is de werving- en selectieorganisatie onderzocht om te bezien waar knelpunten zitten en wat mogelijke strategieën zijn om de wervingsactiviteiten van de universiteit te versterken. De basis van alle strategieën is dat de Universiteit Utrecht overgaat op meer actieve wervingsmethoden. Ook vanuit het oogpunt van internationalisering en EDI is het van belang dat er actief geworven wordt; als je niet keer op keer zoekt naar een goede mix van kandidaten, bestaat het risico dat er structureel uit dezelfde persoonlijke netwerken contacten worden opgedaan en je op termijn tot eenzelfde (weinig divers) resultaat komt. Om dit te realiseren is in 2023 een beleidsadviseur werving en selectie begonnen. Ook is een nieuw werving- en selectiesysteem geïmplementeerd om bovenstaande beweging te ondersteunen.

LEIDERSCHAP, AANDACHT VOOR WELZIJN EN RUIMTE VOOR ONTWIKKELING

Leiderschapsprogramma

Ter versterking van leiderschap organiseerde de Universiteit Utrecht in 2023 verschillende programma's en bijeenkomsten. Er startten zeven trajecten van het UU Leadership Track voor senior leidinggevers en één verkort traject specifiek voor het College van Bestuur, decanen en directeurs. Hiermee heeft ongeveer een derde van deze leidinggevers inmiddels dit track gevolgd. Het UU Leadership Track biedt leidinggevers de gelegenheid te reflecteren op hun rol als leidinggevende binnen de universiteit, te werken aan hun competenties conform het leiderschapsprofiel van de universiteit en aan hun vaardigheden. Een succesfactor van het programma is de ontmoeting tussen leidinggevers uit verschillende faculteiten en diensten waarmee een verbinding ontstaat tussen de verscheidene rollen en onderdelen binnen de Universiteit Utrecht.

Naast het UU Leadership Track vonden ook het Academic Leadership-program voor universitair hoofddocenten en het Research Leadership-program voor

universitair docenten opnieuw plaats. Beide programma's zijn erop gericht de deelnemers te ondersteunen in verschillende fases van hun carrière waarin ze grotere leiderschapsverantwoordelijkheden krijgen. In 2023 startte ook een nieuwe groep van het programma Westerdijk Talentimpuls voor vrouwelijke onderzoekers en het Netwerk OBP Talent, waarin ook volop aandacht is voor het ontdekken en ontwikkelen van leiderschapskwaliteiten vanuit de sterke kanten van de deelnemers. Voor recent benoemde bestuurders is een masterclass Besturen in de Academie georganiseerd. In november 2023 vond de UU Leadership Day plaats met een lezing over psychologische veiligheid door Joriene Beks.

Ontwikkeling van medewerkers

Het bestaande en ruime ontwikkelaanbod over diversiteit, (persoonlijk) leiderschap, communiceren, loopbaanontwikkeling, Engelse en Nederlandse taalvaardigheid, interculturele competenties, timemanagement, hybride samenwerken etcetera, is gebleven. Ook zijn er wederom ontwikkelprogramma's aangeboden gericht op specifieke doelgroepen, zoals 55-plus-collega's, OBP-collega's in de schalen 5 t/m 9 en postdocs. Daarnaast is er een begin gemaakt om het ontwikkelaanbod vanuit het perspectief van universiteitspersoneel te benaderen. De verbreding van de doelgroep van de training 'How to communicate and lead with impact' voor universitair docenten met projectleiders en adviseurs is daarvan een mooi voorbeeld. Behalve live trainingen, workshops en leertrajecten bood de universiteit ook in 2023 online trainingen via GoodHabitx aan en stimuleerde zij andere activiteiten die de persoonlijke ontwikkeling bevorderen zoals (team)coaching, mentoring, deelname aan een tijdelijk project of andere werkzaamheden. In 2023 organiseerde de universiteit ook weer het DevelopMEvent, dat aandacht besteedde aan het belang van persoonlijke ontwikkeling, en waar medewerkers uit de hele organisatie workshops konden volgen.

Sociale veiligheid

In 2023 is een tweejarig actieplan opgesteld om de sociale veiligheid binnen de Universiteit Utrecht te vergroten. Doel van het actieplan is om samen te spreken over hoe er op de Universiteit Utrecht met elkaar wordt omgegaan en wat de universiteit in de weg staat in de organisatiestructuur en -cultuur om tot de veilige cultuur te komen die zij nastreeft. Het plan heeft daarom drie pijlers: het bevorderen van het onderlinge gesprek, het toerusten van medewerkers en studenten om dit gesprek te kunnen voeren en het completeren van de zorgstructuur en vergroten van de vindbaarheid hiervan. Daarbij is er speciale aandacht voor de positie van PhD's en de communicatie richting studenten. In het najaar van 2023 is begonnen met de uitvoering van het plan, dat verschillende initiatieven omvat. In september 2023 heeft de universiteit in samenwerking met het UMC Utrecht nogmaals de Mindlab theatervoorstellingen voor medewerkers georganiseerd. Ook zijn onder begeleiding nagesprekken gevoerd. Daarnaast heeft de universiteit een handleiding verspreid onder medewerkers die de voorstelling bezochten om naar aanleiding van de voorstelling het gesprek binnen de eigen teams te kunnen voortzetten.

Ook is de zorgstructuur gecompleteerd door het aanstellen van facultaire contactpersonen ongewenst gedrag en een studentenombudspersoon. De keuzehulp die een jaar eerder was gelanceerd om de juiste hulp binnen de zorgstructuur te kunnen vinden is uitgebreid en meer visueel gemaakt. Tevens is binnen de faculteiten een poster verspreid die verwijst naar de keuzehulp. In november zijn de nieuwe trainingen sociale veiligheid en EDI gestart (zie verder onder het kopje EDI-trainingen voor medewerkers en studenten). Ook is het registratiesysteem ter ondersteuning van de zorgstructuur verder uitgerold. Verwacht wordt dat dit medio 2024 klaar is. Tot slot is een bijdrage geleverd aan de inhoud van de Leadership Day.

Vitaliteit

Vitaliteitsbeleid draagt bij aan een gezonde en wendbare organisatie, met gemotiveerde en vitale medewerkers. Onder de naam 'UU Vitality' biedt de Universiteit Utrecht medewerkers verschillende vormen van ondersteuning op het gebied van fysieke en mentale vitaliteit.

In 2023 is het aanbod van trainingen en workshops vernieuwd. Denk hierbij aan wekelijkse adempauze-sessies en workshops over stress voor leidinggevenden en medewerkers. Verder konden medewerkers via het online trainingsplatform GoodHabit trainingen volgen, bijvoorbeeld over vitaliteit, mindfulness en slaap. Ook is het programma 'Uvita neemt je mee!' opgestart, de opvolger van FIT4UU. In dit vitaliteitsprogramma stellen deelnemers een eigen vitaliteitsdoel en gaan daarmee aan de slag. Vanuit het programma krijgen zij allerlei handvatten om hun doel te behalen.

Verder is een start gemaakt met het aanbieden van levensfasegerichte informatie en seminars over onder meer rouw en de menopauze, om medewerkers bewust te maken van hoe zij in deze fases vitaal kunnen blijven en vitaal kunnen blijven werken. Informatie en seminars zijn erop gericht om leidinggevenden en medewerkers te ondersteunen om over deze thema's met elkaar te praten. Om werken aan de eigen vitaliteit goed voor het voetlicht te brengen, zijn een vernieuwde intranetpagina en nieuwsbrief uitgebracht, is er een netwerk van ambassadeurs opgericht en zijn er regelmatig contacten geweest met bedrijfsartsen, re-integratiedeskundigen en HR-adviseurs.

DUURZAME ONTWIKKELING IN DE UNIVERSITEIT

Participatiewet

De Universiteit Utrecht wil voldoen aan de landelijke banenafspraken binnen de Participatiewet. Dat gaat lukken door extra, boven-formatieve banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking die niet in staat zijn zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen. Daarom is in 2023 een aanbesteding afgerond waarbij de detachering, werving en selectie voor participatiemedewerkers wordt voorbehouden aan een sociaal maatschappelijke onderneming. De implementatie van de nieuwe samenwerkingspartner en het creëren van duurzame participatiebanen had prioriteit.

Het aantal banen is per saldo gedaald ten opzichte van Q4 2022 (153,3 fte versus 143,4 fte) waarbij 1 fte een omvang heeft van 25,5 uur. Dit komt mede door een tijdelijke onderbezetting van de facultaire adviseurs en de arbeidsmarktkrapte die van invloed is op het aantal plaatsingen.

Er is dit jaar ingezet op betere begeleiding door het geven van trainingen voor werkbegeleiders en er is ingezet op publiek-private samenwerkingen en deelname aan innovatieve projecten. Hoewel het realiseren van de banenafspraken uitdagingen met zich meebrengt, staat de Universiteit Utrecht in de top vijf van de Nederlandse universiteiten met de beoogde banenafspraken. De focus ligt in 2024 op meer bewustwording van het beleid van de Participatiewet en de banenafspraken binnen de hele universiteit, het verkennen van 'social return on investment' als middel om de participatiewet meer in te bedden in de organisatie en op het uitbreiden van het aantal participatiebanen.

STUDENTENWELZIJN

Werkprogramma

In 2023 is het nieuwe werkprogramma en aanvullend Actieplan Studentenwelzijn in de praktijk van start gegaan. Het programma loopt tot en met het academisch jaar 2025/2026. Het programma heeft vier pijlers met bijbehorende doelen: 'Learn', 'Focus', 'Engage' en 'Support'. Allereerst de te benoemen bijzonderheden: bij aanvang zijn meteen enkele projectplanningen herzien, mede door een capaciteitstekort, enkele te krappe planningen, en ook door onvoorziene omstandigheden. Het gevolg is dat het Warm Welkom Project en de deskundigheidsbevordering van medewerkers later worden geïnitieerd. Dit geldt ook voor het verkennen van een intensiever en breed toegankelijk studentmentoraat. Deze projecten staan met veel aandacht op de planning voor 2024 en deels 2025.

Het afgelopen jaar zijn wel verschillende andere activiteiten en projecten door- en opgezet in navolging van het werkprogramma, en zijn verschillende initiatieven voortgezet. Zo bood de Universiteit Utrecht het hele jaar weer een wekelijks preventief trainingsaanbod voor studenten met de inmiddels vaste thema's stress, energie, autonomie, veerkracht en ikigai, en coaching. Verder vond afgelopen jaar de tiende editie van de Wellbeing Week plaats, met extra aandacht voor opkomst en verlaging van de no-show. Om het aanbod zo dicht mogelijk bij de student te brengen heeft de universiteit daarnaast welzijnsaanbod ontwikkeld voor (studie)verenigingen. Voor studentbegeleiders is er inmiddels een terugkerend trainingsaanbod rond suïcidepreventie, middelengebruik, vroegsignalering en doorverwijzen. Met faculteiten wordt intensiever samengewerkt rond de communicatie en het initiëren van welzijnsaanbod en extra begeleiding en ondersteuning.

Aanvullend zijn de twee peer-supportgroepen over rouw en emotionele eenzaamheid – allebei begeleid door studenten vanuit het Clinical Skills Lab – geprofessionaliseerd. De

betrokken studenten hebben hiervoor de studentenprijs Maatschappelijke Impact 2023 ontvangen. Begin collegejaar 2023/2024 werd gestart met de verkenning van nieuwe peer-supportgroepen.

Welzijnsdiensten

Ook afgelopen academisch jaar besteedde de universiteit veel aandacht aan laag-drempelige communicatie over de beschikbare hulp voor studenten zodat studenten weten waar zij terecht kunnen en het gesprek over welzijn wordt aangemoedigd. Bovendien leidden verschillende (nieuwe) samenwerkingen tot een uitbreiding van de welzijnsdiensten. Zo is onder andere The Mindfulness, een ruimte voor individuele meditatie of andere vormen voor een momentje van rust, op locatie in het Educatorium wegens succes met nog een jaar verlengd. Daarnaast werkt team Studentenwelzijn intensiever samen met regionale zorg- en welzijnspartners en de Gemeente Utrecht aan zichtbaarheid van zorg en extra ondersteuning en effectieve doorverwijzing naar de GGZ en andere preventieve zorgverleners.

Met een landelijke samenwerking van onderwijskoepels VH en UNL en studenten-organisaties ISO en LSVb is er in januari 2023 een Landelijk Kader Studentenwelzijn verschenen voor een integrale aanpak van het studentenwelzijn, naar aanleiding van het 'Bestuursakkoord hoger onderwijs en wetenschap'. Voor dit bestuursakkoord is vanaf 2023 jaarlijks 15 miljoen euro vrijgemaakt. Het werkprogramma van de Universiteit Utrecht liep hierop vooruit en ligt in lijn met het kader. Het Utrechts werkprogramma wordt met de financiering uit het bestuursakkoord bekostigd.

Taskforce Studentenwelzijn

De Taskforce Studentenwelzijn die bestaat uit studenten, docenten en begeleiders monitort de voortgang van het werkprogramma en ziet toe op de tussentijdse brede evaluatie in 2024. De Taskforce Studentenwelzijn is actief betrokken bij de nieuwe facultaire taskforces bij Diergeneeskunde en Bètawetenschappen voor het bevorderen van welzijn van studenten en medewerkers.

PUBLIC ENGAGEMENT – CENTRUM VOOR WETENSCHAP EN CULTUUR

Positieve interactie tussen wetenschap en maatschappij

De viering van de Opening Academisch Jaar stond in het teken van public engagement en van de heropening van het verbouwde Universiteitsmuseum Utrecht: het museum voor nieuwsgierige mensen. Aansluitend aan de opening van het Academisch Jaar liep het cortège van hoogleraren van de Domkerk over de Lange Nieuwstraat naar het Universiteitsmuseum (UMU) om het nieuwe UMU te openen.

Dansers van Parnassos en het publiek langs de route zorgden voor een feestelijke sfeer op deze zonnige dag. Kinderen van BSO de Kaktus openden samen met directeur Femke

den Boer en rector magnificus Henk Kummeling het museum. Prof. dr. Erik van Sebille sprak de gasten toe en vertelde over het belang van Public Engagement. Het publiek werd gevraagd op welke vraag zij over 15 jaar het antwoord willen weten en vulde een gigantische mystery box met vragen. Met het sluiten van deze box was het UMU geopend. Woensdag 6 september was de eerste dag dat het UMU en de Oude Hortus weer open waren voor bezoekers. In 2023 maakten al ruim 38.000 bezoekers kennis met wetenschap in het UMU. Het vernieuwde UMU is een belangrijke verbinding met de stad en biedt een podium voor wetenschapswijsheid.

Het vernieuwde Universiteitsmuseum Utrecht (UMU) biedt daarmee niet alleen vijf nieuwe interactieve tentoonstellingen, maar ook een vernieuwd podium voor wetenschapswijsheid waar bezoekers zelf onderzoekers worden. Bijna 38.000 bezoekers probeerden dit in 2023 al uit. Daarnaast werkt het Centrum voor Wetenschap en Cultuur aan talloze programma's en projecten om wetenschap en samenleving dichterbij elkaar te brengen.

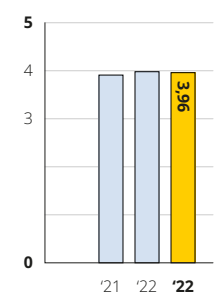
Zo voerden voor het programma Even Over Morgen 15 wetenschappers gesprekken met 100 bibliotheekbezoekers in verschillende Utrechtse wijken. 96% van die bezoekers beoordeelden het gesprek als een positieve ervaring met de wetenschap. Wetenschappers en bezoekers omschreven de gesprekken als open, boeiend en inspirerend. Ook wordt wetenschap in de klas gebracht: via de programma's Meet the Professor (in de stad Utrecht) en Slimme Gasten (in de regio Utrecht) kwamen 165 wetenschappers bij 4000 kinderen in de klas, om kinderen een realistischer beeld te geven van wetenschap(pers).

De combinatie van kunst en wetenschap zorgt voor extra impact. Aan het jaarlijkse Betweter Festival werkten 109 wetenschappers en 50 kunstenaars mee. 91% van de bezoekers zegt aan het denken te zijn gezet, 50% gaf aan emotioneel geraakt te zijn: een belangrijke indicator voor de langetermijn impact van een publieksactiviteit, laat onderzoek zien. 62% van de bezoekers gaf aan met iemand te hebben doorgepraat over de Betweterervaring, over onderwerpen als ongelijkheid, diversiteit, klimaat en AI. En bij de 57 lezingen en debatten van Studium Generale gaf 75% van de ruim 8000 bezoekers aan iets nieuws te hebben geleerd of een nieuw inzicht te hebben opgedaan.

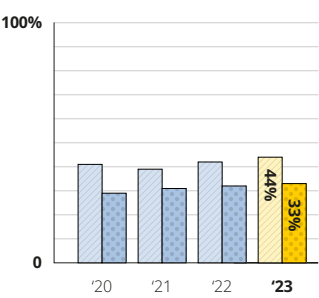
Vanwege de overtuiging dat onderzoekers een belangrijke taak hebben in het communiceren van hun verhaal naar een breed publiek, worden zij actief begeleid door middel van trainingen: 289 wetenschappers zijn getraind of gecoacht bij de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van hun publieksactiviteiten.

Parnassos beleefde in 2023 een succesvol creatief jaar. Met 3000 cursisten en 500 studenten die actief musiceren, theater maken, zingen of dansen bij de KOSMU gezelschappen, is Parnassos de huiskamer voor studenten en medewerkers om zich creatief te uiten en samen te ontspannen. DeKoor, het popkoor van de Universiteit Utrecht, werd in Zuid-Korea uitgeroepen tot beste studentenpopkoor van de wereld.

HECHTE GEMEENSCHAP

Nederlandse studenten:
‘voel me thuis bij de
opleiding waar ik
studeer’ — Nationale
Studenten Enquête
**Nieuw thema
sinds 2021**

Percentage vrouwelijke
Universitair hoofddocent,
Hoogleraar

Universitair hoofddocent
Hoogleraar

FACULTY CLUB

HUISKAMER IN HET HART VAN DE UNIVERSITEIT — DOOR SANDY VAN HEERDE

“Er was eens in het hart van de Universiteit Utrecht én in het hart van het centrum van Utrecht... een huiskamer voor alle alumni en medewerkers en hun gasten. En dat al 25 jaar!’. De Faculty Club was en is een informele plek om elkaar te ontmoeten, om je te laten inspireren door kennis, discussie of cultuur en om ons met elkaar te verbinden.

In 2023 hebben we het 25-jarig bestaan van de Faculty Club gevierd onder de noemer ‘In het hart’. Een symbolisch thema. De Faculty Club staat in het hart van de universiteit en in het hart van de stad. Met een heus verrassingsfeestje op donderdag 6 april 2023 ging het lustrum van de club van start. Het werd een feestelijke avond met dansers van Parnassos Cultuurcentrum, saxofonisten van de Utrechtse Studenten bigband en prachtige poëzievoordrachten van stadsdichter Hanneke van Eijken. En toen moest het nog zomer worden. De maand juni stond in het teken van de allereerste ‘buitendag’ van de club. Samen met University College Utrecht en de Universitaire Bestuursdienst organiseerden we een groots zomerfestival op de campus van het University College Utrecht. Bijna 800 alumni en medewerkers kwamen naar Festival ‘Cirque du Sol’.

In november was het dan echt zo ver: de verjaardagsmaand! Die begon goed, met een hartverwarmend Happy Hour op 2 november, een speciale lustrumwijnproeverij op de 9e en een lustrumlezing op 13 november met architect Jaap

Dijkman, die meer dan een kwart eeuw geleden een grote verbouwing van de club leidde. Alsof dat nog niet genoeg was, presenteerde de Faculty Club in november ook nog een lustrumtrui van de club en het lustrumboek ‘25 jaar Faculty Club’ – met bijzondere verhalen over de rijke geschiedenis van het pand en de club. Met een gemaskerd bal sloten we het lustrumjaar op 22 november in stijl af. Voor één keer werd de Aula van het Academiegebouw op deze avond ondergedompeld in prachtig feestgedruis, met glitter en glamour.

‘De Faculty Club draagt bij aan de zichtbaarheid van de universiteit in de stad.’

De Faculty Club is een unieke plek voor en van de Universiteit Utrecht. De ligging in de Utrechtse binnenstad draagt al 25 jaar belangrijk bij aan de zichtbaarheid van de universiteit in de stad. De inzet van vele leden maakt jaarlijks tientallen lezingen, themadiners en netwerkborrels voor alumni en medewerkers mogelijk. Een mooie gelegenheid om nieuwe contacten op te doen, collega’s en oud-studiegenoten te ontmoeten en op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in het Utrechtse onderzoek en onderwijs. De Faculty Club telt inmiddels meer dan 4.000 leden. Het overgrote deel werkt aan de Universiteit Utrecht. Daarnaast zijn veel Utrechtse alumni lid van de Faculty Club. Sinds de oprichting, op 17 november 1998, is de doelstelling van de Faculty Club onveranderd: het bevorderen van de onderlinge band tussen de leden van de Utrechtse academische gemeenschap.”

Beeld: Huiskamer Faculty Club viering 25-jarig bestaan.

Focus op duurzame ontwikkeling

INLEIDING

De Universiteit Utrecht heeft vanuit haar publieke rol een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarom levert de universiteit op een open en positieve manier een bijdrage aan de ontwikkeling van een duurzame samenleving. Samen met studenten, medewerkers en belanghebbenden bedenkt de universiteit oplossingen voor de duurzaamheidsvraagstukken van deze tijd. Duurzaamheid staat daarom centraal in de kerntaken van de universiteit: zowel in onderwijs en onderzoek als ook in de bedrijfsvoering.

De Universiteit Utrecht gebruikt de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's²) als instrument bij het benoemen van uitdagingen, in het onderwijs en bij het vinden van innovatieve en grensverleggende oplossingen. Zo wordt de universiteit een bron van inspiratie en wordt duurzaamheid concreet, tastbaar en haalbaar gemaakt. De universiteit vindt het belangrijk om ook als organisatie zelf te verduurzamen. Daarom is het streven om in 2030 CO₂-neutraal en afvalvrij te zijn en de biodiversiteit van het gebied in eigen beheer te versterken en te vergroten.

De universiteit integreert duurzaamheid en duurzaam bewustzijn in het onderwijs. Iedere student van de Universiteit Utrecht komt in aanraking met het thema duurzaamheid. De universiteit leidt daarmee deze nieuwe generatie op tot eigenzinnige en betrokken leiders en aanjagers van de duurzame overgang naar een groene wereld.

Een van de strategische thema's is het universiteitsbrede programma Pathways to Sustainability. Dit thema is gericht op duurzaamheid. Onderzoekers met verschillende expertises werken hierin samen aan maatschappelijk belangrijke en herkenbare duurzaamheidsvraagstukken. De centrale vraag is steeds: wat is er nodig voor de overgang naar een duurzame samenleving? Hier dragen we als Universiteit Utrecht aan bij door grensverleggend, eigenzinnig, gedurfd en visionair onderzoek vanuit meerdere perspectieven.

² In totaal zijn er 17 Sustainable Development Goals (SDG's). Deze Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn wereldwijd in 2015 door alle 193 landen die lid zijn van de Verenigde Naties (VN) aangenomen. Met deze doelen willen zij in 2030 een duurzame wereld voor iedereen bereiken, waarin niemand wordt buitengesloten.

Integrale duurzaamheidsverslaglegging

De Universiteit Utrecht vindt het belangrijk om zo transparant en volledig mogelijk verantwoording af te leggen over het thema duurzaamheid om haar medewerkers, studenten en belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren. De universiteit heeft zich daarom ten doel gesteld om in de komende jaren te gaan toewerken naar integrale verslaglegging in lijn met de Europese Wetgeving. De Europese Unie heeft de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) opgesteld als richtlijn voor de duurzaamheidsverslaglegging van organisaties. Het hoofddoel van de CSRD is om ervoor te zorgen dat organisaties op vergelijkbare en consistente wijze rapporteren over hun voortgang op het gebied van milieu-, sociale en governance-doelstellingen (ESG). De CSRD kijkt niet alleen naar wat er goed gaat, maar ook waar verbeterpunten liggen. Bij de CSRD staat transparantie centraal.

Hoewel de CSRD voor de universiteit niet verplicht is gesteld door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, bestaat er wel behoefte aan eenduidige rapportage. De CSRD wordt dan ook, in overleg met andere universiteiten, gebruikt als instrument voor de duurzaamheidsrapportage. Daarbij wordt er steeds kritisch gekeken naar de toepasbaarheid en haalbaarheid van de gestelde regels. In de editie van dit jaarverslag wordt een start gemaakt met de CSRD-verslaglegging. In 2023 is er een start gemaakt met het uitvoeren van een dubbele materialiteitsanalyse.

Dubbele materialiteitsanalyse

Een van de onderdelen van de CSRD is de zogenoemde 'dubbele materialiteitsanalyse'. Een eerste stap is het bepalen welke onderwerpen relevant (of: materieel) zijn voor een organisatie en dus moeten worden opgenomen in de duurzaamheidsrapportage. Het woord dubbel verwijst ernaar dat organisaties, die over duurzaamheid rapporteren, de relevantie van een duurzaamheidskwestie vanuit twee perspectieven moeten bekijken. Enerzijds vanuit de impact van de organisatie op de buitenwereld en anderzijds vanuit de impact van buitenaf op de organisatie. Een duurzaamheidskwestie kan relevant zijn vanuit impactoogpunt en/of vanuit risico- en kansenperspectief. Hoewel de CSRD hiervoor enkele richtlijnen geeft, moet een organisatie uiteindelijk zelf bepalen of een onderwerp materieel is of niet en de gemaakte keuzes onderbouwen. De uitkomsten van de dubbele materialiteitsanalyse bepalen welke rapportagestandaarden, toelichtingen en data in de duurzaamheidsrapportage van een organisatie moeten worden opgenomen. De Universiteit Utrecht heeft in 2023 de eerste stappen uitgevoerd van een dubbele materialiteitsanalyse.

Hiervoor is enerzijds deskresearch uitgevoerd en zijn anderzijds interviews afgenomen met interne stakeholders. Deze analyse zal in 2024 worden afgerond, zodat er 11 onderwerpen naar voren komen waarop de Universiteit Utrecht zowel een financiële als materiele impact heeft. Op deze thema's kan de universiteit relevante stappen zetten in haar duurzaamheidsrapportage. De universiteit wil over deze onderwerpen dan ook

steeds vollediger gaan rapporteren, zoals de CSRD dat voorschrijft. De totstandkoming van deze lijst met onderwerpen is een dynamisch proces en kan jaarlijks veranderen.

Stakeholdermanagement

De Universiteit Utrecht vindt het belangrijk om alle omringende partijen die gemoeid zijn met duurzaamheid, op tijd en goed te informeren over haar activiteiten en plannen. In 2023 heeft de universiteit verschillende dialogen verwelkomd met belanghebbenden over de duurzaamheidstransitie van de Universiteit Utrecht. De universiteit vindt het belangrijk om de meningen van alle belanghebbenden mee te nemen in beleidsvorming over duurzaamheid. Hiervoor zijn in 2023 verschillende instrumenten in het leven geroepen, zoals terugkerende dialoogsessies, Green office lezingen; regelmatig overleg met de Universiteitsraad en actieve deelname van het College van Bestuur aan manifestaties van belangengroepen. Tevens is er een actief samenwerkingsverband tussen de universiteiten op het gebied van duurzame ontwikkeling in het leven geroepen onder de vlag van UNL.

DUURZAAMHEID IN BEDRIJFSVOERING

De Universiteit Utrecht werkt aan een omgeving waar duurzaamheid door iedereen gezien, gevoeld en beleefd wordt. Bijvoorbeeld door circulair te bouwen en te renoveren, de biodiversiteit te vergroten, het energie- en waterverbruik terug te dringen en afval te verminderen, wordt er samengewerkt aan een duurzame campus.

De doelen van de Universiteit Utrecht:

- 100% circulaire inkoop in 2030
- verminderen, hergebruiken en recycelen van afval
- realiseren van circulaire gebouwen
- 50% minder CO₂-uitstoot van personenverkeer in 2030
- duurzame catering op de campus
- vermindering en hergebruik water
- vergroten biodiversiteit op de campus
- vergroten draagvlak voor biodiversiteit • kennisdelen over biodiversiteit

SDG 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

De Universiteit Utrecht streeft ernaar in 2030 een zero waste bedrijfsvoering te hebben. Dat betekent dat de universiteit in 2030 geen afval meer wil verbranden of storten. Om dat te bereiken wil de Universiteit Utrecht meer inzicht in afval en de afvalstromen, circulair inkopen en al het afval scheiden. Op deze manier wordt toegewerkt naar een bedrijfsvoering waarin niet meer wordt gesproken van afval, maar van grondstoffen voor hoogwaardig hergebruik.

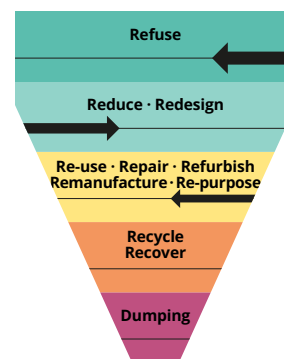
Hoe gaat de universiteit dit doen?

- Verbeteren van kennis over afval.
- Meer circulair inkopen.
- Het afval beter scheiden.
- Meer reststromen hoogwaardig hergebruiken.

Wat heeft de Universiteit Utrecht in 2023 gedaan?

Programma Zero Waste

In onze route naar CO₂-neutraal in 2030 is een tussendoel gesteld. Het tussendoel is een zo hoog mogelijke verwerking van reststromen op de R-ladder, waarbij in 2026 nog maar 20% van het totaal aantal kilo's afval wordt verbrand of gestort. Met het Programma Zero Waste, dat nu een jaar loopt, moeten deze doelen worden gerealiseerd.

R-ladder

Het Zero Waste programma heeft als hoofddoel om verschillende activiteiten doelgericht aan te sturen en bewust te kiezen welke prioriteit ze krijgen. Daarnaast helpt het programma om flexibel en effectief te reageren op veranderingen in afvalbeheer. Het uiteindelijke doel is om een bedrijfsvoering te realiseren, waarbij geen afval meer wordt verbrand of gestort. Hiervoor zijn strategische doelen vastgesteld die zich richten op vier belangrijke aspecten van afval in het bedrijfsproces: inzicht in afval, circulair inkopen, afval scheiden en hoogwaardig hergebruik.

Afvalscans zijn een belangrijk onderdeel van het Zero Waste programma. Door te begrijpen wat er in het restafval zit, kun je bepalen welke stappen er genomen moeten worden om de hoeveelheid restafval te verminderen. In 2023 is de eerste afvalscan uitgevoerd, die waardevolle informatie heeft opgeleverd. Zo is de ontdekking dat er veel tissues in het restafval zitten aanleiding geweest om een onderzoek te starten naar het gebruik hiervan. Ook is er een onderzoek gestart naar manieren om te voorkomen dat blikjes en flesjes met statiegeld bij het restafval terechtkomen.

Communicatie speelt een steeds belangrijkere rol in het programma. Er is een content-kalender waarin communicatieactiviteiten worden gepland en gevolgd. Er wordt meer inzicht getoond in de verzamelde kennis en afvalgegevens van de universiteit. Zo is er een intranetpagina over Zero Waste, is er een animatievideo gemaakt die op schermen wordt getoond en is er een prikbord waar overvloedige spullen worden aangeboden.

Afvalbakken voor gescheiden afval

Er zijn gescheiden afvalbakken geplaatst in alle kantoren en onderwijsgebouwen, met uitzondering van de gebouwen in de Binnenstad.

Afvalscheiding in labs

De laboratoria hebben andere afvalstromen dan de reguliere bedrijfspanden. De afvoer van labafval dient aan bepaalde wetgeving te voldoen en kent daarom specifieke uitdagingen. In 2023 zijn verdere stappen ondernomen om de afvalscheiding te verbeteren, zodat er minder afval bij het restafval belandt. Zo is er een proces ingericht waardoor (een deel van de) koelelementen die vrijkomen, verzameld worden en naar de apotheek van het UCM Utrecht gaan voor hergebruik.

Geolab

Geolab is een proefproject gestart in samenwerking met het Facilitair Service Centrum (FSC) en Renewi (de afvalaannemer van de Universiteit Utrecht) om plastic recyclingstromen op te zetten voor plastic in het lab, dat voornamelijk afkomstig is van gewone verbruiksartikelen uit het lab. Het proefproject probeert een antwoord te vinden op uitdagende vragen met betrekking tot recyclingbarrières, zoals bezorgdheid over vervuiling door gevaarlijke chemicaliën.

Doorvoerpunt voor materialen

In 2023 is gewerkt aan een businesscase voor het inrichten van een nieuwe plek in het Utrecht Science Park waar herbruikbare materialen naar toe kunnen worden getransporteerd. Van daaruit worden de materialen naar de juiste verwerker gebracht. Dit zijn materialen die vrijkomen bij bijvoorbeeld verhuizingen. Dit doorvoerpunt komt in de plaats van de twee huidige verzamelplaatsen, die samen de 'Milieustraat' vormen. Zodra de gemeente de vergunning hiervoor heeft verstrekt, kan het doorvoerpunt in 2024 worden gerealiseerd. Door het realiseren van een doorvoerpunt, komen er minder materialen bij het restafval terecht.

Geen wegwerpkoffiebekers meer in de automaten

Als gevolg van de wetgeving tegen single use plastics (SUP) mag de universiteit in 2024 geen wegwerpbekertjes meer uitgeven. In oktober 2023 zijn de koffiebekers uit de koffieautomaten verwijderd. Verschillende typen herbruikbare bekertjes zijn (tegen betaling) verkrijgbaar in de onderwijsgebouwen. In de kantoorpanden wordt gebruikgemaakt van aardewerk servies.

Voedselverspilling

De Universiteit Utrecht werkt samen met cateraar Eurest. Door te monitoren wordt voedselverspilling verminderd. Ook hebben studenten verschillende praktijkonderzoeken verricht en onderzoek gedaan naar onder andere voedseltuinen en koffiebekers. Eurest heeft daarnaast fors ingezet op de eiwittransitie in het restaurant in het Educatorium. Hierdoor is het aanbod aangepast in 60% plantaardige producten en 40% dierlijke producten. Ook zijn er meer catering-locaties toegevoegd aan de 'Too Good To Go-app' en is er een nieuwe samenwerking gestart met 'The Colour Kitchen' in het Café Minnaert.

Verduurzaming logistiek

Net als in 2022, is de centrale goederenontvangst van de universiteit gevestigd op een locatie buiten het Utrecht Science Park (USP). Onnodig vrachtverkeer wordt hierdoor buiten het USP gehouden. Vanaf deze locatie worden goederenstromen van de universiteit en andere organisaties uit het USP en Rijsweerd geïntegreerd in gebundelde ritten die door zero-emissievoertuigen worden uitgeleverd.

Duurzame afvoer IT-apparatuur

De Universiteit Utrecht werkt samen met een externe partij om ICT-hardware en mobiele telefoontoestellen zo duurzaam en veilig mogelijk af te voeren. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de apparatuur opnieuw wordt ingezet en worden onderdelen en grondstoffen zoveel mogelijk hergebruikt. In 2023 heeft de universiteit op deze manier 17.839 Kilo ICT-materiaal aangeleverd voor verwerking. Hieruit is via recycling 7725,80 kg aan materialen teruggewonnen. De resterende om en nabij 10.000 kg zijn ingezet in onderdelen of als tweedehands producten. De financiële opbrengst van deze afvoer is geschonken aan regionale goede doelen.

Duurzame datacentra en zoekmachines

In 2023 heeft de universiteit opnieuw gebruikgemaakt van duurzame datacentra bij NorthC. Deze behoren tot de meest duurzame datacentra in Nederland. De centra maken 100% gebruik van groene energie en zetten de restwarmte in voor de verwarming van bedrijven in de omgeving. Daarnaast gebruikt de universiteit Ecosia als standaard zoekmachine. Ecosia is een veilige en privacy vriendelijke zoekmachine, waarbij de inkomsten van de zoekopdrachten gebruikt worden om bomen te planten. In 2023 zijn door de zoekopdrachten van de Universiteit Utrecht meer dan 20.000 bomen geplant.

SURF duurzaamheidsinitiatief

De universiteit wil duurzaamheid in de IT meer urgentie geven en gezamenlijk initiatieven ontwikkelen waarmee er naar een duurzamere vorm van IT toegewerkt kan worden. Daarom heet de afdeling Information and Technology Services (ITS) zich aangesloten bij het kernteam van het SURF duurzaamheidsinitiatief om de mogelijkheden voor duurzaamheid in de IT te verkennen en in te voeren. Dit doet de universiteit in samenwerking met andere Nederlandse universiteiten.

Inkoop & Aanbestedingen

Bij alle nieuwe Europese aanbestedingstrajecten van producten, die zijn afgerond in 2023, is er door het Inkoop- en Aanbestedingscentrum van de universiteit structureel aandacht besteed aan duurzaamheidsambities van de universiteit. Dit zijn bijvoorbeeld bijdragen aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 10 (Ongelijkheid verminderen), SDG 12 (Verantwoorde consumptie en productie), SDG 13 (Klimaatactie) en SDG 15 (Leven op het land).

In 2023 heeft de universiteit veel tijd en energie gestoken in het vroegtijdig over- en afwegen van duurzamere mogelijkheden voor inkoop en aanbesteding. Voor aanbestedingen is het uitgangspunt voor de universiteit het visiedocument en de inkoopstrategie, die beiden expliciet rekening houden met bovengenoemde SDG's.

Om het proces van inkopen en aanbestedingen te volgen, is er een Duurzame Inkoop Monitor gemaakt. Uit deze monitor blijkt dat in 80% van de Europese aanbestedingen voor Leveringen en Diensten die in 2023 zijn afgerond, één of meer SDG's zijn opgenomen in de inkoopstrategie en in de offerteaanvraag. In al deze gevallen hebben deze inspanningen geleid tot offertes van leveranciers, waarin duurzaamheidscriteria zijn opgenomen die minstens als voldoende worden beoordeeld.

Dit heeft in 2023 ook geleid tot duurzame contracten, zoals Sustainable Corporate Identity Gifts, Duurzame stalbedding en circulaire bedrijfskleding. Ook in de contracten voor bloemen, glasbewassing en kantoorartikelen zijn belangrijke criteria op het gebied van duurzaamheid opgenomen.

Programma voor duurzame laboratoria (LEAF)

Geolab heeft het LEAF-programma (Laboratory Efficiency Assessment Framework) omarmd om duurzaamheid in de laboratoria van de faculteit Geowetenschappen systematisch aan te pakken. Meerdere laboratoriumgroepen zijn gecertificeerd op het niveau Brons en één laboratorium heeft de certificering op het niveau Zilver behaald. Dit programma moedigt laboratoriumgebruikers aan om duurzaamheidsuitdagingen uitgebreid aan te pakken door middel van co-auditing en biedt een waardevol platform om actie te stimuleren binnen een geleid en gebruiksvriendelijk kader.

Circulair Paviljoen

De Universiteit Utrecht bouwt een circulair paviljoen dat dient als katalysator van de duurzame transitie en ontwikkeling. Samen willen we de wereld duurzaam verbeteren. Daarom maakt de Universiteit Utrecht een ontmoetingsplek in het hart van de campus, waar onze bijdrage aan de transitie naar een duurzame samenleving zichtbaar en tastbaar wordt. Dat wordt het 'Circulair Paviljoen'.

We bouwen onze duurzame huiskamer op de groenste plek in het Utrecht Science Park: de toegang tot de Botanische Tuinen. Het gebouw wordt volledig toekomstbestendig ontwikkeld. Dat betekent dat het naast circulair ook energiepositief, gezond, functioneel en klimaatadaptief is.

De universiteit maakt impact door kennis, verbinding en innovatie op het thema duurzaamheid breed te delen. Het Circulair Paviljoen wordt dé duurzame huiskamer waar deze verbinding tot stand komt. Een plek waar wetenschap wordt gedeeld, en waar publiek en wetenschap elkaar ontmoeten, zowel georganiseerd als spontaan. Een plek voor inspiratie en samenwerking over grenzen heen. Er is ruimte voor lezingen, workshops, discussiepanels en nog veel meer.

Het project Circulair Paviljoen heeft in 2023 de initiatieffase afgerond en bevindt zich in de definitiefase. In 2027 moet het paviljoen open zijn voor iedereen.

Ontmantelingsproject Martinus de Bruingebouw

Het Martinus de Bruingebouw wordt circulair ontmanteld. Er wordt gekeken hoe de bouwmaterialen en producten hergebruikt kunnen worden in andere vastgoedontwikkelingen van de universiteit. Tegelijkertijd heeft de Universiteit Utrecht het Martinus de Bruingebouw als donorgebouw aangeboden op de gebouwenmarktplaats.nl. Hiermee geeft de universiteit de markt de kans om dit gebouw te ontmantelen en elders op te bouwen. Daarmee benadrukt de universiteit dat hergebruik van gebouwen of gebouwdelen echt mogelijk is. Om dit een stap verder te brengen heeft DOOR Architecten een fictief ontwerp gemaakt voor het Circulair Paviljoen waarbij alleen materialen uit het Martinus de Bruingebouw gebruikt zijn.

Renovatieproject Achter Sint Pieter 200 opgeleverd – nieuwe naam Johanna Hudiggebouw

Het universiteitsgebouw Johanna Hudig ligt in het hart van het gebouwen Transcluster van de Universiteit Utrecht in de historische binnenstad. Het draagt daarmee bij aan de zichtbaarheid van de Universiteit Utrecht in de stad. De centrale ligging stimuleert het gedeeld gebruik van het nieuwe restaurant en andere faciliteiten. Daarmee maakt de universiteit efficiënt gebruik van de beschikbare ruimte in de binnenstad. In het Hudiggebouw staat samenwerken en ontmoeten centraal. Het kantoorconcept sluit daar op aan en past daarmee binnen de lange termijn ambitie van de Universiteit Utrecht.

Verduurzaming Drift 21

In het onderhoudsproject van Drift 21 worden ook de ambities op duurzaamheid opgenomen. Het gebouw wordt waar mogelijk geïsoleerd, waardoor het minder energie nodig heeft om te verwarmen en te koelen.

CO₂-budget per bouwproject

Het overgrote deel van de bouwgerelateerde CO₂-uitstoot is afkomstig tijdens de productie van de benodigde (bouw)materialen voor de gebouwen. Door materialen toe te passen die minder belastend zijn voor het milieu, zoals biobased en/of hergebruik, kan de schade aan het milieu aanzienlijk worden verminderd. Door per bouwproject een maximum te stellen aan de totale CO₂-uitstoot, is de universiteit in staat om dit meetbaar te maken en hierop te sturen. Hiervoor gebruikt de Universiteit Utrecht twee instrumenten: MilieuPrestatie Gebouw (MPG) en een 'CO₂-plafondbudget'. Door dit als eis op te nemen voor de nieuw te ontwikkelen gebouwen kan de universiteit de markt uitdagen om gebouwen te ontwerpen en bouwen die minder schade toebrengen aan het milieu.

Warmte-koude opslagsysteem in Regio Oost en Regio Centrum

Gebouwen worden verwarmd en gekoeld met warm en koud water uit de aarde aangesloten op een warmtepomp-installatie. Hierdoor is er minder aardgas nodig om de gebouwen op de campus te verwarmen. Door deze techniek toe te passen zijn minder fossiele brandstoffen (aardgas voor warmtekrachtcentrale) nodig, waardoor de totale CO₂-uitstoot afneemt.

SDG 13 KLIMAATACTIE

De Universiteit Utrecht wil een CO₂-neutrale bedrijfsvoering in 2030. Dit betekent een organisatie die in 2030 onder de streep geen CO₂-uitstoot. Voor de directe en indirecte CO₂-uitstoot die zelf geproduceerd, gekocht of verbruikt wordt, brengt de Universiteit Utrecht de uitstoot naar nul. Indirecte uitstoot, die wordt veroorzaakt door dienstverleners en leveranciers, wordt zoveel mogelijk gereduceerd.

Hoe gaat de universiteit dat doen?

- Verminderen van de directe CO₂-uitstoot, veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie.
- De indirecte CO₂-uitstoot, veroorzaakt door zelf gekochte en verbruikte elektriciteit of warmte, wordt teruggebracht tot nul.
- Verminderen van de indirecte CO₂-uitstoot, veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van organisaties waar de Universiteit Utrecht mee samenwerkt, zoals dienstverleners en leveranciers.
- Alleen compenseren van CO₂-uitstoot als verminderen financieel of technisch niet haalbaar is.
- Investeren in bouw- en renovatieprojecten om gebouwen duurzaam te maken: gezond, circulair en energieopwekkend.
- Gebruik van zonnepanelen, zonneweides en zonnecarports.
- Inkoop van 100 % groene energie die wordt opgewekt door windmolens in Nederland.

Wat heeft de Universiteit Utrecht in 2023 gedaan?

Herijking Energiestrategie

De universiteit hanteert de Trias Energetica als uitgangspunt in haar energiebeleid. Energiebesparing, duurzame energieopwekking en efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen, staan hierin centraal. Om het gestelde doel van een CO₂-neutrale energievoorziening in 2030 te waarborgen, heeft het College van Bestuur in november 2022 besloten de 'Integrale Energie Strategie' uit 2017 (IES2017) aan te scherpen en te versnellen. Daarvoor worden vijf uitvoeringsprogramma's opgesteld, genaamd 'Besparen', 'Organisatie', 'Opwek en opslag', 'Energiemanagement' en 'Gebiedsgericht samenwerken'. Deze programma's worden uitgevoerd in de periode 2023-2025.

Energiebesparing

De energievraag is in 2023 beperkt gedaald en is vergelijkbaar met 2022. De energievraag van de universiteit in 2023 was 399.030 GJ. Dit is 11.023 GJ minder dan in 2022 en 22,6% lager dan het basisjaar 2017. Ook in 2023 is de gebruiker aangesproken op zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot energiebesparing. In 2024 wordt energie-sparing in de organisatie verankerd. In de evaluatie wordt voorgesteld om een Energie-BesparingsPlatform op te richten waarin alle interne stakeholders zitting nemen en de energiebesparing activeren, monitoren en rapporteren.

Energiebesparing – Zet de knop om

De Taskforce Energiebesparing is geëvalueerd en er is vastgesteld dat energiebesparing vanuit het energieteam onvoldoende krachtig is. Faculteiten en ondersteunende diensten moeten actief meedoen om succesvol te zijn. In 2023 is de campagne 'Zet de knop om' uitgerold. Met deze campagne stimuleert de Universiteit Utrecht haar medewerkers om bij te dragen aan de verlaging van het energieverbruik van de universiteit door middel van gedragsverandering. Dit heeft zeker geleid tot besparing maar in de netto gebruikscijfers is dat nog niet terug te zien.

Duurzame energieopwekking en efficiënter gebruik van fossiele brandstoffen

Het aardgasverbruik van de universiteit is in 2023 gedaald met 1,8% ten opzichte van 2022. De dalende lijn is in 2023 beperkt doorgezet. In 2023 was 6,74% van de gebruikte energie afkomstig uit lokaal opgewekte hernieuwbare energiebronnen.

Andere initiatieven op de universiteit:

- Zonnepanelen. Op dit moment zijn er +/- 7.500 zonnepanelen. In 2023 zijn er nieuwe PV-projecten opgestart en aangesloten (binnenstad, Vagant).
- Continuering van onderzoek naar de ontwikkeling en haalbaarheid van windmolens op het Utrecht Science Park.
- Uitsluitend duurzame elektriciteit ingekocht.
- Voor 2023 was er geen betaalbaar groen gas (vertogas) beschikbaar.
- De teruglevering van (fossiele) elektriciteit aan het openbare net van Stedin.

- Opnieuw initiatieven genomen om efficiënter om te gaan met het gebruik van fossiel, bijvoorbeeld met WKO-optimalisatie en in onderhoud en beheersmaatregelen.
- Bemetering op orde. De Universiteit Utrecht heeft een groot aantal energiemeters om de performance van de systemen en het verbruik te monitoren en af te rekenen met derden. Om te waarborgen dat alle data op de juiste wijze in de database komen is een begin gemaakt om de bestaande meters te checken en beheer te organiseren. Eind 2023 is ca 60% van alle meters gecheckt en op orde gebracht voor zover nodig. Tevens is een uitvraag gedaan voor het externe beheer van de meters.
- Informatie en onderzoeksplicht. Vanuit de overheid is de universiteit verplicht om alle besparingsmaatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Eind 2023 zijn alle panden van Universiteit Utrecht gecheckt op deze maatregelen en het resultaat is eind 2023 beschikbaar gesteld aan RVO. Vanuit de onderzoeksplicht moet de universiteit in 2024 de grootverbruikende panden onderzoeken op besparingsmaatregelen.
- Batterij: in 2023 is een extern onderzoek opgestart naar de mogelijk functie van groot-schalige batterijen. Begin 2024 wordt aan de hand van de resultaten mogelijk een investeringsvoorstel opgesteld.

PV veld Bunnik

In 2023 is in samenwerking met ECB (EnergieCoöperatieBunnik) een “ready to build” zonneveld aangekocht. Voor de universiteit levert dit veld vanaf 2025 ca 10% van het jaarlijkse stroomverbruik. De aanbesteding voor aanleg is gestart en de verwachting is dat de aanleg start in 2024. Deze stroomproductie bespaart kosten doordat het “achter de meter” wordt aangesloten.

WKC

In 2023 is de aansturingsoftware van de WKK's (gasmotoren) gemigreerd naar een nieuwe versie. Hiertoe is de WKC ongeveer een week uit productie geweest. Dit heeft niet geleid tot knelpunten. Storingen aan de gasmotoren en aggregaten zijn in 2023 verholpen. Een aantal onderdelen van de gasketels zijn in 2023 gereviseerd. Eind 2023 zijn hierdoor alle 5 gasmotoren en 6 gasketels inzetbaar.

Collectieve WKO

De samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht), Hogeschool Utrecht (HU), Stichting Studenten Huisvesting (SSH) en International School Utrecht (ISU) is verder ontwikkeld. In 2023 zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding getroffen. In 2024 wordt de aanbesteding op de markt gezet. Universiteit Utrecht heeft het Bloembergengebouw aangesloten op de WKO, en deze wordt begin 2024 verder ingeregeld. Naast PV en collectieve WKO wil de Universiteit Utrecht haar lokale opwek uitbreiden door meer gebouwen aan te laten sluiten op de WKO en optimaliseert de Universiteit Utrecht de bestaande WKO-systemen. Op deze manier wordt steeds minder door aardgas verwarmde warmte afgenomen.

CO₂-rechten

De Universiteit Utrecht is als eigenaar van de energiecentrale en ketelhuizen een verplicht deelnemer van het Europese Unie Emissie Handels Systeem (EU ETS). De uitstoot die deze activiteiten veroorzaken moet de universiteit compenseren met het inleveren van CO₂-rechten. Deze rechten worden via een veiling/handelsplatform gekocht. Voor 2023 verwacht de universiteit zo'n 25.000 ton rechten nodig te hebben. De handelsprijzen voor een ton CO₂ lagen in 2023 tussen de 60 en de 100 euro. De universiteit koopt haar energie in via Greenchoice. Voor elektra is hier sprake van 100% Nederlandse zon en wind. Bij aardgas is er sprake van Gold Standard CO₂ gecompenseerd gas.

Vermindering en hergebruik water

Eén van de doelstellingen uit het strategisch duurzaamheidsplan was om het waterverbruik binnen de gebouwen van de universiteit te reduceren. Water is de eerste levensbehoefte voor een gebouw voor sanitaire voorzieningen, voor koffie en thee maar ook voor gebruik bij wetenschappelijk onderzoek. Ook de zogenaamde sprinklerinstallaties (sproeiers die aan het plafond hangen en worden geactiveerd bij brand) zijn afhankelijk van water. Er wordt op grote schaal voor diverse toepassingen gebruik gemaakt van water, waardoor het de moeite loont om te kijken waar water kan worden bespaard. Er wordt continu onderzoek gedaan naar alternatieven met hergebruikt water bij voorzieningen met veel watergebruik. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met de Green Teams en Living Labs.

Waterbesparing toiletten

De urinoirs in toiletgroepen van diverse gebouwen maken gebruik van lasergestuurde doorspoeling. Door de doorspoeltijd een paar seconden te verminderen worden er op jaarbasis duizenden liters water bespaard. Een ander gegeven uit de praktijk is dat veel water ‘ongemerkt’ verloren gaat. Bijvoorbeeld door slecht afsluitende vlotters in toiletten.

Watergebruik meten

In het Androclusgebouw, Schimmelgebouw en Langeveldgebouw wordt sinds enige tijd een pilot uitgevoerd met het meetsysteem van ‘Smartvatten’. Watergebruik wordt hierbij semi-real-time gemeten om beter inzicht te krijgen in gebruikstijden en sneller te reageren op grote en kleine onregelmatigheden. De universiteit onderzoekt de optie om de pilot uit te breiden naar de gebouwen met hogere risico's voor lekkage en daaruit voortvloeiende schade aan apparatuur.

Waterbuffervoorziening voor sprinklerinstallaties

Sprinklerinstallaties moeten vanuit wet- en regelgeving maandelijks op een juiste werking worden getest. Bij de conventionele systemen gaat daarbij veel water verloren. In het De Wiedgebouw wordt binnenkort een soort buffervat gemaakt, waardoor hetzelfde water steeds hergebruikt wordt. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van zogenaamde

reinwaterkelders die vooral in oudere gebouwen nog aanwezig zijn. Het realiseren van een reinwaterkelder of een andere waterbuffervoorziening voor sprinklerinstallaties wordt nu standaard opgenomen bij de realisatie van nieuwbouw of grootschalige herontwikkeling.

Regenwateropvang Oude Hortus

In de Oude Hortus is het honderd jaar oude regenwateropvang systeem in ere hersteld, zodat regenwater gebruikt kan worden in de kassen.

Gebiedsontwikkeling

Het Ambitiedocument Toekomstbestendig Gebied, vastgesteld in 2023, belichaamt de visie voor de ontwikkeling van de campus tot 2040. Dit beleidsdocument omvat negen ambities die de koers voor de toekomst uitzetten. Elke ambitie is voorzien van meetbare doelen en specifieke beleidsmaatregelen die worden ingezet om deze doelen te bereiken. De ambities omtrent biodiversiteit, mobiliteit, energie, klimaatadaptatie en circulariteit hebben een sterke focus op het bevorderen van een duurzame ontwikkeling van de campus. Vooral voor klimaatadaptatie en circulariteit ontbrak tot nu toe beleid. Met de introductie van dit Ambitiedocument wordt hieraan nadrukkelijk aandacht besteed.

Energie Geowetenschappen

De faculteit Geowetenschappen heeft een reeks initiatieven genomen om het energiesysteem binnen de faculteit te verbeteren. De focus richt zich op faciliteiten, installaties en apparatuur. In samenwerking met het energieteam van Vastgoed & Campus zijn er pilots uitgevoerd met als hoofddoel de energie-efficiëntie te verbeteren en dichter bij CO₂-neutraliteit te komen.

SDG 15 LEVEN OP LAND

In 2035 wil de Universiteit Utrecht de lokale biodiversiteit hebben versterkt en hersteld. Dit houdt in dat de ecologische voetafdruk van de universiteit verder wordt verkleind, dat de biodiversiteit van het gebied in eigen beheer is vergroot en dat er meer impact wordt gemaakt op dit thema, door meer draagvlak en kennisdeling.

Hoe gaat de universiteit dat doen?

- De ecologische voetafdruk van de universiteit verder verkleinen.
- De biodiversiteit van het gebied in eigen beheer versterken en vergroten.
- De impact vergroten, door meer draagvlak en kennisdeling over biodiversiteit.

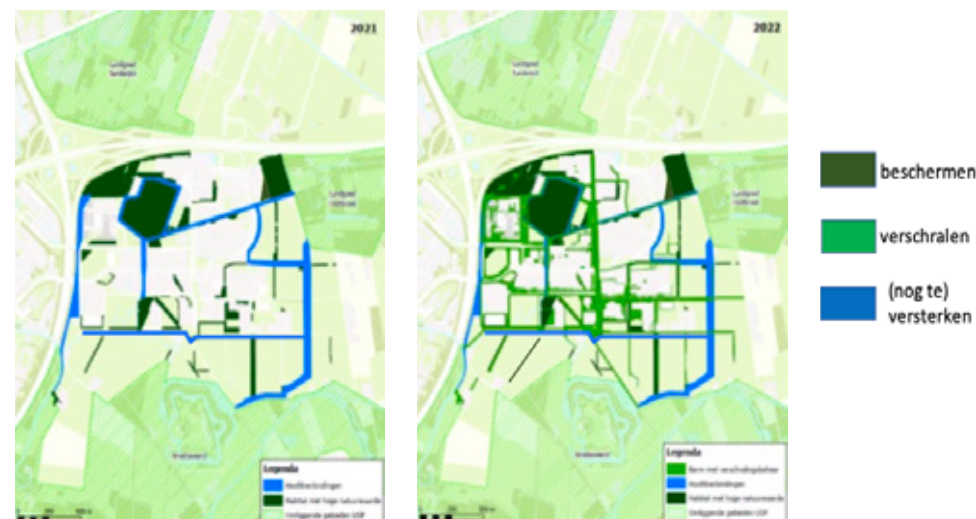
Wat heeft de Universiteit Utrecht in 2023 gedaan?

Verkleinen ecologische voetafdruk

De universiteit wil de biodiversiteit vergroten op lokaal, nationaal en mondiaal niveau. De universiteit kijkt daarom kritisch en open naar haar eigen (mondiale) ecologische

voetafdruk. Deze voetafdruk wordt gevormd door hetgeen de universiteit inkoopt, bouwt en weggooit. Dit heeft invloed op biodiversiteit ver weg en dichtbij. Het hangt ervan af waar materialen geproduceerd worden en hoe afval verwerkt wordt.

Biodiversiteit USP beschermen, versterken en verbinden

Biodiversiteit eigen gebied versterken en vergroten

De universiteit beheert het Utrecht Science Park, een gebied van 350 hectare. Dit gebied vervult een cruciale rol als verbindend element tussen de omliggende natuurgebieden. De natuur in het gebied is in de loop van de tijd versnipperd geraakt. Om de biodiversiteit in het eigen gebied te versterken en te vergroten, heeft de universiteit 'het Inrichtings- en beheerplan herstel biodiversiteit Utrecht Science Park' opgesteld en in uitvoering genomen. In het plan staan maatregelen die de Universiteit Utrecht tot aan 2025 in het USP neemt om de biodiversiteit te vergroten, zoals het ecologisch beheren van bermen en gazons. Daarnaast staan er maatregelen in het plan, waarmee in de komende 5 jaar het leefgebied voor twintig gidssoorten wordt verbeterd.

In 2023 zijn de volgende maatregelen genomen:

- Sinds de zomer zet de boer een drone in voordat hij gaat maaien. Zo controleert hij waar de warmbloedige dieren zitten en krijgen reekalfjes de kans om te ontsnappen en kunnen vogelnesten worden omzeild.
- Tussen Amelisweerd en Oostbroek gaat tien hectare grasland plaats maken voor ecologische verbindingsstroken en natuurvriendelijke slootoevers. De aanleg hiervan is uitgesteld van 2023 naar 2024 vanwege extra benodigd vooronderzoek.

- Er zijn vijf bijenhôtels geplaatst op de Heidelberglaan. In totaal bieden de bijenhôtels zo'n 2500 verblijfsplekken voor wilde bijen en andere insecten. De bijenhôtels zijn bevestigd aan lantaarnpalen rondom het grasveldje voor het Bestuursgebouw.
- Tijdens de natuurwerkdag op 3 oktober hielpen collega's van de universiteit met de aanleg van een bijenheuvel en voerden zij gemaaid gras af. Hiermee geven ze ruimte aan het kruiskruidplantje waar de kruiskruidzandbij verzot op is. Dit plantje komt vooral voor als de grond wat verschaalder is.
- Boerderij de Tolakker bij Diergeneeskunde heeft 10 hectare aan grasland beschikbaar gesteld voor ecologische verbindingstroken en natuurvriendelijke slootoevers. Dat kan doordat de faculteit het aantal koeien vermindert en dus minder voer nodig heeft. Daarnaast ploegt de boer minder diep, zaait hij op sommige akkers kruidenmengsel in en controleert een drone voor het maaien op kievitseieren. Biologen onderzoeken ondertussen wat de maatregelen opleveren voor de biodiversiteit.
- Er is een inventarisatie gemaakt van de huidige bijenpopulatie waaruit blijkt dat er inmiddels veertien soorten wilde bijen leven in de noordwesthoek van het Utrecht Science Park, waaronder de kruiskruidzandbij. De kruiskruidzandbij staat op de bedreigde en beschermde soortenlijst van de provincie Utrecht.

Impact vergroten

De Universiteit Utrecht wil meer bekendheid geven aan het thema biodiversiteit. Dit doet de universiteit met meer onderwijs en onderzoek over biodiversiteit en door het delen van kennis hierover met de samenleving. De universiteit leidt studenten op met kennis over het verlies aan biodiversiteit en de mogelijkheden tot herstel. Hiermee wordt draagvlak gecreëerd en gewerkt aan gedeelde waarden binnen toekomstige generaties ecologen, milieuwetenschappers, bestuurskundigen en diergeneeskundigen. Zij kunnen later in hun rol als vakspecialist, erfbetreurder, bestuurder of beleidsmaker bijdragen aan het herstel van biodiversiteit in het landelijk gebied.

In 2023 zijn de volgende activiteiten georganiseerd:

- Op 22 mei, de internationale dag van de biodiversiteit, organiseerde de universiteit een 'Biodiversity Science and Impact Festival'. Dit was gericht op het verbinden van stakeholders, die actief zijn op het thema biodiversiteit en wetenschappers van verschillende disciplines.
- Voor alumni en medewerkers is er een masterclass biodiversiteit gegeven.
- De Botanische Tuinen spelen een speciale rol in educatie en het creëren van draagvlak voor biodiversiteitsherstel door projecten en publieksvoorlichting.
- Lezing en dialoog met Utrechtse burgers over de biodiversiteit op het Utrecht Science Park tijdens Het Wilde Stadscafé: Hoe kunnen we biodiversiteit samen een handje helpen?
- De universiteit en Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug richten samen de sociaal-ecologische Onderzoeks- & Onderwijshub Utrechtse Heuvelrug op. Deze hub biedt een transdisciplinair landschap waar onderzoekers, studenten en

maatschappelijke belanghebbenden samen kunnen leren hoe duurzaamheids-transities gerealiseerd kunnen worden.

- In samenwerking met het Utrechts Universiteitsfonds als opdrachtgever, is de studenten cursus 'environmental communication & behaviour' opgezet om alumni bij biodiversiteit te betrekken.
- De Biodiversiteitsraad heeft samen met Utrechtse wethouder deelgenomen aan een live panel biodiversiteit.

SUSTAINABILITY OFFICE

Op heel veel plekken binnen de Universiteit Utrecht wordt samengewerkt aan duurzaamheid. De universiteit verduurzaamt haar bedrijfsvoering, inkoopbeleid, werkt aan bewustwording via allerlei campagnes, doet onderzoek en integreert het thema duurzaamheid structureel in het onderwijsaanbod. De Sustainability Office is het centrale coördinatiepunt waar al deze activiteiten en communicatie rondom het thema duurzaamheid samenkomen. Hierbij wordt er ook inhoudelijke verantwoording afgelegd aan de portefeuillehouder Duurzaamheid van het College van Bestuur, die tevens over de strategie, inrichting en beleidskeuzes beslist.

De Sustainability Office is in 2023 opgericht en voert de volgende taken uit:

- neemt het voortouw bij het geven van richting en inhoud aan de duurzaamheidsstrategie en doelen van de Universiteit Utrecht;
- faciliteert, verbindt en mobiliseert alle duurzaamheidsactiviteiten;
- zorgt voor een open en transparante monitoring en rapportage van de voortgang;
- biedt via de Green Office een open podium voor studenten en medewerkers om hun nieuwe plannen en projecten te lanceren voor een duurzamere universiteit;
- creëert innovatieve en grensverleggende proeftuinen (UULabs) voor duurzame ontwikkeling in de gebouwen en op de terreinen van de universiteit. In 2023 heeft de Sustainability Office gewerkt aan de verdere ontwikkeling en coördinatie van de UU-labs en de Green Office. Daarnaast is er gewerkt aan het opzetten van het programma 'Campus of the Future' en zijn de eerste stappen gezet voor de implementatie van de CSRD.

Programma 'Campus of the Future'

Vanuit de Sustainability Office is gewerkt aan het programma 'Campus of the Future'. Een programma dat zich richt op het verduurzamen van de bedrijfsvoering. Het programma fungeert als paraplu voor duurzaamheidsinitiatieven binnen de organisatie en bouwt voort op en mee aan bestaande initiatieven, waaronder het Duurzaamheidsplan Bedrijfsvoering. In het programma wordt de opinie van stakeholders meegenomen vanuit een strategische werkgroep. Daarnaast brengt het programma in kaart waar de Universiteit Utrecht op dit moment staat met de ambities op het gebied van Co₂-neutraal, Zero Waste en Biodiversiteit. Het programma voorziet in een nulmeting, om te bepalen

waar de duurzaamheidsambities mogelijk kunnen worden versneld of vergroot. Hierdoor ontstaat er een duidelijk beeld waar de universiteit staat (monitor) en waar de universiteit naartoe wil (doelen). De uitkomst van het programma Campus of the Future, is een overzichtelijk portfolio op duurzaamheid.

Green Office

De Green Office is de plek waar studenten en medewerkers van de Universiteit Utrecht hun stem kunnen laten horen op het gebied van duurzaamheid. Door samen te denken en samen te doen, kan iedereen meewerken aan een duurzamere universiteit. Daarnaast zorgt de Green Office voor het verspreiden van informatie over de duurzame ambities en prestaties van de universiteit.

Pet- en Canmen

De Green Office heeft in 2023 een pilot gelanceerd voor het inzamelen van statiegeld-flesjes en blikjes. Sinds april wordt in fles- en blikvormige bakken op wisselende plekken op het Utrecht Science Park statiegeld ingezameld waarvan de opbrengst wordt gedoneerd aan Stichting Trésor. Momenteel wordt samen met de bedrijfsvoering gekeken naar een formele uitbreiding en uitrol op meer universiteitslocaties.

Veganistische drankenautomaten

Mede door de inspanningen van de Green Office, is er sinds juni een pilot gestart voor het introduceren van drankenautomaten met plantaardige melkproducten op 12 plekken op de universiteit. In de lopende aanbesteding voor drank- en snackautomaten wordt dit aantal dusdanig uitgebreid dat de meerderheid van de automaten alleen nog plantaardige melkproducten zal bevatten.

Green Teams

De Green Teams bestaan uit medewerkers en studenten die in de eigen faculteit actief werken aan verduurzaming van de faculteiten. Zij vullen hiermee een gat in de verduurzamingsambities van de universiteit, die zich vooral focust op de overkoepelende duurzaamheidsthema's. De Green Office motiveert de Green Teams en stimuleert de onderlinge verbinding en de verbinding met de bedrijfsvoering. In 2023 heeft de nadruk gelegen op de onderlinge samenwerking van de Green Teams op gedeelde thema's. Zo is er een 'Community of Practice' gestart die samenwerkt en goede voorbeelden uitwisselt tussen de Green Teams met de meeste labomgevingen.

Het Geo Green Team is een van de Green Teams. Het team werkt aan het aanbieden van duurzamere vervoersalternatieven aan werknemers, het vergroten van plantaardige opties en bewustzijn, het promoten van lokale voedselleveranciers op de campus en het vinden van een nieuw leven voor ongewenste voorraden en apparatuur.

UULabs

In 2023 werkte Utrecht University Living Labs (UULabs) verder aan de universiteits-campus als proeftuin. UULabs initieert en stimuleert living labs voor duurzame ontwikkeling, waar onderzoek, onderwijs, bedrijfsvoering en maatschappelijke partners samenkomen en samenwerken. Door de juiste mensen en expertises aan elkaar te verbinden en living lab ontwikkelprocessen te ondersteunen, ontstaan er kortdurende en langdurige (transdisciplinaire) samenwerkingen.

Praktijkonderzoek studenten

Studenten hebben vijftien praktijkonderzoeken verricht in verschillende vakken, scripties en stages. De onderzoeken gingen over voedseltuinen, succesfactoren in Campus Living Labs, gebruik van papieren handdoekjes, een life cycle assessment rondom herbruikbare koffiebekers en lokale en algemene anaesthesie, aanbestedingen en bestelgedrag, duurzame plant labels voor de botanische tuinen, hergebruik van bouwmaterialen, herbruikbaar versus recyclebaar medisch gereedschap voor operaties, afvalscheidingsgedrag, PFAS analyse, monitoring voor duurzaam reizen beleid ontwikkelen, Swap Lab aanpakken voor hergebruik van tweedehands kleding en over een campagne rondom het afschaffen van single use koffiecupps.

Living Labs voor Solar Ecology Meadow en ITS Energy Saving

De Living Labs voor Solar Ecology Meadow en ITS Energy Saving zijn afgerond. Beide maken mogelijk een doorstart met een gewijzigde focus.

Living Lab 'PFAS Remediation'

Eind 2022 is het 'PFAS Remediation' living lab gestart. In dit living lab werken onderzoekers van verschillende faculteiten (Bèta en Geowetenschappen) samen met het Facilitair Service Centrum aan het onderzoek en de ontwikkeling van alternatieve, duurzame saneringsmethoden voor een met PFAS vervuild stuk grond op het Utrecht Science Park. In 2023 heeft het Ministerie van Waterstaat en Infrastructuur 2,45 miljoen euro toegekend aan dit Living Lab. Hiermee worden de komende vier jaar zes onderzoekslijnen opgezet.

Living Lab 'Healthy Heidelberglaan'

In het Living Lab "Healthy Heidelberglaan" wordt onderzocht hoe het centrumgebied van de campus aantrekkelijker kan worden gemaakt. In 2023 zijn er onder andere zes luchtkwaliteitssensoren opgehangen op en rondom de Heidelberglaan. Deze meten fijnstof en stikstofdioxide. Daarnaast zijn er groepen studenten van de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en het ROC in de Sustainable City Challenge aan de slag gegaan met het ontwerpen van interventies of producten die het gebied groener, leefbaarder en/of klimaatadaptief maken. Eén of twee ontwerpen worden in 2024 getest en worden – indien succesvol – opgeschaald. Ten slotte is er een traject gestart met de Hogeschool Utrecht, die samen met studenten een digital twin (een virtuele replica

van een fysiek object, gebied of systeem, in dit geval van de Heidelberglaan zelf) gaat bouwen van het centrumgebied van het Utrecht Science Park. Hierin wordt de huidige gezondheidssituatie gevisualiseerd.

Living lab 'Green in the City Centre'

Hoe kan het binnenplein van de Universiteitsbibliotheek vergroenen met inachtneming van biodiversiteit en klimaatadaptatie en kun je tegelijkertijd een plek creëren waar bezoekers prettig kunnen verblijven? Aan deze vraag werkt een interdisciplinaire groep studenten in samenwerking met het Facilitair Service Centrum van de universiteit onder de vlag van het eerste living lab 'Green in the City Centre' in het centrum van Utrecht. In 2023 zijn er gesprekken georganiseerd met verschillende stakeholders (professoren, (stads)ecologen, beleidsmedewerkers en architecten) en is het ontwerpproces gestart. In 2024 wordt gewerkt aan de (gedeeltelijke) implementatie en wordt het living lab mogelijk uitgebreid.

Living lab 'Zero Waste'

De universiteit wil in 2030 zero waste zijn. Om daar te komen, is in 2022 het Zero Waste programma opgericht. Een fundamenteel onderdeel van het programma is experimenteren en samen leren. Daarom werkt UULabs intensief met dit programmateam samen en komen duurzaamheidsvragen uit het Zero Waste programma terug in de cursussen voor studenten. Zo kunnen studenten kennis opdoen over deze vraagstukken en oplossingen aandragen voor de uitdagingen die bij zero waste horen. In 2022 zijn er vijf studentenonderzoeken verricht: over koffiebekers, statiegeld, een digitaal platform, voedselverpakkingen en is er materiaalstroomanalyse verricht. Vanuit de Faculteit Sociale Wetenschappen is een PhD onderzoek gestart over gedrag in afvalscheiding en mogelijke communicatie interventies. Daarnaast onderzocht UULabs in het kader van zero waste samen met het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht) twee onderzoeksvragen met betrekking tot (medisch) afval.

DUURZAAMHEID IN ONDERWIJS

Iedere student van de Universiteit Utrecht komt in aanraking met het thema duurzaamheid. De universiteit leidt deze nieuwe generatie op tot eigenzinnige en betrokken leiders en aanjagers van de duurzame overgang naar een groene wereld. Dit doet de universiteit door duurzaamheid en duurzaam bewustzijn te integreren in het onderwijs. De duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) lopen als een rode draad door alles heen. Daarnaast kan iedere student verschillende inspirerende en specialiserende vakken, minors en opleidingen volgen op het gebied van duurzaamheid.

Wat heeft de Universiteit Utrecht in 2023 gedaan?

Utrecht 2040 game

Sinds de oprichting wordt de Utrecht 2040 game door de hele gemeenschap van de Universiteit Utrecht en daarbuiten gewaardeerd. Dit jaar was het niet anders. Studenten van onder andere Geowetenschappen, Antropologie en het UMC Utrecht speelden mee. CHARMEU-studenten speelden tegelijkertijd in drie verschillende steden. Het Departement of Wild Life in Zweden haakte ook aan. Het spel werd dit jaar in maar liefst vier verschillende landen gespeeld.

Met financiering vanuit de Nationale Wetenschapsagenda (NWA), loopt een interdisciplinair onderzoeksproject met onderzoekers van Geowetenschappen, de Faculteit Sociale Wetenschappen, en Stichting Technotrend. Binnen dit project wordt het spel gespeeld door middelbare scholieren in heel Nederland. Er wordt getest of het spel enig effect heeft op de houding van de scholieren ten aanzien van duurzaamheid, zowel voor als na het spelen van het spel. Met USO en NWA – financiering zijn er nieuwe ontwikkelingen in de maak voor het spel, waardoor het wordt uitgebreid naar het Nederlands en er nieuwe 'niveaus' worden gemaakt, waardoor het voor studenten en anderen interessant en relevant wordt om het keer op keer te spelen.

Pathways: community 'Sustainability Education and Engagement'

Voor de Pathways to Sustainability community 'Sustainability Education and Engagement' was 2023 het jaar dat er inhoudelijk grote stappen zijn gezet in het bottom-up vormgeven van een visie op de toekomst van duurzaamheidsonderwijs en public engagement op het thema van duurzaamheid aan de Universiteit Utrecht. In een reeks lunchbijeenkomsten werden vernieuwende initiatieven rond onderwijs en engagement vanuit en aan de community van docenten en wetenschappers gepresenteerd. Zo ontstaat een steeds sterker netwerk van betrokken docenten en andere stafleden. Via gesprekken met besturen van studieverenigingen werden ook stappen gezet om het studentenperspectief een centrale plaats te geven binnen de community.

Uit deze activiteiten en gesprekken werd duidelijk dat de grootste vraag niet bij de ontwikkeling van nieuwe programma's, minoren of cursussen ligt, maar juist bij een effectieve inbedding van duurzaamheidsvraagstukken, passend bij elk individueel onderwijsprogramma. Om die inbedding verder uit te werken is een onderzoeksplan opgesteld en de komende twee jaar gaat een onderzoeker hier samen met de community verder aan werken. Tegelijkertijd werden er gesprekken gevoerd met meerdere maatschappelijke partners, zoals musea en andere onderwijsinstellingen, over de rol van de universiteit en de wetenschapper buiten de muren van de academie, om gezamenlijk een public engagement agenda rond duurzaamheid vorm te geven die in 2024 gestalte zal krijgen in verschillende workshops.

CHARM-EU

De Universiteit Utrecht maakt deel uit van de alliantie CHARM-EU. Deze alliantie van verschillende Europese instellingen op het gebied van hoger onderwijs, heeft als doel transdisciplinair, challenge-based onderwijs aan te bieden. Onderwijs dat mobiel, flexibel en online gevolgd kan worden. Duurzaamheid is één van de kernwaarden die in al het onderwijs van CHARM-EU is vertegenwoordigd. De master Global Challenges for Sustainability is in september 2021 gestart en heeft een focus op duurzaamheidsvraagstukken. Tijdens deze 18-maanden durende master volgen studenten onderwijs bij vijf CHARM-EU partner universiteiten en staan zij met andere campussen via hybrid classrooms online in verbinding. In februari 2023 is het eerste cohort van 69 studenten afgestudeerd en in september 2023 is een tweede cohort van 66 studenten aan deze master begonnen. De planning is om in 2025 de master uit te breiden naar twee jaar. Naast een uitbreiding van het programma worden ook de vier nieuwe partners betrokken bij de master.

Urban Futures Studio

In 2023 ontwikkelde de Urban Futures Studio, een interdisciplinaire onderzoeksgroep binnen het Copernicus Institute of Sustainable Development bij Geowetenschappen, haar agenda op futuring onderwijs. De centrale vraag in het futuring curriculum van de Urban Futures Studio is: waar komen onze beelden van een toekomst vandaan? En hoe kunnen we deze beelden gebruiken om te werken aan een positieve duurzame toekomst? In dat kader organiseert de UFS jaarlijks zowel een mastercursus als een zomerschool volgens het 'mixed classroom principe', waarbij studenten, beleidsmakers en professionals samenkomen om na te denken over duurzaamheidsvraagstukken. Ook ontwikkelt de UFS de Academy of Hope, rondom de vraag hoe hoopvol onderwijs kan helpen de wereld te veranderen.

EWUU Alliantie

De focus van de EWUU alliantie (Eindhoven, Wageningen, Universiteit Utrecht & UMC Utrecht) ligt op thema's waar veel impact gemaakt kan worden: gezondheid, energie, voedsel en duurzaamheid. De aan EWUU gelieerde organisaties maken het mogelijk om bij een partnerinstelling onderzoek te doen of cursussen te volgen.

In 2023 konden masterstudenten van de partnerinstellingen zich inschrijven voor het Da Vinci programma. In samenwerking met vijf externe partners bood het Da Vinci programma vijf challenges gericht op duurzaamheid: Sustainable and Circular Paint, Towards a Fossil Free Refinery, Transition to Animal Free Testing, Making the Healthcare Sector More Sustainable, en Contributing to Healthy Urban Living.

Verder heeft de EWUU (Eindhoven, Wageningen, Universiteit Utrecht & UMC) alliantie in 2023 meerdere activiteiten georganiseerd rondom het thema duurzaamheid, waaronder de conferentie 'Crossing boundaries for a healthy and sustainable future', waarin

werd gesproken over hoe de gezondheid van de planeet hersteld kan worden door samenwerking in wetenschap en onderwijs. Ook heeft in 2023 de derde editie van de Utrecht Science Week plaatsgevonden. Tijdens deze week vol activiteiten zijn meerdere interactieve sessies gehouden, waar ook het onderwerp duurzaamheid nadrukkelijk aan bod is gekomen. Zo is er een paneldiscussie over gezond en duurzaam voedsel georganiseerd en heeft op het Utrecht Science Park het Circular Economy Festival plaatsgevonden.

Elke lichting afgestudeerde krijgt boom in Botanische Tuinen

Vanaf 2023 krijgt elke nieuwe generatie afgestudeerde studenten gezamenlijk één boom als afstudeercadeau. Elke boom krijgt een houten bankje met het afstudeerjaar erop. De komende jaren worden de bomen geplant in de Botanische Tuinen. Studenten Ay Ling Thung (Green Office) en Tamara Luiken (Lijst VUUR) zijn de initiatiefnemers (zie foto hierboven: links Ay Ling Thung, rechts Tamara Luiken).

Tamara: "Het team van de Botanische Tuinen was al van plan om nieuwe bomen te planten. Met ons initiatief kunnen we helpen investeren in bomen van goede kwaliteit. Denk aan een eik die honderd jaar mee kan."

De eerste boom mét bankje is inmiddels een feit. In het voorjaar van 2024 wordt de boom feestelijk geopend in aanwezigheid van veertig net-afgestudeerden. Ay Ling: "Met de afstudeerboom is er voor iedere student iets om naar terug te keren op de campus. Later kun je met je kinderen of kleinkinderen de boom bezoeken om het verhaal van je studentenleven te vertellen. Leuk voor Nederlandse studenten, maar ook – of vooral – voor internationale studenten."

DUURZAAMHEID IN ONDERZOEK

De Universiteit Utrecht doet binnen verschillende expertisegebieden veel onderzoek naar duurzaamheid. Fundamenteel natuurwetenschappelijk wordt gecombineerd met sociaal maatschappelijk en economisch onderzoek. Daardoor kan duurzaamheid op een unieke en eigenzinnige manier vanuit meerdere perspectieven (integraal) wordt onderzocht.

Wat heeft de Universiteit Utrecht in 2023 gedaan?

Pathways to Sustainability

In 2023 honoreerden we de eerste vijf Signature Project Grants die nauw verbonden zijn aan onze thematische netwerken: Kan Ecocide een misdrijf worden?, Wie komt er op voor de oceaan?, Hoe kan de financiële sector –middels hun rol op de grondstoffenmarkt– bijdragen aan een rechtvaardige energietransitie?, Een Living Lab voor een holistische kijk op de waterstofeconomie, Hoe borgen we kwaliteit en rechtvaardigheid van energiegemeenschappen? Met deze projecten wil Pathways to Sustainability vernieuwing aanjagen in de universitaire praktijk en de impact van activiteiten vergroten. Signature Projects adresseren maatschappelijke vraagstukken, zijn veelal verkennend en experimenteel van aard en worden geleid door interdisciplinaire teams waarin de jonge generatie wetenschappers een actieve rol vervullen. De projecten zijn innovatief qua aanpak, samenstelling van het consortium en/of manier van samenwerken. Daarnaast liepen zeven Incubators: 1. Plastics on your plate, 2. Sustainable Peatlands, 3. Future-proof dietary proteins, 4. Environmental justice in the agrobusiness sector, 5. Changing narratives of urban nature (Naturicity), 6. Sustainable Finance, 7. Compounding Hydroclimatic Extremes. Incubators zijn de aanloop naar Signature projectaanvragen. Gedurende deze fase ontwikkelen transdisciplinaire teams van wetenschappers en externe stakeholders hun consortium en uiteindelijke projectvoorstel.

Tot slot gingen 13 zaaigeldprojecten van start, bijvoorbeeld op het gebied van biodiversiteit, innovatieve detectie en milieubeoordeling van waterstoflekkage in aardgaspijpleidingen, communicatie over klimaatwetenschap, klimaatadaptatie en cultuur, toezicht op ecologisch geweld, integratie van fotonvoltatische zonne-energie voor het herstel van dor land, energietoekomstverbeeldingen voor inheemse volkeren, de rol van patentlabels bij het bevorderen van groene innovatie, democratie en op duurzaamheidstransformaties gerichte bewegingen. Zaaigeldprojectteams bestaan doorgaans uit twee tot vijf wetenschappers die samen aan een afgebakend vraagstuk werken, of een afgebakende activiteit ontwikkelen en/of implementeren, gedurende deze looptijd van ongeveer een jaar.

Signature Project

Pathways to Sustainability ondersteunt en financiert projecten die interfacultair en interdisciplinair zijn. In 2023 hebben we de eerste vijf Signature Project Grants toegekend aan grensverleggende en innovatieve projecten:

- Kan Ecocide een misdrijf worden?
- Wie komt er op voor de oceaan?
- Hoe kan de financiële sector – middels hun rol op de grondstoffenmarkt – bijdragen aan een rechtvaardige energietransitie?
- Een Living Lab voor een holistische kijk op de waterstofeconomie
- Hoe borgen we kwaliteit en rechtvaardigheid van energiegemeenschappen?

Daarnaast gingen projecten van start op het gebied van seed funded projecten. Wil je meer weten over de projecten die we financieren, kijk in onze Project Gallery.

Education and Engagement

De wetenschappers in het Education and Engagement-netwerk willen duurzaamheids-kennis en -vaardigheden integreren in het onderwijs aan de Universiteit Utrecht, passend bij elk individueel onderwijsprogramma. Daarnaast willen zij het algemene publiek meer betrekken bij wetenschap en zo kennis breder verspreiden. De minor Sustainable Futures, waarin studenten vanuit een breed, interdisciplinair perspectief kennismaken met duurzaamheid, ging het tweede jaar in.

Klimaatblogs

Wetenschappers die samenwerken in Pathways to Sustainability schrijven regelmatig over hun onderzoek in de klimaatblog van de NRC. In 2023 zijn er blogs geschreven over de grenzen van het Nederlandse watersysteem, de kwaliteit van water bij waterschaarste, geo-engineering, klimaatactivisten en klimaatrechtzaken.

**EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ ZELFREFLECTIE
— DOOR MAARTEN POST**

“In de jaren zeventig lagen de feiten op tafel. We wisten dat de uitputting van de aarde een groot probleem was en wat er moest gebeuren om het tij te keren. Waarom gebeurde er zo weinig? Dat vragen studenten aan Liesbeth van de Grift, hoogleraar Internationale geschiedenis in relatie tot het milieu. Het is een cruciale vraag om over na te denken, vindt ze.

Om de klimaatcrisis te begrijpen moeten we ook kijken naar onszelf. Naar de factoren die verandering mogelijk maken of belemmeren. En naar welke waarden leidend (zouden moeten) zijn in de transitie. En dan helpt een historisch perspectief, vindt Liesbeth van de Grift. Al is het maar om te zien dat hoe we nu denken geen vaststaand gegeven is. Van de Grift richt zich in haar onderzoek op de beleidsterreinen van milieu, consumentenbescherming, landbouw en rurale ontwikkeling en kijkt hoe de relatie tussen overheden, experts, ngo's en burgers zich in de loop van de tijd ontwikkelde. Telkens weer blijkt: de ideeën over wiens belangen ertoe doen veranderen. En woorden die gebruikt worden, hebben impact. Wie er mogen meepraten over beleid is in de loop der tijd sterk veranderd. Dat milieuorganisaties nu als stakeholders beschouwd worden, is pas van de laatste decennia. Hetzelfde geldt voor ideeën over wie verantwoordelijkheid draagt en welke oplossingen geschikt zijn.

Van de Grift bestudeert wanneer ideeën ontstaan en hoe ze dominant worden. Soms probeert ze zelf ook invloed uit te oefenen. Zo riep ze in 2020 als lid van de Utrecht Young Academy samen met andere leden de Universiteit Utrecht op om duurzame ambities te versnellen, een *Climate Action Pledge* te ondertekenen en onomwonden te stellen dat er sprake is van een klimaatcrisis. 'Daar was het College van Bestuur toen nog niet helemaal aan toe, maar dat is inmiddels aan het veranderen', stelt Van de Grift vast. Ze is daar blij mee. Van de Grift: 'Het woord crisis signaleert dat we een kritiek punt bereikt hebben. Utrechtse wetenschappers laten zelf zien dat de systeemtransitie niet snel genoeg gaat. We wilden de Universiteit Utrecht oproepen om de eigen organisatie kritisch tegen het licht te houden: wat doen we op het terrein van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering; hoe worden we gefinancierd? Is dit voldoende om het label *agent of change* waar te maken? Dat gaat verder dan afstappen van plastic flesjes en de temperatuur lager zetten. Dat betekent ook: nadenken over wat rechtvaardig juist is. De geschiedenis van exploitatie onderzoeken. De universiteit zien als actor in het systeem dat ons gebracht heeft waar we nu staan. Veel beter naar onze studenten luisteren ook. Hun ideeën en vragen serieus nemen en ze met hun eigen nieuwe denkkaders aan het onderzoek laten bijdragen. We hebben ze nodig!'

Het is gigantisch wat er moet veranderen. Er moeten ook zoveel machtsverhoudingen en gevestigde belangen op de schop. 'Ik heb er ook wel eens een hard hoofd in', zegt Van de Grift. 'En toch... Wanneer je kijkt naar vervuiling is er ook veel verbeterd sinds de jaren zeventig. We zien recent dat de rechterlijke macht een rol pakt. Kijk naar de

stikstofuitspraken of de Urgenda-zaak. Als er iets is dat geschiedenis laat zien, is het dat grote veranderingen vaak onverwacht plaatsvinden. Terugkijkend is dan de opeenstapeling van handelingen en gebeurtenissen belangrijk. Er zijn veel voorbeelden van veranderingen die begonnen met een radicaal idee over wat aanvankelijk onvoorstelbaar leek in de ogen van tijdgenoten. Neem democratie, de afschaffing van slavernij of het vrouwenkiesrecht.

Ik hoop zelf dat mijn historisch onderzoek helpt de veranderlijkheid te laten zien. Bestaande ideeën en instituties zijn niet per definitie de 'beste', puur omdat ze dominant zijn gebleken. Ze zijn het product van een lang doorwerkende geschiedenis. Door hun tijdgebondenheid te laten zien, hoop ik bij te dragen aan zelfreflectie, individueel en ook collectief."

Dit is een ingekorte versie van het artikel door Maarten Post over Liesbeth van de Grift dat eerder verscheen in alumnimagazine Illuster van april 2023.

Bestuursakkoord 2023

In 2022 hebben de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, de Universiteiten van Nederland (UNL) en de Vereniging Hogescholen (VH) een bestuursakkoord getekend. Met dit besluit werd bekend dat de universiteiten middelen beschikbaar zouden krijgen voor **sectorplannen** en voor **starters- en stimuleringsbeurzen**.

De sectorplannen zijn per wetenschappelijke sector opgesteld en daar zijn de decanen van de verschillende faculteiten nauw bij betrokken. Voor de starters- en stimuleringsbeurzen is in goed overleg van het College van Bestuur met de decanen en in afstemming met de medezeggenschap een nadere uitwerking (universitair kader) opgesteld in lijn met de in het bestuursakkoord gestelde voorwaarden. Het is wenselijk dat de beurzen waar mogelijk ingezet worden in samenhang met en complementair aan de sectorplannen. Daarbij geldt dat de sectorplanmiddelen direct structureel beschikbaar komen. De beurzen worden jaarlijks ter beschikking gesteld, waarbij de startersbeurzen structureel worden toegekend (in het bestuursakkoord wordt geen einddatum genoemd) en de stimuleringsbeurzen voor de periode tot en met 31/12/2030.

Er is sprake van een zekere mate van complexiteit bij de verdeling van de starters- en stimuleringsbeurzen omdat er bepaalde voorwaarden zijn bepaald voor toekenning van een beurs, en er niet genoeg beurzen zijn voor alle (nieuwe) universitaire docenten. In 2022 is er samen met de decanen en directeuren gezocht naar een uitwerking die zo goed mogelijk aansluit bij de behoeftes van de faculteiten en de doelstelling van de Universiteit Utrecht. Centrale uitgangspunten van het Bestuursakkoord die de UU hanteert bij de besteding van de beurzen zijn dat het bijdraagt aan de oorspronkelijke doelstellingen 'basis op orde brengen' en 'rust en ruimte creëren', zodat er meer vaste dienstverbanden komen en er minder werkdruk is. Additioneel daaraan zijn voor de Universiteit Utrecht strategisch van belang: teamsamenwerking en versterking van de strategische thema's.

Bij de Universiteit Utrecht zijn de financiële middelen voor de beurzen verdeeld op basis van de (ongewogen) studentenaantallen. De onderverdeling binnen de faculteiten is de verantwoordelijkheid van de decaan en wordt toegelicht in de facultaire bestedingsplannen – waarbij de faculteitsraden instemming hebben op de middelenverdeling als onderdeel van de instemming op de hoofdlijnen van de begroting. In het Bestuursakkoord is opgenomen dat medezeggenschap betrokken wordt bij de implementatie van de beurzen.

BESTEDINGSDOELEN STARTERS- EN STIMULERINGSBEURZEN

De Universiteit Utrecht heeft met een externe accountant een toerekeningssystematiek ontwikkeld van de indirecte kosten aan onderzoekprojecten. Op basis van deze systematiek is vastgesteld dat de indirecte kosten bij de UU boven de 20% liggen. De maximum bijdrage van 20% voor de beurzen wordt gelijkelijk verdeeld tussen de decentrale en de centrale ondersteunende diensten van de UU.

De onderstaande mogelijkheden (of een combinatie daarvan) kunnen worden gekozen als bestedingsdoelen voor de beurzen:

- Het aanstellen van een promovendus
- Ophogen onderzoekstijd
- Ondersteuning
- Infrastructuur

OVERZICHT BESTEDINGSPLANNEN

De facultaire bestedingsplannen zijn in maart 2023 door het College van Bestuur beoordeeld en goedgekeurd. In alle bestedingsplannen is aandacht voor teamscience, bijvoorbeeld door promotietrajecten door teams te laten begeleiden in plaats van door individuele universitaire docenten.

De faculteit **Bètawetenschappen** stuurt op rust en ruimte door vooral in te zetten op promovendi.

De faculteit **Diergeneeskunde** heeft een beperkt budget (geen onderdeel van sectorplannen) en heeft zich in 2023 vooral gericht op de procedure en selectie van kandidaten voor de beurzen.

Bij de faculteit **Geowetenschappen** gaan de startersbeurzen vooral naar (beginnende) universitaire docenten die nog ervaring op moeten doen met begeleiding promovendi en worden er dus promovendi aangesteld. Twee van de vier departementen voeren een vorm van een 'rolling grant' systeem in met een call. De twee andere departementen maken de keuze op basis van een selectie door het bestuur.

De faculteit **Geesteswetenschappen** zet de beurzen vooral in om een brede groep Ud's meer onderzoekstijd te geven. Bestedingsdoel bij de startersbeurzen is het aanstellen van promovendi door groepen universitair docenten en bij de stimuleringsbeurzen het ophogen van de onderzoekstijd. Hiervoor worden nieuwe universitair docenten aangetrokken, met 40% onderzoekstijd en daardoor meer vaste dienstverbanden bij de faculteit (in plaats van tijdelijke docenten).

Ook de faculteit **REBO** zet de beurzen vooral in om een brede groep meer onderzoekstijd te geven. Bestedingsdoel bij de startersbeurzen is het aanstellen van promovendi door groepen universitaire docenten, en bij de stimuleringsbeurzen het ophogen van de onderzoekstijd. Hiervoor worden nieuwe universitaire docenten aangetrokken, met 40% onderzoekstijd en daardoor meer vaste dienstverbanden bij de faculteit.

De faculteit **Sociale wetenschappen** kiest ervoor om alle starters- en stimuleringsbeurzen in te vullen met (reguliere) promotietrajecten en toe te wijzen aan duo's van universitaire (hoofd) docenten.

VERANTWOORDING EN MONITORING

In het bestuursakkoord is het volgende bepaald met betrekking tot de jaarlijkse verantwoording:

De universiteit en waar van toepassing het UMC Utrecht meldt in het jaarverslag:

1. Hoeveel onderzoekers een starters- of stimuleringsbeurs hebben ontvangen, en in het laatste geval uitgesplitst naar functiecategorie
2. Wat de hoogte is van de toegekende stimuleringsbeurzen
3. Hoe de verdeling van toegekende starters- en stimuleringsbeurzen is over de disciplines en hoe de genderverdeling is
4. Waarvoor starters- en stimuleringsbeurzen vooral zijn ingezet, waarbij wordt aangegeven hoeveel van de beurzen aan de volgende drie categorieën zijn besteed:
 - a. Dienstverband medewerker inclusief type (promovendus, postdoc, overig wetenschappelijk personeel en overig ondersteunend personeel) en aanstelling (vast, tijdelijk en tijdelijk met zicht op vast),
 - b. Vergroting onderzoekstijd van de beurshouder of
 - c. Onderzoeksfaciliteiten
5. De Universiteit Utrecht heeft met een externe accountant een toerekeningssystematiek ontwikkeld van de indirecte kosten aan onderzoekprojecten. Op basis van deze systematiek is vastgesteld dat de indirecte kosten bij de UU boven de 20% liggen. De maximum bijdrage van 20% voor de beurzen wordt gelijkelijk verdeeld tussen de decentrale en de centrale ondersteunende diensten van de Universiteit Utrecht.

Na twee jaar zal een eerste kwalitatieve evaluatie door een onafhankelijke commissie plaatsvinden. Daarbij zal worden gekeken hoe de beurzen zijn besteed; in welke mate het beroep op onder andere onderzoeksfaciliteiten en werkplekken toeneemt; en of de doelen van de starters- en stimuleringsbeurzen behaald gaan worden. Tevens wordt bezien of de verdeling van de middelen over de starters- respectievelijk stimuleringsbeurzen nog passend is met het oog op de personele ontwikkelingen in het stelsel. Na vijf jaar volgt een volledige evaluatie. De minister stelt deze commissie in.

Toekenning 2023

In 2022 zijn de bestedingsplannen gemaakt en zijn wervingsacties ingezet voor o.a. de universitaire docenten die uit de sectorplannen voortkomen. En is gestart met het proces van toekennen van starters- en stimuleringsbeurzen. In dat jaar zijn slechts enkele beurzen toegekend.

TOEGEKENDE STARTERS- EN STIMULERINGSBEURZEN (SSB)

De universiteit en het umc melden:

1. Hoeveel onderzoekers een starters- of stimuleringsbeurs hebben ontvangen, en in het laatste geval uitgesplitst naar categorie onderzoeker.
2. Wat de hoogte is van de toegekende stimuleringsbeurzen.
3. Hoe de verdeling is van toegekende starters- en stimuleringsbeurzen over de disciplines en hoe de genderverdeling is.
4. Waarvoor starters- en stimuleringsbeurzen vooral zijn ingezet, waarbij wordt aangegeven hoeveel van de beurzen aan de volgende drie categorieën zijn besteed;
 - i. aanstelling medewerker inclusief type (promovendus, postdoc, overig wetenschappelijk personeel en overig ondersteunend personeel) en het soort aanstelling (vast, tijdelijk, tijdelijk met zicht op vast);
 - ii. Vergroting onderzoekstijd van de beurshouder of;
 - iii. Onderzoeksfaciliteiten.
5. De gehanteerde systematiek bij de indirect met het onderzoek verbonden kosten, zoals secretariaat, stafmedewerkers, management en werkplek, die maximaal 20% per startersbeurs bedragen.

1. Hoeveel onderzoekers een starters- of stimuleringsbeurs hebben ontvangen, en in het laatste geval uitgesplitst naar categorie onderzoeker.

Aantal onderzoekers (n)		2022	2023
Met startersbeurs	UD	11	41
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	0	0
Totaal		11	41
Stimuleringsbeurzen	HGL	6	11
	UHD	3	16
	UD	46	408
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	0	12
Totaal		55	447

2. Wat de hoogte is van de toegekende stimuleringsbeurzen.

Aantallen stimuleringsbeurzen (n)	2022	2023
<= €50.000	4	365
€50.001 – €100.000	46	51
€100.001 – €150.000	1	1
€150.001 – €200.000	0	0
€200.001 – €250.000	4	6
€250.001 – €300.000	0	12
>= €300.000*	0	12
Totaal	55	447

* Opgenomen vanwege (toekomstige) loon- en prijsbijstelling.

3. Hoe de verdeling is van toegekende starters- en stimuleringsbeurzen over de disciplines en hoe de genderverdeling is.

Verdeling uitgedeelde beurzen over HOOP gebieden en m/v			2022	2022
Aantal startersbeurzen (n)	LAND	v	0	0
		m	0	0
	NATU	v	2	4
		m	1	7
	TECH	v	0	0
		m	0	0
	GEZO	v	0	3
		m	0	4
	ECON	v	0	1
		m	2	1
	RECH	v	2	0
		m	3	0
	G&M	v	1	8
		m	0	4
	T&C	v	0	7
		m	0	2
	DIV	v	0	0
		m	0	0
Totaal			11	41
Stimuleringsbeurzen (n)	LAND	v	0	0
		m	0	0
	NATU	v	0	1
		m	3	6
	TECH	v	0	0
		m	0	0
	GEZO	v	0	6
		m	0	3
	ECON	v	0	11
		m	0	12
	RECH	v	0	49
		m	0	30
	G&M	v	5	15
		m	2	9
	T&C	v	0	127
		m	0	130
	DIV	v	27	30
		m	18	18
Totaal			55	447

4. Waarvoor starters- en stimuleringsbeurzen vooral zijn ingezet, waarbij wordt aangegeven hoeveel van de beurzen aan de volgende drie categorieën zijn besteed;
- i. aanstelling medewerker inclusief type (promovendus, postdoc, overig wetenschappelijk personeel en overig ondersteunend personeel) en het soort aanstelling (vast, tijdelijk met zicht op vast);
- ii. Vergroting onderzoekstijd van de beurshouder of;
- iii. Onderzoeksfaciliteiten.

Besteding beurzen – Startersbeurzen
(realisatie & prognose, in euro)

(realisatie & prognose, in euro)			R 2022	R 2023	P 2024	P 2025
1. Onderzoeksfaciliteiten			-	-	28.223	28.223
2. Aanstelling medewerker voor onderzoek of onderzoeksondersteuning inclusief type (promovendus, postdoc, overig wetenschappelijk personeel en overig ondersteunend personeel) en aanstelling (vast, tijdelijk en tijdelijk met zicht op vast)	Promovendus	Tijdelijk	293.624	1.602.224	2.575.843	3.578.819
	Onderzoeker (postdoc)	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	90.667	108.667
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	Vast	-	-	14.400	15.000
		Tijdelijk 2.2.a	-	40.308	85.095	87.284
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Ondersteunend personeel	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	-	-
3. Vergroting van onderzoekstijd van de beurshouder, bijvoorbeeld door verschuiving van onderwijs- en administratieve taken (=restcategorie)	UD	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	7.792	7.792
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Ondersteunend personeel	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Totaal			293.624,00	1.642.532,96	2.802.020,42

			R 2022	R 2023	P 2024	P 2025
1. Onderzoeksfaciliteiten			76.360	208.564	69.289	69.289
2. Aanstelling medewerker voor onderzoek of onderzoeksonder steuning inclusief type (promovendus, postdoc, overig wetenschappelijk personeel en overig ondersteunend personeel) en aanstelling (vast, tijdelijk en tijdelijk met zicht op vast)	Promovendus	Tijdelijk	251.288	1.217.731	914.289	1.416.379
	Onderzoeker (postdoc)	Vast	215.223	400.000	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	199.112	225.112
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Ondersteunend personeel	Vast	-	-	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	42.151	42.151
		Tijdelijk	-	-	-	-
3. Vergroting van onderzoekstijd van de beurshouder, bijvoorbeeld door verschuiving van onderwijs- en administratieve taken (=restcategorie)	UD	Vast	119.135	2.981.439	2.974.391	3.137.891
		Tijdelijk 2.2.a	-	391.048	362.570	299.070
		Tijdelijk	8.568	173.935	362.730	362.730
	Overig WP (bijv. universitair medisch specialisten, overig WP onderzoek)	Vast	-	83.869	247.370	247.370
		Tijdelijk 2.2.a	-	32.000	144.000	144.000
		Tijdelijk	-	34.667	144.000	90.667
	Ondersteunend personeel	Vast	14.191	50.368	-	-
		Tijdelijk 2.2.a	-	-	-	-
		Tijdelijk	-	-	-	-
	Totaal		684.765	5.573.621	5.459.902	6.034.658

5. De gehanteerde systematiek bij de indirect met het onderzoek verbonden kosten, zoals secretariaat, stafmedewerkers, management en werkplek, die maximaal 20% per startersbeurs bedragen.

Beschrijving per universiteit van de gehanteerde systematiek bij de indirect met het onderzoek verbonden kosten, zoals secretariaat, stafmedewerkers, management en werkplek, die maximaal 20% per startersbeurs bedragen

Beschrijving van systematiek indirecte kosten

EUR	-
LEI	-
MU	-
OU	-
RUG	-
RU Nijmegen	-
Tilburg University	-
TU/E	-
TUD	-
U/Twente	-
UU	De Universiteit Utrecht heeft met een externe accountant een toerekeningssystematiek ontwikkeld van de indirecte kosten aan onderzoekprojecten. Op basis van deze systematiek is vastgesteld dat de indirecte kosten bij de UU boven de 20% liggen. De maximum bijdrage van 20% voor de beurzen wordt gelijkelijk verdeeld tussen de decentrale en de centrale ondersteunende diensten van de UU.
UVA	-
VU	-
WUR	-

Bron(nen):

Boeking op 6^e geldstroom WBS-en binnen de SAP-administratie van GW.

Toelichting:

EUR	-
LEI	-
MU	-
OU	-
RUG	-
RU Nijmegen	-
Tilburg University	-
TU/E	-
TUD	-
U/Twente	-
UU	-
UVA	-
VU	-
WUR	-

Corona paragraaf (NPO)

PLAN BESTEDING CORONA-ENVELOPPE (INCLUSIEF EVENTUELE BIJSTELLING), REALISATIE EN VOORUITBLIK

Omdat de coronapandemie grote gevolgen heeft op de ontwikkeling en studievoortgang van leerlingen en studenten, heeft de Nederlandse overheid in 2021 het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen. Hoofddoel van het NPO is het herstellen van de door de pandemie veroorzaakte vertragingen bij leerlingen en studenten op cognitief en sociaal-emotioneel gebied en op het gebied van welbevinden. Daarnaast is het bedoeld voor het herstel en perspectief van onderzoekers met een tijdelijk contract van wie het onderzoek vertraging heeft opgelopen veroorzaakt door de coronacrisis.

Het NPO omvatte tijdelijke steunmaatregelen voor de gehele onderwijssector van in totaal 8,5 miljard euro voor een periode van 2,5 jaar. In 2022 heeft de minister besloten deze periode te verlengen met twee jaar, zodat de middelen niet alleen besteed hoeven te worden in 2021-2022 en 2022-2023, maar ook besteed kunnen worden in 2023-2024 en 2024-2025. Voor het Hoger Onderwijs geldt dat het geld besteed kan worden tot en met kalenderjaar 2024.

NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

A. BESTEDINGSPLAN EN THEMA'S

In 2021 is het bestedingsplan van de Universiteit Utrecht vastgesteld door de centrale medezeggenschap en is het fundament gelegd voor de uitvoering van de verschillende programmaonderdelen binnen vijf thema's:

1. Soepele in- en doorstroom
2. Welzijn van studenten en sociale binding met de opleiding
3. Ondersteuning en begeleiding op het gebied van coschappen medische opleidingen
4. Studievertraging en uitval in lerarenopleidingen als gevolg van stagetekorten beperken
5. NPO-onderzoek

Per thema wordt hieronder beschreven wat er in 2023 is bereikt.

B. THEMA 1 EN THEMA 2

Algemene opmerkingen

De coördinatie voor de eerste twee thema's van het Nationaal Programma Onderwijs lag ook in 2023 bij de Directie Studenten, Onderwijs & Onderzoek (SO&O). Net als in 2021 en in 2022, stuurde het centrale NPO-team binnen deze directies meerdere centrale projecten aan en was het verantwoordelijk voor het verzamelen en coördineren van initiatieven die door medewerkers, studenten en studentenorganisaties werden aangedragen. Daarnaast droeg het centrale NPO-team verantwoordelijkheid voor de financiële huishouding van het programma en de actielijnen.

Het plan van aanpak voor de twee NPO-thema's werd in 2023 beïnvloed door enkele ontwikkelingen:

- Begin 2023 kwam het officiële bericht vanuit het ministerie dat financiële middelen ook tot en met december 2024 uitgegeven mochten worden. Dit was een tweede termijnwijziging ten opzichte van de oorspronkelijke opdracht dat het programma in zomer 2023 moest eindigen
- In de zomer van 2023 alloceerde het College van Bestuur met toestemming van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het bedrag van "Hulp in de Klas" aan de thema's 1 en 2, waardoor het uiteindelijke budget voor dit deel van het programma rond 8,3 miljoen euro kwam te liggen

Het centrale NPO-team heeft zowel bij de verhoging van het budget als bij de verlenging van de bestedingstermijn, facultaire netwerken en de medezeggenschap geconsulteerd over de effecten van de ontwikkelingen op het plan van aanpak voor het restende deel van het programma. Mede door de verlenging van de bestedingstermijn kon besloten worden om te investeren in duurzamere (langdurigere) projecten. De focus kwam minder te liggen op het verzamelen van tijdelijke en snel opstartende projecten zoals het aanvragen van financiering voor een onderzoeksproject (calls for proposals).

Overzicht 2023

Het jaar werd gestart met het afronden van de vierde en laatste 'call for proposals' onder de academische gemeenschap.

- Er kwamen 26 aanvragen binnen, zowel van studenten als medewerkers met een totale grootte van rond de 160.000 euro
- Het gros van de projecten werd na inhoudelijke aanpassingen toegekend. Drie voorstellen werden afgewezen vanwege het gebrek aan een inhoudelijke component of vanwege het ontbreken van een link met de gevolgen van de coronapandemie

Elke faculteit en het University College Utrecht kreeg de mogelijkheid om extra geld aan te vragen voor het versterken van de begeleidingsketen.

- Toen duidelijk werd dat het geld ook in 2024 uitgegeven mocht worden, was er meer animo om hier gebruik van te maken
- Er is fors geïnvesteerd in het verlengen van contracten, het aannemen van extra begeleiders en/of het uitbreiden van aanstellingen tot eind 2024. Zie ook het kopje “resultaten”

Elke faculteit kreeg de mogelijkheid om een zogenoemde ‘community lumpsum’ aan te vragen. Doel van het geld was om meer binding te krijgen tussen studenten onderling en tussen de studenten en de opleiding.

- Het toegekende bedrag was gebaseerd op het percentage ingeschreven studenten en kon gebruikt worden voor sociale activiteiten met een studiegerelateerde component in 2023
- Bijna alle faculteiten en het University College Utrecht hebben gebruik gemaakt van deze voorziening
- Faculteiten en het University College Utrecht hebben allen op eigen wijze invulling gegeven aan de besteding van het geld, passend bij de eigen opleidingscultuur: van clinics over het beheersen van stress tot activiteiten voor internationale studenten

Erkende studentenorganisaties konden in 2022–2023 een toelage aanvragen voor studentenwelzijnsactiviteiten. Het animo om iets te organiseren was lager dan in 2021–2022 toen de toelage ook bedoeld was voor sociale activiteiten, gericht op ontmoeting.

- De hoogte van de toelage was respectievelijk 250 en 500 euro voor organisaties kleiner of groter dan 100 leden
- Bijna 50 studentenorganisaties hebben de toelage ontvangen en één of meerdere activiteiten georganiseerd, variërend van welzijnsweken tot het trainen van vertrouwens(contact)personen. Deze organisaties variëren in grootte van enkele tientallen tot honderden leden
- De toelage is aangevraagd voor meer dan 6000 studenten. Het opkomstpercentage lag rond de 50%. 16% van het totaal aantal leden van de organisaties tezamen heeft uiteindelijk deelgenomen aan een activiteit
- De coördinatie van het project was arbeidsintensief, onder andere omdat veel studentbestuurders moeite hadden om interventies te bedenken of om tijd vrij te maken voor nieuwe activiteiten. Tevens zat veel werk in het verzamelen van de bescheiden rapportage achteraf. Er is daarom besloten om het project niet te herhalen in 2023–2024

Naast bovenstaande activiteiten en het onderhouden van netwerken, heeft het centrale NPO-team projecten voortgezet en afgerond (zie resultaten hieronder), een tweede audit doorlopen en een NPO-sessie georganiseerd met andere universiteiten om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren.

1. RESULTATEN

Hieronder staan per thema enkele voorbeelden van interventies die met dank aan het Nationaal Programma Onderwijs zijn ontwikkeld of gerealiseerd. Bij sommige interventies staan geen concrete cijfers van deelnemende studenten vermeld. Dit komt veelal vanwege de aard van de activiteit, de wijze van verspreiding, of omdat het project nog niet is afgerond.

Voor elke student zijn activiteiten georganiseerd, zowel op facultair-, opleidings- en/of universiteitsbreed niveau. Op basis van een deel van de beschikbare cijfers heeft elke student in ieder geval aan tenminste drie activiteiten of interventies deelgenomen, maar de cijfers zijn niet te herleiden tot studenten op individueel niveau.

Over de cijfers zal uitgebreider gerapporteerd worden in de eindrapportage van het programma. Dan kan er een completer beeld geschetst worden.

Interessant om te vermelden is dat het opkomstpercentage van studenten bij interventies regelmatig achterblijft bij de interesse of verwachte behoefte. Verschillende projecten hebben geleerd dat het belangrijk lijkt voor de huidige student om een sociaal aspect aan de activiteit te koppelen om zo een betere opkomst te realiseren.

a. Soepele in- en doorstroom (thema 1)

In de uitvoeringspraktijk is het thema opgedeeld in twee subthema's:

1a. In- en doorstroom van scholieren

Het grootste deel van dit budget was in het bestedingsplan reeds toebedeeld aan enkele specifieke projecten gericht op de studie- en academische vaardigheden van scholieren en op de toegankelijkheid van Honours Trajecten. In totaal gaat het om vijf projecten die circa 175.000 euro hebben gekost. Al deze projecten zijn in 2023 afgerond en hebben hun verantwoording ingediend.

Enkele concrete resultaten:

- Een studeergids voor scholieren
- De masterclass “Literatuuronderzoek doen”

1b. In- en doorstroom van studenten

Het gaat hier om projecten die gericht zijn op het inhalen van onderwijsgerelateerde achterstanden, zoals studie- en academische vaardigheden van studenten, studieloopbaanadvies, statistiekondersteuning en scriptiegroepen. Omdat de studievertraging onder studenten van de Universiteit Utrecht beperkt is gebleven tijdens de coronapandemie, waren in de praktijk ook minder (grote) projecten noodzakelijk binnen dit thema.

Het gros van de projecten rondom thema 1b is in 2023 afgerond. Hieraan is circa 850.000 euro uitgegeven. Een paar projecten lopen door in 2024 of worden dan (opnieuw) gestart.

Enkele succesvolle projecten:

- Een beurzenprogramma voor masterstudenten die tijdens hun bachelor geen buitenlandse uitwisselings-ervaring hebben kunnen opdoen. Dit project is afgerond. 180 studenten hebben hier gebruik van gemaakt
- Het event “Meet the Masters” is een voorbeeld van een kleinschaliger project, bedoeld voor bachelorstudenten van Biomedische Wetenschappen. Met dit project hebben bachelorstudenten de kans gekregen hun achterstand in kennis en ervaring in te halen met de hulp van masterstudenten. Dit project is afgerond met 60 deelnemers
- University Pioneers: dit is een programma voor studenten die één van de eersten zijn uit hun gezin die naar het hoger onderwijs gaan. Dit project wordt ook in 2024 financieel ondersteund en wordt verder ontwikkeld
- Studiekeuzegesprekken. In 2023 zijn dankzij het Nationaal Programma Onderwijs circa 440 studiekeuzegesprekken gevoerd. In voorgaande jaren waren dit er nooit meer dan 300. Dit project loopt door in 2024

b. Welzijn van studenten en sociale binding met de opleiding (thema 2)

Dit thema is opgedeeld in de twee subthema's ‘Community en binding met de opleiding’ en ‘Studentenwelzijn’.

2a. Community en binding met de opleiding

De focus van deze actielijn ligt op het inhalen van introductieactiviteiten, het stimuleren van het Utrechtse studentleven voor en met studenten en studentenorganisaties en het realiseren van plekken voor studenten om elkaar laagdrempelig te ontmoeten. Het zwaartepunt van dit deelthema lag in 2022 omdat de laatste lockdown toen opgeheven werd. In de loop van 2023 is het gros van de projecten afgerond.

Enkele concrete resultaten:

• This is Utrecht University

Dit betreft de tweede editie van een driedaagse introductieactiviteit gericht op alle studenten van de Universiteit Utrecht, met als doel om elkaar op basis van gedeelde interesses te ontmoeten. De eerste This is UU uit 2022 kreeg een waardering van 8,3. De tweede This is Utrecht University week kreeg een waardering van een 8,7. In de workshops waren circa 2500 stoelen beschikbaar, hiervan zijn er zeker 2000 gevuld.

• I Art My Science

Dit is een voorbeeld van een kleiner facultair project. Dit project heeft tot doel om de identiteit van de Graduate School of Life Sciences vast te leggen en de diversiteit ervan te laten zien door middel van kunst. Circa 100 studenten hebben deelgenomen.

• Vagant

Op het Utrecht Science Park is in 2022 een studentenhuiskamer opgeleverd. De huiskamer wordt gerund voor en door studenten. In 2023 heeft Vagant een vaste plek op de campus veroverd met veel activiteiten en ontmoetingen.

Enkele cijfers van Vagant van september 2022 tot juni 2023:

- 840 reserveringen door studenten en studentenorganisaties
- 35 activiteiten van de Vagant-commissie, met gemiddeld 30 studenten per activiteit
- 10-75 studenten dagelijks in de huiskamer

2b. Studentenwelzijn

De Universiteit Utrecht heeft binnen het Nationaal Programma Onderwijs de meeste aandacht besteed aan studentenwelzijn. Na de coronapandemie werd duidelijk dat met name op dit onderwerp veel extra aandacht gewenst was. De investeringen in de begeleidingsketen die reeds in 2022 waren ingezet, zijn daarom zo veel mogelijk verlengd en verder uitgebreid. Tevens is er gezocht naar activiteiten die een bijdrage kunnen leveren aan de preventie van problemen, mede met het oog op het verdwijnen van de NPO-middelen na 2024 en het feit dat de hulpvraag van studenten dan mogelijk (nog) zeer groot is.

Enkele concrete resultaten:

• Extra ondersteuning van de begeleidingsketen

Met dank aan het Nationaal Programma Onderwijs zijn er tenminste tien extra studieadviseurs aangenomen of aanstellingen uitgebreid.

Ook zijn drie extra studentenpsychologen aangenomen en drie studentendecanen.

Enkele faculteiten hebben welzijnsmedewerkers aangenomen. De meeste aanstellingen lopen door tot in 2024. De salariskosten omvatten een groot deel van het totale budget binnen dit thema.

• Peer to peer support groepen

Er zijn meerdere peer to peer support groepen opgericht en uitgebreid, onder andere op het gebied van rouwverwerking en eenzaamheid. Mede op advies van studenten uit de Universiteitsraad, worden deze voortgezet in 2024.

• Video's over omgangsvormen

Sinds de coronapandemie lijken studenten het lastiger te vinden om te weten hoe zij zich binnen en buiten de collegezaal ten opzichte van medestudenten, docenten en andere meningen moeten gedragen. Er zijn daarom video's gemaakt over omgangsvormen binnen een academische omgeving. De video's zijn duurzaam inzetbaar.

• Buddy-programma internationale studenten

Er is een buddy-programma opgericht op Sportcentrum Olympos zodat internationale studenten meer aansluiting kunnen krijgen bij Nederlandse studenten en het Utrechtse studentleven. Door de coronapandemie was de (sociale) afstand tussen internationale en Nederlandse studenten toegenomen. Dit programma loopt door in 2024 en heeft tot nu toe 500 studenten geholpen.

• Faalfestival

In samenwerking met externe partners is in Tivoli-Vredenburg een groot festival georganiseerd om falen bespreekbaar te maken. Het festival was uitverkocht en inhoudelijk een groot succes. Met 400 deelnemende studenten op 1500 aanwezigen, was het percentage studenten wel lager dan waarop was ingezet.

Studentbetrokkenheid

Ook in 2023 zijn studenten en studentenorganisaties actief betrokken bij het Nationaal Programma Onderwijs van de Universiteit Utrecht. Individuele studenten zijn met regelmaat geïnformeerd over alle initiatieven via social media kanalen en nieuwsbrieven en deze werden goed gelezen.

Studenten en studentenorganisaties zijn actief betrokken bij het realiseren van een groot deel van de projecten. Bij veel projecten zijn studenten als vrijwilliger of werkstudent ingeschakeld in de ondersteuning of organisatie. Daarnaast is een groot aantal projecten in samenwerking met studentenorganisaties georganiseerd. Zo waren studentenorganisaties host bij een lezingenreeks ("Hoofdzaak") rondom thema's als suïcide en prestatiedruk. Tevens is een avond over financiële problemen georganiseerd op een gezelligheidsvereniging, waarbij het doel was om in een veilige omgeving moeilijke thema's bespreekbaar te maken. Een laatste voorbeeld is de ondersteuning van "Waar trek jij de lijn?", een congres over problematisch middelengebruik.

Betrokkenheid van de medezeggenschap

Het centrale projectteam van NPO heeft de Universiteitsraad in verschillende informele en formele sessies op de hoogte gehouden van de voortgang van het programma en de mogelijkheid geboden om ook zelf met wensen te komen voor de achterban. Binnen faculteiten bestaan ook NPO-teams en ook hier vindt veelal afstemming plaats met de medezeggenschap, zeker wanneer het gaat om nieuwe initiatieven.

Financiën

In het oorspronkelijke bestedingsplan voor NPO werd 5,8 miljoen euro gereserveerd voor thema's 1 en 2. In november 2022 besloot het College van Bestuur om 1,2 miljoen euro extra aan deze thema's toe te schrijven. In de zomer van 2023 werd met toestemming van het ministerie ook het budget voor "Hulp in de Klas" toegekend. Dit bracht het totaal beschikbare budget binnen deze thema's op meer dan 8 miljoen euro.

Tot 31 december 2023 is bijna vijftien miljoen euro uitgegeven. Doordat in januari 2024 bekend werd dat er ook in 2024 kosten gemaakt mochten worden, zijn enkele projecten verlengd en niet volgens de oorspronkelijke planning afgerond in 2023. Het resterende budget staat volledig gereserveerd op projecten die eind 2024 worden afgerond. Het zwaartepunt van de besteding ligt bij thema 2 en dan specifiek bij studentenwelzijn.

Conclusie

Waar het Nationaal Programma Onderwijs in 2022 zich met name richtte op ontmoeting en sociaal contact, was 2023 het jaar met de meeste aandacht voor studentenwelzijn. Het besluit vanuit het ministerie om de bestedingstermijn te verlengen, heeft de mogelijkheid geboden om binnen dit thema duurzamer te investeren in interventies tot in ieder geval eind 2024. De Universiteit Utrecht zal hier uitgebreid gebruik van maken.

THEMA 3: ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING OP HET GEBIED VAN COSCHAPPEN MEDISCHE OPLEIDINGEN

Voornemens plan 2021

In 2021 heeft de faculteit Geneeskunde een plan opgesteld voor de besteding van de toegekende NPO-middelen gericht op het ondersteunen en de begeleiding van de coschappen (thema 3). Medio 2021 werd de hoogte van het toe te kennen bedrag bekend en kreeg het plan van de faculteit Geneeskunde haar definitieve vorm. Het bestedingsplan thema 3 NPO is in het najaar van 2021 als onderdeel van het universitaire plan NPO vastgesteld. Het vastgestelde plan thema 3 2021 omvatte:

- a. verzorgen van trainingen voor nieuwe coschapbegeleiders;
- b. kosten voor het uitbreiden van een licentie voor digitaal onderwijs chirurgische vakgebieden (eenmalig);
- c. ontwikkelkosten nieuwe coschapplekken;
- d. aanstellen nieuwe medewerkers:
 1. vijf artsen klinisch onderwijs (AKO's);
 2. secretariële ondersteuning per blok van coschappen ;
 3. ondersteunend personeel bij onderwijszaken (roostering, coschapsplanning, studieadvies).

Wijziging plan 2022

Omdat het gereserveerde budget voor onder andere roostering door een gewijzigde planning van studenten niet volledig benut hoefde te worden en er alternatieve financiering werd gevonden voor ondersteuning in de vorm van studieadvies vanuit onderwijszaken, is er budget vrijgespeeld om:

- een extra arts klinisch onderwijs (AKO) aan te nemen.
- een interventie te starten waaraan grote behoefte bleek onder studenten, genaamd 'Leren Werkplekleren': een meerjarig programma voor studenten in de masterfase, gericht op het begeleiden van studenten bij het leren herkennen en optimaal benutten van werkplekleren.

In september 2022 is er met de commissie onderwijs van de Onderwijs & Onderzoek Raad (O&O Raad) gesproken over de mogelijkheid tot bijstelling van het bestedingsplan. Na positieve reactie is er een aangepast plan opgesteld, dat ter informatie is voorgelegd aan de opleidingscommissie Geneeskunde en ter instemming aan de O&O Raad op 1 december 2022. De O&O Raad heeft ingestemd met het aangepaste bestedingsplan.

Stand van zaken implementatie 2023

Alle acties benoemd onder 'Voornemens plan 2021' en 'Wijziging plan 2021' zijn met succes ingezet en grotendeels afgerond. De interventies hebben geleid tot het beoogde effect: wegwerken van de achterstanden.

De pilot 'Leren Werkplekleren' is in 2023 met succes gestart en richt zich specifiek op de studenten van de master Geneeskunde die eventuele door de coronapandemie en lockdowns opgelopen leerachterstanden alsnog konden compenseren met behulp van doelgericht werkplekleren binnen en na de opleiding.

Actuele voornemens

De extra plaatsen zijn vanaf collegejaar 2023-2024 niet meer nodig want de achterstanden zijn grotendeels weggewerkt.

Ook de inzet van de artsen klinisch onderwijs (AKO's) en (secretariële) ondersteuning is niet meer nodig: het onderwijs dat door artsen klinisch onderwijs (AKO's) is ontwikkeld is gereed, en de individuele ondersteuning bij een COVID-besmetting is niet meer nodig. Omdat de planning weer zoals pre-COVID wordt, is ondersteuning rondom extra plekken ook niet meer nodig.

Uiteraard worden de contacten met nieuwe coschapaanbieders aangehouden en kunnen deze ook gebruikt worden voor de aanstaande curriculumherziening. Verder is extra (e-learning) onderwijs ontwikkeld, dat gebruikt kan worden bij uitval door bijvoorbeeld ziekte. De pilot van het project 'Leren Werkplekleren' loopt nog door in 2024 vanuit een andere financieringsbron. Als de pilot succesvol is, zal dit onderwijs een definitieve plek in de opleiding Geneeskunde krijgen.

THEMA 4: STUDIEVERTRAGING EN UITVAL IN LERARENOPLEIDINGEN ALS GEVOLG VAN STAGETEKORTEN BEPERKEN

De Graduate School of Teaching (GST) stelde in overleg met de Interuniversitaire Commissie Lerarenopleidingen een plan op voor de periode van 2021 tot eind 2024 om studievertraging en uitval in de lerarenopleidingen na de coronapandemie te beperken.

Actie 1: Extra begeleiding

Sinds 2022 is extra docentcapaciteit voor (stage)begeleiding en intervisie aangesteld, zowel voor de Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs als voor GST-programma's. De opleidingsgroepen zijn daardoor klein gehouden waardoor studenten veel individuele begeleiding kregen.

Binnen de opleidingsscholen is de begeleiding geïntensiveerd, mede door het inzetten van vo-docenten als opleider in de lerarenopleiding. Meer aandacht was er ook voor bestaande regionale samenwerkingsverbanden tussen scholen en lerarenopleidingen: op verschillende scholen werd gestart met leernetwerken waarin studenten van de hogeschool en universiteit samen het praktijkdeel van hun opleiding volgen. In deze leernetwerken worden veelal de jonge docenten betrokken die hun opleiding tijdens de coronapandemie hebben gevolgd. Zij krijgen op deze manier extra ondersteuning in de inductiefase.

Actie 2: Extra onderwijs in de opleiding

Extra personele capaciteit van lerarenopleiders binnen de opleiding geeft studenten meer ondersteuning bij vertragingen. De extra docentcapaciteit voor (stage)begeleiding en intervisie aangesteld voor de ALPO en GST-programma's is in 2023 gecontinueerd. In 2023 heeft de GST het project Versterken Studentenbegeleiding afgerond. In dit project werd de doorlopende begeleiding van verschillende typen studenten (minoren, voltijders en deeltijders, premasterstudenten, zij-instromers, etc.) aan de lerarenopleiding verder ontwikkeld. Dit liep van vóór de start van de studie tot na het afstuderen. Het project leverde verschillende zaken op: een nieuwe intakeprocedure, verhelderde communicatie en organisatie (bijvoorbeeld standaardisatie van cursushandleiding, inrichting van Blackboard), meer sociale activiteiten om de verbinding tussen studenten onderling en met de opleiding te versterken. De GST heeft na afloop van het project een portefeuillehouder Studentenbegeleiding aangesteld.

In 2023 is de scriptiecoaching voortgezet, gericht op studenten die al langer met hun scriptie bezig zijn en het lastig vinden om deze naast hun baan in het onderwijs af te kunnen maken. Hiervoor is een format ontwikkeld van hybride bijeenkomsten met verschillende thema's onder begeleiding van twee docenten. Deelnemende studenten, zo bleek, voelden zich gezien en gesteund, zijn weer in beweging gekomen en bleven veelal na de bijeenkomsten een informele supportgroep vormen.

Actie 3: Uitbreiden mogelijkheden voor praktijkervaring

In 2023 is een vervolg gegeven aan de intervisiegroep voor alumni die ten tijde van de coronapandemie de lerarenopleiding volgden. Deze leraren konden minder traditionele praktijkervaring tijdens hun opleiding opdoen. Tegelijkertijd kregen ze als beginnend docent te maken met leerlingen met achterstanden, zowel op cognitief als op sociaal vlak. De vraag naar deze vorm van begeleiding is vrijwel verdwenen.

2. B. THEMA 5: NPO-ONDERZOEK

2.1 Verlengingsregeling

De Universiteit Utrecht heeft het Nationaal Programma Onderwijsmiddelen voor onderzoek ingezet ten behoeve van een verlengingsregeling voor promovendi en postdocs die in hun onderzoek vertraging hebben opgelopen als gevolg van de coronacrisis. Ook in

2023 hadden onderzoekers en met name promovendi nog te maken met de gevolgen van de coronapandemie. Dit leidde tot vertraging in onderzoeksprojecten en het niet binnen de looptijd kunnen afronden van promotietrajecten. De in 2020/21 opgelopen vertraging werkt in veel gevallen door gedurende 2023 en 2024 (denk aan uitgestelde experimenten, veldwerk of samenwerkingen). Onderzoeksteams binnen de hele universiteit hebben de opgelopen vertraging met grote creativiteit en aanpassingsvermogen weten te beperken. Helemaal opvangen binnen een promotietraject of onderzoeksproject bleek in veel gevallen echter niet mogelijk. Ook in 2023 konden onderzoekers daarom nog aanspraak maken op de universitaire verlengingsregeling voor coronavertraging. De regeling liep tot met 31 december 2023.

Voorwaarden

Alle promovendi en onderzoekers die op 31 december 2020 een tijdelijk dienstverband bij de Universiteit Utrecht hadden tot en met 2023, konden onder voorwaarden in aanmerking komen voor de verlengingsregeling. In sommige gevallen gold dat ook voor internationale beurspromovendi (niet gefinancierd uit Nationaal Programma Onderwijsmiddelen), ondersteunend personeel dat direct gelieerd is aan een onderzoeksproject en specialisten in opleiding. De laatste twee groepen hebben in de praktijk echter vrijwel geen gebruik gemaakt van de regeling. De belangrijkste voorwaarde om in aanmerking te komen was dat iemand vertraging heeft opgelopen door de beperkende maatregelen vanwege de coronacrisis en dat deze vertraging niet anders op te lossen was. Zij moesten dat bij de aanvraag kunnen onderbouwen.

De helft van de totale kosten voor de verlengingsregeling werd gedragen door het College van Bestuur, de andere helft door de faculteiten (matching). Dit was enerzijds om de lasten te verdelen tussen het college en de faculteiten en anderzijds een stimulans voor faculteiten om elke aanvraag kritisch te beoordelen voordat deze werd ingediend. Van de NPO-middelen zette het College van Bestuur 5,3 miljoen euro rechtstreeks in ten behoeve van de verlengingsregeling (universiteitsbreed). Het resterende deel (2,9 miljoen euro NPO-gelden plus 1,5 miljoen euro NWO) is in 2021 verdeeld onder de faculteiten. De verdeling tussen de faculteiten is gebaseerd op het totale aantal promovendi en tijdelijke onderzoekers per faculteit. Faculteiten konden dit inzetten voor de matching maar waren niet verplicht om dat te doen.

Faculteiten konden hun deel ook voor de andere doeleinden van het Nationaal Programma Onderwijsonderzoek inzetten, namelijk:

Integrale kosten voor:

- a. loon voor de onderzoeker
- b. materiële zaken die nodig zijn voor het afronden van het onderzoek van de onderzoeker
- c. faciliteiten die nodig zijn voor het afronden van het onderzoek van de onderzoekers
- d. voor zover van toepassing de opleiding en begeleiding verbonden aan het promotietraject van de onderzoeker

- e. overige kosten die noodzakelijk zijn voor het goed kunnen functioneren van een onderzoeker zoals verzekeringskosten of deelname aan wetenschappelijke bijeenkomsten

Afschrijvingskosten zijn uitgesloten van de kosten bedoeld in het eerste lid.

Met het gedeelte van het College van Bestuur financierde de universiteit loonkosten voor onderzoekers (lid a). Promovendi en tijdelijke onderzoekers kunnen individuele verlengingsaanvragen indienen voor in principe één tot vier maanden. Waar nodig konden promovendi tot twaalf maanden verlenging aanvragen, de andere groepen tot zes maanden.

BESTEDING NPO MIDDELEN ONDERZOEK 2023

Inzet van NPO middelen bij onderzoekvertraging onderzoeksprojecten 2023 (excl. GNK)

	NP Onderwijsmiddelen	Eigen middelen
Besteding (bedragen in € 1.000)	2.610 *)	109
Aantal geholpen onderzoekers	506	13

*) Dit is inclusief de besteding van het faculteitsdeel door de faculteiten voor een bedrag van € 1.226.000.

De inzet van eigen middelen heeft betrekking op de ondersteuning van beurspromovendi die aanspraak hebben gemaakt op de verlengingsregeling in 2022. Voor deze groep mogen geen NPO-middelen worden ingezet.

Inzet van NPO middelen bij onderzoekvertraging onderzoeksprojecten 2023 (GNK)

	NP Onderwijsmiddelen	Eigen middelen
Besteding (bedragen in € 1.000)	2.855	–
Aantal geholpen onderzoekers	208	–

(x € 1.000)	Gepland 2021	Besteed 2021	Gepland 2022	Besteed 2022	Gepland 2023	Besteed 2023	Gepland 2024	Totaal
Soepele in- en doorstroom	150	-	600	434	600	612	88	1.134
Welzijn studenten en sociale binding opleiding	654	123	2.616	2.630	2.330	1.820	1.410	5.983
Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages	-	-	-	-	-	-	-	-
Lerarenopleidingen	176	80	583	329	475	361	589	1.359
Coschappen	-	-	752	491	261	261	-	752
Overig (buiten thema's)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nog te bestemmen NPO subsidie "Hulp in de klas"	-	-	-	43	622	-	1.222	1.265
Totaal	980	203	4.551	3.927	4.288	3.054	3.309	10.493

Toelichting GNK

Om de COVID-19-pandemie in toom te houden werd de reguliere zorg afgeschaald, het onderwijs volledig digitaal gemaakt en werden laboratoria gesloten. Door deze coronamaatregelen is veel wetenschappelijk onderzoek vanaf maart 2020 vertraagd. Met name onderzoekers met tijdelijke contracten zoals postdocs en promovendi konden hierdoor met hun carrière in de problemen komen. De Raad van Bestuur van het UMC Utrecht heeft ter voorkoming hiervan een impuls-financiering beschikbaar gesteld voor het onderzoek. Deze financiering ad 2 miljoen euro bestond uit ontvangen NWO-middelen ad 1 miljoen euro, verdubbeld met een bijdrage vanuit de Raad van Bestuur. De financiering was bedoeld ter (gedeeltelijke) compensatie voor de salariskosten van promovendi en postdocs wiens onderzoek door COVID-19 vertraging heeft opgelopen en wiens aanstelling als gevolg daarvan verlengd moet worden. De financiering was niet bedoeld voor andere kosten gerelateerd aan onderzoek. In 2023 heeft het UMC Utrecht in lijn met het vastgestelde 'Bestedingsplan onderzoek NPO-gelden' een besluit genomen over de compensatieverdeling van de toebedeelde middelen van onderzoekers met een tijdelijke aanstelling die vertraging hebben opgelopen vanwege de coronapandemie. Het genoemde besluit is tot stand gekomen na een uitvraag bij de divisies en is ter advisering voorgelegd aan de zes strategische speerpunten en tevens aan de O&O-raad. Met het toekennen van de middelen zijn in 2023 in totaal 336 ± 30% van UMC Utrecht onderzoekers) gesteund. Het meeste budget is besteed aan loonkosten en een substantieel kleiner deel aan overige zaken (materieel/facilitair/opleiding). Gemiddeld betreft het een compensatie van drie maanden loon

Financiën

6.1 FINANCIËEL RESULTAAT 2023

KERNCIJFERS

<i>bedragen in M€</i>	2023	Begroting 2023	2022
Rijksbijdrage	677	640	643
Totale baten	1.167	1.103	1.067
Totale lasten	1.196	1.154	1.061
Exploitatieresultaat	-29	-51	6
Eigen vermogen	481	459	510
Liquide middelen	347	243	310
Netto werkkapitaal	-40	-79	-4

Analyse van het financieel resultaat 2023

Het jaar 2023 stond financieel gezien vooral in het teken van veranderende financieel-economische en politieke ontwikkelingen en verwachtingen. In 2022 was al sprake van hoge inflatie en krapte op de arbeidsmarkt. In 2023 kwamen daar een sterke collectieve loonstijging bij en een neerwaartse bijstelling van de rijksbijdrageverwachting vanaf 2024.

In de begroting 2023 was een afbouw van de reserves verwerkt van ruim 50 miljoen euro. Enerzijds vanuit een streven om bestemde reserves aan te wenden voor de doelstelling. Anderzijds, omdat de keuze gemaakt is om een scherpe lastenstijging uit hoofde van stijgende energieprijzen te dekken uit de universitaire reserves.

Gedurende 2023 werd duidelijk:

- Dat de rijksbijdrage en de personeelslasten beide duidelijk hoger uitkwamen dan begroot als gevolg van de CAO-loonontwikkeling en een compensatie vanuit OCV voor loon- en prijsstijgingen;
- Dat de energielasten minder hoog uitkwamen dan waarmee rekening was gehouden in de begroting;
- Dat een onverwachte hoge dotatie aan de milieuvoorziening nodig was voor sloop- en asbestverwijderingskosten.

Voorgenoemde en diverse andere ontwikkelingen hebben voor de Universiteit Utrecht geresulteerd in een geconsolideerd exploitatieresultaat 2023 van 29 miljoen euro negatief.

In onderstaande tabel zijn de verschillende incidentele en meer reguliere oorzaken genoemd voor de afwijking tussen het begrote en het gerealiseerde exploitatieresultaat over 2023³. De posten worden na de tabel kort toegelicht.

Ondanks een afname van het eigen vermogen per 31 december 2023, was de liquiditeitspositie per die datum wel 37 miljoen euro hoger dan op de vergelijkbare datum in 2022. Een verklaring hiervoor is deels gelegen in het feit dat nog niet alle ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van het Bestuursakkoord 2022 zijn besteed. Ook de gestegen marktrente resulteerde erin dat de UU een niet voorzien bedrag van 10 miljoen euro aan rente kon bijschrijven.

<i>bedragen in M€</i>	
Gerealiseerd exploitatieresultaat 2023	-28,8
<i>Incidentele resultaatseffecten</i>	
1. Hertaxatie lasten milieuvorzieningen (milieuvoorziening)	-17,9
2. Incidentele dotaties andere voorzieningen	-3,0
3. Afkoop erfpachtcanon	6,5
Totaal incidentele resultaatseffecten	-14,4
Genormaliseerd resultaat 2023	-14,4
<i>Overige effecten:</i>	
4. Netto energielasten lager dan begroot	10,0
5. Lagere afschrijvings- en IT-lasten	8,6
6. Compensatie rijksbijdrage voor prijsontwikkeling	10,1
7. Effect CAO 2023 op onderzoeksprojectportefeuille (2 ^e /3 ^e geldstroom)	-4,4
8. Effect CAO 2023 op andere personele lasten (1 ^e geldstroom en personeelsvoorzieningen)	-6,7
9. Positieve resultaten in 2 ^e /3 ^e geldstroom	3,4
10. Positiever renteresultaat	9,7
11. Netto effect arbeidsmarktsituatie op personele lasten (meer vacatures, verloof, inhuur)	3,1
12. Vrijval managementbijstelling	-10,0
13. Vrijval risicomarge	4,7
Overige effecten per saldo	8,0
Totaal overige effecten	36,5
Begroot exploitatieresultaat 2023	-50,8

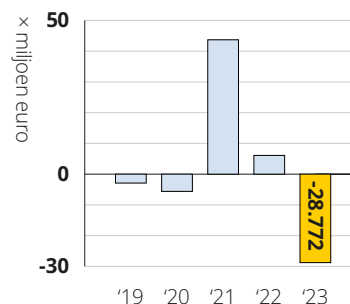
³ De faculteit Geneeskunde maakt beheersmatig onderdeel uit van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Resultaten van de faculteit komen voor rekening en risico van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Volgens afspraak worden de cijfers van deze faculteit in de consolidatie verwerkt met een nulresultaat. Incidentele afwijkingen tussen begroting en realisatie van de faculteit Geneeskunde zijn in deze tabel daarom buiten beschouwing gelaten.

Toelichting effecten

1. In 2023 heeft een nieuwe taxatie van de kosten van sloop en asbestverwijdering geresulteerd in een dotatie aan de milieuvoorzieningen. Deze voorzieningen houden verband met de vastgoedopgave van de universiteit.
2. In 2023 hebben ook incidentele dotaties aan andere voorzieningen plaatsgevonden, zoals bijvoorbeeld de reorganisatievoorziening.
3. Er heeft een afkoop plaatsgevonden van een meerjarige erfpachtcanon op het Utrecht Science Park.
4. In 2022 is een sterke stijging van de energielasten begroot voor 2023. De gerealiseerde energielasten zijn lager dan waarmee in de begroting was gerekend.
5. De uitvoering van vastgoed- en IT-projecten bleef achter bij de begroting voor- namelijk als gevolg van schaarste op de arbeidsmarkt.
6. De Universiteit Utrecht heeft ervoor gekozen om in 2023 een deel van de compensatie die is ontvangen van OCW voor (loon- en) prijsontwikkeling niet beschikbaar te stellen aan de faculteiten voor besteding. Achtergrond hiervan is dat in de begroting een aanspraak op de universitaire reserves was gepland in verband met de verwachte sterke stijging van de energielasten. Ondanks de lagere realisatie van deze lasten ten opzichte van de begroting, is besloten een deel van de rijksbijdragecompensatie te benutten om de aanspraak op de reserves uit hoofde hiervan te dempen.
7. De CAO-loonstijging 2023 van de Nederlandse universiteiten bedroeg 9% structureel. Bij lopende gesubsidieerde onderzoeksprojecten was en wordt niet voorzien in een stijging van deze omvang. Dit resulteert in tekorten op deze projecten die zijn berekend op 4,4 miljoen euro.
8. Ondanks de compensatie in de rijksbijdrage voor de loonontwikkeling ontstonden er door de CAO-loonronde 2023 ook tekorten in de 1^e geldstroom en moesten personele voorzieningen en verplichtingen hoger gewaardeerd worden. Het tekort in 2023 bedraagt 6,7 miljoen euro.
9. In 2023 zijn onderzoeksprojecten afgesloten waarbij een hoger resultaat is gerealiseerd dan was begroot.
10. In de begroting 2023 heeft de Universiteit Utrecht nog niet geanticipeerd op de sterke rentestijging die is opgetreden tijdens het boekjaar. De goede liquiditeitspositie van de universiteit leverde een renteresultaat op dat 9,7 miljoen euro hoger is dan begroot.
11. De personele lasten bleven – afgezien van de onvoorzien hoge CAO-loonontwikkeling – achter bij de begroting als gevolg van meer vacatures die niet of later werden ingevuld. In combinatie met de hogere inhuur en hogere inhuurtarieven levert dit een netto effect op in 2023 van 3,1 miljoen euro.
12. In de begroting 2023 is een managementbijstelling opgenomen om te anticiperen op meevallers in de exploitatie. In de realisatie 2023 verklaart dit voor een bedrag van 10 miljoen euro het verschil met de begroting.

13. Jaarlijks begroot het college van bestuur een post ter dekking van onvoorziene lasten die niet gedragen kunnen worden door de faculteiten en de diensten. Deze zogenaamde risicomarge is in 2023 beperkt aangesproken. Dit resulteert in een vrijval van 4,7 miljoen euro.

INZET VAN RESERVES

Exploitatiesaldi 2019 – 2023

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de Universiteit Utrecht er de afgelopen jaren gemiddeld gezien in is geslaagd om de beschikbare middelen tijdig te besteden. Het jaar 2021 vormde daarop een uitzondering als gevolg van diverse incidentele meevallers. De inzet van de universiteit voor de komende jaren is om de reservepositie optimaal in te zetten voor een geleidelijke aanpassing aan veranderende omstandigheden. Een en ander binnen de kaders van de solvabiliteit. Voor de wijze waarop de Universiteit Utrecht omgaat met de reserves wordt verwezen naar paragraaf 6.6.3 hierna.

Liquiditeit

De Universiteit Utrecht beschikt over een sterke liquiditeitspositie. In het kasstroom-overzicht in de jaarrekening is het verloop over het afgelopen jaar naar type kasstroom inzichtelijk gemaakt.

Financiële soliditeit

De financiële positie van de Universiteit Utrecht is met een solvabiliteit van 44% per einde 2023 onverminderd solide. Zorgvuldig financieel beheer blijft uitgangspunt voor de universiteit waarbij de beschikbare financiële ruimte maximaal wordt ingezet voor onderwijs en onderzoek. Met de financiële positie per 31 december 2023 bevindt de Universiteit Utrecht zich binnen de door het ministerie van OCW bepaalde signaleringsgrenzen.

Voor een nadere toelichting op de vermogens- en liquiditeitspositie van de Universiteit Utrecht wordt verwezen naar paragraaf 6.6.6.2 hierna.

Het financieel beleid

In het strategisch plan 2025 zijn de ambities van de Universiteit Utrecht vastgelegd. Dit plan is de leidraad voor de jaarlijkse bestuursagenda van het College van Bestuur en van de faculteiten en diensten met een vertaling naar de begroting.

Het financieel beleid van de universiteit is gericht op het behouden van een structurele balans tussen baten en lasten met daarbij het realiseren van een maximum aan middelen voor onderwijs en onderzoek. De Universiteit Utrecht is financieel gezond en de bedrijfsvoering is financieel solide, wat ruimte geeft om met behulp van eerder gevormde bestemmingsreserves additioneel te investeren in de toekomst van de universiteit.

Zoals weergegeven aan het begin van dit hoofdstuk zijn er diverse externe ontwikkelingen geweest en gaande die van invloed zijn op de financiële positie van de universiteit. Dat vraagt om extra alertheid en bijsturing van de verwachtingen:

- De belangrijkste inkomstenbron van de universiteit is en blijft de rijksbijdrage. Als gevolg van de financieel-economische situatie en politieke ontwikkelingen prepareert de Universiteit Utrecht zich op scenario's waarbij deze rijksbijdrage in reële termen stagneert of zelfs afneemt.
- De inkomsten uit de 2^e en 3^e geldstroom blijven de komende jaren een belangrijke rol spelen bij de onderzoeksambities van de universiteit. Het EU-programma 'Horizon Europe' biedt veel mogelijkheden voor projectmatig gefinancierd onderzoek, waar tegenover staat dat de competitie sterk is. Voor de komende jaren speelt ook het Nationaal Groeifonds een belangrijke rol voor de Universiteit Utrecht om zich te profileren en om met de onderzoeksinspanningen een belangrijke maatschappelijke bijdrage te leveren. De Universiteit Utrecht blijft overigens kritisch bezien of de noodzakelijke matching van diverse subsidies vanuit de 1^e geldstroom niet een te groot beslag legt op de financiële ruimte voor het onderzoek dat uit de 1^e geldstroom wordt bekostigd.
- In de CAO van de Nederlandse universiteiten is afgesproken dat omwille van de beheersing van de werkdruk meer vaste dienstverbanden met medewerkers worden overeengekomen. Omdat de personeelskosten veruit het grootste post zijn van de universiteit bewaakt de Universiteit nadrukkelijk de balans tussen enerzijds de financiële wendbaarheid en anderzijds de beheersing van de werkdruk van het personeel.
- Daarnaast zet de Universiteit Utrecht in op een versnelling in de verduurzaming van de vastgoedportefeuille door het afstoten van verouderde energie-inefficiënte gebouwen. De urgentie hiervan is nog toegenomen door de energieprijzontwikkeling in 2022.
- Gelet op de bestendige positieve afwijking tussen realisatie en begroting in de afgelopen jaren wordt al enkele jaren meer risicovol begroot. Dit komt tot uitdrukking in het begrote tekort voor 2024 en de tekortprognoses voor de daarop volgende jaren zoals weergegeven in de continuïteitsparagraaf verderop in dit hoofdstuk. Vanaf 2023 wordt evenwel kritischer bezien in welk tempo de middelen verantwoord ingezet kunnen worden.

Ten behoeve van het beheer van de geldmiddelen heeft de Universiteit Utrecht een treasurystatuut dat is opgesteld in overeenstemming met de regeling van OCW 'beleggen, lenen en derivaten'. Het beleggingsbeleid is risicomijdend. De uitvoering van het beleid ten aanzien beheer van de geldmiddelen heeft in overeenstemming met het statuut plaatsgevonden. De universiteit heeft geen derivaten. Voor de uitstaande beleggingen en leningen wordt verwezen naar de jaarrekening hoofdstuk 1.1.3 financiële vaste activa en hoofdstuk 2.3 langlopende schulden.

6.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De hieronder opgenomen beknopte toelichting op de jaarcijfers 2023 van de Universiteit Utrecht heeft betrekking op de geconsolideerde jaarrekening. Voor een uitgebreide balans en staat van baten en lasten met toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2023 zoals opgenomen in dit verslag.

EXPLOITATIERESULTAAT 2023

Verkorte staat van baten en lasten 2023

De staat van baten en lasten kan als volgt verkort worden weergegeven:

(x € 1 mln.)	Begroting		2022
	2023	2023	
Baten			
Rijksbijdrage OCW	677	640	644
College-, cursus- en examengelden	92	92	64
Baten werk i.o.v. derden	319	297	299
Overige baten	68	74	59
Totaal baten	1.156	1.103	1.066
Lasten			
Personele lasten	823	775	751
Afschrijvingslasten	65	74	66
Huisvestingslasten	118	106	70
Overige lasten	189	199	174
Totaal lasten	1.195	1.154	1.061
Saldo baten en lasten	-39	-51	5
Rentebaten	11		2
Rentelasten	-		-2
Saldo financiële baten en lasten	11	-	-
Overige baten/lasten	-1	-	1
Netto resultaat	-29	-51	6

Toelichting op de ontwikkeling van baten en lasten

De exploitatie over 2023 is afgesloten met een tekort van 29 miljoen euro. Bij de begroting was ingezet op een negatief resultaat van 51 miljoen euro. De totstandkoming van dit resultaat is hierboven in hoofdlijnen weergegeven.

- De Rijksbijdrage komt over 2023 hoger uit dan begroot, voornamelijk door de loon- en prijsbijstelling in 2023 (+ 37 miljoen euro).
- De baten uit hoofde van gesubsidieerd onderzoek (baten werk in opdracht van derden) kwamen in 2023 7% hoger uit dan de begroting.
- De personele lasten zijn in 2023 belangrijk toegenomen ten opzichte van 2022 met 72 miljoen euro (10%). Deze zijn ook ruim hoger dan begroot, vooral als gevolg van de CAO-loonontwikkeling in 2023. Ook de groei in het personeelsbestand draagt bij aan de hogere personeelslasten. Eind 2023 waren er 414 fte (5%) meer in dienst dan eind 2022.
- De afschrijvingslasten bleven in 2023 achter bij de begroting als gevolg van vertraging in de investeringen in vastgoed en ICT. Dit houdt in belangrijke mate verband met krapte op de arbeidsmarkt.
- De huisvestingslasten waren voor 2023 duidelijk hoger begroot dan in voorgaande jaren in verband met de wereldwijde energieprijsstijging. De gerealiseerde huisvestingslasten waren ook hoger als gevolg van een noodzakelijke extra dotatie aan de milieuvoorziening.
- De overige lasten liggen in lijn met de begroting. De stijging ten opzichte van 2022 is voornamelijk gevolg van een omvangrijke btw-teruggave in dat jaar die verwerkt is als negatieve lasten.

6.3 BALANS PER 31-12-2023

VERKORTE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

De balans per 31 december 2023 kan als volgt verkort worden weergegeven:

(x € 1 mln)

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Totaal vaste activa	666	637
Vlottende activa		
• Voorraden / Vorderingen op derden / effecten	80	79
• Liquide middelen	347	310
Totaal vlottende activa	427	389
Totaal activa	1.093	1.026
Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen	481	510
Voorzieningen	139	116
Langlopende schulden	6	7
Kortlopende schulden	467	393
	612	516
Totaal passiva	1.093	1.026

De waarde van de vaste activa nam in 2023 toe met 29 miljoen euro. De investeringen in computersystemen, verbouwingen en nieuwbouw, investeringen in apparatuur en inventaris bedroegen 88 miljoen euro. In immateriële vaste activa werd 4 miljoen euro geïnvesteerd. De afschrijvingslasten 2023 bedroegen 61 miljoen euro. De financiële vaste activa namen met 2 miljoen af.

De stand van de liquide middelen per 31 december 2023 is 37 miljoen euro hoger dan op de balansdatum 2022. Belangrijke redenen daarvoor zijn de ontvangst van rijksbijdragen uit hoofde van het Bestuursakkoord 2022 welke nog niet volledig tot besteding zijn gekomen en een hoger saldo aan overige kortlopende schulden door een toename van nog toe te kennen penvoerdersgelden.

Het verloop van het eigen vermogen in 2023 kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1 mln.)	Stand per 1-1-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve	294	-16	+9	287
Algemene reserve (privaat)	5	-	+2	7
Bestemmingsreserve (publiek)	151	-12	-9	130
Bestemmingsreserve verbonden partijen (privaat)	35	-	-2	33
Bestemmingsfondsen (publiek)	3	-1	-	2
Bestemmingsfondsen (privaat)	10	1	-	11
Wettelijke reserve	12	-1	-	11
Totaal eigen vermogen	510	-29	-	481

De algemene reserve dient voor het grootste deel ter financiering van de vaste activa en wordt voor een klein deel aangehouden als bufferreserve om niet-structurele financiële tegenvallers en risico's te kunnen opvangen en daarmee de continuïteit van de faculteiten en die van universiteit als geheel te waarborgen. De omvang van het totaal eigen vermogen past op 31 december 2023 binnen de landelijk geldende maximum- en minimum signaleringsgrenzen voor onderwijsinstellingen. Voor een nadere toelichting en analyse wordt verwezen naar paragraaf 6.6.

Onder overige mutaties is een herschikking opgenomen van de algemene reserve naar bestemde reserves faculteiten/onderdelen (-1 miljoen) alsmede een vrijval van bestemde reserves ten gunste van de algemene reserve (+10 miljoen) daarnaast is de dividenduitkering van Universiteit Utrecht Holding BV aan de Universiteit Utrecht. Dit betreft een rechtstreekse vermogensmutatie en loopt derhalve niet via het resultaat.

De voorzieningen zijn toegenomen. Enerzijds door een verhoging van de waardering van de personele voorzieningen als gevolg van een groei in het personeelsbestand en de CAO-loonontwikkeling. Anderzijds door een grote incidentele dotatie aan de milieuvoorziening welke verband houdt met voorziene kostenstijgingen voor asbestverwijdering en sloop.

De kortlopende schulden namen in 2023 vooral toe door een hogere som aan vooruit-ontvangen bedragen voor onderzoeksprojecten en nog onbesteed gebleven bedragen van het ministerie van OCW uit hoofde van het Bestuursakkoord 2022.

6.4 OVERZICHT VERGOEDINGEN AAN EN DECLARATIES VAN BESTUURDERS VOOR INSTELLINGEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 4, DERDE LID RJO

Overzicht bestuurderskosten verslagjaar 2023

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de bestuurderskosten 2023, betreffende de bestuurderskosten van de individuele leden van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht zoals bedoeld in artikel 4, derde lid RJO. De verantwoording van deze bestuurderskosten is gebaseerd op de Handreiking verantwoording declaraties bestuurders zoals opgenomen in de brief van de VSNU d.d. 7 september 2016 (kenmerk VSNU 16/214 U). Deze kosten maken geen onderdeel uit van de bezoldiging.

Onder declaraties worden in dit verband verstaan de vergoedingen voor individueel gemaakte kosten of geleverde diensten. Voor de Universiteit Utrecht betreft het hier grotendeels direct door de universiteit betaalde facturen en afschrijvingen van creditcards voor reis- en verblijfkosten. Verzamelfacturen zijn in het overzicht naar rato toebedeeld aan individuele bestuursleden.

De reis- en verblijfkosten binnenland zijn inclusief de kosten voor zakelijk en woon-werkverkeer per trein en taxi en zijn op basis van het feitelijke gebruik over 2023 toegerekend aan de leden van het College van Bestuur.

(in €)	prof. dr. A. Pijpers	prof. dr. H.R.B.M. Kummeling	drs. M. van der Starre	Totaal
Representatiekosten	921	836	839	2.596
Reis- en verblijfkosten:				
• Binnenland	6.584	10.908	896	18.388
• Buitenland	989	5.972	1.315	8.276
Overige onkosten	-	-	-	-
Totaal	8.494	17.716	3.050	29.260

(Rapportage conform voorgeschreven model OCW)

6.5 PRIVATE ACTIVITEITEN

De Universiteit Utrecht wil transparant zijn en verantwoording afleggen over de activiteiten die wij uitvoeren en over de aanwending van de publieke en ook de private middelen. Het jaarverslag dient daartoe.

Op 15 april 2021 is de door de minister van OCW vastgestelde 'Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten' in werking getreden. In deze beleidsregel wordt uitleg gegeven over de voorwaarden waaronder bekostigde mbo- en ho-instellingen publieke middelen mogen investeren in private activiteiten. De instellingen zijn op grond van de beleidsregel tevens verplicht om in het jaarverslag op verijzonderde wijze verantwoording af te leggen over die private activiteiten.

De beleidsregel beoogde een verduidelijking voor de instellingen ten opzichte van thema 2 uit de zogenoemde helderheidsnotities uit 2003 en 2004 waarvoor de beleidsregel in de plaats is gekomen. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 heeft het ministerie van OCW opeenvolgende besluiten genomen tot uitstel respectievelijk inperking (Rapportage conform voorgeschreven model OCW) van de verantwoordingsplicht voor de instellingen. Dit als gevolg van het feit dat de beleidsregel tot veel onduidelijkheid en vragen heeft geleid. Het ministerie, de onderwijsinstellingen en hun koepelorganisaties alsook de accountants (die de verantwoordingen moeten controleren) zijn nog in nauw overleg om de beoogde verduidelijking te bereiken. De onderstaande verantwoording van de Universiteit Utrecht moet bezien worden tegen deze achtergrond.

In het kader van de beleidsregel heeft de Universiteit Utrecht een analyse uitgevoerd om te beoordelen welke activiteiten op grond van de beleidsregel kwalificeren als uit publieke middelen gefinancierde private activiteiten. Ook is in kaart gebracht welke bedragen daarmee zijn gemoeid, teneinde de verantwoording op de voorgeschreven wijze vorm te kunnen geven.

De Universiteit Utrecht heeft bij het opstellen van de verantwoording een aantal uitgangspunten geformuleerd, mede gelet op de hierboven genoemde onduidelijkheid over de interpretatie van de beleidsregel. De verantwoording is gebaseerd op deze uitgangspunten, die hieronder zijn opgenomen:

- De faculteit Geneeskunde is verweven met en beheersmatig onderdeel van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. De universiteit financiert de faculteit voor haar onderwijs en onderzoek op basis van het universitaire verdeelmodel waarbij de publieke middelen op grond van onderwijs- en onderzoeksparameters toebedeeld worden aan de verschillende faculteiten. Vanwege de verwevenheid van de kerntaken van de faculteit Geneeskunde met de zorgtaken van het UMCU, zijn de facultaire kosten niet af te zonderen. De UU en het UMCU hanteren daarom in de verantwoording over

de besteding van de middelen de fictie dat de kosten van de faculteit jaarlijks gelijk zijn aan de bijdrage. De jaarlijkse zogenoemde O&O-verantwoording maakt onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de universiteit. In lijn met het bovenstaande hebben de UU en het UMCU geconcludeerd dat het logisch is te veronderstellen dat geen bestedingen aan private activiteiten worden gedaan vanuit de bijdrage die het UMCU ontvangt voor de bekostiging van de faculteit Geneeskunde.

- Onder de verantwoordingsplicht uit de beleidsregel vallen alleen private activiteiten die mede onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag worden uitgevoerd waarin met publieke middelen is geïnvesteerd. De Universiteit Utrecht is daarom van mening dat geen verantwoording hoeft te worden afgelegd over private activiteiten die in verbonden entiteiten zijn ondergebracht en volledig worden gefinancierd uit private middelen.
- Universiteit Utrecht Holding B.V. is het Knowledge Transfer Office van de Universiteit Utrecht en houdt zich bezig met valorisatie en houdt (mede in dat kader) aandelen in een aantal dochtermaatschappijen. Universiteit Utrecht Holding B.V. en diens dochtermaatschappen worden gefinancierd vanuit private middelen. Deze activiteiten blijven daarom buiten de verantwoording in deze paragraaf. Daar waar genoemde onderdelen gebruik maken van faciliteiten of diensten van de universiteit, zien wij erop toe dat dat gebeurt tegen tarieven die ten minste kostendekkend zijn.
- Stichting Incubator exploiteert twee bedrijfsverzamelgebouwen op het Utrecht Science Park. De accommodaties zijn gericht op startende biomedische ondernemingen. Deze ondernemers kunnen kantoor- en laboratoriumruimten huren van Stichting Incubator en daar gebruik maken van elkaars kennis en netwerk. De Universiteit Utrecht levert een aantal diensten aan Stichting Incubator en belast daarvan de kosten door op basis van kostendekkende tarieven. Van een inzet van publieke middelen in private activiteiten is geen sprake en om die reden zijn de activiteiten van Stichting Incubator niet opgenomen in onderstaande verantwoording over private activiteiten.
- Het Utrechts Universiteitsfonds stelt zich ten doel om de bloei van de UU te bevorderen door het stimuleren van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, fondsen te werven voor universitaire doelen en andere activiteiten die verband houden met de (ondersteuning van) de wettelijke taak van de Universiteit Utrecht. Het universiteitsfonds ontvangt in de regel private baten zonder dat daar tegenprestaties (diensten) aan de donateur/schenker tegenover staan. Het Universiteitsfonds zet deze baten voor het overgrote deel in ten behoeve van de bekostigde wettelijke taak van de Universiteit Utrecht: wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijk onderwijs, community building en steun aan studenten. Er is sprake van private baten die worden ingezet voor publieke taken. Van private activiteiten zoals omschreven in de beleidsregel is geen sprake.

- De studentensportvoorzieningen zijn ondergebracht bij Stichting Mesa Cosa. De Universiteit Utrecht is eigenaar van het complex en de sportvelden en verhuurt die aan de stichting. Studenten en medewerkers van de universiteit kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruikmaken van de sportvoorzieningen. De Universiteit Utrecht verstrekt jaarlijks een subsidie aan Stichting USS Mesa Cosa om de exploitatie van sportvoorzieningen voor studenten en medewerkers van de Universiteit Utrecht mogelijk te maken. In 2023 bedroeg deze bijdrage € 2 miljoen. De Universiteit Utrecht stelt zich op het standpunt dat de bijdrage aan deze voorziening ten behoeve van haar studenten en medewerkers toegestaan is in het kader van de bekostigde wettelijke taak. Sporten draagt bij aan een gezond en sociaal studie- en werkklimaat. De sportvoorzieningen bevorderen het welbevinden van onze studenten en medewerkers. Deze activiteit is daarom niet opgenomen in de onderstaande verantwoording over private activiteiten.
- Over diverse activiteiten van de universiteiten vonden en vinden gesprekken met OCW en accountants plaats over de vraag of die wel of niet onderdeel uitmaken van of in het verlengde liggen van de bekostigde wettelijke taak. De Universiteit Utrecht hanteert als uitgangspunt dat de patiëntenzorg bij de faculteit Diergeneeskunde en het beheren van de botanische tuinen en het universiteitsmuseum alle kwalificeren als publieke activiteiten. Dit vanwege de rol in het onderwijs en onderzoek van de universiteit en de valorisatietaak. Deze activiteiten zijn daarom niet opgenomen in onderstaande verantwoording over private activiteiten.

In onderstaande tabel zijn de activiteiten weergegeven die kwalificeren als private activiteiten. Activiteiten met een opbrengst van minder dan € 850.000 in 2023 zijn samengevoegd onder een post overige activiteiten. De cijfers zijn op basis van de enkelvoudige jaarrekening van de Universiteit Utrecht.

(alle bedragen in duizenden euro's)

Soort activiteit	Opbrengsten in 2023	Kosten in 2023	Toelichting
Contractonderwijs	863	842	Dit betreft onder meer de opbrengsten van aanschuifonderwijs, onderwijs voor bedrijven en instellingen, maar exclusief het onderwijs in het kader van Leven Lang Ontwikkelen. Op basis van de beleidsregel kwalificeren deze activiteiten als private activiteiten. Het vaststellen van de omvang van de geïnvesteerde middelen is bij deze activiteiten veelal niet eenvoudig, omdat de kosten van de betreffende activiteiten in de regel niet apart worden geadministreerd. Daarom is in aan aantal gevallen uitgegaan van aannames bij de vaststelling van de omvang van de geïnvesteerde middelen.
Onderwijs voor professionals (Leven Lang Ontwikkelen)	3.363	3.350	De Universiteit Utrecht verzorgt onder de noemer Onderwijs voor Professionals cursussen, trainingen en opleidingen op diverse gebieden. Het aanbieden van dit onderwijs kwalificeert op grond van de beleidsregel als een private activiteit. Door de universiteit is een rekenmodel ontwikkeld om de kostprijs van aangeboden cursussen en opleidingen vast te stellen om op die manier te waarborgen dat ten minste een integrale kostprijs in rekening wordt gebracht voor deze activiteiten.
Utrecht Summer School (Leven Lang Ontwikkelen)	1.560	1.597	De Utrecht Summer School is een initiatief van de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool voor de Kunsten. De organisatie van de Utrecht Summer School is ondergebracht bij de Universiteit Utrecht. Het aanbod aan cursussen is divers en dient ook verschillende doelen. Sommige cursussen zijn van studentenuitwisselingsprogramma's en laten deelnemers kennismaken met de Universiteit Utrecht. Ook helpt het aanbod toekomstige masterstudenten deficiënties weg te werken. PhD-studenten kunnen hun kennis bijspijkeren en professionals kunnen door deelname aan de Summer School hun kennis verbreden of verdiepen.
Contractonderzoek in opdracht van derden	11.066	10.413	Maatschappelijke impact is een van de belangrijkste drijfveren van de Universiteit Utrecht. Om dit te realiseren zoekt de Universiteit Utrecht steeds verbinding en samenwerking met publieke en private partijen en kennisinstellingen. De Universiteit Utrecht voert ook onderzoek uit in opdracht van deze partners. Dit onderzoek kan kwalificeren als een private activiteit. Dit private onderzoek is – net als het overige onderzoek van de universiteit – van belang voor kennisvalorisatie door de Universiteit Utrecht. Het delen van de kennis opgedaan met contractonderzoek is van belang om de maatschappelijk impact te kunnen realiseren.

Soort activiteit	Opbrengsten in 2023	Kosten in 2023	Toelichting
Verhuur onroerende zaken	10.050	7.129	De Universiteit Utrecht verhuurt (delen van) gebouwen en vergaderruimten aan verschillende externe partijen. De verhuur van onroerende zaken is een private activiteit van de Universiteit Utrecht. De in deze activiteit geïnvesteerde middelen zijn bepaald aan de hand van het budget dat in de begroting 2023 is toegekend aan de gebouwen die verhuurd worden aan derden vermeerderd met de in 2023 gemaakte kosten van projecten in verhuurde (delen van) gebouwen.
Grondtransacties	8.311	1.257	De UU is eigenaar van ruim 300 hectare grond in het Utrecht Science Park. Een deel van de grond wordt door de universiteit zelf gebruikt, maar de universiteit geeft ook gronden in erfpacht uit aan derden, zoals de Hogeschool Utrecht, SSH en diverse bedrijven. Het in erfpacht uitgeven van gronden gebeurt uitsluitend voor activiteiten die passen binnen het Strategisch Huisvestingsplan en het Ambitiedocument Utrecht Science Park, zoals studentenhuisvesting door SSH en de Life Sciences Accelerator door Kadans. De kosten die de Universiteit Utrecht maakt voor de uitgifte van grond worden terugverdiend via de erfpachtcanon die (jaarlijks of ineens) in rekening wordt gebracht. De Universiteit Utrecht maakt bij het vaststellen van de hoogte van de erfpachtcanon gebruik van de grondprijzenbrief van de gemeente Utrecht. Daarnaast wordt in specifieke gevallen ook nog rekening gehouden met de hoogte van de kosten die de universiteit moet maken voor het bouw- en woonrijp maken van de kavel (als deze hoger zijn dan de grondprijs op basis van de grondprijzenbrief). Van concurrentievervalsing is dus geen sprake. De omvang van de in 2023 in deze activiteit geïnvesteerde middelen bestaat uit de kosten die in 2023 zijn geboekt op in 2023 lopende projecten met betrekking tot de uitgifte van grond in erfpacht. Het grote verschil in 2023 tussen de baten en de geïnvesteerde middelen is het gevolg van een gerealiseerd bedrag uit afkoop van een erfpachtcanon in 2023.
Levering energie	7.568	7.568	De levering van energie is onder te verdelen in levering van warmte en de levering van elektriciteit. De Universiteit beschikt op dit moment over een warmtekrachtcentrale waarmee warmte en elektriciteit worden opgewekt. De warmte wordt via het Heet Water Terreinnet over het Utrecht Science Park vervoerd. De universiteit levert elektriciteit en warmte aan haar huurders, maar ook warmte aan enkele gebouwen op het Utrecht Science Park die van derden zijn en zelf niet beschikken over eigen ketels of een WKO. Er is een kostprijsmodel opgesteld voor de levering van energie op basis van een tarief per energiesoort. Met het kostprijsmodel beoogt de Universiteit Utrecht kostenneutraal te opereren. In dit model wordt gebruik gemaakt van begrote bedragen. De tarieven worden jaarlijks opnieuw berekend.

Soort activiteit	Opbrengsten in 2023	Kosten in 2023	Toelichting
Parkeren voor derden	1.508	924	De Universiteit Utrecht heeft in het Utrecht Science Park parkeervoorzieningen in eigendom en beheer. Deze voorzieningen worden gebruikt door medewerkers, studenten en gasten van de universiteit, maar ook door medewerkers, studenten en gasten van derden. Het UMCU heeft ook parkeervoorzieningen in eigendom op het Utrecht Science Park en is er een P&R-garage die gedeeld eigendom is van de gemeente Utrecht, UMCU, Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht. Binnen het Utrecht Science Park gelden dezelfde parkeertarieven, met uitzondering van het P&R-garage aan de rand van het Utrecht Science Park. Parkeren bij de Universiteit Utrecht is even duur als bij het UMCU en aanzienlijk duurder dan parkeren in het P&R-garage. Het maximale dagtarief bedraagt EUR 18,50. Van markverstoring is geen sprake. De kosten van de parkeervoorzieningen zijn op dit moment niet afzonderlijk inzichtelijk in de administratie, met uitzondering van de kosten voor parkeervoorzieningen die geactiveerd zijn en afgeschreven worden. In de tabel zijn de totale kosten van deze voorzieningen opgenomen, dus ook de kosten voor gebruik van deze parkeervoorziening door eigen medewerkers.
Detachering	1.344	1.344	De Universiteit Utrecht detacheert medewerkers aan andere kennisinstellingen. Veelal gebeurt dit vanuit de bekostigde wettelijke taak. Het komt echter ook voor dat detachering als private activiteit moet worden gezien. De opbrengsten en kosten die verband houden met als privaat aan te merken detacheringen zijn hier opgenomen. De UU berekent in de meeste gevallen de werkelijke kosten van de gedetacheerde medewerker door aan de inlener.
Verkopen boerderij De Tolakker	1.011	686	De Tolakker is de boerderij van de faculteit Diergeneeskunde. De boerderij staat ten dienste van het onderwijs op de faculteit. De faculteit biedt hier een beschermde leeromgeving, waar de studenten Diergeneeskunde in de praktijk kunnen zien hoe het er in een boerenbedrijf aan toe gaat en ervaring met de dieren kunnen opdoen. De Tolakker is een bedrijf met melkkoeien, schapen en zeugen. Vanuit de boerderij worden melk en dieren verkocht. De prijzen die in rekening worden gebracht zijn marktprijzen (en worden ook door de markt bepaald).

Soort activiteit	Opbrengsten in 2023	Kosten in 2023	Toelichting
Overige opbrengsten diensten/ goederen	3.817	3.668	De private activiteiten met een omvang van minder dan EUR 850.000 verantwoorden wij in deze post gezamenlijk onder overige leveringen/diensten. Dit betreft onder meer laboratoriumdiensten (circa € 0,4 miljoen), dienstverlening aan derden vanuit ons gemeenschappelijk dierenlaboratorium (€0,6 miljoen), opbrengsten van de museumwinkel en de winkel van de botanische tuinen, opbrengsten van het cultuurcentrum Parnassos circa (€ 0,8 miljoen), facilitaire diensten (circa € 0,7 miljoen) en diverse andere opbrengsten. Ten aanzien van het cultuurcentrum Parnassos merken wij op dat wij om administratieve redenen de volledige opbrengsten en kosten van Parnassos hebben meegenomen in deze verantwoording, terwijl wij de activiteiten van Parnassos ten behoeve van studenten en medewerkers – die een gereduceerd tarief betalen – aanmerken als onderdeel van onze bekostigde wettelijke taak.

In 2023 zijn door de Universiteit Utrecht (en de verbonden partijen) geen gelden uit de publieke middelen aangewend voor investeringen in private activiteiten die niet in lijn zijn met de bekostigde wettelijke taak.

6.6 FINANCIËLE VOORUITZICHTEN 2024 EN VERDER

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financiële vooruitzichten voor 2024 en verder. De voorgeschreven continuïteitsparagraaf vormt hiervan onderdeel en heeft betrekking op de financiële verwachtingen voor de ontwikkeling van resultaat en vermogen voor de jaren 2024 tot en met 2026.

6.6.1 ALGEMEEN

De Universiteit Utrecht staat er financieel gezien goed voor. Dat biedt een solide basis om de komende jaren op voort te kunnen bouwen. De studenteninstroom is de afgelopen jaren stijgende geweest en naar verwachting de komende jaren redelijk stabiel. Het studiesucces blijft onverminderd hoog. De universiteit is succesvol in onderzoek en weet daarmee steeds meer maatschappelijke impact te genereren. Een dergelijke solide basis is noodzakelijk om de uitdagingen aan te kunnen die op ons af komen en om onze ambities te kunnen realiseren.

De Universiteit Utrecht heeft in 2020 het Strategisch Plan 2025 vastgesteld, waarin met de academische gemeenschap en met input van stakeholders van buiten de universiteit ambities zijn geformuleerd voor de komende jaren. De vraag die daarbij centraal staat is wat de samenleving van de Universiteit Utrecht vraagt en wat dat betekent voor de universiteit. Vertrekpunt van de nieuwe strategie is continuïteit: in de voorgaande jaren heeft de Universiteit Utrecht een duidelijke koers uitgezet, waarop wordt voortgebouwd.

6.6.2 EFFECT VAN (GEO)POLITIEKE, FINANCIËEL-ECONOMISCHE EN NATIONALE BELEIDSONTWIKKELINGEN OP DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT

Het jaar 2023 stond voor de Nederlandse universiteiten in het teken van onzekerheden en veranderingen met impact op de actuele en toekomstige financiële positie.

In de loop van 2023 heeft het ministerie van OCW zoals jaarlijks gebruikelijk een nieuwe referentieraming afgegeven. De uitkomst leverde een neerwaartse trendbreuk op in de ontwikkeling van rijksbijdrage vanaf 2024. Ook de CAO-loonontwikkeling van 9% structureel miste zijn uitwerking op de financiële positie niet.

Deze ontwikkelingen kwamen bovenop reeds bestaande uitdagingen zoals de krappe arbeidsmarkt en hoge inflatie.

De Universiteit Utrecht had in 2023 evenwel ook profijt van de snel gestegen markt-rente. De sterke liquide positie van de universiteit leverde een onverwacht positief renteresultaat op.

De geopolitieke en daaraan deels gerelateerde financieel-economische ontwikkelingen hebben ook in de komende jaren naar verwachting hun uitwerking op de rente-

ontwikkeling. Met de aanstaande omvangrijke vastgoedinvesteringen die de Universiteit Utrecht in de planning heeft zijn alertheid en een goede rentestrategie noodzakelijk voor het behoud van de gezonde financiële positie van de universiteit.

Politiek gezien waren in 2023 ontwikkelingen van belang met betrekking de toestroom van internationale studenten in het hoger onderwijs alsook de discussie over de voorgenomen wijzigingen van de minister in de in 2022 gemaakte Bestuursakkoord-afspraken over de toekenningsvoorwaarden voor de startersbeurzen. De uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer brengen ook onzekerheid met zich mee voor de bekostiging van het hoger onderwijs in de komende jaren.

Op grond van het bovenstaande verwacht de universiteit op de korte termijn geen effecten voor de continuïteit van de organisatie. De liquiditeitspositie is bovendien zeer solide. De financiële prognoses in deze paragraaf zijn opgesteld uitgaande van een 'stabiel scenario'. Zo veronderstelt de Universiteit Utrecht in deze prognoses meerjarig geen ongebruikelijke negatieve ontwikkelingen in de rijksbijdrage, in de omzet uit de 2^e en 3^e geldstroom en in de vastgoedinvesteringen. Voor wat betreft de studentenaantallen is de aanname dat die redelijk stabiel zullen zijn. Dit lijkt wat de Universiteit Utrecht betreft het meest waarschijnlijke scenario.

Het ministerie van OCW heeft echter de meest recente referentieraming (2024) naar beneden bijgesteld voor wat betreft de groei van de studentenaantallen tot en met 2028. Op basis van die raming zou het budget voor de eerste geldstroom in 2025 licht dalen. Definitief vastgestelde cijfers in de raming en in de budgettering zijn nog niet bekend. Daarbij komt dat er in het op 16 mei 2024 gepubliceerde hooflijnenakkoord van het nieuw te formeren kabinet plannen zijn opgenomen die een negatief effect zullen hebben op de bekostiging van universiteiten. Indien het parlement deze plannen vaststelt dan zal (aanvullende) bijsturing door de universiteiten noodzakelijk zijn. De precieze uitkomsten zijn echter nog onbekend en derhalve nog niet verwerkt in de prognoses zoals weergegeven in deze paragraaf.

6.6.3 WERKDruk

In verband met de voortdurende zeer hoge werkdruk en de ontwikkeling in de financiële situatie heeft het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht eind 2021 besloten een extra financiële impuls aan de faculteiten te geven van in totaal 50 miljoen euro voor de periode tot en met 2027. Deze impuls wordt gefinancierd vanuit de reserves en komt bovenop de extra middelen van het ministerie van OCW uit hoofde van het Bestuursakkoord 2022.

6.6.4 HUISVESTING EN CYBERSECURITY

In 2023 is het Strategisch Huisvestingsplan van de Universiteit Utrecht geactualiseerd. Dit plan vormt de basis voor omvangrijke investeringen in huisvesting. Aangezien het noodzakelijk is om scherpe keuzes te maken, is de voorwaarde voor de investeringsomvang dat de jaarlijkse huisvestinglasten gemiddeld niet hoger zijn dan 15% van de jaaromzet. De universiteit wil binnen dat financiële kader niet alleen een flexibele vastgoedvoorraad samenstellen die het onderwijs en onderzoek optimaal faciliteert, maar ook de ambities met betrekking tot duurzaam bouwen realiseren. Het is daarom noodzakelijk om een aantal panden af te stoten, te werken met krappere kantoonnormen en hogere bezettingsgraden van onderwijsruimtes. Het uiteindelijke doel is te komen tot een toekomstbestendige huisvesting, die strategische ambities op het gebied van onderwijs en onderzoek, community-vorming en duurzaamheid helpt te realiseren.

In de komende jaren zet de Universiteit Utrecht tevens extra in op het verder verbeteren van de cyberveiligheid. Dit past in de sectorbreed uitgesproken ambitie met betrekking tot informatiebeveiliging in het hoger onderwijs.

6.6.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In deze subparagraaf wordt conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) inzicht gegeven in het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren (2024-2026) en de ontwikkeling van de vermogenspositie. De gegevens zijn, tenzij anders vermeld, gebaseerd op de begroting 2024 van de Universiteit Utrecht.

6.6.5.1 PROGNOSE STUDENTENAANTALLEN EN PERSONEELSSTERKTE

Het aantal studenten in de komende jaren is in het huidige tijdsgewricht moeilijk te voorspellen. Scholieren en studenten zijn onzekerder over hun toekomst en hun toekomstplannen. Daardoor zijn ook de ramingen van de onderstaande aantallen onzekerder dan voorheen. Onderstaande tabel laat de ramingen van de Universiteit Utrecht zien van de studentenaantallen per 1 oktober van elk jaar. Een en ander op basis van de vooraanmeldingen zoals bekend in het voorjaar van 2024. Er wordt meerjarig een redelijk stabiele omvang van het aantal studenten verwacht.

Universiteit Utrecht	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Bachelorstudenten	26.572	26.724	26.724	26.674
Masterstudenten	13.014	13.745	14.284	14.668
Totaal	39.587	40.469	41.008	41.342

Ook voor wat betreft de personeelssterkte is het niet eenvoudig een betrouwbare meerjarenprognose af te geven. Zoals weergegeven elders in deze paragraaf zijn er toenemende onzekerheden en veel veranderingen. Niet alleen de ontwikkeling van het aantal studenten bepaalt in belangrijke mate de benodigde personele inzet, ook de beschikbaarheid van middelen kan een grote rol spelen. Voor de komende jaren verwacht de universiteit een redelijk stabiele omvang van het personeelsbestand.

Universiteit Utrecht	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
<i>fte aantallen ultimo boekjaar</i>				
Bestuur/management	10	10	10	10
Wetenschappelijk Personeel				
Vast	3.338	3.293	3.303	3.320
Tijdelijk	2.197	2.281	2.273	2.279
WP fte totaal	5.535	5.574	5.576	5.599
Ondersteunend & beheerspersoneel				
Vast	3.219	3.166	3.193	3.187
Tijdelijk	646	695	668	670
OBP fte totaal	3.865	3.861	3.861	3.857
<i>Totaal fte aantallen ultimo boekjaar</i>				
Totaal vast	6.567	6.469	6.506	6.517
Totaal tijdelijk	2.843	2.976	2.941	2.949
Totaal aantal fte ultimo boekjaar	9.410	9.445	9.447	9.466

De categorie management heeft betrekking op de hoogste leidinggevendenden van de organisatie(onderdelen).

6.6.5.2 PROGNOSE BALANSONTWIKKELING

Toelichting reserves Universiteit Utrecht

De Universiteit Utrecht voert een overwogen beleid met betrekking tot het vormen en aanspreken van reserves en voorzieningen en het aanhouden van liquide middelen. Er is geen overmaat aan reserves, omdat middelen in voldoende mate en voldoende tijdig gebruikt worden voor onderwijs en onderzoek. Dit wordt hieronder toegelicht.

Het Eigen Vermogen van de Universiteit Utrecht bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.

De algemene reserve heeft hoofdzakelijk een historisch opgebouwde financieringsfunctie uit eigen middelen van de universiteit ten behoeve van vastgoedinvesteringen en is derhalve niet zonder meer vrij besteedbaar. De waarde hiervan is immers verdisconteerd in de boekwaarde van de gerealiseerde gebouwen (vaste activa). Daarmee is dit deel van de algemene reserve ‘beklemd’. Daarnaast heeft een deel van de algemene reserve een bufferfunctie (weerstandsvermogen) voor exploitatierisico's.

De bestemmingsreserves betreffen reserveringen uit exploitatieoverschotten van eerdere jaren voor een specifiek doel. Deze middelen zijn van tijdelijke aard en worden – veelal gespreid over een aantal jaren – ingezet voor het beoogde doel. Faculteiten mogen naast een verplichte bufferreserve bestemmingsreserves aanhouden tot in totaal maximaal 12,5% van hun omzet. Daarnaast is er een beperkt aantal specifieke bestemmingsreserves op concernniveau.

De komende jaren zijn omvangrijke investeringen gepland voor de realisatie van het Strategisch Huisvestingsplan van de Universiteit Utrecht. Verwacht wordt dat daarvoor op langere termijn voor een deel nieuwe leningen zullen moeten worden afgesloten. De hoogte van de publieke reserves past binnen de landelijk gestelde minimum- en maximum signaleringsgrenzen.

Prognose balanspositie 2024-2026

Onderstaande geconsolideerde balansprognose is opgesteld op basis van de vastgestelde meerjarige exploitatie- en investeringsbegroting 2024-2026.

De balansposities zijn aangepast op basis van de nieuwste inzichten uit de gerealiseerde balanspositie op 31 december 2023 voor zover deze afwijken van de verwachting ten tijde van het vaststellen van de begroting 2024.

Universiteit Utrecht <i>bedragen in M€</i>	Realisatie 2023	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
ACTIVA				
Vaste activa				
• Immateriële vaste activa	13	14	14	14
• Materiële vaste activa	641	670	710	773
• Financiële vaste activa	12	13	13	13
Totaal vaste activa	666	697	737	800
Vlottende activa				
• Voorraden	2	1	1	1
• Vorderingen	78	75	75	77
• Kortlopende effecten	-	-	-	-
• Liquide middelen	347	303	245	159
Totaal vlottende activa	427	379	321	237
Totaal activa	1.093	1.076	1.058	1.037
ACTIVA				
Eigen vermogen				
• Algemene reserve	288	288	287	287
• Algemene reserve (privaat)	7	7	8	8
• Bestemmingsreserves (publiek)	130	103	82	66
• Bestemmingsreserves (privaat)	32	32	32	32
• Bestemmingsfonds (publiek)	2	2	2	2
• Bestemmingsfonds (privaat)	11	11	11	11
• Wettelijke reserve (publiek)	11	11	11	11
	481	454	433	417
Voorzieningen	139	129	119	109
Langlopende schulden	6	6	6	5
Kortlopende schulden	467	487	500	506
Totaal passiva	1.093	1.076	1.058	1.037
Solvabiliteitsratio	44%	42%	41%	40%

Vaste activa

In de investeringsbegroting van de Universiteit Utrecht is de investeringsruimte voor de vastgoedinvesteringen, IT-investeringen en overige investeringen weergegeven.

In onderstaand overzicht wordt een prognose van de investeringen in vaste activa weergegeven voor de jaren 2024–2026.

Universiteit Utrecht <i>bedragen in M€</i>	Realisatie 2023	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Investeringsvastgoed:				
• Investeringsuitgaven	73,5	71,0	82,0	105,0
• Afschrijvingen huisvesting	46,8	47,0	47,0	47,0
Investerings ICT (centraal):				
• Investeringsuitgaven	3,8	6,0	6,0	6,0
• Afschrijvingen ICT	3,5	5,1	5,3	5,3
Investerings Overig:				
• Investeringsuitgaven	15,0	15,0	15,0	15,0
• Afschrijvingen	10,5	11,0	10,5	11,1
Totaal investeringen -/- afschrijvingen	31,5	28,9	40,2	62,6

Investerings in vastgoed

De verwachte ontwikkeling van de investeringen in het vastgoed van de universiteit is gebaseerd op de begroting 2024. Het Strategisch Huisvestingsplan dat in 2023 is geactualiseerd bevat de ambities op het vlak van renovatie/nieuwbouw als de investeringen voor planmatig onderhoud. De ambities in het Strategisch Huisvestingsplan worden mede gekaderd door de solvabiliteitsvereisten die de Universiteit Utrecht zich gesteld heeft en door de maximale fractie van de omzet die de universiteit jaarlijks gemiddeld wil besteden aan zogenaamde woonlasten. De afschrijvingslasten van het vastgoed maken hiervan onderdeel uit.

Onderstaande tabel geeft – in lijn met de planningshorizon in deze continuïteitsparagraaf – de investeringsplanning volgens de begroting 2024 weer op het daarin gehanteerde prijspeil 2023.

Investerings Vastgoed	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Prognose	Prognose	Prognose
<i>Bedragen in M€</i>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
• Nieuwbouw & renovatie	37	39	46	50	60	82
• Onderhoud & beheer	19	21	28	21	22	23
Totaal	56	60	74	71	82	105

Investerings in ICT

Voor 2023 en volgende jaren is een jaarlijks investeringsbedrag begroot van 6 miljoen euro. Schaarste op zowel het personele vlak alsook in termen van materiaal kan van invloed zijn op de haalbaarheid van de investeringsplannen.

Investerings Overig (o.a. onderzoeksapparatuur)

Onder de post investeringen overig worden onder andere begrepen de investeringen in onderzoeksapparatuur. Deze investeringen zijn mede afhankelijk van externe financiering.

Vlottende activa

Onder vlottende activa zijn onder andere begrepen de voorraden, de te factureren subsidiebijdragen voor onderzoeksprojecten, debiteuren en liquide middelen.

Liquide middelen

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de liquide middelen weergegeven. Dit overzicht is gebaseerd op de verwachte exploitatieresultaten voor de jaren 2024 tot en met 2026 en de voor dezelfde jaren geprognosticeerde investeringen en afschrijvingen.

Eigen vermogen

In de komende jaren daalt naar verwachting het eigen vermogen als fractie van het balanstotaal van 44% in 2023 tot zo'n 40% in 2026. De Universiteit Utrecht hanteert een ondergrens voor de solvabiliteit van 40%. In de komende jaren worden maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de solvabiliteit niet onder deze grens uitkomt. Gestreefd wordt naar een geleidelijke aanwending van de middelen die onderdeel uitmaken van publieke bestemmingsreserves. De verwachte afbouw van de algemene reserve houdt verband met de impuls zoals toegelicht in 6.6.3. Voor de overige categorieën van reserves zijn geen specifieke meerjarige verwachtingen uitgewerkt.

Voorzieningen

Onder voorzieningen zijn de personele voorzieningen opgenomen voornamelijk voor werkloosheidsuitkeringen en verlof. Voorts zijn hiervan onderdeel voorzieningen voor sloop- en milieuverplichtingen en overige voorzieningen. Na een stijging van de voorzieningen in 2023 wordt een daling van deze post verwacht, omdat de sloop- en asbestverwijderingskosten bij sloop de komende jaren ten laste gebracht zullen worden van de voorziening.

Langlopende schulden

In deze post is opgenomen een vooruit ontvangen bedrag uit hoofde van erfpachtopbrengsten dat over de looptijd van het contract ten gunste van het resultaat wordt gebracht. In onderstaande tabel wordt het verwachte verloop van de post langlopende schulden weergegeven. De liquiditeitsontwikkeling geeft nog geen aanleiding om nieuwe langlopende schulden aan te gaan binnen de hier gepresenteerde planningshorizon.

Universiteit Utrecht (Bedragen in M€)

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
Beginstand langlopende schulden	7,0	6,3	6,0	5,6
Opname lening	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige mutaties				
Mutaties leaseverplichting/erfpacht	-0,7	-0,3	-0,3	-0,3
Subtotaal	-0,7	-0,3	-0,3	-0,3
Eindstand langlopende schulden	6,3	6,0	5,6	5,3

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit verplichtingen aan crediteuren, vooruit gefactureerde en ontvangen termijnen voor gesubsidieerde onderzoeksprojecten en fiscale verplichtingen. Een post die de komende jaren onderdeel zal uitmaken van de kortlopende schulden betreft het bedrag aan ontvangen bijdragen van OCW uit hoofde van het Bestuursakkoord 2022 welke op de opeenvolgende balansdata nog niet tot besteding zijn gekomen.

6.6.5.3 PROGNOSE ONTWIKKELING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De verwachte exploitatie-ontwikkeling over de jaren 2024-2026 is op basis van de vastgestelde begroting 2024 als volgt weer te geven:

Universiteit Utrecht <i>Bedragen in miljoen €</i>	Realisatie 2023	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
BATEN				
• Rijksbijdrage	677	681	682	692
• Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-	-
• College-, cursus- en examengelden	93	104	116	116
• Baten werk in opdracht van derden	319	322	328	330
• Overige baten	68	77	73	73
Totaal baten	1.157	1.184	1.199	1.211
LASTEN				
• Personeelslasten	823	874	879	883
• Afschrijvingen	65	69	68	69
• Huisvestingslasten	118	87	90	92
• Overige lasten	190	191	191	193
Totaal lasten	1.196	1.221	1.228	1.237
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	-39	-37	-29	-26
Saldo baten en lasten financiële bedrijfsuitoefening	11	10	9	10
Resultaat	-28	-27	-20	-16
• Belastingen	-1	0	0	0
• Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Exploitatiesaldo	-29	-27	-20	-16

De geraamde negatieve exploitatiesaldi voor de jaren 2024 tot en met 2026 komen deels ten laste van reeds gevormde bestemmingsreserves en deels ten laste van de algemene reserve.

Rijksbijdrage

De ontwikkeling van de rijksbijdrage is gebaseerd op de formele informatie uit de OCW-begroting 2024. In de OCW-begroting 2024 wordt de verdeling van het meerjarige macrokader over de universiteiten alleen gegeven voor het jaar 2023. De raming van het lumpsumdeel voor 2024 tot en met 2026 is daarom gebaseerd op het naar de toekomst doortrekken van het in 2023 gerealiseerde aandeel van de Universiteit Utrecht in het macrobudget. Er is in de meerjarige prognose afgezien van de effecten van compensatie voor loon- en prijsontwikkeling.

College-, cursus- en examengelden

De opbrengst van de collegegelden is vanaf 2024 duidelijk hoger dan in 2023 in verband met de afschaffing van de halvering van het collegegeld, een stijging van de aantallen studenten en de nu bekende stijging van de collegegeldtarieven.

Baten werk in opdracht van derden

De geprognosticeerde baten in opdracht van derden voor de jaren 2024 tot en met 2026 laten een bescheiden groei zien. Opgemerkt wordt dat doorgaans een afwijking in de realisatie van deze baten zich in gelijke mate aftekent in de lasten. Hierdoor is het effect op het exploitatiesaldo nagenoeg nihil.

Overige baten

In de categorie overige baten worden onder andere de opbrengsten uit verhuur van onroerend goed, van doorlevering van energie en detachering van personeel gepresenteerd. De verwachting is dat de omvang van deze baten in de komende jaren redelijk stabiel zal zijn.

Personeelslasten

De begrote personeelslasten bestaan uit salarissen, sociale lasten, pensioenlasten, inhuur personeel en overige personele lasten. In paragraaf 6.6.5.1. is de raming weergegeven van de ontwikkeling van de personeelssterkte. Er is in de meerjarige prognose afgezien van effecten van de CAO-loonontwikkeling.

Afschrijvingen

De afschrijvingen bestaan voor het grootste gedeelte uit afschrijvingslasten van gebouwen. Het overige deel bestaat uit afschrijvingslasten van IT-investeringen en investeringen in overige infrastructuur. De geprognosticeerde stijging in deze lasten houdt verband met de geplande investeringen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bestaan onder andere uit huur van gebouwen, energiekosten, dagelijks onderhoud en schoonmaakkosten voor de gebouwen van de Universiteit Utrecht. Voor de komende jaren zijn de lasten duidelijk lager geraamd dan de realisatie 2023. Dit

houdt verband met een tweetal omvangrijke posten in 2023 uit hoofde van een piek in de energietarieven en een incidentele grote dotatie aan de milieuvorzieningen. Met name bij de energielasten moet rekening worden gehouden met sterk fluctuerende tarieven die kunnen leiden tot duidelijk lagere of hogere lasten dan hier gepresenteerd.

Overige lasten

De post overige lasten bestaat onder andere uit directe lasten voor onderwijs en onderzoek (projecten) en de bedrijfsvoering.

6.6.5.4 WERKING INTERNE RISICOBEBEERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM

Voor de beschrijving hiervan wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

6.6.5.5 BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Voor de beschrijving hiervan wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

6.6.5.6 RAPPORTAGE TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Voor deze rapportage wordt verwezen naar het verslag van de Raad van Toezicht in dit jaarverslag.

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

7.1 INLEIDING

In lijn met de Code Goed Bestuur Universiteiten is het College van Bestuur verantwoordelijk voor het identificeren en beheersen van de risico's verbonden aan de strategie en de uitvoering van de activiteiten van de universiteit. Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor de aanwezigheid, werking en monitoring van de werking van interne risicobeheersings- en controlesystemen. De Universiteit Utrecht hanteert de uitgangspunten van integraal management en het 'three-lines'-model.

De belangrijkste onderdelen van de interne beheersing zijn:

- In het Strategisch Plan zet de universiteit de koers uit voor de komende jaren. De realisatie van dit plan wordt gemonitord. In 2023 is gestart met het structureren van de sturing hierop met behulp van portfoliomanagement
- Een planning- en controlcyclus. Deze cyclus bestaat uit een kaderstelling, een exploitatie- en investeringsbegroting met meerjarig perspectief, kwartaalrapportages en de bestuurlijke dialoog daarover zowel binnen faculteiten en diensten alsook tussen het College van Bestuur en die organisatieonderdelen. Resultaat hiervan in 2023 is dat besloten is om in 2024 gerichte bijsturingsacties in gang te zetten teneinde als universiteit duurzaam financieel gezond te blijven.
- De universiteit hanteert een overzichtelijke set van interne regels zoals het Bestuurs- en Beheersreglement waarin de bevoegdheden van de door het College van Bestuur aangestelde beheersfunctionarissen zijn geregeld, inclusief mandatering van personele en financiële bevoegdheden per faculteit c.q. organisatieonderdeel, een regeling met betrekking tot wetenschappelijke integriteit en een code of conduct, de Regeling Nevenwerkzaamheden en een treasurystatuut.
- Een internal-auditafdeling voert op basis van een jaarplan audits uit gebaseerd op risicogestuurde prioriteiten. De afdeling werkt in opdracht van het College van Bestuur en rapporteert ook aan de Auditcommissie van de Raad van Toezicht.
- De universiteit heeft een onafhankelijke Functionaris Gegevensbescherming die adviseert over en toeziet op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Diverse privacy officers ondersteunen het lijnmanagement met training en expertise bij de naleving van de AVG.

- In verschillende lagen van de organisatie denken studenten en medewerkers middels de medezeggenschapsorganen mee over het beleid en geven ze adviezen aan de verschillende bestuurlijke organen.
- Jaarlijks identificeert en weegt het College van Bestuur de belangrijkste strategische respectievelijk frauderisico's aan de hand van kans en impact. Onderdeel daarvan is de beoordeling of de bestaande beheersmaatregelen afdoende zijn of dat er aanvullende beheersmaatregelen getroffen dienen te worden. Een uiteenzetting van de belangrijkste strategische risico's en getroffen beheersmaatregelen staat in paragraaf 7.2.
- Ten behoeve van de rechtmatigheid van de inkoop werkt de universiteit met een inkoop- en aanbestedingskalender en voert zij periodiek spendanalyses uit.
- Ten behoeve van de rechtmatige aanwending van publieke middelen werkt de Universiteit Utrecht met een kostprijsmodel voor het beprijzen van activiteiten die op grond van de beleidsregel publiek/privaat als private activiteiten kwalificeren.
- Op het gebied van huisvesting is er een meerjarige investeringsagenda en zijn financiële kaders vastgesteld waarbinnen planvorming en realisatie plaatsvinden. De ontwikkeling van de woonlasten wordt jaarlijks getoetst aan de daarvoor vastgestelde norm. Het huisvestingsplan wordt tweejaarlijks herijkt. In 2023 is besloten een vastgoedboard te vormen om meer grip te krijgen op (het verloop van) de vastgoedopgaven van de universiteit.
- Ook hanteert het College van Bestuur opvolgingsmonitors voor het bewaken van en rapporteren over de opvolging van aanbevelingen van internal audit respectievelijk de externe accountant voor verdere verbetering van de interne beheersing.
- De Universiteit Utrecht heeft een beleid voor het beperken van uitkeringen na ontslag door intern georganiseerde begeleiding van de werknemers van wie het dienstverband afloopt van werk naar werk. Deze begeleiding is wettelijk van toepassing bij eigenrisicodragers, maar belangrijk is dat tijdige begeleiding behulpzaam is bij het voorkomen en beperken van duur van de uitkeringen. In overeenstemming met de cao en de wet worden transitievergoedingen uitgekeerd evenals bovenwettelijke uitkeringen (bij langdurigere dienstverbanden). In sommige gevallen wordt in afstemming met et personeelslid gekomen toteen vaststellingsovereenkomst.
- Verschillende beheersmaatregelen op het gebied van integrale veiligheid en informatiebeveiliging in het bijzonder waaronder monitoring op mogelijke dreigingen.
- Nieuw in 2023 is de start van een functionaris Governance, Risk & Compliance die zich onder andere bezighoudt met het structureren van uiteenlopende risico-beheersingsactiviteiten die plaatsvinden bij de universiteit. Ook voert deze functionaris de regie op de uitvoering van een plan van redres dat de universiteit heeft opgesteld naar aanleiding van verdenkingen van onregelmatigheden in 2022 (zie verder paragraaf 7.3)

Het resultaat van de werking van bovengenoemde beheersmaatregelen is dat de organisatie overwegend goed in control is. Dat is in lijn met de risicohouding van het college van bestuur en de daaruit voortvloeiende sturing op maatregelen om in control te blijven. De kwaliteit van het onderwijs en onderzoek van de Universiteit Utrecht wordt al

sinds jaren hoog gewaardeerd. In een aantal gevallen zijn er nog wel bevindingen vanuit interne en externe audits. Deze worden meer voortvarend en dus sneller opgelost dan voorheen. Over 2023 waren de gerealiseerde financiële resultaten in lijn met de begroting.

7.2 STRATEGISCHE RISICOANALYSE UNIVERSITEIT UTRECHT

Jaarlijks voert de universiteit een strategische risicoanalyse uit. In deze paragraaf beschrijven wij allereerst de belangrijkste externe factoren. In de daarop volgende tabel en heat map zijn de belangrijkste risico's en bijbehorende beheersmaatregelen beschreven en ingeschaald op basis van kans en impact.

EXTERNE FACTOREN

Geopolitieke verhoudingen en klimaat

De geopolitieke verhoudingen zijn voortdurend in beweging, denk hierbij aan de oorlog in Gaza, de oorlog in Oekraïne en de handelsoorlog van de VS met China. In Nederland zijn wijzigingen in de politieke verhoudingen en de effecten van de klimaatverandering voelbaar. Deze spanningen en effecten werken tegenstellingen in de hand en hebben niet alleen impact op de verhoudingen in de maatschappij, maar ook binnen de Universiteit Utrecht. Daarnaast zetten ze de energieprijzen en de prijzen van grondstoffen voor de bouw onder druk en leiden ze tot meer activisme. Ook zijn ze van invloed op de inschatting van risico's zoals bijvoorbeeld kennisveiligheid.

Kunstmatige intelligentie

De ontwikkelingen op gebied van kunstmatige intelligentie (AI) gaan snel. Zo worden AI tools, zoals bijvoorbeeld ChatGPT, vaker ingezet en is er meer mee mogelijk. Het gebruik van deze tools biedt veel kansen maar brengt ook bepaalde risico's met zich mee, zoals bijvoorbeeld het verspreiden en gebruiken van achterhaalde of onjuiste (bias) informatie; ongewenst gebruik door derden van (persoons)data gedeeld in AI tools; plagiaat doordat AI de gebruikte bronnen niet noemt; fraude bij tentamens en examens; en onduidelijkheid over eigenaarschap van data.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is niet alleen één van de leidende principes van de strategie van de universiteit maar ook een thema dat in Nederland en heel Europa een grote rol speelt. Veiligheid, sociale, mentale en fysieke gezondheid, hergebruik en recycling, diversiteit en gelijkheid – allemaal voorbeelden van thema's die de universiteit raken. Ook de aanvullende wet- en regelgeving op gebied van verduurzaming en rapportage vereisten heeft impact.

1 **ICT-security**

Cybercrime en kwetsbaarheden in data en persoonsgegevens.

De afhankelijkheid van ICT is steeds groter geworden en de impact op onderwijs, onderzoek en ondersteuning kan groot zijn. Het risico bestaat dat de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking in het geding komt, bijvoorbeeld door een cyberaanval, en hiermee ook het risico op datalekken. Bovendien gaan de ontwikkelingen op ICT-gebied snel. Door het gebruik van AI worden de aanvallen geavanceerder. Daarbij ontstaat het risico dat medewerkers onvoldoende kennis en kunde bezitten om de ontwikkelingen bij te houden. Verder vergroot het toegenomen gebruik van cloudapplicaties het risico dat het minder inzichtelijk is waar gegevens opgeslagen en verwerkt worden.

De universiteit investeert continu in de betrouwbaarheid en veiligheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Samen met SURF, de sector, en in afstemming met het Ministerie van OCW, werkt de universiteit continu aan een grotere weerbaarheid. De jaarlijkse audit naar informatiebeveiliging liet in 2023 dan ook een groei zien in de volwassenheidsscore van 2,1 in 2022 naar 2,7. Dit gaat in de richting van het ambitieniveau (3,0).

Ook ligt de nadruk op awareness. Via o.a. quiz, symposium en escape truck worden medewerkers regelmatig geïnformeerd over veilig gebruik van data en het herkennen van ongeoorloofde toegangspogingen tot systemen.

Er zijn projecten gestart om ICT-risico's te beheersen, zoals het beperken van de beheerderstoegang, het verkleinen van het aanvalsoppervlak op internet en de professionalisering van centraal leveranciersmanagement.

Tevens zijn er activiteiten georganiseerd om de weerbaarheid en de kennis van ICT-medewerkers te vergroten, zoals deelname aan een brede OZON-oefening (hoe te reageren bij een cybercrisis) en een red-teaming actie waarbij een externe partij een dreiging van buitenaf nabootst. Aanbevelingen worden opgevolgd.

Daarnaast wordt het security control framework regulier geüpdatet.

2 **Sociale veiligheid**

Een onveilige omgeving door onacceptabel gedrag.

De universiteit wil een sociaal veilige omgeving bieden waar alle medewerkers en studenten zich thuis voelen en met plezier werken en studeren. Het risico bestaat dat studenten en medewerkers zich onveilig voelen als gevolg van onacceptabel gedrag zoals discriminatie, pesten en seksueel grensoverschrijdend gedrag en dat zij dit niet durven aan te kaarten. Bovenstaande verhoogt het risico op ziekmelding en uitval vanwege klachten als stress, eenzaamheid en depressiviteit. In de veranderende maatschappelijke context worden tegenstellingen uitvergroot en bestaat het risico op reputatieschade.

De universiteit zet zich continu in om sociale veiligheid te beheersen.

De belangrijkste beheersingsmaatregelen zijn:

- De verbeterde klachtenregeling- en procedure ongewenst gedrag;
- De Commissie Interpersoonlijke Integriteit;
- De versterking van de gehele keten met deskundigen zoals crisis psychologen, en de aanstelling in 2023 van een Ombudsfunctionaris voor studenten;
- De handreiking Kwaliteitszorg voor de rol en positie van PhD;
- De stapsgewijze implementatie van het actieplan om cultuur en gedragsverandering te organiseren;
- Diverse trainingen en workshops voor studenten en medewerkers betreffende sociale veiligheid;
- Een nieuwe handleiding over hoe je in Teams met elkaar in gesprek kan gaan over sociale veiligheid.

3 Investerings in huisvesting

Renovatie, nieuwbouw en verduurzaming huisvesting onder druk.

De universiteit investeert stevig in (duurzaam) onderhoud, renovatie en nieuwbouw van huisvesting. Externe factoren als onzekerheid met betrekking tot het verkrijgen van aannemers en productiemiddelen, inflatie (met name stijgende energieprijzen) hebben veel impact op de investeringen in huisvesting. Het risico bestaat dat vastgoedprojecten meer kosten dan begroot, langer duren dan gepland, niet (volledig) worden opgeleverd, en dat aanbestedingen niet lukken. Dit kan tot gevolg hebben dat (beoogde) gebruikers van het vastgoed niet optimaal gefaciliteerd worden waardoor de kwaliteit van onderwijs, onderzoek en innovatie & impact onder druk komen te staan. Dit kan betekenen dat de beheerkosten van gebouwen die aan het eind van hun levenscyclus zijn stijgen. Binnen het strategisch huisvestingsplan hebben een aantal van deze projecten een hoog risicoprofiel.

De universiteit hanteert financiële kaders waarbinnen de planvorming en realisatie rond vastgoed plaatsvindt alsmede een meerjarige investeringsagenda. Uitgangspunten hierbij zijn het opvangen van tegenvallers binnen deze meerjarige investeringsagenda en sturing op (toekomstige) waarde. Daarnaast worden projecten beheerst door de inzet van ervaren en bekwaam personeel (projectleiders) en het expliciet prioriteren van werkzaamheden op basis van projectplannen. Om aanbestedingen ook in de toekomst goede kans van slagen te geven wordt meer ingezet op het vroegtijdig meenemen van leveranciers in het eindproduct en op het leren van aanbestedingstrajecten.

4 Aantrekken en behouden talent en reduceren van werkdruk

Tekort aan (goed) personeel door personeelsverloop en krappe arbeidsmarkt.

De krappe arbeidsmarkt zorgt voor schaarste aan personeel. Daarnaast is het mogelijk dat vanwege politieke ontwikkelingen de internationale concurrentiepositie van de universiteit wat onder druk komt. Hierdoor bestaat het risico dat de Universiteit Utrecht onvoldoende in staat is om goed (internationaal) personeel te werven en te behouden. Daarnaast is de werkdruk bij de universiteit hoog. De medewerkersmonitor 2023 laat wel een lichte daling van de werkdruk zien. Wanneer deze als te hoog wordt ervaren kan dit leiden tot risico's als vertrek van medewerkers en verhoogd (langdurig) ziekteverzuim. Dit laatste is ook een landelijke trend. Cultuur en leiderschap is van groot belang voor het behouden en aantrekken van talent en het reduceren van de werkdruk. Door onvoldoende goed leiderschap neemt het risico op personeelsverloop en werkdruk toe.

Het aantrekken en ook het behouden van goede mensen wordt steeds belangrijker in het licht van krapte op de arbeidsmarkt. De Universiteit Utrecht zet met name in op:

- Verdere professionalisering van werving, selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Er wordt geïnvesteerd in een ATS (applicant tracking) systeem, in recruitment en in nieuwe uitingen van arbeidsmarktcommunicatie;
- Het project Erkennen en Waarderen voor al het universitair personeel. Zo is er een kader gemaakt voor loopbanen en ontwikkeling. Dit is gebaseerd op de uitgangspunten Goed werkgeverschap, Aandacht voor professionele & persoonlijke ontwikkeling en Leiderschapsontwikkeling. De doelstellingen zijn blijvende ontwikkeling van mensen en het bieden van nieuwe mogelijkheden en kansen om de inzetbaarheid te vergroten;
- Het herzien en herstarten van het vitaliteitsprogramma. Via starters- en stimuleringsbeurzen worden investeringen gedaan om extra mensen aan te nemen en daarmee de werkdruk te verlagen. Ook de impuls uit 2021 van vijftig miljoen euro te besteden gedurende 6 jaar om de werkdruk in de faculteiten te verlichten loopt nog steeds. Hiermee is o.a. ingezet op meer vaste banen, voornamelijk als Universitair docent.

5 **(Internationale) samenwerkingsverbanden en kennisveiligheid**

Kennisveiligheid en samenwerkingsverbanden in het gedrang.

Als gevolg van samenwerkingsverbanden / consortia met partijen waarbij zich incidenten voordoen of die failliet gaan, bestaat het risico dat de universiteit reputatieschade lijdt met negatieve gevolgen voor het aantrekken van studenten en onderzoekers en de kwaliteit van onderzoek en innovatie & impact.

Het risico bij kennisveiligheid betreft de ongewenste overdracht van gevoelige kennis of technologie. Dit kan veroorzaakt worden door het handelen van individuele (ex-) medewerkers van de universiteit of via cyberaanvallen.

Tevens speelt de heimelijke beïnvloeding van onderwijs en onderzoek door andere staten een rol. Dit kan een gevaar voor de academische vrijheid betekenen.

Daarnaast bestaat het risico dat andere landen, tegen ons (lands)belang in, misbruik maken van onze kennis. Dit kan voor Nederland betekenen dat onze innovatie- en concurrentiekracht wordt aangetast en dat gedeelde kennis later tegen Nederland wordt ingezet.

De Universiteit Utrecht geeft invulling aan de Leidraad Kennisveiligheid van de Rijksoverheid en implementeert de nodige maatregelen. In UNL verband wordt goed samengewerkt met andere universiteiten, en vindt veel kennisdeling plaats.

Voor samenwerkingsverbanden hanteert de Universiteit Utrecht interne gedragscodes en regelgeving om ongewenste kennisdeling en -beïnvloeding van wetenschappelijk onderzoek tegen te gaan. Er zijn diverse hulpinstrumenten geïmplementeerd die onderzoekers en ondersteuners helpt bij het tijdig signaleren van mogelijke risico's bij internationale samenwerkingsverbanden. Bij twijfel maakt de universiteit gebruik van de expertise van het landelijke Loket Kennisveiligheid.

In opdracht van OCW is dit jaar een sector breed onderzoek uitgevoerd naar het kennisveiligheidsbeleid. De conclusies en aanbevelingen neemt de universiteit mee in de verdere verfijning van haar kennisveiligheidsbeleid. Tevens monitort de Universiteit Utrecht ontwikkelingen in wetgeving zoals het wetstraject Screening Kennisveiligheid.

6 **Tweede en derde geldstroom**

Ontoereikende besteding van onderzoeksfinanciering.

Het is onzeker hoe de in het verleden ingezette stijging van financiering uit de tweede en derde geldstromen (groeifondsen, NWO, Zwaartekracht, EU) zich in de toekomst gaat ontwikkelen. Het risico dat mensen en middelen niet toereikend zijn om de gelden te besteden is nog aanwezig, echter wel in mindere mate.

Het aantrekken van onderzoekers ten behoeve van de tweede en derde geldstroom geeft extra druk vanwege de al krappe arbeidsmarkt.

Tevens speelt het risico op niet voldoen aan subsidie voorwaarden een rol.

De universiteit zet in op aanvullende inspanningen op het gebied van werving en selectie van personeel. Ook hanteert de Universiteit Utrecht een strategische personeelsplanning. Tevens worden prioriteiten gesteld en duidelijkere keuzes gemaakt over het aangaan van financiering uit de tweede en derde geldstromen.

Door verbeterde project control worden de voorwaarden van de subsidieverstrekkers gemonitord.

- 7 **Interne beheersomgeving**
De interne beheersomgeving biedt onvoldoende mogelijkheid tot (tijdig) bijsturen en compliance.
Het risico bestaat dat de universiteit organisatiebreed onvoldoende tijdig en effectief kan bijsturen om haar doelstellingen te realiseren en risico's met betrekking tot het naleven van wet- en regelgeving en bijvoorbeeld risico's gelieerd aan grote projecten, te mitigeren.
De P&C-cyclus is sterk financieel gericht. Organisatiebrede monitoring en reporting is echter van essentieel belang om ook in de breedte alle aspecten (denk hierbij bijvoorbeeld aan HR en IT maar ook aan integriteit en compliance) van de Universiteit Utrecht dusdanig in beeld te hebben om bijsturing effectief en efficiënt mogelijk te maken.

- 8 **Wetenschappelijke integriteit**
Incidenten op gebied van wetenschappelijke integriteit.
Als gevolg van incidenten op het gebied van wetenschappelijke integriteit bestaat het risico dat de universiteit reputatie- en imagoschade lijdt met als gevolg dat het moeilijker wordt om studenten, onderzoekers en financiële middelen aan te trekken.

- 9 **Eerste geldstroom**
Onzekerheid over ontwikkeling Rijksoverheidsbijdrage.
Door de politieke veranderingen en financieel-economische ontwikkelingen staat de bekostiging van het onderwijs door het Rijk onder druk. Dit leidt tot meer onzekerheid in de beschikbare middelen. Tevens wordt de zogenaamde matching-druk vergroot (de financiering vanuit de tweede en derde geldstroom is veelal niet volledig dekkend waardoor voor de uitvoering van de onderzoeksprojecten een (groeiend) beroep moet worden gedaan op de eerste geldstroom). Door de verhoogde druk op de eerste geldstroom bestaat het risico dat de kwaliteit van onderwijs, onderzoek, innovatie & impact onder druk komt te staan en de werkdruk toeneemt.

Ten behoeve van de interne besturing en beheersing heeft de Universiteit Utrecht de governance structuur verder verbeterd. In 2023 is een nieuwe Governance, Risk en Compliance functie gecreëerd met als doel om naast de bestaande P&C cyclus de interne beheersing verder te versterken.
De checks en balances voor de aan de universiteit gelieerde partijen zijn verder geactualiseerd en verstevigd.
De organisatie rondom privacy is versterkt, denk hierbij aan de verbeteringen in het verwerkingsregister en de verhoging van de awareness van medewerkers.
De eerste stappen rondom een organisatiebreed risico-overleg zijn gezet met als doel een meer geïntegreerd overzicht van risico's van de Universiteit Utrecht. In dit overleg komen Integrale veiligheid, IT, Finance, GRC en kennisveiligheid bij elkaar. Daarnaast wordt ook strategisch portfoliomanagement om de programma- en projectbeheersing te verstevigen ingericht. In 2024 zullen deze initiatieven verder gestalte krijgen.

De universiteit borgt de wetenschappelijke integriteit mede door een UU breed beleid voor alle faculteiten met daarin onder meer richtlijnen voor monitoring en reporting, waarbij de landelijke gedragscode voor wetenschappelijke integriteit leidend is. Het kwaliteitszorgsysteem Onderzoek van de universiteit zorgt voor periodieke monitoring van de kwaliteit van het onderzoek. Momenteel wordt gewerkt aan een plan om de aandacht voor wetenschappelijke integriteit te versterken, o.a. door het vergroten van de bekendheid met het onderwerp, het stimuleren van awareness en het bieden van ruimte om in gesprek te gaan over wetenschappelijke integriteit. Tevens is het (bij)sturen op interne afspraken en externe regelgeving versterkt.

De Universiteit Utrecht hanteert een financiële meerjarenstrategie waarin verwachte ontwikkelingen van Rijksbaten tijdig en prudent verwerkt worden. Het interne verdeelmodel dat de universiteit hanteert, is inzichtelijk en biedt de mogelijkheid om fluctuaties in de overheidsbegroting (tot op zekere hoogte) op te vangen. Tevens gaat het College van Bestuur sneller en scherper sturen in het begrotingsproces o.a. door versterking van de dialoog tussen het College van Bestuur en de faculteiten en het stellen van grenzen van toelaatbare aanspraak op reserves.
De matching-druk wordt beheerst door het beleid om voor derde-geldstroomprojecten waar mogelijk de integrale kostprijs te berekenen. Bovendien wordt kritischer ingezet op keuzes maken bij tweede- en derde geldstroomprojecten.

10 Studentenaantallen

Studentenaantallen matchen niet met de beschikbare infrastructuur.

Als gevolg van internationalisering en/of maatschappelijke en demografische ontwikkelingen bestaat het risico dat de instroom van het aantal studenten in korte tijd stijgt, met als gevolg capaciteitstekorten zoals onvoldoende docenten of een tekort aan studentenhuysvesting.

De Universiteit Utrecht beheerst de instroom van studenten door geen actieve werving in het buitenland te verrichten en bachelor opleidingen overwegend in het Nederlands aan te bieden. Ook heeft het College een groeistrategie vastgesteld.

De universiteit monitort de ontwikkeling van studentenaantallen nauwgezet en zet zich in om de personele bezetting en de voorzieningen (zowel onderwijshuisvesting als ondersteunende diensten) hierop af te stemmen. Tevens is in 2023 het project Onderwijsplanning gestart met als doel efficiënter gebruik maken van zowel bestaande onderwijsruimtes als beschikbare timeslots voor colleges.

11 Onderzoeksfaciliteiten

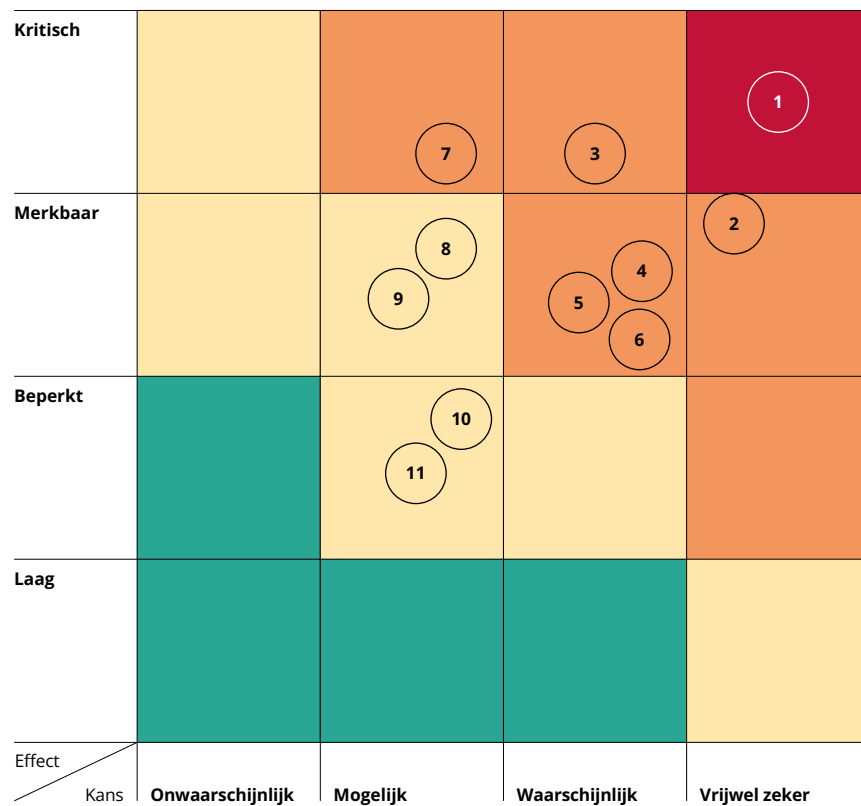
Onderzoeksfaciliteiten sluiten niet aan bij de behoefte.

De meeste onderzoeksfaciliteiten, zoals apparaten en data infrastructuur, worden gefinancierd met externe middelen. Bij een gebrek aan duurzame vervolg financiering van deze faciliteiten komt het onderhoud ervan in gevaar. Daarnaast bestaat het risico dat de universiteit onvoldoende in staat is om hoogwaardige onderzoeksfaciliteiten te realiseren. Daardoor kan de kwaliteit van onderzoek onder druk komen te staan.

De universiteit faciliteert en stimuleert interdisciplinaire samenwerking en investeert in het bij elkaar brengen van partners in kennisecosystemen waardoor zij sterk in een netwerk van kennisinstellingen zit. Waar mogelijk trekt de universiteit samen op om hoogwaardige onderzoeksfaciliteiten te realiseren.

Op het Utrecht Science Park is de universiteit nauw verbonden met het UMC Utrecht en andere partners in het Life Sciences cluster. Daarnaast wordt landelijk intensief samengewerkt in onderzoeksnetwerken, in het bijzonder met Eindhoven, Wageningen en het UMC Utrecht.

De in bovenstaande tabel genoemde belangrijkste strategische risico's zijn in onderstaande *heat map* verwerkt.

1. ICT Security
2. Sociale veiligheid
3. Investering in huisvesting
4. Aantrekken en behouden talent, en reduceren van werkdruk
5. (Internationale) Samenwerkingsverbanden en kennisveiligheid
6. Tweede en derde geldstroom
7. Interne beheersomgeving
8. Wetenschappelijke Integriteit
9. Eerste geldstroom
10. Studentenaantallen
11. Onderzoeksfaciliteiten

De in de *heat map* vermelde categorieën van effecten zijn in onderstaande matrix nader geduid.

Effect	Reputatie	Mens	Continuïteit primaire proces	Informatie	Financieel	(non)Compliance
Kritische verstoring 	Vertrouwen omgeving langdurig ernstig geschaad. Internationale negatieve berichtgeving, met grote kans op toekomstige negatieve berichtgeving.	Ernstig blijvend letsel.	Langdurige verstoring van het primaire proces.	Verregaande contractuele verplichtingen, uitsluiting toekomstige subsidies of levensbedreigend onderzoek.	Directe schade is groter dan €1.500.000,-	Overtredingen van meer structurele aard en met grote impact.
Merkbare verstoring 	Vertrouwen omgeving merkbaar verstoord. Aanhoudende negatieve nationale berichtgeving, grote commotie op social media.	Letsel met verzuim met behandeling door arts of ziekenhuis. Loss of Containment (LOC) meldplichtig en LOC zeer zorgwekkende of acuut toxische stoffen.	Kort durende verstoring van het primaire proces.	Publicatiebeperkingen, reputatieschade aan onderzoeker of instelling, patenten of contractuele afspraken.	Directe schade tussen €250.000,- en €1.500.000,-	Overtredingen van meer structurele aard maar met weinig impact.
Beperkt, tijdelijk effect kan worden opgevangen 	Vertrouwen omgeving beschadigd. Negatieve nationale berichtgeving of aanhoudende negatieve lokale berichtgeving, commotie op social media.	Letsel met verzuim. LOC tijdens logistiek.	Langdurige verstoring van een deel van het primaire proces.	Niet openbare onderzoeksgegevens, langdurige onderbreking of invalidatie van onderzoek.	Directe schade tussen €50.000,- en €250.000,-	Af en toe een overtreding met weinig impact.
Laag, (nagenoeg) geen effect 	Negatieve berichtgeving in lokale media en losse uitingen op social media.	Beperkt (geen ehbo). LOC labschaal.	Beperkte kort durende verstoring van een deel van het primaire proces.	Korte onderbrekingen in lopend onderzoek, voornamelijk reeds publieke of niet-gevoelige data.	Directe schade ligt tussen 0 en € 50.000,-	Volledig compliant.

7.3 SPECIFIEKE ONDERWERPEN NADER BELICHT

In deze paragraaf wordt risico 7 zoals genoemd in paragraaf 7.2 nader belicht. Ook wordt – conform de verslaggevingsvoorschriften – ingegaan op het beleid inzake de naleving van bekostigingsregels.

ORGANISATIEBREDE BEHEERSOMGEVING

Mogelijke schade als gevolg van onregelmatigheden

In december 2022 zijn de uitkomsten van een forensisch accountantsonderzoek bij de Utrecht Holdings, het gezamenlijke Knowledge Transfer Office van de universiteit en het UMCU, bekend geworden. Uit het onderzoek is gebleken dat er verdenkingen van oplichting en omkoping zijn in verband met aandelentransacties van twee voormalige deelnemingen van Utrecht Holdings in de periode 2006–2018. De hierbij betrokken oud-medewerkers hebben niet in het belang van Utrecht Holdings gehandeld waardoor de holdings financieel benadeeld zijn. Hierop heeft Utrecht Holdings aangifte van oplichting en omkoping gedaan bij het Openbaar Ministerie tegen deze oud-medewerkers. Er is een vervolgonderzoek ingesteld dat naar verwachting nog langere tijd doorloopt. Het valt niet uit te sluiten dat dit vervolgonderzoek nog tot meer bevindingen leidt. De totale (financiële) impact van de onregelmatigheden is op dit moment nog onbekend. De universiteit beraadt zich op de situatie en heeft evenals de Utrecht Holdings een herstelplan in uitvoering. Het College van Bestuur verklaart dat de cijfers in de jaarrekening 2023 voor zover nu bekend niet materieel beïnvloed worden door deze situatie. Het valt echter niet uit te sluiten dat op basis van nader onderzoek blijkt dat de universiteit schade heeft geleden.

BELEID INZAKE NALEVING BEKOSTIGINGSREGELS

In de Notities Helderheid uit 2003 en 2004 zijn verplichtingen voor onderwijsinstellingen opgenomen die betrekking hebben op de bekostigingsregels. In dat kader het volgende.

Conform de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs rapporteert de universiteit dat in 2023 geen (delen van) CROHO-geregistreerde opleidingen uitbesteed zijn aan private organisaties die niet door de overheid bekostigd zijn. Het verlenen van vrijstellingen is binnen de universiteit alleen mogelijk op verzoek van de individuele student. Vrijstellingen kunnen worden verleend door de examencommissie; de gronden waarop vrijstellingen worden verleend zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. Documentatie is opgenomen in het studentdossier. De universiteit legt zich niet toe op het werven van groepen studenten die zonder enige inspanning van de kant van de universiteit een getuigschrift uitgereikt kunnen krijgen met het oog op verhoging van de rijksbijdrage.

Binnen de universiteit worden buitenlandse studenten alleen ingeschreven als student als zij volledig voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden. Ingeschreven studenten komen alleen dan voor bekostiging in aanmerking als zij volledig voldoen aan de wet- en regelgeving. De universiteit heeft buitenlandse studenten die in het kader van Europese programma's (bidiplomering) een deel van de opleiding in Nederland volgen en bij het behalen van het getuigschrift in aanmerking komen voor bekostiging. Uitwisselingsstudenten en buitenlandse studenten die slechts een gedeelte van een opleidingsprogramma aan de Universiteit Utrecht volgen, worden ingeschreven als niet-reguliere studenten. Gegevens worden niet aan DUO doorgegeven.

De inschrijfprocedures binnen de universiteit zijn conform de wet- en regelgeving rondom dit thema. De universiteit besteedt geen rijksbijdrage aan compensatie van collegegeld, met uitzondering van uitkeringen in het kader van de regeling 'Financiële ondersteuning van studenten' (zie hoofdstuk 1 – Profileringsfonds). Indien het collegegeld namens een student door derden wordt betaald, staat dit aangegeven op de door de student afgegeven machtiging. Studenten die slechts een gedeelte van een opleidingsprogramma aan de universiteit volgen, worden ingeschreven als niet-reguliere studenten. Hun gegevens worden niet aan DUO doorgegeven. Zij betalen, behoudens de wettelijke uitzonderingen, een commercieel tarief voor de module(s) die ze volgen.

Studenten geven via Studielink zelf, zonder tussenkomst van de universiteit, aan voor welke opleiding(en) ze zich inschrijven. De universiteit schrijft studenten niet in voor andere opleidingen dan waarvoor studenten zich hebben aangemeld.

De universiteit ontwikkelt geen door derden gefinancierde maatwerktrajecten voor opleidingen die in het CROHO geregistreerd staan. Maatwerk kan wel in de vorm van post-initiële cursussen en seminars worden geleverd. De universiteit bekostigt geen kunstonderwijs

FACULTEIT BÈTAWETENSCHAPPEN

“WE ZIJN ER NOG NIET MET DE TECHNIEKEN VOOR DE ENERGIETRANSITIE”

De bètawetenschappen kunnen wel wat extra aandacht gebruiken binnen het Utrechtse onderzoek, vindt natuurkundige Van Roij. “Soms heb ik het idee dat mensen denken dat de technieken voor de energietransitie er allemaal zijn en dat het nu een kwestie is van implementatie”, zegt hij. “Maar dat is niet in alle gevallen zo. Er zijn genoeg urgente en toekomstige problemen waarvoor de huidige ontwikkelingen in de bètawetenschappen onmisbaar zullen blijken.” Daarom startte hij met collega's de community Science for Sustainability.

Honderd jaar geleden legden de fysici Heisenberg en Schrödinger de basis voor de kwantummechanica. Toen gold het als fundamenteel onderzoek waarover niemand kon zeggen of het ooit maatschappelijk nut zou hebben. Pas tientallen jaren later bleek dat het geval, toen multinational IBM in 1947 de eerste transistors bouwde, noodzakelijke bouwstenen van de moderne computer. Inmiddels zijn laptops en mobiele telefoons niet meer weg te denken uit de samenleving. Volgens hoogleraar en natuurkundige René van Roij geeft dit voorbeeld goed weer hoe onmisbaar bèta-onderzoek is, maar ook hoe de toepasbaarheid ervan zich niet altijd laat voorspellen.

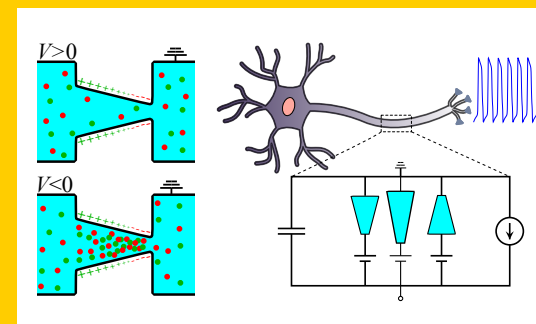
Van Roij richtte samen met collega's de community Science for Sustainability op. Wetenschappers met uiteenlopende disciplines, van rechten tot economie tot natuurwetenschappen, denken samen na over oplossingen voor uitdagingen waar

we voor staan, waaronder de opwarming van de oceanen en de atmosfeer, een stijgende zeespiegel, het produceren en opslaan van hernieuwbare energie, het verlies van biodiversiteit en vervuiling van bodem, water en lucht. Van Roij: “Een belangrijk voorbeeld van huidige relevante ontwikkelingen in de bètawetenschappen zijn ontwikkelingen in de materiaalkunde. Daar werken wetenschappers aan innovatieve materialen die bijvoorbeeld gebouwen kunnen koelen en CO₂ uit de lucht halen, of denk aan de anorganische scheikunde waar nieuwe katalysatoren worden ontwikkeld die de energiesector verduurzamen.

“Bèta-onderzoek is onmisbaar, maar de toepasbaarheid laat zich niet altijd voorspellen”

Suzanne Hangx is universitair docent bij de faculteit Geowetenschappen en trad ook toe tot het bestuur van de community. Ook zij vindt dat de bètawetenschappen van wezenlijk belang zijn voor de energietransitie en andere duurzaamheidsvraagstukken. Zo is aardwetenschappelijk onderzoek noodzakelijk voor het verantwoord opslaan van waterstof in de diepere ondergrond, stelt ze. “Om duurzame energie te gebruiken op dagen dat de zon minder schijnt of de wind minder waait, kijken we naar mogelijkheden om die energie om te zetten in waterstof en die op te slaan. De enige plek waar we hiervoor genoeg ruimte hebben is de ondergrond, op een paar kilometer diepte”, legt ze uit. “Om dit veilig en efficiënt te kunnen doen, moeten we begrijpen en kunnen voorspellen hoe de ondergrond reageert op dit soort menselijk handelen. Binnen aardwetenschappen onderzoeken we dat.”

Een belangrijk wapenfeit van de community is het ‘S4S graduate programme’. Dat programma bestaat uit acht promotieplekken voor studenten die hun eigen voorstel hebben geschreven voor onderzoek op het gebied van duurzaamheid. Een vereiste is dat er tenminste twee (bèta)wetenschappelijke disciplines in samenkomen. Daarnaast zetten Van Roij en Hangx nu vooral in op ontmoetingen met onderzoekers uit de andere community's van Pathways to Sustainability. Het devies is dat de dialoog ervoor zorgt dat de bètawetenschappen enerzijds en de sociale, juridische en economische wetenschappen anderzijds beter op elkaar aansluiten. Want als je van elkaar weet waar je mee bezig bent, kun je nagaan of je iets voor elkaar kunt betekenen. “De weg naar een duurzame samenleving is niet alleen een implementatievraagstuk, maar natuurlijk ook niet een puur technologische uitdaging”, vindt Van Roij. “Het zou goed zijn als wetenschappers uit alle disciplines zich dat realiseren.”

Illustratie van onderzoek aan ‘neuromorphic computing’ op basis van de elektrische geleiding van taps toelopende micro-kanalen voor transport van water en zout, T.M. Kamsma en R. van Roij (Instituut voor Theoretische Fysica).

Bestuursverklaring

Het College van Bestuur bevestigt hierbij (conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs) dat alle bij het College van Bestuur bekende informatie, van belang voor de controleverklaring bij de jaarrekening en de bekostigingsgegevens, ter beschikking heeft gestaan aan de certificerend accountant. Tevens verklaart het College van Bestuur niet betrokken te zijn geweest bij onregelmatigheden, zoals bedoeld in de hiervoor genoemde regeling.

Utrecht, 30 mei 2024

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

Leeswijzer	135
------------	-----

JAARREKENING 2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023	136
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	137
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	138
• Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2023	140
• Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	149
• Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	165
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	176
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023	177
• Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2023	178
• Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	178
• Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023	191

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming	198
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	199

Leeswijzer

In de jaarrekening wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de financiële positie van de Universiteit Utrecht over het verslagjaar 2023. In dit verslag is de financiële informatie van de universiteit opgenomen. De volgende documenten zijn hierin opgenomen:

	<i>Toelichting</i>
Jaarrekening	De jaarrekening van de universiteit wordt opgemaakt volgens de inrichtingsvereisten van de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Deze verklaart de BW-voorschriften voor de jaarverslaggeving samen met de RJ-richtlijnen (BW/RJ) van toepassing, aangevuld met een aantal onderwijs specifieke zaken, vastgelegd in hoofdstuk RJ 660 van de RJ bundel. Deze richtlijnen geven specifiek aan welke toelichtingen en specificaties in de jaarrekening moeten worden opgenomen. De geconsolideerde jaarrekening heeft betrekking op de universiteit samen met haar deelnemingen en verbonden partijen welke geconsolideerd moeten worden.
Balans	De vermogenspositie van de universiteit is weergegeven in de balans . De activazijde van de balans geeft aan op welke wijze de middelen van de universiteit zijn vastgelegd. De financiering van deze middelen uit eigen en vreemd vermogen is weergegeven aan de passivazijde. De activa worden onderscheiden in vast en vlottend, waarbij als criterium geldt de mate van duurzaamheid van de inzet voor de universiteit. De vaste activa bewijzen de universiteit meerdere jaren diensten. Voorraden, vorderingen en liquide middelen worden tot de vlottende activa gerekend.
Staat van baten en lasten	In de staat van baten en lasten wordt inzicht gegeven in de omvang van de afzonderlijke soorten baten en lasten over het boekjaar 2023. Het nettoresultaat is bepaald volgens het baten-en-lastenprincipe. Alle baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

	<i>Toelichting</i>
Kasstroomoverzicht	Het kasstroomoverzicht geeft een overzicht van de herkomst en besteding van middelen (cashflow). Hierbij wordt de aansluiting weergegeven met de mutatie in de geldmiddelen.
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	In de waarderingsgrondslagen wordt voor elke afzonderlijke post van de balans en de staat van baten en lasten aangegeven hoe de bepaling en waardering heeft plaatsgevonden.
Toelichting op de posten in de jaarrekening	In de toelichting bij de balans en staat van baten en lasten worden de afzonderlijke posten van de balans en de staat van baten en lasten nader toegelicht. Deze toelichting bestaat voornamelijk uit voorgeschreven (verplichte) mutatieoverzichten en specificaties teneinde de samenstelling van deze posten te kunnen doorgronden.
Enkelvoudige jaarrekening	De enkelvoudige balans en staat van baten en lasten hebben betrekking op de cijfers van de universiteit met uitzondering van de deelnemingen en andere gelieerde instellingen welke in de consolidatie worden betrokken.
Niet uit de balans blijken verplichtingen	Hierin zijn opgenomen verplichtingen van de Universiteit Utrecht welke niet in de balans tot uitdrukking komen.

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

(x € 1.000)

1	ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
	Vaste activa		
1.1.1	• Immateriële vaste activa	12.554	11.910
1.1.2	• Materiële vaste activa	641.034	610.691
1.1.3	• Financiële vaste activa	12.058	14.174
	Totaal vaste activa	665.646	636.775
	Vlottende activa		
1.2.1	• Voorraden	1.827	1.435
1.2.2	• Vorderingen	78.355	77.336
1.2.3	• Effecten	140	440
1.2.4	• Liquide middelen	346.788	310.231
	Totaal vlottende activa	427.110	389.442
		1.092.756	1.026.217
2	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
	Groepsvermogen		
2.1.1	• Eigen vermogen	480.339	509.095
2.1.2	• Minderheidsbelang derden	655	671
		480.994	509.766
2.2	Voorzieningen	138.841	116.171
2.3	Langlopende schulden	6.264	6.995
2.4	Kortlopende schulden	466.657	393.285
		611.762	516.451
		1.092.756	1.026.217

Ratio's	2023	2022	2021	2020	2019
• Solvabiliteit	0,44	0,50	0,53	0,51	0,52
• Current ratio	0,92	0,99	1,00	0,86	0,91
• Nettowerkkapitaal	-39.547	-3.843	+1.555	-48.902	-28.485

De **solvabiliteitsratio** is het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen en geeft aan in welke mate de organisatie in staat is haar schulden op langere termijn te kunnen blijven voldoen.

De **current ratio** is het totaal van de vlottende activa gedeeld door de schulden op korte termijn en geeft aan in welke mate de organisatie in staat is haar schulden op korte termijn te voldoen.

Het **nettowerkkapitaal** geeft het saldo aan van vlottende activa minus kortlopende schulden.

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

(x € 1.000)

3	BATEN	2023	Begroting 2023	2022
3.1	Rijksbijdragen	676.701	639.675	643.283
3.3	College-, cursus- en examengelden	92.534	92.375	64.214
3.4	Baten werk in opdracht van derden	319.432	297.046	299.384
3.5	Overige baten	67.938	74.368	59.114
	Totaal baten	1.156.605	1.103.464	1.065.995
4	LASTEN			
4.1	Personeelslasten	823.164	775.186	751.264
4.2	Afschrijvingen	64.778	73.966	65.863
4.3	Huisvestingslasten	118.230	106.034	70.398
4.4	Overige lasten	189.190	198.764	173.368
	Totaal lasten	1.195.362	1.153.950	1.060.893
	SALDO BATEN EN LASTEN	-38.757	-50.486	5.102
6	Financiële baten en lasten	10.556	-265	4
	RESULTAAT	-28.201	-50.751	5.106
7	Belastingen	-438	-	-16
8	Resultaat deelnemingen	-133	-	983
		-571	-	967
	RESULTAAT NA BELASTINGEN	-28.772	-50.751	6.073
9	Aandeel derden in resultaat	16	-	-53
	NETTORESULTAAT	-28.756	-50.751	6.020

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

(x € 1 mln.)

		2023	2022
	<i>Kasstroom uit operationele activiteiten:</i>		
	Saldo baten en lasten	-38,8	5,1
	Aanpassingen voor:		
4.2	Afschrijvingen	60,8	60,7
2.2	Mutaties voorzieningen	22,7	4,6
	<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
1.2.1	Voorraden	-0,4	-0,1
1.2.3	Effecten	0,3	-
1.2.2	Vorderingen	-1,0	-17,8
2.4	Kortlopende schulden	73,4	63,9
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties	117,0	116,4
6.1	Ontvangen interest	10,6	1,4
6.2	Betaalde interest	-0,0	-0,1
6/7/8/9	Overige resultaten	-0,6	-0,4
		10,0	0,9
	Subtotaal kasstroom uit operationele activiteiten	+127,0	+117,3
	<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</i>		
1.1.1	Investerings Immateriële vaste activa	-4,2	-3,7
1.1.1	Desinvesteringen Immateriële vaste activa	0,1	0,0
1.1.2	Investerings Materiële vaste activa	-88,0	-71,2
1.1.2	Desinvesteringen Materiële vaste activa	0,3	0,0
1.1.3	Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-1,2	-1,9
1.1.3	Desinvesteringen in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-	1,2
1.1.3	Mutaties leningen als onderdeel van financiële vaste activa	-0,8	0,2
1.1.3	Investerings in overige financiële vaste activa	-1,9	-1,9
1.1.3	Desinvesteringen overige financiële vaste activa	6,0	1,8
	Subtotaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-89,7	-75,4

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023 (vervolg)

	<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten:</i>		
2.3	Aflossing langlopende schulden	-0,7	-0,3
2.3	Nieuwe langlopende schulden	-	0,5
	Subtotaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-0,7	+0,2
	Mutatie liquide middelen	+36,6	+42,1
1.2.4	Beginstand liquide middelen	310,2	268,1
	Mutatie liquide middelen	36,6	42,1
1.2.4	Eindstand liquide middelen	346,8	310,2

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

Ter voldoening aan artikel 2.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek legt het College van Bestuur rekening en verantwoording af over het in 2023 gevoerde financiële beheer van Universiteit Utrecht.

ALGEMEEN

Universiteit Utrecht, gevestigd te Utrecht, is een publiekrechtelijke organisatie. Opgericht in 1636, is de universiteit uitgegroeid tot een moderne, toonaangevende kennisinstelling op het gebied van universitair onderwijs en onderzoek met een groeiende internationale reputatie. De universiteit verricht fundamenteel en toegepast onderzoek in een breed scala van wetenschapsgebieden. De Universiteit Utrecht is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 30275924.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld waarbij de verslaggevingsperiode gelijk loopt met het kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met inachtneming van de bepalingen van de Wet normering topinkomens ('WNT').

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan die van de geconsolideerde jaarrekening. Indien geen nadere grondslagen zijn vermeld wordt verwezen naar de vermelde grondslagen in de geconsolideerde jaarrekening.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een continuïteitsveronderstelling.

Overige

In de jaarrekening zijn de bedragen vermeld in duizenden euro's (tenzij anders aangegeven). Waar in de jaarrekening gesproken wordt van 'begroting' wordt de begroting 2023 bedoeld. Waar van de 'minister' sprake is, wordt bedoeld de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Balans en staat van baten en lasten

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de universiteit zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben tenzij anders vermeld. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de diensten zijn overgedragen aan de afnemer.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het College van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Universiteit Utrecht en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Aan het hoofd van de groep staat de Universiteit Utrecht.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare termijn weer te vervreemden, worden niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten en verliezen. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de post Financiële vaste activa in de enkelvoudige jaarrekening.

Gegevens van rechtspersonen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is zijn niet opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Vreemde valuta

De posten in de jaarrekening van de Universiteit Utrecht worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de universiteit haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de Universiteit Utrecht.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de euro's tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten, tenzij hedge-accounting wordt toegepast. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode dat zij zich voordoen, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

BALANS

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Ontwikkelings- en implementatiekosten

De kosten van aanschaffing (licenties) van universitaire administratieve systemen inclusief de (externe) opleidings- en implementatiekosten worden tegen kostprijs geactiveerd. De afschrijvingstermijn bedraagt 5 jaar. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode, waarbij wordt uitgegaan van een restwaarde van nihil.

Goodwill

De positieve goodwill voortkomend uit de acquisitie van Zonnig Bunnik B.V. in 2023 is berekend in overeenstemming met de met de hiervoor genoemde paragraaf “Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen”. De goodwill is geactiveerd en wordt lineair afgeschreven gedurende de geschatte economische levensduur (10 jaar). De geschatte economische levensduur is gebaseerd op de aard en voorzienbare levensduur van de verworven activiteiten.

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen

Gebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen de laagste van de boekwaarde en de verwachte opbrengsten.

Indien gronden in erfpacht worden uitgegeven worden de geactiveerde ontwikkelingskosten afgeschreven over dezelfde termijn als de looptijd van de erfpachtovereenkomst.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende

de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Inventaris en apparatuur

Inventaris en apparatuur met een kostprijs van meer dan € 12.500 worden geactiveerd.

Boeken en kunstvoorwerpen

De aankopen van boeken en tijdschriften worden in het jaar van aanschaf rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingsmethoden

Afschrijvingen worden ten laste van de staat van baten en lasten gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur van ieder onderdeel van het actief waarbij uitgegaan wordt van een restwaarde van nihil. De afschrijvingsmethoden, geschatte levensduur en restwaarde worden periodiek beoordeeld. Levensduurverlengend onderhoud (> € 25.000) wordt geactiveerd en afgeschreven volgens de componentenmethode. Boekwinsten en -verliezen worden in de exploitatierekening opgenomen.

De geschatte gebruiksduur voor materiele vaste activa luidt als volgt:

- casco – 60 jaar
- afbouw – 30 jaar
- inbouwpakketten – 15 jaar
- technische installaties – 15 jaar
- investeringen in huurpanden – 10 jaar of kortere huurtermijn
- terreinvoorzieningen – 30 jaar
- inventaris en apparatuur – 5 jaar, met een aantal uitzonderingen variërend van 2 tot 20 jaar al naar gelang de verwachte toekomstige gebruiksduur

De componentenbenadering wordt toegepast vanaf het moment van activering van het actief.

Schattingswijziging waardering materiële vaste activa

De gebruiksduur van de gebouwen van de universiteit wordt periodiek beoordeeld. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot aanpassing van de resterende afschrijvingstermijn voor de panden. Het effect van deze schattingswijzigingen wordt – mits deze naar verwachting een duurzaam karakter hebben – in aanmerking genomen vanaf het boekjaar waarin de nieuwe gebruikstermijn wordt vastgesteld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed

van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de universiteit in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de universiteit in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde (zie verder de paragraaf “Bijzondere waardeverminderingen van financiële vaste activa”); afwaardering vindt plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Overige effecten

Effecten (obligaties) waarvan de universiteit de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De overige gekochte effecten worden, voor zover deze aan een beurs genoteerd zijn, gewaardeerd tegen reële waarde. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Niet-beursgenoteerde gekochte obligaties worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Bijzondere waardeverminderingen materiële en immateriële vaste activa

De universiteit beoordeelt op balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardevermindervingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoop-overeenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroom-genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Bijzondere waardeverminderingen financiële vaste activa

De waarde van een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft

ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van staat van baten en lasten gebracht.

Als in een latere periode de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs met toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Te factureren diensten inzake werk in opdracht van derden

Het saldo van projecten uit hoofde van werk in opdracht van derden leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het werk in opdracht van derden wordt gewaardeerd

tegen de bestede kosten, bestaande uit de kosten die direct betrekking hebben op het project (directe personeelskosten en kosten van specifiek voor het project aangeschafte apparatuur en inventaris), de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project (onder meer kosten van technische assistentie en overheadkosten van projectactiviteiten) en andere kosten voor zover ze contractueel door de opdrachtgever worden vergoed, verminderd met de gedeclareerde termijnen danwel ontvangen voorschotten die in relatie staan tot het werk in opdracht van derden en verminderd met een eigen bijdrage voor voorzienbare verliezen. De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming van door derden gefinancierde projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van de projecten ('percentage of completion' methode). Onder de overige vorderingen worden de projecten opgenomen waarbij de vooruitbetaalde kosten de gefactureerde termijnen/ontvangen voorschotten overschrijden. Projecten waarbij de vooruit gefactureerde termijnen/ontvangen voorschotten de vooruitbetaalde kosten overschrijden worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde. Onder de vlottende activa zijn de vorderingen opgenomen waarvan de looptijd in de regel niet langer dan een jaar bedraagt. Op de vorderingen worden voorzieningen voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid waarbij de beperking door het instellingsbestuur is aangebracht. Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de netto-vermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderinggrondslagen van de universiteit.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig.

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen, voorziening voor sloop- en milieuverplichtingen en overige voorzieningen opgenomen.

Tenzij anders aangegeven, worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken op basis van een disconteringsvoet die een afspiegeling is van de actuele markttaxaties van de tijdwaarde van geld en, waar nodig, van de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

PERSONEELSVORZIENINGEN

De **Voorziening voor werkloosheidsuitkeringen** is bepaald op basis van de maximale uitkeringsrechten (de Universiteit Utrecht is eigenrisicodragers voor wettelijke en bovenwettelijke WW-uitkeringen) van reeds ingegane uitkeringen ultimo het boekjaar. Hierbij wordt een afslag in mindering gebracht van 20% op basis van de inschatting dat medewerkers voor het einde van de looptijd van de uitkering een nieuwe baan hebben gevonden. Deze schatting is ontleend aan ervaringscijfers uit het verleden ten aanzien van de niet volledige benutting van de maximale uitkeringsrechten.

Daarenboven is een verplichting opgenomen voor potentiële werkloosheidsuitkeringen voor tijdelijke contracten voor Aio's en overig personeel. Bij de berekening wordt rekening gehouden met de duur van het dienstverband inclusief een schatting van de verwachting van de instroom en verwachte uitkeringsduur. De instroom en duur van de uitkering wordt jaarlijks herijkt door de gemiddelde instroom en benutting te bepalen over de afgelopen jaren. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met een gemiddeld salaris inclusief de verwachte loonstijging. Het langlopende deel (meer dan 2 jaar) van de verplichting is tegen de contante waarde opgenomen.

Als gevolg van de CAO NU hebben medewerkers met een dienstverband na een onvrijwillig ontslag recht op een **transitievergoeding** op basis van de Wet Werk en Zekerheid. De hoogte hiervan is afhankelijk van de duur van het dienstverband. Een voorziening is gevormd voor vergoedingen die samenhangen met de afloop van tijdelijke aanstellingen van medewerkers die op basis van de bepalingen in de CAO in aanmerking komen voor een transitievergoeding. De berekening van de voorziening is gebaseerd op een schatting van het aantal tijdelijke contracten dat naar verwachting in 2023 niet zal worden verlengd (2023: 67,5%). Deze schatting is ontleend aan ervaringscijfers uit het verleden en wordt jaarlijks herijkt. Voor Aio's wordt de raming op 100% gesteld. De **voorziening voor transitievergoeding** is opgenomen tegen de nominale waarde omdat het tijdseffect niet materieel is.

Voorzieningen voor **reorganisatie** worden opgenomen voor geschatte bedragen van per balansdatum, formeel gedetailleerd, opgestelde reorganisatieplannen waarvan bij de betrokkenen de gerechtvaardigde verwachting is gewekt dat deze zullen worden uitgevoerd. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de universiteit. Deze voorzieningen zijn opgenomen onder de personele voorzieningen.

De **Voorziening verlofspaarregeling** heeft betrekking op door individuele medewerkers gespaarde verlofdagen die op een met de medewerker overeengekomen tijdstip aaneengesloten zullen worden opgenomen (bijv. voor een 'sabbatical leave'). De berekening is gebaseerd op de loonkosten van de betrokken medewerkers inclusief een opslag voor sociale lasten. De waardering is tegen de contante waarde opgenomen.

De **Voorziening voor bovenwettelijk verlof** heeft betrekking op de nog niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren per balansdatum. Opname van deze verlofuren kan plaatsvinden in de periode 2023–2027. De berekening is gebaseerd op de gemiddelde loonkosten van betrokken medewerkers inclusief een opslag voor sociale lasten. De waardering is tegen de contante waarde opgenomen.

De **Voorziening langdurig ziekten** betreft de salariskosten, inclusief korting wegens arbeidsongeschiktheid, die samenhangen met de geschatte resterende duur van het ziekteverzuim van personen welke op balansdatum langer dan 3 maanden ziek zijn. Afhankelijk van de reeds verstreken periode van arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening berekend op basis van een geschatte uitkering van 6 maanden tot maximaal 2 jaar. De waardering is tegen de contante waarde opgenomen.

De **Voorziening WGA (wet gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid)** betreft salariskosten die samenhangen met de uitkeringen voor gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van personen met een ziekteperiode van langer dan 2 jaar. De universiteit is sinds 2017 eigenrisicodragers

voor de WGA. De voorziening wordt bepaald op basis van de uitkeringsgerechtigden per einde 2022 met daarnaast ook een inschatting van de verwachte instroom van potentiële uitkeringsgerechtigden in 2023. De geschatte gemiddelde looptijd van de WGA uitkeringen is op basis van 5 jaar gesteld. De verplichting is tegen de contante waarde opgenomen.

De **Voorziening jubileumgratificaties** heeft betrekking op de cao-verplichting voor jubileumgratificaties welke voortvloeien uit de lopende dienstverbanden met medewerkers voor een uitkering wegens 25- of 40-jarig ambtsjubileum. De berekening van de voorziening is gebaseerd op reeds opgebouwde dienstjaren van de medewerkers waarbij daarnaast een schatting is gemaakt van de toekomstige benutting van de jubileumuitkeringen. Er wordt rekening gehouden met de verwachte loonstijging. De waardering is tegen de contante waarde opgenomen.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Een voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt gevormd indien het waarschijnlijk is dat de universiteit in een procedure zal worden veroordeeld. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld, en omvat tevens de proceskosten.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

De reële waarde van de langlopende en kortlopende schulden benadert de boekwaarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

De **rijksbijdrage** (lumpsum) wordt op basis van de jaarlijkse toekenning in de staat van baten en lasten opgenomen. Voor zover de bestedingen in relatie met de toegekende, door de minister geoordeelde middelen achterblijven vindt passivering op de balans plaats onder kortlopende schulden.

De **college-, cursus en examengelden** worden ten gunste van het resultaat verantwoord naar rato van het collegejaar. De cursusresultaten uit hoofde van contractactiviteiten worden verantwoord naar rato van de looptijd van de cursus.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten in het kader van door derden gefinancierde projecten (**Baten werk in opdracht van derden**) worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht en betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Resultaten uit hoofde van verleende diensten van door derden gefinancierde projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen volgens de 'percentage of completion' methode.

De **overige baten** bestaan uit baten verhuur, detachering, levering van diensten en goederen, sponsoring en subsidies en overige baten. Verantwoording van opbrengsten uit overige baten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat. De met de overige baten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

LASTEN

Afschrijvingslasten op immateriële en materiële vaste activa

Afschrijvingslasten vormen een aparte regel in de staat van baten en lasten. Voor een nadere specificatie worden verwezen naar de betreffende toelichting. Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Pensioenlasten

De universiteit heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. De premiegrondslag bestaat uit het pensioengevend inkomen van de werknemer verminderd met de franchise. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Huisvestings- en overige lasten

Huisvestings- en overige lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Waardeveranderingen van effecten (obligaties) worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Leasing

Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het

leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de universiteit optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht en de contractuele verplichtingen vermeld als niet uit de balans opgenomen verplichtingen.

Belastingen

Publiekrechtelijke rechtspersonen zijn in beginsel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De Universiteit Utrecht heeft op grond van artikel 6b lid 1 onderdeel b van de wet vennootschapsbelasting een subjectvrijstelling voor de vennootschapsbelasting. De omvang en bekostiging van de onderwijs- en onderzoeksactiviteiten van de universiteit zijn hiervoor bepalend. De verbonden partijen van de Universiteit Utrecht zijn zelfstandig belastingplichtig voorzover zij zich als een onderneming kwalificeren.

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Faculteit Geneeskunde

In navolging van de bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen de Universiteit Utrecht en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) wordt de rijksbijdrage voor de medische faculteit overgedragen aan het UMCU. In overeenstemming met de gemaakte afspraken wordt verondersteld dat de exploitatie van de medische faculteit een “nihil” resultaat heeft. De exploitatie van de medische faculteit is onlosmakelijk verbonden met de totale ziekenhuisexploitatie van het UMCU.

Op grond van de voorschriften zoals opgenomen in RJ 660 artikel 603 worden de baten uit de Onderwijs en Onderzoeksactiviteiten (O&O-gelden) en de daaraan toe te rekenen kosten op basis van een tussen UMCU en UU overeengekomen verdeelsleutel samengevoegd met de exploitatie van de Universiteit Utrecht. De O&O-gelden omvatten zowel de overgedragen rijksbijdrage (1^e geldstroom) als de baten uit contractactiviteiten (2^e en 3^e geldstroom) als gevolg van de bestaande verwevenheid van de geldstromen bij de financiering en verantwoording van contractactiviteiten (matching).

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onder geldmiddelen worden verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten. De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividend zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verworven financiële belangen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van afsluiten en aflossing van leningen zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

1.1.1 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Hieronder zijn opgenomen goodwill en ontwikkelingskosten. De ontwikkelingskosten betreffen de kosten van aanschaf (licenties) van universitaire administratieve systemen inclusief de (externe) implementatiekosten en de kosten van de voorbereiding van het zonnepark in Bunnik onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen.

(x € 1.000)	Goodwill	Ontwikkelingskosten	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	-	41.709	41.709
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-29.799	-29.799
Boekwaarde per 1 januari 2023	-	11.910	11.910
Mutaties in de boekwaarde:			
Investerings	-	3.768	3.768
Nieuwe consolidaties	489	-	489
Desinvesteringen			
• Aanschafwaarde	-	-2.105	-2.105
• Cumulatieve afschrijvingen	-	2.035	2.035
Afschrijvingen	-	-3.543	-3.543
Saldo	489	155	644
Stand per 31 december 2023			
Aanschafprijs	489	43.372	43.861
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-31.307	-31.307
Boekwaarde per 31 december 2023	489	12.065	12.554

De positieve goodwill voortkomend uit de acquisitie van Zonnig Bunnik B.V. in 2023, zijnde het verschil tussen de verkrijgingsprijs en het netto bedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van de vennootschap, is geactiveerd en wordt lineair afgeschreven gedurende de geschatte economische levensduur (10 jaar) vanaf de datum van ingebruikname van het nog te ontwikkelen zonnepark. Het voornemen bestaat om in 2024 deze vennootschap te liquideren waarbij de activiteiten aan de universiteit worden overgedragen.

De investeringen in immateriële vaste activa in 2023 betreffen de implementatie en/of doorontwikkeling van diverse universitaire administratieve systemen waaronder digitaal tijdschrijven, Cloud foundation, CRM systeem, Integratieplatform, BI en digitale werkplek Solis-Cloud. De desinvestering betreft diverse immateriële vaste activa die volledig zijn afgeschreven en vervangen of niet meer in gebruik zijn.

1.1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de post materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	In uitvoering en vooruitbetalingen	Totaal
	1.1.2.1	1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.4	
Stand per 1 januari 2023					
Aanschafwaarde	1.532.100	22.339	130.922	92.658	1.778.019
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.060.950	-	-106.378	-	-1.167.328
Boekwaarde per 1 januari 2023	471.150	22.339	24.544	92.658	610.691
Mutaties in de boekwaarde:					
Investerings	6.026	-	14.486	67.460	87.972
Desinvesteringen					
• Aanschafwaarde	-60	-	-5.689	-	-5.749
• Cumulatieve afschrijvingen	-	-	5.415	-	5.415
Afschrijvingen	-60	-	-274	-	-334
Overige mutaties	-46.750	-	-10.545	-	-57.295
	59.225	-	-	-59.225	-
Saldo	18.441	-	3.667	8.235	30.343
Stand per 31 december 2023					
Aanschafwaarde	1.597.291	22.339	139.719	100.893	1.860.242
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.107.700	-	-111.508	-	-1.219.208
Boekwaarde per 31 december 2023	489.591	22.339	28.211	100.893	641.034

Materiële vaste activa in uitvoering betreffen gebouwen in aanbouw. Een deel van de materiële vaste activa wordt verhuurd. In 2023 zijn de investeringen van het gerenoveerde Universiteitsmuseum, het Netherlands Plant Eco-phynotyping Centre (NPEC) en het gerenoveerde Hijmans van den Berghgebouw in gebruik genomen. De overige mutaties onder materiele vaste activa betreffen de overboekingen van gereed gekomen projecten vanuit het onderhanden werk.

Het effect van schattingswijzigingen van materiele vaste activa bedraagt in 2023 € -2.366.000 (2022: € -443.000).

Om een indicatie te geven van de actuele waarde van de materiële vaste activa zijn onderstaand de WOZ-waarde (onroerende zaak waarde) en de verzekerde waarde opgenomen.

WOZ- EN VERZEKERDE WAARDE GEBOUWEN EN TERREINEN	<i>Peildatum</i>	<i>x € 1.000</i>
WOZ-waarde gebouwen en terreinen	1-1-2023	702.103
Verzekerde waarde gebouwen en inventaris	31-12-2023	2.471.148
Verzekerde waarde boeken – en andere collecties	31-12-2023	134.844

Boeken en kunstvoorwerpen

De bezittingen in de vorm van boeken en kunstvoorwerpen, waaronder een groot aantal historische werken en unieke exemplaren, zijn niet in de balans opgenomen. Zij worden bij aanschaf direct ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. In 2023 is voor € 4,9 miljoen (2022: € 4,3 miljoen) aan boeken en tijdschriften aangeschaft.

1.1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Hieronder zijn opgenomen de investeringen in overige deelnemingen en verstrekte leningen aan verbonden partijen.

(x € 1.000)	Deelname %	Code *	Boekwaarde 1 januari 2023	Investeringen	Des- investeringen	Resultaat deelnemingen (dividend)	Overige	Boekwaarde 31 december 2023
1.1.3.2 Overige deelnemingen								
Crossbeta Bioscience B.V., Utrecht	(13,73%)	4	-	-	-	-	-	-
Rabo Pre-Seed Fonds, Utrecht	(18,18%)	4	400	-	-	-	-	400
Thuja Capital Healthcare B.V. Utrecht	(13,16%)	4	126	-	-	-86	-	40
Crystal Delivery B.V., Utrecht	(7,15%)	4	-	-	-	-	-	-
Prothix B.V., Utrecht	(20,0%)	4	150	-	-	-	-	150
Brain Science Tool B.V., Utrecht	(24,5%)	4	31	-	-	-	-	31
Trajectum Pharma B.V., Utrecht	(36,24%)	4	-	-	-	-	-	-
Broteio Pharma B.V., Utrecht	(4,96%)	4	-	-	-	-	-	-
Thuja Capital Healthcare II B.V. Utrecht	(5,16%)	4	645	182	-	-39	-	788
Gadeta Founders B.V., Utrecht	(16,99%)	4	2	-	-	-	-	2
Arthrosave B.V., Utrecht	(8,36%)	4	220	-	-	-	-	220
SkylineDX, Rotterdam	(0,01%)	4	-	-	-	-	-	-
AMT Medical B.V., Utrecht	(6,45%)	4	300	-	-	-	-	300
CT Holding B.V.. Utrecht	(22,7%)	4	-	-	-	-	-	-
Synerkine Founders B.V., Utrecht	(21,65%)	4	206	36	-	-	-	242
TigaTx Founders B.V., Utrecht	(29,94%)	4	235	-	-	-	-	235
Dialogue Trainer Holding B.V.	(23,69%)	4	25	-	-	-	-	25
Laurentia Holding B.V	(50,60%)	4	-	-	-	-	-	-
Core Life Analytics B.V., Utrecht	(6,48%)	4	94	-	-	-	-	94
Reg. Samenwerking Regio Utrecht B.V., Utrecht	(2,0%)	4	-	-	-	-	-	-
ROM Regio Utrecht B.V.	(0,49%)	4	250	-	-	-	-	250
Thuja Capital Healthcare Fund III Coöp. UA, Utrecht	-	4	28	27	-	-8	-	47
TargED Biopharmaceuticals BV, Utrecht	(0%)	4	62	256	-	-	-	318
Cresco Spine B.V, Utrecht	(26,31%)	4	25	-	-	-	-	25
Ntrans Technologies Holding BV, Utrecht	(9,95%)	4	30	86	-	-	-	116
Moveshelf Labs B.V., Utrecht	(8,42%)	4	43	63	-	-	-	106
SentryX B.V.,Utrecht	(1,80%)	4	66	50	-	-	-	116
Fair Therapeutics B.V., Utrecht	(7,35%)	4	-	250	-	-	-	250
Synerline Pharma B.V., Utrecht	(4,63%)	4	-	250	-	-	-	250
Subtotaal deelnemingen			2.938	1.200	-	-133	-	4.005

* Toelichting op de codes: 1 = contractonderwijs; 2 = contractonderzoek; 3 = onroerende zaken; 4 = overig.

De deelnemingen hebben betrekking op investeringen in participaties van de Universiteit Utrecht Holding B.V. welke voortkomen vanuit de valorisatieactiviteiten van de universiteit. Voor informatie over de geconsolideerde verbonden partijen wordt hierbij verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa in de enkelvoudige jaarrekening (blz. 181 e.v.).

In 2023 hebben diverse investeringen plaatsgevonden in bestaande en nieuwe deelnemingen. De mutaties in de kolom 'overige' zien op de aanpassingen van de waardering van de deelnemingen en de tegenboeking van het resultaat deelnemingen.

(x € 1.000)	Boekwaarde 1 januari 2023	Verstrekte leningen	Afgeloste leningen	Resultaat	Overige	Boekwaarde 31 december 2023
1.1.3.4 OVERIGE LENINGEN U/G						
Leningen deelnemingen	59	772	-	-55	-	776
Overige leningen	252	-	-	-	-	252
Subtotaal leningen	311	772	-	-55	-	1.028

Onder overige leningen deelnemingen zijn opgenomen leningen verstrekt door de Universiteit Utrecht Holding B.V. aan startende ondernemingen. De vorderingen hebben een looptijd van langer dan 1 jaar. Het resultaat op de leningen aan deelnemingen betreft afwaardering.

(x € 1.000)	Boekwaarde 1 januari 2023	Investeringen	Des- investeringen	Resultaat	Overige	Boekwaarde 31 december 2023
1.1.3.7 EFFECTEN (LOOPTIJD > 1 JAAR)						
Obligaties en aandelen	10.925	1.920	-5.938	118	-	7.025
Subtotaal effecten	10.925	1.920	-5.938	118	-	7.025
1.1.3 Totaal financiële vaste activa	14.174	3.892	-5.938	-70	-	12.058

De overige beleggingen zijn in bezit bij de verbonden partijen (Universiteitsfonds). De mutaties in de post effecten hebben betrekking op de in- en desinvesteringen van effecten door herbeleggingen in 2023 en door koerswijzigingen (kolom 'resultaat').

In 2023 is de beleggingsportefeuille van de Universiteit Utrecht die werd aangehouden voor een deel van het beleggingsfonds Qaboos, als gevolg van de overdracht naar stichting Universiteitsfonds Utrecht, geliquideerd.

VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VOORRADEN

(x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	2.130	1.706
Voorziening voor incurantheid	-303	-271
1.2.1.2 Gebruiksgoederen	1.827	1.435

Hieronder zijn opgenomen voorraden van o.a. proefdieren en gebruiksmaterialen.

1.2.2 VORDERINGEN

(x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
1.2.2.1 Debiteuren	23.994	21.951
1.2.2.7 Studenten	1.105	924
Te factureren inzake werk in opdracht van derden	23.283	21.993
Omzetbelasting	7.179	9.969
Overige	13.412	10.746
1.2.2.10 Overige vorderingen	43.874	42.708
1.2.2.15 Overlopende activa	10.151	12.375
1.2.2.16 Voorziening voor oninbaarheid debiteuren	-769	-622
Totaal vorderingen	78.355	77.336

De looptijd van deze vorderingen is korter dan één jaar.

Het cumulatief totaal van de tot balansdatum verantwoorde projectopbrengsten in de post "Te factureren inzake werk in opdracht van derden" bedraagt € 147 miljoen. Verliezen zijn in mindering gebracht op deze post (€ 7,2 miljoen; 2022: € 8,4 miljoen).

De rekening-courantpositie met UMCU ad € 581.000 inzake het onderdeel Biomedische Wetenschappen is opgenomen onder overige vorderingen. Hier zijn geen bijzondere voorwaarden aan verbonden.

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid debiteuren is als volgt:

(x € 1.000)	2023	2022
Stand per 1 januari	622	618
Onttrekking	-	-
Dotatie resp. vrijval	147	4
Stand per 31 december	769	622

1.2.3 EFFECTEN

Hieronder zijn opgenomen de aandelen in IPA welke zijn verkregen op 31 december 2020 en genoteerd zijn aan de Toronto Stock Exchange in Canada. De aandelen zijn verkregen uit een verkooptransactie van een van de participaties van UU Holding BV. De aandelen zijn gewaardeerd tegen de slotkoers en omrekeningskoers (Canadese dollar) per 31 december 2023. De mutatie in heeft volledig betrekking op het ongerealiseerde koersresultaat van € 300.560 per 31 december 2023.

1.2.4 LIQUIDE MIDDELEN

(x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
1.2.4.1 Kasmiddelen	69	54
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	342.469	110.177
1.2.4.3 Depositorekeningen	4.250	200.000
Totaal liquide middelen	346.788	310.231

De Universiteit Utrecht heeft bij de ABN-AMRO bank de beschikking over een rekening-courant faciliteit in verband met saldoregulering met het Ministerie van Financiën in het kader van het schatkistbankieren. De bankrekeningen staan ter vrije beschikking van de Universiteit Utrecht. De rentevergoeding over het saldo van de bankrekening bij het Ministerie van Financiën bedraagt per balansdatum 3,88%.

De Universiteit Utrecht heeft met het Ministerie van Financiën in het kader van het schatkistbankieren een rekening-courantovereenkomst. De universiteit heeft op grond van deze overeenkomst een kredietfaciliteit van € 51,5 miljoen. De depositierekening heeft een looptijd van korter dan 1 jaar.

De depositorekeningen betreffen een 6-tal deposito's van stichting Universiteitsfonds Utrecht met een gemiddelde resterende looptijd van 5,5 maand en een gemiddelde rentevergoeding van 2,8%.

2.1.1 GROEPSVERMOGEN

Het verloop van het groepsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)		Boekjaar 2022			Boekjaar 2023					
		Beginstand per 1 januari 2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Eindstand per 31 december 2022	Aanpassing 1 januari 2023	Beginstand per 1 januari 2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Eindstand per 31 december 2023
2.1.1.1	Algemene reserve	307.740	21.582	-50.000	279.322	+15.441	294.763	-15.874	8.639	287.528
	Algemene reserve (privaat)	-	-	5.000	5.000	-	5.000	-	2.449	7.449
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)									
	• Faculteiten/diensten	114.712	-7.768	-267	106.677	-9.127	97.550	-4.173	-8.696	84.681
	• Impulsgelden	-	-3.686	50.000	46.314	-6.314	40.000	-10.000	-	30.000
	• Beleids gelden concern	6.600	-4.410	267	2.457	-	2.457	-2.874	417	-
	• Beleids gelden (NIOZ)	9.600	-2.400	-	7.200	-	7.200	-2.400	-	4.800
	• Fonds werving toponderzoekers	631	-271	-	360	-	360	-	-360	-
	• Additionele scholing UU-medewerkers	718	-95	-	623	-	623	-245	-	378
	• ISD & huisvesting Israëllaan	145	-	-	145	-	145	-145	-	-
	• Rentereserve	-	-	-	-	-	-	9.858	-	9.858
	• Programmabudget IvO / HO / OvP	-	1.911	-	1.911	-	1.911	-1.911	-	-
		132.406	-16.719	50.000	165.687	-15.441	150.246	-11.890	-8.639	129.717
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)									
	Reserves verbonden partijen	37.647	2.024	-5.000	34.671	-	34.671	-532	-2.449	31.690
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)									
	Arbeidsvoorwaarden	3.787	-812	-	2.975	-	2.975	-1.113	-	1.862
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)									
	Qaboos	2.500	-	-	2.500	-	2.500	-2.500	-	-
	Universiteitsfonds	7.079	49	-	7.128	-	7.128	3.573	-	10.701
		9.579	49	-	9.628	-	9.628	1.073	-	10.701
2.1.1.7	Andere wettelijke reserves (publiek)									
	Immateriële vaste activa	11.916	-104	-	11.812	-	11.812	-420	-	11.392
	Eigen vermogen	503.075	6.020	-	509.095	-	509.095	-28.756	-	480.339
2.1.2	Minderheidsbelang derden	667	53	-49	671	-	671	-16	-	655
	Groepsvermogen	503.742	6.073	-49	509.766	-	509.766	-28.772	-	480.994

In 2023 is door UU Holding B.V. een dividend uitgekeerd aan de Universiteit Utrecht ten bedrag van € 2.449.000 (zie overige mutaties). Voor een verdere toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening.

Er is geen sprake van bovenmatig vermogen op basis van de signaleringswaarde van OCW.

2.2 VOORZIENINGEN

(x € 1.000)		Stand per 1-1-2023	Dotatie	Ottrekking	Vrijval	Overige mutaties	Rentemutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	62.876	37.059	-27.525	-1.442	-	-226	70.742	28.365	42.377
2.2.3	Voorziening voor sloop, milieu- verplichtingen en milieurisico's	52.123	18.946	-3.983	-2.600	-	846	65.332	5.810	59.522
2.2.4	Overige voorzieningen	1.172	1.800	-205	-	-	-	2.767	900	1.867
		116.171	57.805	-31.713	-4.042	-	620	138.841	35.075	103.766

De samenstelling en het verloop van de voorzieningen in 2023 zijn weergegeven in bovenstaande tabel. Een nadere toelichting per voorziening volgt hierna.

Alle voorzieningen zijn gewaardeerd tegen contante waarde tenzij het tijdseffect niet materieel is.

Gehanteerde veronderstellingen bij toepassing contante waarde:	2023	2022
	%	%
Disconteringsvoet 31 december *)	2,6	3,1
Toekomstige loonstijgingen **)	2,8	2,0
Toekomstige loonstijgingen incl. sociale lasten	3,5	2,5

*) Gebaseerd op gemiddelde rentevoet van Nederlandse staatsleningen 5-15 jaar)

**) Toekomstige loonstijgingen zijn gebaseerd op de 10 jaar gemiddelde CAO stijging

2.2.1 PERSONEELSVORZIENINGEN

De samenstelling en het verloop van de personeelsvoorzieningen in 2023 kunnen als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Stand per 1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rentemutatie		Stand per 31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar *)	Langlopend deel > 1 jaar *)
					Overige mutaties	(bij contante waarde)			
Werkloosheidsuitkeringen	10.552	2.771	-4.591	-65	-	-22	8.645	3.978	4.667
Transitievergoeding	5.584	3.620	-3.155	-	-	-	6.049	3.648	2.401
Voorziening reorganisatie	187	1.232	-46	-	-	-	1.373	343	1.030
Verlofspaarregeling	9.825	4.321	-5.008	-	-	-388	8.750	3.549	5.201
Bovenwettelijk verlof	23.751	15.336	-8.911	-	-	127	30.303	9.091	21.212
Langdurig zieken	6.209	6.706	-4.238	-1.377	-	-	7.300	6.372	928
WGA	3.497	1.961	-1.075	-	-	-	4.383	1.000	3.383
Jubileumgratificaties	3.271	1.112	-501	-	-	57	3.939	384	3.555
	62.876	37.059	-27.525	-1.442	-	-226	70.742	28.365	42.377

*) Voor de bepaling van het kort- en langlopend deel van de voorziening voor werkloosheidsuitkeringen is een beperkt deel van de verplichting gebaseerd op gemiddelde bedragen en niet per persoon.

De **voorziening reorganisatie** heeft betrekking op de kosten welke verband houden met de afvloeiing van personeel van faculteiten en diensten in verband met reorganisaties. Bij de bepaling van de voorziening wordt zoveel als passend voor de specifieke situatie rekening gehouden met veronderstellingen die vergelijkbaar zijn met de veronderstellingen die voor de voorziening voor werkloosheidsuitkeringen worden gehanteerd. Dit betreft onder andere veronderstellingen inzake de kans dat medewerkers ander werk vinden en inzake de gemiddelde uitkeringsduur.

De stijging van de omvang van de **voorziening voor bovenwettelijk verlof** in 2023 houdt verband met enerzijds de stijgende omvang van het personeelsbestand en de CAO-loonontwikkeling. Anderzijds met het feit dat niet toegekende verlofrechten sinds een aantal jaren wettelijk langer aangehouden mogen worden alvorens deze vervallen. Dit heeft gedurende een aantal jaren en opstuwend effect op de hoogte van deze voorziening.

De dotatie aan de **voorziening langdurig zieken** is in 2023 hoger dan gebruikelijk en vloeit voort uit de toename van het aantal langdurig zieken.

2.2.3 VOORZIENING VOOR SLOOP-, MILIEUVERPLICHTINGEN EN MILIEURISICO'S

De voorziening voor sloop, milieuverplichtingen en milieurisico's heeft betrekking op de verplichtingen voor zowel de beheersingsmaatregelen als de verwijdering van asbest in de gebouwen van de universiteit in het kader van de vigerende gebruiksvergunningen alsmede op de feitelijke verplichtingen in het kader van sloop van gebouwen. Een en ander in lijn met het uitgangspunt van circulair bouwen en het Strategisch Huisvestingsplan van de Universiteit Utrecht. De inschatting van de verwachte kosten van asbestverwijdering en sloop is hierbij in belangrijke mate bepaald op basis van een transactie in 2014 en een taxatierapport van 2023. Bij de berekening van de voorziening wordt uitgegaan van de voorgenomen sloopdatum van de gebouwen waarvoor het college van bestuur een besluit heeft genomen. De sloop is onafscheidelijk van de asbest bij de panden waarvoor beide voorzieningen zijn opgenomen. De kosten worden jaarlijks geïndexeerd met de bouwindex. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Voor de panden: Aardwetenschappen, H. Kruytgebouw, Ornsteinlaboratorium, Willem C. van Unnikgebouw en Caroline Bleekergebouw is het niet mogelijk om een splitsing te maken tussen asbestmaatregelen, 'asbestsanering' of 'sloop'.

2.2.4 OVERIGE VOORZIENINGEN

Onder overige voorzieningen is de verplichting opgenomen in het kader van het Vitaliteitspact van de Universiteit Utrecht. De regeling vloeit voort uit de CAO-afspraken. Voor de deelnemers aan de regeling is een verplichting opgenomen voor de aanvulling op het salaris als gevolg van de gedeeltelijke compensatie van de salariskorting door verkorting van de werktijd in de periode voorafgaand aan de pensioendatum. Daarnaast is in 2023 een voorziening gevormd voor juridische kosten voor de komende drie jaar.

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

(x € 1.000)	Stand per Aangegane			Stand per	Looptijd	Looptijd	Rente- voet
	1-1-2023	leningen	Aflossingen	31-12-2023	>1 jaar	> 5 jaar	%
2.3.7 Erfpacht	4.777	-	-187	4.777	4.400	3.600	-
2.3.7 Overige	2.218	-	-544	2.218	1.550	1.200	-
Totaal	6.995	-	-731	6.995	5.950	4.800	

Erfpacht

De Universiteit Utrecht is eigenaar van een deel van het terrein van het Utrecht Science Park en ontwikkelt diverse percelen ten behoeve van de uitgifte ervan in erfpacht. De door derden verschuldigde erfpachttermijnen welk in een keer vooraf worden geïnd, worden voor het deel dat betrekking heeft op nog niet verstreken termijnen verantwoord onder langlopende schulden. Jaarlijks valt een aan de looptijd evenredig deel van deze schuld vrij ten gunste van het resultaat.

De Hogeschool Utrecht huurt 150 parkeerplaatsen van de Universiteit Utrecht. De Hogeschool Utrecht heeft de huur voor de eerste 12,5 jaar afgekocht. De afkoop van de huur is in drie tranches verlopen. De huurperiode van 12,5 jaar is gestart op 1-1-2020. Jaarlijks valt een aan de looptijd evenredig deel van deze schuld vrij ten gunste van het resultaat.

2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden zijn als volgt te specificeren:

(x € 1.000)		31-12-2023	31-12-2022
2.4.7	Vooruit gefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden projecten	180.099	158.734
2.4.8	Crediteuren	27.050	25.325
	• Loonheffing	22.577	28.219
	• Omzetbelasting	233	202
	• Vennootschapsbelasting	394	14
	• Premies volksverzekeringen	7.247	10.158
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	30.451	38.593
2.4.10	Schulden terzake pensioenen	8.193	8.096
2.4.12	Overige kortlopende schulden	82.336	57.478
2.4.13	Vooruitontvangen collegegelden	49.182	45.693
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	4.897	2.673
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW (overige)	41.936	24.951
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	15.114	7.420
2.4.17	Vakantiegeld en -dagen	27.399	24.322
	Overlopende passiva	138.528	105.059
Totaal kortlopende schulden		466.657	393.285

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Het cumulatief totaal van de tot balansdatum verantwoorde projectopbrengsten zoals begrepen in de post “2.4.7 Vooruit gefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden projecten” bedraagt € 411 miljoen. Verliezen zijn in mindering gebracht op deze post (€ 14,3 miljoen; 2022: € 11,8 miljoen).

De overige kortlopende schulden (post 2.4.12) nemen in 2023 toe door o.a. een stijging van penvoerdersgelden.

De post uit hoofde van vooruitontvangen subsidies OCW (2.4.14) neemt in 2023 toe door de vooruitontvangen middelen vanuit het Bestuursakkoord 2022 voor Starters & stimuleringsbeurzen en Sectorplannen (2023: € 38,7 miljoen, 2022: € 12,1 miljoen).

OVERZICHT GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES OCW (MODEL G)

Hieronder zijn opgenomen specifieke doelsubsidies van OCW waarvan het verloop over 2023 als volgt nader kan worden gespecificeerd.

G1-Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waar voor de bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing	*) onderhanden = de subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen / ja = de subsidie is afgerond conform de subsidieverplichtingen / nee = de subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen	
	Kenmerk	Datum	onderhanden / ja / nee *)
ACT: Actiegericht Toetsmodel voor innovatief onderwijs	OO21-03	28 april 2021	ja
Virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS21023	16 november 2021	ja
Open en online Hoger Onderwijs 2022	OO22-02	28 april 2022	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 22024	3 mei 2022	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 22025	3 mei 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 22026	3 mei 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 22044	3 mei 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 22045	3 mei 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 229029	8 november 2022	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 229030	8 november 2022	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 229031	8 november 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 229032	8 november 2022	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23070	20 april 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23071	20 april 2023	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23072	20 april 2023	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23074	20 april 2023	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23077	20 april 2023	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239058	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239059	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239060	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23068	20 april 2023	ja
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 23069	20 april 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239055	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239056	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239057	6 december 2023	onderhanden
Subsidieregeling virtuele internationale samenwerkingsprojecten Hoger Onderwijs	VIS 239019	6 december 2023	onderhanden

OVERZICHT GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES OCW (MODEL G VERVOLG)

G2-A-Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is versterkt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen tot en met vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten tot en met vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari 2023	Ontvangen in 2023	Subsidiabele kosten in 2023	Te verrekenen per 31 december 2023
(x € 1.000)									
	Kenmerk	Datum							
Begeleiding startende leraren BSL-2013 08	MUO/2013/54305U	2 december 2013	1.000	1.000	890	110	-	-	110
NPO Subsidie Coronabanen	26378600	15 december 2020	852	852	139	713	-713	-	-

G2-B-Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is versterkt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen tot en met vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten tot en met vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari 2023	Ontvangen in 2023	Subsidiabele kosten in 2023	Te verrekenen per 31 december 2023
(x € 1.000)									
	Kenmerk	Datum							

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De universiteit maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de universiteit een beleid en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de universiteit te beperken.

Kredietrisico

De universiteit loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, liquide middelen. Het kredietrisico dat de universiteit loopt concentreert zich voornamelijk bestaande op debiteuren en nog te factureren bedragen. Met de meeste tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

De blootstelling aan kredietrisico van de universiteit wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Met het merendeel van de afnemers wordt al meerdere jaar zaken gedaan en er is slechts in incidentele gevallen sprake geweest van verliezen. Met debiteuren worden voor de sector gangbare betalingstermijnen overeengekomen.

Het overgrote deel van de liquide middelen van de universiteit is onderbracht bij het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren € 298 miljoen). Het resterende deel van de geldmiddelen is in beheer bij ABN AMRO bank (credit rating A+).

Renterisico en kasstroomrisico

De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteafspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële-waarderisico. De Universiteit Utrecht maakt geen gebruik van rentederivaten.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de universiteit uit hoofde van in de balans opgenomen vorderingen en schulden een beperkt valutarisico.

Prijsrisico

Als gevolg van beleggingen in beursgenoteerde obligaties loopt de onderneming prijs-risico. Fluctuaties in de koers hebben een beperkte impact op het resultaat en op het eigen vermogen van de universiteit.

Liquiditeitsrisico

De universiteit bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen en -rapportages. Het management ziet erop toe dat voor de universiteit steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar is.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Investeringsverplichtingen

De lopende niet uit de balans blijkende verplichtingen voor gebouwen in aanbouw bedragen per balansdatum in totaal € 18,6 miljoen (gemiddelde resterende looptijd 1–2 jaar).

Energieverplichtingen

In het kader van de energievoorziening van de Universiteit Utrecht zijn in 2023 voor € 4,9 miljoen aan inkoopverplichtingen vastgelegd.

Huur, lease en overige verplichtingen

De Universiteit Utrecht heeft huurcontracten afgesloten voor gebouwen met een gemiddelde resterende looptijd van 6 jaar en een huursom van in totaal € 15,6 miljoen tot en met 2029. Hiervan heeft € 3,8 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar. Daarnaast zijn (operational) leasecontracten voor vervoermiddelen afgesloten met een gemiddelde resterende looptijd van 2 jaar en een huursom van € 34.111 voor 2024 en € 9.703 voor 2024 en contracten voor multifunctionals met een resterende looptijd van 2 jaar en een huursom van € 456.000 voor 2024 en voor 2025 € 271.000.

Afstudeersteun en studentbestuurders

De lopende verplichtingen voor afstudeersteun en studentenbeurzen bedragen per 31 december 2023 € 1 miljoen.

Voorwaardelijke verplichtingen (garanties)

BO-EX '91/ Stichting Sociale Huisvesting

Op 29 oktober 1996 is tussen de universiteit en de stichting **BO-EX '91/ Stichting Sociale Huisvesting** een vestigingsovereenkomst gesloten waarbij de stichtingen zich hebben verbonden een complex met wooneenheden te realiseren in De Uithof en deze wooneenheden in eerste instantie te verhuren aan studenten van de Universiteit Utrecht en de hogescholen gevestigd in de gemeente Utrecht. Als onderdeel van de overeenkomst is overeengekomen dat de kosten van leegstand die meer bedragen dan één procent van de totale huursom gedurende vijftig jaar, te rekenen vanaf de ingangsdatum van de eerste huurovereenkomst, jaarlijks voor twee derde worden gedragen door BO-EX/SSH en voor een derde door de universiteit. De huurgarantie over de afgelopen 3 jaar bedroeg ca. 400.000 euro per jaar. De resterende looptijd van de overeenkomst is 26 jaar.

Overige

Kredietfaciliteit Ministerie van Financiën

De Universiteit Utrecht heeft met het Ministerie van Financiën in het kader van het schatkistbankieren een rekening-courant overeenkomst afgesloten. De universiteit heeft op grond van deze overeenkomst een kredietfaciliteit van € 51,5 miljoen.

NIOZ

Begin 2015 is met stichting NIOZ, Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee een samenwerkingsovereenkomst gesloten op het gebied van gezamenlijk onderzoek. De looptijd van de overeenkomst eindigt per 1 januari 2025. De Universiteit Utrecht doet jaarlijks, onder voorwaarden, een bijdrage aan het NIOZ ter grootte van € 2,4 miljoen.

Bankgaranties

De Universiteit Utrecht heeft een tweetal bankgaranties afgegeven, te weten € 25.000 ten behoeve van de Nederlands Taalunie en € 53.000 ten behoeve van het US Department of Education.

Asbestsanering en sloop

Uit hoofde van voorwaardelijke, niet verwerkte financiële verplichtingen voor asbestsanering en voorgenomen sloop van panden in de binnenstad en USP is een bestemmingsreserve opgenomen, per 31 december 2023 groot € 9,2 miljoen.

Mogelijke schade als gevolg van onregelmatigheden

In december 2022 zijn de uitkomsten van een forensisch accountantsonderzoek bij de Utrecht Holdings, het gezamenlijke Knowledge Transfer Office van de universiteit en het UMCU, bekend geworden. Uit het onderzoek is gebleken dat er verdenkingen van oplichting en omkoping zijn in verband met aandelentransacties van twee voormalige deelnemingen van Utrecht Holdings in de periode 2006–2018. De hierbij betrokken (oud-) medewerkers hebben niet in het belang van Utrecht Holdings gehandeld waardoor de holdings financieel benadeeld zijn. Hierop heeft Utrecht Holdings aangifte van oplichting en omkoping gedaan bij het Openbaar Ministerie tegen deze (oud-) medewerkers. De betreffende medewerkers zijn niet meer werkzaam voor de holdings. Er is een vervolgonderzoek ingesteld dat momenteel, in mei 2024, naar verwachting nog langere tijd doorloopt. Het valt niet uit te sluiten dat dit vervolgonderzoek nog tot meer bevindingen leidt. De totale (financiële) impact van de onregelmatigheden is op dit moment nog onbekend. De universiteit beraadt zich op de situatie en heeft evenals de Utrecht Holdings een herstelplan opgesteld. Het College van Bestuur verklaart dat de cijfers in de jaarrekening 2023 voor zover nu bekend niet materieel beïnvloed worden door deze situatie.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

3. BATEN

Algemeen

In de hieronder opgenomen specificaties van posten van de staat van baten en lasten zijn de bedragen van de begroting 2023 opgenomen voor zover beschikbaar. De begroting 2023 is niet in dezelfde mate van detail opgesteld als de jaarrekening 2023 waardoor slechts de totaalbedragen per post van de staat van baten en lasten zijn weergegeven.

In de staat van baten en lasten 2023 zijn de financiële gegevens van de faculteit Geneeskunde, op basis van het door het UMC Utrecht opgestelde exploitatieoverzicht, onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening van de universiteit.

3.1 RIJKSBIJDAGEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
3.1.1	Rijksbijdrage OCW	825.233	774.789	775.221
3.1.2	Overige subsidies OCW	210	-	249
3.1.3.2	Academische Ziekenhuizen (HO) – werkplaatsfunctie	-104.527	-99.694	
	Overige doorbetalingen	-7.224	-7.012	
3.1.3	Inkomensoverdrachten van Rijksbijdragen	-111.751	-105.087	-106.706
Mutatie vooruitontvangen niet normatieve bedragen:				
	• NPO middelen	+5.424	-643	
	• Bestuursakkoord 2022	-32.470	-13.509	
	• Geoormerkte doel-subsidies (penvoordersgelden)	-4.888	-5.346	
	• Bijdrage inzake Zwaartekrachtprojecten	-5.057	-5.983	
		-36.991	-30.027	-25.481
Totaal		676.701	639.675	643.283

Op grond van RJ 660 artikel 602 dient de overdracht van de rijksbijdrage voor de werkplaatsfunctie in mindering te worden gebracht op de baten uit rijksbijdragen. De verantwoording van de rijksbijdrage voor de werkplaatsfunctie vindt plaats via de jaarrekening (plandocument) van het aangesloten academische ziekenhuis (UMCU).

De Rijksbijdrage komt over 2023 hoger uit dan begroot, voornamelijk door de toekenning van de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2023 (€+49 miljoen) en het bestuursakkoord 2022. De verklaring voor het positieve verschil met de gerealiseerde baten 2022 is gelegen in dezelfde oorzaken.

3.3 COLLEGE-, CURSUS- EN EXAMENGELDEN

(x € 1.000)	2023	Begroting 2023	2022
3.3.4 Collegegelden sector WO			
• Wettelijk collegegeld	71.892		47.736
• Instellingscollegegeld			
– EER	1.917		1.584
– Niet EER	18.725		14.894
	20.642		16.478
Totaal	92.534	92.375	64.214

De collegegelden komen in 2023 boven de realisatie van 2022 uit voornamelijk door het vervallen van de korting op het collegegeld met de start van het collegejaar 2023/2024 en daarnaast de groei van het aantal niet-EER-studenten.

3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

(x € 1.000)	2023	Begroting 2023	2022
3.4.1 Contractonderwijs	11.254		11.387
Internationale organisaties	68.520		70.482
Nationale overheden	28.465		22.500
NWO	78.946		72.022
KNAW	501		417
Overige niet naar winst strevende organisaties	69.888		63.054
Bedrijven	38.117		36.527
3.4.2 Contractonderzoek	284.437		265.002
3.4.3 Patiëntenzorg diergeneeskunde	21.536		19.834
3.4.4 Licenties/royalty's	190		931
3.4.5 Overige	2.015		2.230
Totaal overige	23.741		22.995
Totaal	319.432	297.046	299.384

In de opbrengst Patiëntenzorg diergeneeskunde is ook de omzet van de deelneming ULP B.V. opgenomen. Onder de post overige is opgenomen de brutomarge van de omzet van de geconsolideerde deelnemingen van UU Holding B.V. De kostprijs van de omzet bedroeg over 2023 € 2.092.000 (2022: € 2.023.000).

3.5 OVERIGE BATEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
3.5.1	Verhuur	9.388		8.823
3.5.2	Detachering personeel	3.171		3.645
	Levering diensten en goederen	20.751	21.039	
	Grondtransacties (erfpacht)	8.407	1.678	
	Literatuurvoorziening	1.208	1.038	
	Congressen	1.352	800	
	Opbrengst GDL	1.958	2.258	
	Levering energie	4.968	3.138	
	Catering	132	115	
	Sportfaciliteiten	2.184	2.869	
	Campus-fees UCU	4.725	4.416	
	GDL/UMCU huisvesting	2.853	1.700	
	UU Summerschool	1.558	2.173	
	Parkeergelden	1.245	1.324	
	Museum	529	317	
	Verkoop o/g	–	875	
	Fondsenwerving	3.509	2.906	
3.5.10	Totaal overige	55.379		46.646
	Totaal	67.938	74.368	59.114

In 2023 is de opbrengst uit grondtransacties hoger door de afkoop van een langjarige erfpachtcanon voor onbepaalde tijd van een kavel aan de SSH (High Five).

4. LASTEN

4.1 PERSONEELSLASTEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
	Brutolonen en salarissen	629.726		568.370
	Sociale lasten	72.711		65.060
	Pensioenpremies	84.637		85.242
4.1.1	Lonen en salarissen	787.074		718.672
	Dotatie personele voorzieningen	35.391		24.789
	Onttrekkingen salariskosten aan de personele voorzieningen	-21.813		-14.098
	Personeel niet in loondienst	26.606		21.137
	Aan vastgoedprojecten toegerekende personeelskosten	-9.358		-6.535
	Overig	10.016		10.511
4.1.2	Overige personeelslasten	40.842		35.804
4.1.3	Uitkeringen	-4.752		-3.212
	Totaal	823.164	775.186	751.264

De personele lasten zijn in 2023 duidelijk hoger dan in 2022. Niet alleen is het personeelsbestand gegroeid (+414 FTE), ook de CAO-lonen zijn dit jaar fors gestegen. Met het vaststellen van de nieuwe CAO in 2023 zijn de lonen per 1 augustus met 9 % verhoogd. Daarnaast hebben medewerkers in 2023 een eenmalige uitkering ontvangen. Deze loonstijging heeft ook een effect op de hoogte van de personele voorzieningen eind 2023 m.n. de verlofvoorziening. De pensioenpremie is daarentegen in 2023 gedaald met het vervallen van de werkgeverspremie voor vervroegd pensioen (3%).

Pensioenregeling

De Universiteit Utrecht is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP, het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegd-pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). De universiteit heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. In geval van een tekort bij het pensioenfonds heeft de universiteit geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen (anders dan hogere toekomstige premies).

De medewerkers van de universiteit vallen onder de CAO voor Nederlandse Universiteiten. De pensioenen van de universiteit zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP. De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP (abp.nl). Ultimo 2023 staat de dekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds ABP op 110,5 %.

AANTAL FTE'S (STAND 31 DECEMBER)	2023	2022
Universiteit Utrecht		
• WP	4.024	3.779
• OBP	3.456	3.345
	7.480	7.124
Faculteit Geneeskunde		
• WP	1.511	1.443
• OBP	419	429
	1.930	1.872

Er zijn 3 werknemers werkzaam buiten Nederland.

WNT VERANTWOORDING 2023

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. Op grond van de Regeling normering topinkomens OCW-sectoren dient jaarlijks de klasse indeling vastgesteld te worden voor de bepaling van het bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen. Voor de Universiteit Utrecht komt de bepaling van het aantal complexiteitspunten uit op klasse G (20 punten). Voor alle criteria komt de UU uit in de hoogste categorie. Daarmee wordt het bezoldigingsmaximum voor het jaar **2023** op **€ 223.000** vastgesteld.

Voor Universiteit Utrecht bedragen de complexiteitspunten per criterium:

• Totale baten per kalenderjaar 2021 (t-2)	10
• Totaal aantal bekostigde studenten 2021 (t-2)	5
• Het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren 2021 (t-2)	5
Totaal aantal complexiteitspunten	20

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De bezoldiging is bepaald in overeenstemming met de beleidsregels “Regeling bezoldigingscomponenten WNT” van februari 2014.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde topfunctionarissen met een aanstelling hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT plichtige instelling(en) als topfunctionaris, die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018.

BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN MET DIENSTBETREKKING

<i>bedragen x € 1</i>	prof. dr. A. Pijpers	drs. M. van der Starre	prof. dr. H.R.B.M. Kummeling
Gegevens 2023			
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Lid college van bestuur	Rector Magnificus
• Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1–31/12	1/1–31/12	1/1–31/12
• Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
• Dienstbetrekking	J	J	J
Bezoldiging			
• Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	199.923	199.923	199.923
• Beloningen betaalbaar op termijn	22.577	22.577	22.577
Subtotaal	222.500	222.500	222.500
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	223.000	223.000	223.000
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	222.500	222.500	222.500
• Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
• Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

<i>bedragen x € 1</i>	prof. dr. A. Pijpers	drs. M. van der Starre	prof. dr. H.R.B.M. Kummeling
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Lid college van bestuur	Rector Magnificus
• Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1–31/12	1/1–31/12	1/1–31/12
• Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
• Dienstbetrekking	J	J	J
Bezoldiging			
• Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.197	191.197	191.197
• Beloningen betaalbaar op termijn	24.303	24.303	24.303
Subtotaal	215.500	215.500	215.500
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	216.000	216.000	216.000
Bezoldiging	215.500	215.500	215.500

TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN

bedragen x € 1

	dr. J. M. van der Eijk	Ir. K. Laglas	Ir. K. Laglas	J. Cammeraat
Gegevens 2023				
Functiegegevens	Lid Raad van toezicht	Voorzitter Raad van toezicht		Lid Raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 30/9	1/1–31/12		1/10 – 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	13.344	26.760		4.496
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>16.679</i>	<i>33.450</i>		<i>5.621</i>
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
Bezoldiging	13.344	26.760		4.496
• Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
• Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
Gegevens 2022				
Functiegegevens	Lid Raad van toezicht	Voorzitter Raad van toezicht	Lid Raad van toezicht	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1–31/12	1/8–31/12	1/1 – 31/7	
Bezoldiging				
Bezoldiging	17.280	10.800	10.080	
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>21.600</i>	<i>13.581</i>	<i>12.546</i>	

TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN (VERVOLG)

bedragen x € 1

	dr. W.D. Bult-Spiering	drs. B. Hendriks	dr. A. de Groot Ruiz
Gegevens 2023			
Functiegegevens	Lid Raad van toezicht	Lid Raad van toezicht	Lid Raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1–31/12	1/1–31/12	1/1–31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	17.840	17.840	17.840
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	22.300	22.300	22.300
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	17.840	17.840	17.840
• Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
• Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Lid Raad van toezicht	Lid Raad van toezicht	Lid Raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1–31/12	1/1–31/12	1/8 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	17.280	17.280	7.243
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	21.600	21.600	9.054

BEZOLDIGING NIET-TOPFUNCTIONARISSEN

bedragen x € 1

Gegevens 2023

Functiegegevens	Hoogleraar
Omvang dienstverband (in fte)	0,2
Bezoldiging	
• Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	46.674
• Beloningen betaalbaar op termijn	4.288
Totale bezoldiging	50.962
<i>Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging</i>	<i>44.600</i>
Motivering van de overschrijding van het individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	<i>Bezoldiging inclusief nabetaling toelage</i>

Gegevens 2022

Functiegegevens
Omvang dienstverband (in fte)
Bezoldiging
• Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
• Beloningen betaalbaar op termijn
Totaal bezoldiging

4.2 AFSCHRIJVINGEN

(x € 1.000)	2023	Begroting 2023	2022
4.2.1 Immateriële vaste activa	3.543		3.879
4.2.2 Materiële vaste activa *)	61.235		61.984
Totaal	64.778	73.966	65.863

*) Inclusief afschrijvingslasten apparatuur van de faculteit Geneeskunde € 3.936.000 (2022: € 5.066.000). Deze activa zijn conform de verslaggevingsrichtlijnen niet in activa van de geconsolideerde jaarrekening van de Universiteit Utrecht begrepen.

De gerealiseerde afschrijvingslasten zijn in 2023 lager dan begroot met name als gevolg van vertraging in de realisatie van vastgoedprojecten.

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

(x € 1.000)	2023	Begroting 2023	2022
4.3.1 Huur	14.904		13.672
4.3.2 Verzekeringen	1.514		1.367
4.3.3 Onderhoud	9.200		10.080
4.3.4 Energie en water	43.971		15.095
4.3.5 Schoonmaakkosten	10.851		9.814
4.3.6 Heffingen	5.961		4.351
4.3.7 Dotatie voorzieningen	17.192		1.727
4.3.8 Overige	14.637		14.292
Totaal	118.230	106.034	70.398

De huisvestingslasten 2023 zijn duidelijk hoger dan in 2022. Niet alleen is dat gevolg van stijgende prijzen en groeiende studenten- en personeelsaantallen. Ook was er in 2023 een eenmalige effect in de post dotatie voorzieningen door de actualisatie van de kostenraming voor de sloop en asbestsanering van het Hugo R. Kruij - en Androclusgebouw om de voorziening op het vereiste niveau te brengen. Deze post heeft betrekking op de voorzieningen voor sloop- en milieuverplichtingen.

4.4 OVERIGE LASTEN

(x € 1.000)	2023	Begroting 2023	2022
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	15.762		14.258
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	42.602		35.305
4.4.5 Overige	130.826		123.805
Totaal	189.190	198.764	173.368

De overige overige lasten (post 4.4.5) kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2023	2022
Subsidies en bijdragen	15.714	16.667
Directe exploitatielasten O&O	38.839	38.302
Bibliotheekvoorzieningen	12.200	12.476
Ondersteuning studenten	9.599	9.722
Overige algemene kosten	54.474	46.638
Totaal	130.826	123.805

In overige algemene kosten van 2022 is een restitutie (negatieve kosten) opgenomen uit hoofde van een aanpassing van een 2021 gesloten overeenkomst met de belastingdienst over de verrekening van btw op inkopen van in totaal € 14,5 miljoen. Dit effect heeft betrekking op de boekjaren vanaf 2017. In 2023 bedroef de pro rata btw € 8,0 miljoen (2022: € 14,5 miljoen inclusief aanpassing 2017-2021 € 7 miljoen).

HONORARIA VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De volgende honoraria van de onafhankelijke accountant zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

(x € 1.000)	EY Accountants LLP		Deloitte Accountants	PwC Accountants N.V.
	2023	2022	2023	2022
Onderzoek van de jaarrekening				
• 2023	363	-	-	-
• 2022	48 *)	343	-	-
• 2021	-	30	-	-
	411	373	-	-
Andere controle-opdrachten	45	48	287	240
	456	421	287	240

In 2022 en 2023 zijn door de externe accountants geen werkzaamheden verricht voor andere niet controlediensten en fiscale adviezen.

*) Inclusief extra werkzaamheden in 2023 als gevolg van onregelmatigheden.

6. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)	Begroting		
	2023	2023	2022
6.1 Rentebaten	10.507		1.462
6.1.3 Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	63		-1.379
6.2 Rentelasten	-14		-79
Totaal	10.556	-265	4

De rentebaten 2023 bestaan voornamelijk uit de ontvangen rente op de tegoeden bij het Ministerie van Financiën. Vanaf eind 2022 is voor het eerst de rentevergoeding weer positief.

De waardeveranderingen financiële vaste activa hebben betrekking op de afwaardering van leningen aan participaties van de Universiteit Utrecht Holding B.V. en het koersresultaat van de effectenportefeuille van het U-fonds en Qaboos fonds.

7. BELASTINGEN

(x € 1.000)	Begroting		
	2023	2023	2021
Vennootschapsbelasting	-438	-	-16
Totaal	-438	-	-16

De Universiteit Utrecht heeft op grond van artikel 6b lid 1 onderdeel b voor de vennootschapsbelasting een subjectvrijstelling voor de vennootschapsbelasting. De omvang en bekostiging van de onderwijs- en onderzoeksactiviteiten van de universiteit zijn hiervoor bepalend. De verbonden partijen van de Universiteit Utrecht zijn zelfstandig belastingplichtig voor zover zij zich als een onderneming kwalificeren.

De vennootschapsbelasting is berekend over het exploitatiesaldo van de verbonden partijen (voor zover belastingplichtig) rekening houdend met de fiscale faciliteiten. Het effectieve belastingpercentage is 20%.

8. RESULTAAT DEELNEMINGEN

(x € 1.000)	Begroting		
	2023	2023	2022
Resultaat deelnemingen	-133	-	983
Totaal	-133	-	983

Betreft de resultaten van (minderheids-) deelnemingen.
Verwezen wordt naar de toelichting op post 1.1.3.2 van de balans.

9. AANDEEL DERDEN IN RESULTAAT

Betreft het aandeel van derden in het resultaat van de geconsolideerde deelnemingen van Universiteit Utrecht Holding B.V.

TRANSACTIES VERBONDEN PARTIJEN

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de universiteit, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De Universiteit Utrecht heeft in 2013 respectievelijk 2015 een tweetal leningen verstrekt aan Stichting Incubator. Een lening van € 16 miljoen met een rente gebaseerd op de 6 maands Euribor per jaar (wordt elk jaar op 1 januari vastgesteld). De rente is per jaar achteraf verschuldigd per de laatste dag na afloop van de periode waarover deze verschuldigd is. De looptijd van de lening bedraagt 15 jaar vanaf 21 november 2013. Jaarlijks dient € 1 miljoen te worden afgelost. Vanaf 2024 bedraagt de aflossing € 1,2 miljoen per jaar. In 2015 is een nieuwe lening afgesloten voor een bedrag van € 6 miljoen. Na een vaste rente die is overeengekomen voor de eerste twee jaren, vindt sinds 2017 jaarlijks herziening van het rentepercentage plaats als daartoe aanleiding is op grond van renteontwikkelingen. De aflossing vindt plaats in 10 jaarlijkse termijnen van € 600.000 vanaf 1 juni 2017.

In 2020 is een lening verstrekt aan stichting USS Mesa Cosa van € 500.000. De geldlening heeft een looptijd tot 1 september 2025. De rente is vastgesteld op 12 maands Euribor + 50 basispunten (per jaar). Dit rentepercentage geldt voor de looptijd van de lening. (wordt elk jaar op 1 september vastgesteld). Deze lening is in 2023 volledig afgelost.

In 2022 is een lening verstrekt aan Stichting Utrecht Centre of Excellence for affordable Biotherapeutics for Public Health (UCAB) voor een totaal bedrag van € 350.000. De lening wordt in een viertal tranches van € 87.500 ter beschikking gesteld over de jaren 2022-2025. De geldlening heeft een looptijd tot en met 31 december 2030. Aflossing vindt plaats in termijnen van € 70.000 in de jaren 2026-2030. De rente is vastgesteld op 12 maands Euribor + 50 basispunten (per jaar). Dit rentepercentage geldt voor de looptijd van de lening. (wordt elk jaar op 1 januari vastgesteld).

In de normale bedrijfsactiviteiten koopt en verkoopt de universiteit goederen en diensten van en aan verschillende verbonden partijen waarin de universiteit een belang bezit. Deze transacties worden op zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die van transacties met derden.

Enkelvoudige jaarrekening per 31 december 2023

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

(x € 1.000)

1.	ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
	Vaste activa		
1.1.1	• Immateriële vaste activa	11.881	11.812
1.1.2	• Materiële vaste activa	626.541	595.769
1.1.3	• Financiële vaste activa	25.763	33.489
	Totaal vaste activa	664.185	641.070
	Vlottende activa		
1.2.1	• Voorraden	1.222	971
1.2.2	• Vorderingen	80.128	75.121
1.2.4	• Liquide middelen	316.205	283.626
	Totaal vlottende activa	397.555	359.718
		1.061.740	1.000.788
2.	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
2.1	Eigen vermogen	457.423	491.282
2.2	Voorzieningen	137.007	116.137
2.3	Langlopende schulden	6.264	6.895
2.4	Kortlopende schulden	461.046	386.474
		1.061.740	1.000.788

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023

(x € 1.000)

3.	BATEN	2023	Begroting 2023	2022
3.1	Rijksbijdragen	681.482	639.675	642.313
3.3	College-, cursus- en examengelden	92.534	92.375	64.214
3.4	Baten werk in opdracht van derden	171.591	165.047	160.211
3.5	Overige baten	62.473	57.752	53.746
	Totaal baten	1.008.080	954.849	920.484
4.	LASTEN			
4.1	Personeelslasten	652.878	611.851	591.270
4.2	Afschrijvingen	59.528	67.762	59.460
4.3	Huisvestingslasten	109.596	93.623	62.320
4.4	Overige lasten	227.782	234.344	204.780
	Totaal lasten	1.049.784	1.007.580	917.830
	SALDO BATEN EN LASTEN	-41.704	-52.731	2.654
6.	FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	9.908	-147	1.293
	RESULTAAT	-31.796	-52.878	3.947
7.	Belastingen	-	-	-
8.	Resultaat deelnemingen	-2.063	-	549
	NETTORESULTAAT	-33.859	-52.878	4.496

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2023

ALGEMEEN

De enkelvoudige balans en staat van baten en lasten hebben betrekking op de Universiteit Utrecht exclusief de jaarrekeningen van (geconsolideerde) verbonden partijen waarin de universiteit een meerderheidsdeelneming of beslissende zeggenschap heeft. In deze cijfers zijn de resultaten van de faculteit Geneeskunde evenmin begrepen, omdat deze faculteit beheersmatig onderdeel uitmaakt van het Universitair Medisch Centrum Utrecht.

Voor zover de grondslagen voor en de posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat overige deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

1.1.1 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)

Stand per 1 januari 2023

	Goodwill	Ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschafwaarde	-	42.418	42.418
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-30.606	30.606
Boekwaarde per 1 januari 2023	-	11.812	11.812

Mutaties in de boekwaarde:

Investerings	-	3.152	3.152
Nieuwe consolidaties	489	-	489
Desinvesteringen			
• Aanschafwaarde	-	-2.105	-2.105
• Cumulatieve afschrijvingen	-	+2.035	2.035
Afschrijvingen	-	-3.502	-3.543
Saldo	489	-420	69

Stand per 31 december 2023

Aanschafprijs	489	43.465	43.954
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-32.073	-32.073
Boekwaarde per 31 december 2023	489	11.392	11.881

1.1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de post materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	In uitvoering en vooruit-betalingen	Totaal
	1.1.2.1	1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.4	
Stand per 1 januari 2023					
• Aanschafwaarde	1.496.310	22.109	127.426	92.658	1.738.503
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.039.956	-	-102.778	-	1.142.734
Boekwaarde per 1 januari 2023	456.354	22.109	24.648	92.658	595.769
Mutaties in de boekwaarde					
• Investerings	5.282	-	14.330	67.460	87.072
• Desinvesterings					
– Aanschafwaarde	-	-	-5.689	-	-5.689
– Cumulatieve afschrijvingen	-	-	5.415	-	5.415
	-	-	-274	-	-274
Afschrijvingen	-45.742	-	-10.284	-	-56.026
Overige mutaties	59.225	-	-	-59.225	-
Saldo	18.765	-	3.772	8.235	30.772
Stand per 31 december 2023					
• Aanschafwaarde	1.560.817	22.109	136.067	100.893	1.819.886
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.085.698	-	-107.647	-	-1.193.345
Boekwaarde per 31 december 2023	475.119	22.109	28.420	100.893	626.541

1.1.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(x € 1.000)	Boekwaarde 1 januari 2023	Investerings en verstekte leningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen	Overige	Boekwaarde 31 december 2023
1.1.3.1 Deelnemingen						
UU Holding B.V., Utrecht	23.987	-	-	-2.063	-2.449	19.475
Zonnig Bunnik B.V., Utrecht	-	0	-	0	-	0
Subtotaal deelnemingen	23.987	-	-	-2.063	-2.449	19.475
1.1.3.4 Overige leningen u/g						
Overige leningen	8.388	-	-2.100	-	-	6.288
Subtotaal leningen	8.388	-	-2.100	-	-	6.288
1.1.3.7 Effecten						
Obligaties	1.114	1.274	-2.438	50	-	-
Subtotaal effecten	1.114	1.274	-2.438	50	-	-
Totaal financiële vaste activa	33.489	1.274	-4.538	-2.013	-2.449	25.763

In 2023 is een 100% deelneming verkregen in Zonnig Bunnik BV.
In 2023 hebben geen desinvesteringen in deelnemingen plaatsgevonden.

De universiteit heeft een tweetal leningen verstrekt aan Stichting Incubator. Een lening van € 16 miljoen met een rente gebaseerd op de 6 maands Euribor per jaar (wordt elk jaar op 1 januari vastgesteld). De rente is per jaar achteraf verschuldigd per de laatste dag na afloop van de periode waarover deze verschuldigd is. De looptijd van de lening bedraagt 15 jaar vanaf 21 november 2013. Jaarlijks dient € 1 miljoen te worden afgelost. Vanaf 2024 bedraagt de jaarlijkse aflossing € 1,2 miljoen. In 2015 is een nieuwe lening afgesloten voor een bedrag van € 6 miljoen. Na een vaste rente die is overeengekomen voor de eerste twee jaren, vindt sinds 2017 jaarlijks herziening van het rentepercentage plaats als daartoe aanleiding is op grond van renteontwikkelingen.
De aflossing vindt plaats in 10 jaarlijkse termijnen van € 600.000 vanaf 1 juni 2017.

De lening verstrekt aan stichting USS Mesa Cosa van € 500.000 is in 2023 volledig afgelost.

In 2022 is een lening verstrekt aan Stichting Utrecht Centre of Excellence for affordable Biotherapeutics for Public Health (UCAB) voor een totaal bedrag van € 350.000. De lening wordt in een viertal tranches van € 87.500 ter beschikking gesteld over de jaren 2022-2025. De geldlening heeft een looptijd tot en met 31 december 2030. Aflossing vindt plaats in termijnen van € 70.000 in de jaren 2026-2030. De rente is vastgesteld op 12 maands Euribor + 50 basispunten (per jaar). Dit rentepercentage geldt voor de looptijd van de lening. (wordt elk jaar op 1 januari vastgesteld).

Voor de leningen zijn geen zekerheden gesteld.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Hieronder zijn opgenomen de rechtspersonen welke met de Universiteit Utrecht zijn verbonden.
De volgende rechtspersonen zijn geconsolideerd in de jaarrekening 2023 van de universiteit:

Naam, juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *)	Eigen vermogen 31-12-2023 (x € 1.000)	Resultaat 2023 (x € 1.000)	Totaal baten 2023 (x € 1.000)	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee (%)	Deelname %
• Zonnig Bunnik B.V.	Utrecht	4	0	0	0	nee	Ja (100)	100
• Universiteit Utrecht Holding BV	Utrecht	4	19.475	-2.063	457	nee	Ja (100)	100
<i>De holding heeft belangen in de volgende werkmaatschappijen:</i>								
• Topselect BV	Utrecht	4	2.087	731	8.797	-	Ja (100)	100
• U-Cytech BV	Utrecht	4	982	-49	782	nee	Ja (100)	51
• Universitair Landbouwhuisdieren Praktijk BV	Utrecht	4	1.939	327	4.218	nee	Ja (100)	100
• Elevate BV	Utrecht	4	194	19	19	nee	Ja (50)	50
• UtrechtInc BV	Utrecht	4	5	-	-	nee	Ja (100)	56
• UtrechtInc CV	Utrecht	4	386	16	1.080	-	Ja (100)	55
• Utrecht Health Seed Fund BV	Utrecht	4	1.399	566	225	nee	Ja (50)	50

*) Toelichting op de codes: 1 = contractonderwijs; 2 = contractonderzoek; 3 = onroerende zaken; 4 = overig.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN (VERVOLG)

	Omschrijving doelstelling	Samenstelling bestuur / Statutair directeur
• Zonnig Bunnik B.V.	• Exploitatie zonnepark ten behoeve van Universiteit Utrecht.	• E.A. Verzendaal/ G.A. Borg
• Universiteit Utrecht Holding BV	• Houdstermaatschappij en octrooi-beheer en -exploitatie.	• T.V. Scharringhausen / G.M. van der Vliet
<i>Werkmaatschappijen van de Universiteit Utrecht Holding B.V. :</i>		
• Topselect BV	• Advisering op gebied van HRM en dienstverlening op gebied van werving, selectie en detachering van personeel.	• M.J.C. Ham
• U-Cytech BV	• Aanbieding van producten en diensten op het gebied van cytokinebepalingen en ontwikkeling van assays voor de diagnostiek.	• N.M. Slachmuylders-van Besouw
• Universitair Landbouwhuisdieren Praktijk BV	• Dierenartsenpraktijk.	• H.A. Nodelijk, O.A. van Dobbenburgh
• Elevate BV	• Aanbieden van online opleidingen aan beroepsbeoefenaren in de Gezondheidszorg.	• R.L. Gorter (gevolmachtigden: P.J. Bosman / E.D. van Ingen)
• UtrechtInc BV	• Holdingactiviteiten (UtrechtInc BV is de beherend vennoot van UtrechtInc CV en uit dien hoofde aansprakelijk voor de rechtshandelingen van de commanditaire vennootschap).	• J.P.H. Kop
• UtrechtInc CV	• Het begeleiden, faciliteren en incuberen van startende ondernemers.	• UtrechtInc B.V. (vennoot)
• Utrecht Health Seed Fund B.V.	• Investeringsfonds voor startups in Lifescience en Health.	• UMC Utrecht Holding B.V.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN (VERVOLG)

Beslissende zeggenschap	Statutaire zetel	Code *)	Eigen vermogen 31-12-2023 (x € 1.000)	Resultaat 2023 (x € 1.000)	Totaal baten 2022 (x € 1.000)	Consolidatie
• Stichting Incubator	Utrecht	3	7.732	1.215	5.372	integraal
• Stichting Fondsenwerving en Sponsoring UU	Utrecht	4	-	-	-	integraal
• Stichting Jubileumfonds der Veeartsenijkundige Hoogeschool 1921	Utrecht	4	-	-	-	integraal
• Stichting USS Mesa Cosa	Utrecht	4	798	109	4.995	integraal
• Stichting Utrechts Universiteitsfonds	Utrecht	4	14.377	3.829	6.010	integraal
• Stichting UCAB	Utrecht	4	9	-50	5	integraal

*) Toelichting op de codes: 1= contractonderwijs; 2=contractonderzoek; 3=onroerende zaken; 4=overig.

Omschrijving doelstelling		Samenstelling bestuur
• Stichting Incubator	• Exploitatie onroerend goed en het bieden van faciliteiten aan startende biomedische bedrijven.	• F.L. van Muiswinkel, E.A. Verzendaal, J.P.M. Oomen
• Stichting Fondsenwerving en Sponsoring UU	• Steunfonds.	• J.F.G. Vliegenhart / Y.C.M.T. van Rooij
• Stichting Jubileumfonds der Veeartsenijkundige Hoogeschool 1921	• Beroepsorganisatie voor bevordering van het wetenschappelijk diergeneeskundig onderzoek.	• W.D.J. Kremer / D.J.J. Heederik / M.M. Sloet van Oldruitenborgh-Oosterbaan
• Stichting USS Mesa Cosa	• Organisatie van sportevenementen.	• W.E. Grimmelikhuijsen / D. van Loo / J.C.J. Roovers-Oprins / V.J.M. Pijpers / T.F. Bouman (gevolmachtigde: C. Verhoef)
• Stichting Utrechts Universiteitsfonds	• Bijdragen aan de bevordering van de bloei van de Universiteit Utrecht w.o. het werven van fondsen en verstrekken van subsidie voor universitaire doelen.	• L.J. Hijmans van den Bergh / A. Pijpers / J.F.T.M. van Dijck / P.H. Stamsnijder / Jonkvrouw E.H.F.A. Schimmelpenninck / M.B. Unck (gevolmachtigden: R.J. Feunekes en M.M. van Sluis-Barten)
• Stichting Utrecht Centre of Excellence for affordable Biotherapeutics for Public Health (UCAB)	• Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk farmaceutische producten.	• A.K. Mantel-Teeuwisse / A.J.M. Everink / F.H. Smit

VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VOORRADEN

(x € 1.000)		31-12-2023	31-12-2022
	• Verkoopingsprijs gebruiksgoederen	1.525	1.242
	• Voorziening voor incourantheid	-303	-271
1.2.1.2	Gebruiksgoederen	1.222	971

1.2.2 VORDERINGEN

(x € 1.000)		31-12-2023	31-12-2022
1.2.2.1	Debiteuren	22.071	20.393
1.2.2.2	Ministerie OCW	-	-
1.2.2.4	Vorderingen op verbonden partijen	1.264	968
1.2.2.7	Studenten	1.105	924
1.2.2.9	Te factureren inzake werk in opdracht van derden	23.283	21.993
1.2.2.11	Omzetbelasting	7.179	9.969
1.2.2.10	Overige	16.051	10.041
	Overige vorderingen	46.513	42.003
1.2.2.15	Overlopende activa	9.944	11.455
1.2.2.16	Voorzieningen voor oninbaarheid	-769	-622
	Totaal vorderingen	80.128	75.121

De looptijd van deze vorderingen is korter dan één jaar.

Voorzienbare verliezen zijn als eigen bijdrage in mindering gebracht op de post te factureren inzake werk in opdracht van derden (€ 7,2 mio; 2022: € 8,4 mio). De rekening-courantpositie met UMCU ad € 581.000 inzake het onderdeel Biomedische Wetenschappen is opgenomen onder overige vorderingen. Hier zijn geen bijzondere voorwaarden aan verbonden.

1.2.4 LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2023	31-12-2022
(x € 1.000)		
1.2.4.1 Kasmiddelen	64	54
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	316.141	83.572
1.2.4.3 Depositorekeningen	-	200.000
Totaal liquide middelen	316.205	283.626

De Universiteit Utrecht heeft bij de ABN-AMRO bank de beschikking over een rekening-courant krediet van € 36,5 miljoen op dag basis in verband met saldogeregeling met het Ministerie van Financiën in het kader van het schatkistbankieren.

2.1 EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

		Boekjaar 2022			Boekjaar 2023					
(x € 1.000)		Beginstand per 1 januari 2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Eindstand per 31 december 2022	Aanpassing 1 januari 2023	Stand per 1 januari 2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Eindstand per 31 december 2023
2.1.1.1	Algemene reserve	307.739	21.582	-50.000	279.321	+15.441	294.762	-15.873	8.639	287.528
	Algemene reserve (privaat)	-	-	5.000	5.000	-	5.000	-	2.449	7.449
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)									
	Faculteiten/diensten:	114.712	-7.768	-267	106.677	-9.127	97.550	-4.173	-8.696	84.681
	• Impulsgelden	-	-3.686	50.000	46.314	-6.314	40.000	-10.000	-	30.000
	• Beleids gelden concern	6.600	-4.410	267	2.457	-	2.457	-2.874	417	-
	• Beleids gelden (NIOZ)	9.600	-2.400	-	7.200	-	7.200	-2.400	-	4.800
	• Fonds werving toponderzoekers	631	-271	-	360	-	360	-	-360	-
	• Additionele scholing UU-medewerkers	718	-95	-	623	-	623	-245	-	378
	• ISD & huisvesting Israëllaan	145	-	-	145	-	145	-145	-	-
	• Rentereserve	-	-	-	-	-	-	9.858	-	9.858
	• Programmabudget IvO / HO / OvP	-	1.911	-	1.911	-	1.911	-1.911	-	-
		132.406	-16.719	50.000	165.687	-15.441	150.246	-11.890	-8.639	129.717
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)									
	Reserves verbonden partijen	28.438	549	-5.000	23.987	-	23.987	-2.063	-2.449	19.475
2.1.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)									
	Arbeidsvoorwaarden	3.787	-812	-	2.975	-	2.975	-1.113	-	1.862
2.1.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)									
	Qaboos	2.500	-	-	2.500	-	2.500	-2.500	-	-
2.1.1.7	Andere wettelijke reserves (publiek)									
	Immateriële vaste activa	11.916	-104	-	11.812	-	11.812	-420	-	11.392
	Eigen vermogen	486.786	4.496	-	491.282	-	491.282	-33.859	-	457.423

AANPASSING STAND RESERVES PER 1 JANUARI 2023

Tot en met boekjaar 2022 heeft een deels onjuiste rubricering plaatsgevonden van de bestemmingsreserves faculteiten en diensten, zoals opgenomen in het verloopoverzicht van het eigen vermogen. De bestemmingsreserves van de faculteiten en diensten zijn per 1 januari 2023 aangepast in overeenstemming met de bedragen zoals opgenomen in de financiële administratie (mutatie per 1 januari 2023 € 15.441.000 ten gunste algemene reserve).

ALGEMEEN

Op grond van RJ 660 artikel 206 dienen het eigen vermogen en de daarin opgenomen delen te worden gesegmenteerd naar publieke en private middelen. Het eigen vermogen en de daarin opgenomen delen worden in beginsel, tenzij de universiteit de private herkomst ervan heeft aangetoond, verantwoord als publieke middelen.

Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie mag worden verwacht en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door het College van Bestuur is aangebracht wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

TOELICHTING OP HET EIGEN VERMOGEN

De **algemene reserve** wordt onder andere aangehouden als bufferreserve om niet structurele financiële tegenvallers en risico's te kunnen opvangen en de continuïteit van de universiteit te waarborgen. De omvang van de algemene reserve past binnen de kaders van de solvabiliteitseis van de universiteit. Deze middelen zijn niet vrij besteedbaar omdat zij zijn ingezet ter financiering van gebouwen en overige infrastructurele voorzieningen. Met de vorming van **bestemmingsreserves worden de faculteiten** in staat gesteld deze reserves te benutten voor hun meerjarige financiële planning.

De **algemene reserve (privaat)** is gevormd uit private middelen.

De Bestemmingsreserve (publiek) betreffen de reserves welke op grond van een besluit van het college van bestuur zijn gevormd voor voorgenomen specifieke bestedingen in het kader van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering bij de faculteiten en diensten.

Naast de specifieke bestemmingsreserves van faculteiten en diensten zijn ook de overschotten op de toegekende beleidsgelden van de faculteiten en diensten in de *bestemmingsreserve faculteiten/diensten* opgenomen. De *bestemmingsreserve beleidsgelden* concern betreft de vrij beschikbare beleidsgelden inclusief nog te verdelen beleidsgelden op reeds verstrekte toekenningen voor beleidsgelden. De *bestemmingsreserve beleidsgelden NIOZ* heeft betrekking op de toezegde bijdragen voor de jaren 2024-2025.

De **Bestemmingsreserve (privaat)** betreft de reserves van Universiteit Utrecht Holding BV. Universiteit Utrecht Holding BV. Is ook niet met publieke middelen vanuit de Universiteit Utrecht opgestart en gefinancierd.

Vanuit het **Bestemmingsfonds (publiek) – Arbeidsvoorwaarden** wordt een bijdrage geleverd aan o.a. de kosten van ouderschapsverlof, arbo- en milieucoördinatoren, kinderopvang, Mid Career Counseling, Leeftijdsbewust Deeltijdverlof en Leeftijdsbewust Kwaliteitsbeleid.

Het **Bestemmingsfonds (privaat)** Qaboos betreft een bestemmingsbijdrage ten behoeve van een leerstoel bij de faculteit Geowetenschappen. Het bedrag is in het verleden ontvangen met een volledig private bestemming

Een **wettelijke reserve** wordt aangehouden voor de boekwaarde van de geactiveerde ontwikkelingskosten (immateriële vaste activa) op grond van artikel 365 lid 2 BW. De externe kosten voor de ontwikkeling maken een overwegend deel uit van de totale investering van de geactiveerde bedragen. De wettelijke reserve wordt gevormd door onttrekking aan de algemene reserve of uit de resultaatbestemming.

AANSLUITING EIGEN VERMOGEN MET DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

(x € 1.000)

	31-12-2023	31-12-2022
Geconsolideerd	480.994	509.766
Af: Vermogen geconsolideerde stichtingen:		
• Stichting Incubator	7.732	6.516
• Stichting Fondsenwerving en Sponsoring UU	-	-
• Stichting Jubileumfonds der Veeartsenijkundige Hoogeschool 1921	-	-
• Stichting USS Mesa Cosa	798	689
• Stichting Universiteitsfonds	14.377	10.548
• Stichting UCAB	9	60
	-22.916	-17.813
Af: Minderheidsbelang UU Holding BV	-655	-671
Enkelvoudig	457.423	491.282

In het eigen vermogen van Stichting Universiteitsfonds is een bedrag begrepen van € 10,7 miljoen voor bestemmingsfondsen. Deze post is separaat onder bestemmingsfondsen (privaat) opgenomen onder het groepsvermogen van de Universiteit Utrecht.

2.2 VOORZIENINGEN

(x € 1.000)		Stand per 1-1-2023	Dotatie	Ottrekking	Vrijval	Overige mutaties	Rente- mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2023	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	62.842	37.059	-27.525	-1.442	-	-226	70.708	28.331	42.377
2.2.3	Voorziening voor sloop, milieu- verplichtingen en milieurisico's	52.123	18.946	-3.983	-2.600	-	846	65.332	5.810	59.222
2.2.4	Overige voorzieningen	1.172	-	-205	-	-	-	967	300	667
		116.137	56.005	-31.713	-4.042	-	620	137.007	34.441	102.566

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

(x € 1.000)		Stand per 1-1-2023	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2023	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente- voet
2.3.7	Erfpacht	4.777	-	-187	4.590	4.400	3.600	-
2.3.7	Overige	2.118	-	-444	1.674	1.550	1.200	-
Totaal langlopende schulden		6.895	-	631	6.264	5.950	4.800	

Erfpacht

De universiteit is eigenaar van het terrein van Utrecht Science Park in Utrecht en ontwikkelt diverse percelen ten behoeve van de uitgifte ervan in erfpacht. De door derden verschuldigde erfpachttermijnen welk in een keer vooraf worden geïnd, worden voor het deel dat betrekking heeft op nog niet verstreken termijnen verantwoord onder langlopende schulden. Jaarlijks valt een aan de looptijd evenredig deel van deze schuld vrij ten gunste van het resultaat.

De Hogeschool Utrecht huurt 150 parkeerplaatsen van de universiteit Utrecht. De Hogeschool Utrecht heeft de huur voor de eerste 12,5 jaar afgekocht. De afkoop van de huur is in drie tranches verlopen. De huurperiode van 12,5 jaar is gestart op 1-1-2020.

De Stichting Studenten Huisvesting (SSH) heeft een reserveringsvergoeding betaald voor een nieuw te realiseren gebouw voor studentenhuysvesting. De verwachting is dat de levering van de grond in erfpacht in 2022 zal plaatsvinden. De erfpacht zal worden afgekocht met een eenmalige canon voor onbepaalde tijd.

2.4 KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden zijn als volgt te specificeren:

(x € 1.000)		31-12-2023	31-12-2022
2.4.7	Vooruit gefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden projecten	180.099	158.735
2.4.8	Crediteuren	27.138	24.578
2.4.3	Aflossingsverplichtingen	-	-
2.4.1	Schulden aan verbonden partijen	659	730
	• Loonheffing	22.165	27.800
	• Premies volksverzekeringen	7.247	10.158
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	29.412	37.958
2.4.10	Schulden terzake pensioenen	8.037	7.940
2.4.12	Overige kortlopende schulden	78.919	53.000
2.4.13	Vooruitontvangen collegegelden	49.182	45.693
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW	46.833	27.624
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	13.368	5.894
2.4.17	Vakantiegeld en -dagen	27.399	24.322
	Overlopende passiva	136.782	103.533
Totaal kortlopende schulden		461.046	386.474

Voorzienbare verliezen (eigen bijdrage) zijn in mindering gebracht op de post
 “Vooruit gefactureerde en ontvangen termijnen onderhanden projecten”
 (€ 14,3 miljoen; 2022: € 11,8 miljoen).

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Aansluiting netto resultaat met de geconsolideerde jaarrekening

(x € 1.000)

Netto resultaat geconsolideerd

Af: resultaat geconsolideerde stichtingen:

• Stichting Incubator	1.215	1.980
• Stichting Fondsenwerving en Sponsoring UU	-	-
• Stichting Jubileumfonds der Veeartsenijkundige Hoogeschool 1921	-	-
• Stichting USS Mesa Cosa	109	373
• Stichting Universiteitsfonds	3.829	-805
• Stichting UCAB	-50	-24

Af: Aanpassing waardering minderheid UU Holding B.V.

Netto resultaat enkelvoudig

3.1 RIJKSBIJDAGEN

(x € 1.000)

	2023	Begroting 2023	2022
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	825.233	774.789	775.221
3.1.2 Overige subsidies OCW	210	-	249
3.1.3.2 Academische Ziekenhuizen (HO) – werkplaatsfunctie	-104.527	-99.694	
Overige doorbetalingen	-7.224	-7.012	
3.1.3 Inkomensoverdrachten van Rijksbijdragen	-111.751	-105.087	-106.706
Mutatie vooruitontvangen niet normatieve rijks-bijdragen:			
• NPO middelen	+5.163	-1.134	
• Bestuursakkoord 2022	-27.403	-12.308	
• Geoormerkte doel-subsidies (penvoerdersgelden)	-4.888	-5.353	
• Zwaartekrachtprojecten	-5.082	-7.656	
	-32.210	-30.027	-26.451
Totaal	681.482	639.675	642.313

De bestedingen in 2023 in het kader van het Bestuursakkoord en Zwaartekracht kunnen als volgt worden weergegeven (excl. faculteit Geneeskunde):

(x € 1.000)	Ontvangen	Besteed	Mutatie balans
Starters & stimuleringsbeurzen	27.376	10.681	+16.695
Sectorplannen	18.282	7.574	+10.708
	45.658	18.255	+27.403
Zwaartekracht	12.387	7.302	+5.082

3.4 BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
3.4.1	Contractonderwijs	11.254		11.387
	Internationale organisaties	42.312	40.380	
	Nationale overheden	13.621	12.399	
	NWO	52.320	49.434	
	KNAW	501	417	
	Overige niet naar winst strevende organisaties	18.440	14.975	
	Bedrijven	14.250	12.819	
3.4.2	Contractonderzoek	141.444		130.424
	Patiëntenzorg Diergeneeskunde	18.774	17.469	
	Licenties / royalty's	119	931	
	Overige	-	-	
3.4.3	Totaal overige	18.893		18.400
Totaal		171.591	165.047	160.211

3.5 OVERIGE BATEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
3.5.1	Verhuur	9.960		8.952
3.5.2	Detachering personeel	3.644		4.371
	Levering diensten en goederen	19.934	20.592	
	Grondtransacties (erfpacht)	8.407	1.678	
	Literatuurvoorziening	1.208	1.038	
	Congressen	1.352	800	
	Opbrengst GDL	1.958	2.258	
	Levering energie	4.968	3.138	
	Catering	132	115	
	Campus fees UCU	4.725	4.416	
	GDL / UMCU – huisvestingsbijdrage	2.853	1.700	
	UU Summerschool	1.558	2.172	
	Parkeergelden	1.245	1.324	
	Verkoop o/g	-	875	
	Museum	529	317	
3.5.10	Totaal overige	48.869		40.423
Totaal		62.473	57.752	53.746

In 2023 is de opbrengst uit grondtransacties hoger door de uitgifte in erfpacht van een kavel aan de SSH (High Five).

4.1 PERSONEELSLASTEN

(x € 1.000)		2023	Begroting 2023	2022
Brutolonen en salarissen		492.114		438.455
Sociale lasten		58.433		51.147
Pensioenpremies		65.480		68.393
4.1.1	Lonen en salarissen	616.027		557.995
	• Dotatie personele voorzieningen	35.391		24.789
	• Onttrekkingen salariskosten aan de personele voorzieningen	-21.813		-14.098
	• Personeel niet in loondienst	32.391		26.143
	• Aan vastgoedprojecten toegerekende personeelskosten	-9.358		-6.535
	• Overig	4.375		6.188
4.1.2	Overige personeelslasten	40.986		36.487
4.1.3	Uitkeringen	-4.135		-3.212
Totaal		652.878	611.851	591.270

AANTAL FTE'S (STAND 31 DECEMBER)	2023	2022
WP	4.024	3.779
OBP	3.181	3.062
	7.205	6.841

Er zijn 3 werknemers werkzaam buiten Nederland.

4.2 AFSCHRIJVINGEN

(x € 1.000)		Begroting	
		2023	2022
4.2.1	Immateriële vaste activa	3.502	3.827
4.2.2	Materiële vaste activa	56.026	55.633
	Totaal	59.528	59.460

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

(x € 1.000)		Begroting	
		2023	2022
4.3.1	Huur	11.749	9.821
4.3.2	Verzekeringen	1.496	1.350
4.3.3	Onderhoud	8.119	9.023
4.3.4	Energie en water	43.191	14.977
4.3.5	Schoonmaakkosten	9.974	8.996
4.3.6	Heffingen	5.714	4.520
4.3.7	Dotatie voorzieningen	17.192	1.727
4.3.8	Overige	12.161	11.906
	Totaal	109.596	62.320

In 2023 is € 17,2 miljoen (2022: € 1,7 miljoen) miljoen gedoteerd aan de voorziening voor sloop, milieuverplichtingen en milieurisico's voor de verplichting van de voorgenomen sloop van panden zoals opgenomen in het ambitiedocument Utrecht Science Park.

4.4 OVERIGE LASTEN

(x € 1.000)		Begroting	
	2023	2023	2022
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	15.762	14.258
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	27.686	24.978
4.4.3	Overdacht rijksbijdrage UMCU	84.714	75.494
4.4.5	Overige	99.620	90.050
Totaal		227.782	204.780

6. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)		Begroting	
	2023	2023	2022
6.1	Rentebaten	9.858	1.471
6.1.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	50	-151
6.2	Rentelasten	-	-27
Totaal		9.908	1.293

8. RESULTAAT DEELNEMINGEN

Betreft het resultaat over 2023 van de deelneming Universiteit Utrecht Holding B.V.
(zie 1.1.3 Overige deelnemingen).

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Ingevolge de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserves van de instelling. Het netto resultaat over 2023 is op grond van een besluit van het College van Bestuur als volgt bestemd:

(x € 1.000)

Algemene reserve

Algemene reserve -15.873

Bestemmingsreserve (publiek)

• Faculteiten/diensten	-4.173	
• Impulsgelden	-10.000	
• Beleidsgelden	-2.874	
• Beleidsgelden (NIOZ)	-2.400	
• ISD & huisvesting Israëllaan	-145	
• Additionele scholing UU-medewerkers	245	
• Rentefonds	+9.858	
• Programmabudget IvO / HO / OvP	1.911	
		-11.890

Bestemmingsreserve (privaat)

• Reserves verbonden partijen -2.063

Bestemmingsfonds (publiek)

• Arbeidsvoorwaarden -1.113

Bestemmingsfonds (privaat)

• Qaboos -2.500

Andere wettelijke reserves (publiek)

• Immateriële vaste activa -420

Totaal

-33.859

De resultaatbestemming is verwerkt in de balans per 31 december 2023.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Bestuursverslag 2023

Het bestuursverslag inclusief jaarrekening over 2023 is vastgesteld door het College van Bestuur van Universiteit Utrecht op 14 mei 2024 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 30 mei 2024.

Utrecht, 30 mei 2024

College van bestuur

- prof. dr. Anton Pijpers (voorzitter)
- drs. Margot van der Starre
- prof. dr. Henk Kummeling

Raad van Toezicht

- ir. Karin Laglas (voorzitter)
- drs. Jeroen Cammeraat
- drs. Bas Hendriks
- dr. Mirjam Bult
- dr. Adrian de Groot Ruiz

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Universiteit Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Universiteit Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Universiteit Utrecht op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Universiteit Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol 2023. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 31 mei 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Bijlagen

Prijzen, onderscheidingen en teamprestaties

Veni

Jack Li	faculteit Bètawetenschappen
Erika Tsingos	faculteit Bètawetenschappen
Marco Vassena	faculteit Bètawetenschappen
Charlotte de Vries	faculteit Bètawetenschappen
Bettina Baumgartner	faculteit Bètawetenschappen
Jung-Chin Chang	faculteit Diergeneeskunde
Bastiaan Bouwman	faculteit Geesteswetenschappen
Jeroen Hopster	faculteit Geesteswetenschappen
Toon Meelen	faculteit Geowetenschappen
Lisanne Braat	faculteit Geowetenschappen
Alissa Kotowski	faculteit Geowetenschappen
Philip Kraaijenbrink	faculteit Geowetenschappen
Sara van Erp	faculteit Sociale Wetenschappen
Jacqueline Wong	faculteit Sociale Wetenschappen
Tom Driedonks	UMC Utrecht
Richard van Jaarsveld	UMC Utrecht
Renske Wadman	UMC Utrecht
Theo van den Broek	UMC Utrecht
Ruben Van Eijk	UMC Utrecht
Mylène Jansen	UMC Utrecht
Robin Franken	Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
Sjors Middelkamp	Prinses Máxima Centrum
Inge van der Werf	Prinses Máxima Centrum

Dit betreft de toekenningen in de Veni-ronde 2022.

Vidi

Balthasar Heesters	faculteit Bètawetenschappen
Gijs Heuts	faculteit Bètawetenschappen
Valentijn Karemaker	faculteit Bètawetenschappen
Abigail Nieves Delgado	faculteit Bètawetenschappen
Alvaro del Pino Gómez	faculteit Bètawetenschappen
Riccardo Levato	faculteit Diergeneeskunde

Michiel van Meeteren	faculteit Geowetenschappen
Iryna Sussha	faculteit Geowetenschappen
Niko Wanders	faculteit Geowetenschappen
Bella Struminskaya	faculteit Sociale Wetenschappen
Alex Bhogal	UMC Utrecht
Maeike Zijlmans	UMC Utrecht
Karin Jongsma	UMC Utrecht

Dit betreft de toekenningen in de Vidi-ronde 2022.

Vici

Tuncay Baubec	faculteit Bètawetenschappen
Bert Janssen	faculteit Bètawetenschappen
Erik van Sebille	faculteit Bètawetenschappen
Christian Lange	faculteit Geesteswetenschappen
Niels Eijkelkamp	UMC Utrecht
Cora Nijboer	UMC Utrecht
Suzan Rooijackers	UMC Utrecht

Dit betreft de toekenningen in de Vici-ronde 2022.

NWO zwaartekracht

De uitslag van de Zwaartekrachtronde 2023 wordt begin 2024 verwacht.

NWA ORC

Twee Utrechtse projecten krijgen financiering van de zogeheten Nationale Wetenschaps-agenda: Onderzoek op Routes door Consortia (NWA-ORC). In totaal gaat het om ruim zeven miljoen euro voor de consortia die door de Universiteit Utrecht geleid worden. Daarnaast is de Universiteit Utrecht bij zes andere gehonoreerde consortia betrokken als academische partner. De toegekende projecten richten zich op vragen vanuit de samenleving die de inhoudelijke agenda van de Nationale Wetenschapsagenda vormen.

De gehonoreerde Utrechtse projecten zijn:

- *Dramaturgy for Devices – Designing Sustained Relationships with Robots and other Smart Technologies*. Projectleider: Maaïke Bleeker van de faculteit Geesteswetenschappen.
- *Becoming literate in a digital age: Adapting reading education in the Netherlands*. Projectleider: Els Stronks van de faculteit Geesteswetenschappen.

Laureaten ERC Starting Grant 2023

Bas van Ravensteijn	faculteit Bètawetenschappen
Danny Broere	faculteit Bètawetenschappen
Tatiana Acevedo Guerrero	faculteit Geowetenschappen
Xiao Shan Yap	faculteit Geowetenschappen
Ruud Hortensius	faculteit Sociale Wetenschappen
Tessa Diphooorn	faculteit Sociale Wetenschappen
Mirjam Belderbos	Prinses Máxima Centrum

Laureaten ERC Consolidator Grant 2022

Martijn Kool	faculteit Bètawetenschappen
Tzviya Zeev Ben Mordehai	faculteit Bètawetenschappen

De toekenningen in de ronde 2023 worden begin 2024 verwacht.

ERC Advanced Grants 2022

Guido Bacchiagaluppi	faculteit Bètawetenschappen
Rebecca Bryant	faculteit Sociale Wetenschappen

ERC Synergy Grants 2023

Geen toekenningen voor de Universiteit Utrecht in 2023.

NWO Spinoza / Stevin

Geen toekenningen voor de Universiteit Utrecht in 2023.

Nieuwe KNAW-leden

Asghar Seyed-Gohrab	faculteit Geesteswetenschappen
Mark Bierkens	faculteit Geowetenschappen
Appy Sluijs	faculteit Geowetenschappen

Nieuwe De Jonge Akademie-leden

Valentijn Karemaker	faculteit Bètawetenschappen
---------------------	-----------------------------

Nieuwe Utrecht Young Academy-leden

Dr. Dong Nguyen	faculteit Bètawetenschappen
Dr. Lisandra Costiner	faculteit Geesteswetenschappen
Dr. Baskaran Balasingham	faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie
Dr. Ayoub Bagheri	faculteit Sociale Wetenschappen
Dr. Ruud Hortensius	faculteit Sociale Wetenschappen
Dr. Angelos Kryptos	faculteit Sociale Wetenschappen
Dr. Verena Seibel	faculteit Sociale Wetenschappen
Dr. Willy Sier	faculteit Sociale Wetenschappen

ONDERWIJSPRIJZEN

Comenius Leadership

Gönül Dilaver en Leoniek Wijngaards-de Meij kregen in juni 2023 een Comenius Leadership Fellow-beurs van 500.000 euro toegekend voor hun project 'Het stimuleren van een open blik en open houding in het hoger onderwijs door games en kunst'. Het project wil de uitwisseling van uiteenlopende perspectieven in het hoger onderwijs stimuleren en zo bijdragen aan nieuwe ideeën, inzichten en denkwijzen.

Studentenprijs Maatschappelijke Impact & Beste Masterscriptie (inclusief Vliegthart Scriptieprijs)

De Universiteit Utrecht reikt jaarlijks twee studentenprijzen uit: één in de categorie beste masterscriptie en één in de categorie 'maatschappelijke impact' (voorheen bekend als 'bijzondere bestuurlijke en/of maatschappelijke verdiensten'). Deze prijzen werden dit jaar voor de 16e keer uitgereikt en bieden erkenning aan academische excellentie en maatschappelijke betrokkenheid. De Vliegthart Scriptieprijs werd in 2004 ingesteld ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. Hans Vliegthart als voorzitter van het Utrechts Universiteitsfonds. Dit jaar werd deze prijs voor het eerst gelijktijdig uitgereikt met de opening van het Academisch Jaar.

Uit 12 voordrachten nomineerde de jury in de categorie 'maatschappelijke impact' de volgende projecten:

- Isabel Dahmen, Yashna Pande en Angeliki Gianniou voor hun initiatief voor peer supportgroepen Good Mornings & Conscious Connections
- Marije Spinder, Lidewei de Boer, Barbara Meric, Lisa Braaksma en Sabine Baerts voor hun initiatief VetInvolved
- Stefan Gaillard, Robert Dasovic, Simon Bangma en Carsten Bakhuis voor hun initiatief 'Van Hier Naar [...]', i.s.m. Journal of Trial and Error
- Lucy Richmond, Mia Fisher, Gergie Hekkelman, Luiza Boiteux, Julia Cosialls Homs, Valentina Bauer en Faye Sagild voor hun initiatief Emperiod

Uit de 35 voordrachten nomineerde de jury van de beste masterscriptieprijs & Vliegthart Scriptieprijs de volgende kandidaten:

- Nelleke Tanis – An epidemic and its aftermath: Cholera in Utrecht, 1866
- Anouk van Veldhoven – Interventions that disrupt the peace: Intimate partner violence when edutainment is targeted at men, women or both
- Sisi Chen – Peer acceptance and victimization in the classroom: The role of student ethnicity, socioeconomic status and teacher-student relationship

Tijdens de Opening van het Academisch jaar ontvingen Isabel Dahmen, Yashna Pande en Angeliki Gianniou de studentenprijs ‘maatschappelijke impact’, ontving Anouk van Veldhoven de prijs voor beste masterscriptie en werd Sisi Chen aangewezen als winnaar van de Vliegthart Scriptieprijs.

UU Docent van het jaar en Docenttalent van het jaar

Om docenten te stimuleren hun onderwijs continu te verbeteren en hen daarvoor te waarderen, reikt de Universiteit Utrecht sinds 1994 de docentenprijzen uit. Er waren 36 voordrachten: 18 voordrachten voor de prijs Docent van het jaar en 18 voordrachten voor de prijs Docenttalent van het jaar. Uit de voorgedragen docenten zijn voor elke categorie drie docenten genomineerd;

Prijs Docent van het jaar

- Andries Meijerink (Scheikunde, voordragen door U.S.S. Proton)
- Karlijn Morsink (Economie, voorgedragen door ECU'92)
- Peter Pelzer (Sociale Geografie en Planologie, voorgedragen door VUGS)

Prijs Docenttalent van het jaar

- Mathias Boënné (Economie, voorgedragen door ECU'92)
- Serena di Palma (Farmacie, voorgedragen door U.P.S.V. Unitas Pharmaceuticorum)
- Jorrit Steehouder (Geschiedenis, voorgedragen voor UHSK)

Tijdens het OnderwijsFestival op donderdag 9 maart 2023 zijn de winnaars van de Docentenprijzen bekend gemaakt. Peter Pelzer, docent Sociale Geografie en Planologie (faculteit Geowetenschappen) won de prijs Docent van het Jaar 2023. Serena di Palma, docent Farmacie (faculteit Bètawetenschappen) werd verkozen tot Docenttalent van het Jaar 2023.

UU Teamprijs

In 2023 werd voor het eerst de UU Teamprijs uitgereikt aan een team dat in de afgelopen jaren met een bijzondere prestatie impact had op het onderwijs aan de Universiteit Utrecht. De eerste UU Teamprijs werd gewonnen door team CHARM-EU voor het project rondom de CHARM-EU Master Global Challenges for Sustainability, waarin didactische concepten worden getest met als kern transdisciplinair challenge-based learning. Het team heeft in het najaar namens de Universiteit Utrecht de voordracht voor de Nederlandse Onderwijspremie van 2024 gedaan.

Alle Comenius-toekenningen 2023 Teaching Fellows

- Roos de Jonge (UMC Utrecht) (Thema 3: Werken aan de uitdagingen van de toekomst). Project Wicked problems in de gezondheidszorg – een trans- en interdisciplinaire benadering – 50.000 euro
- Mariëtte Jambroes (UMC Utrecht) (Thema 3: Werken aan de uitdagingen van de toekomst). Project: Geneeskundestudenten als medisch maatje – 50.000 euro
- Rianne van Lambalgen (Thema 4: Vrije thema – de gehele breedte van ‘Houdbaar voor de toekomst’). Project: Faciliteren van connectief denken tijdens het interdisciplinaire curriculum – 50.000 euro

Senior Fellows

- Annerieke Oosterwegel (Thema 2: Welzijn in het hoger onderwijs). Project: Jij bent jij: Een routekaart naar volwassenheid – 100.000 euro
- Brianne McGonigle Leyh (Thema 3: Werken aan de uitdagingen van de toekomst). Project: UU Open Source Investigations Lab (OSINT Lab) – 100.000 euro
- Christel Lutz (Thema 4: Vrije thema – de gehele breedte van ‘Houdbaar voor de toekomst’). Project: Studenten als partners in Curriculum Innovatie met de UCU Leergemeenschap – 100.000 euro

Leadership Fellows

- Leoniek Wijngaards-de Meij en Gönül Dilaver Project: Het stimuleren van een open blik en open houding in het hoger onderwijs door games en kunst – 500.000 euro

Overzicht neven- werkzaamheden

OVERZICHT NEVENWERKZAAMHEDEN LEDEN COLLEGE VAN BESTUUR UNIVERSITEIT UTRECHT 2023

De actuele nevenfuncties van de College van Bestuur leden van de Universiteit Utrecht zijn openbaar en te vinden op uu.nl/organisatie/bestuur-en-organisatie/college-van-bestuur.

prof. dr. A. Pijpers, voorzitter

Uit hoofde van de functie – als lid College van Bestuur:

- Lid UNL Stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance (onbezoldigd) – sinds 2016
- Aandeelhouder ROM namens UU (onbezoldigd) – sinds 2020
- Lid Kernteam Economic Board Utrecht (onbezoldigd) – sinds 2015 Lid Supervisory Board ARC CBBC (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Raad van Toezicht Health RI (onbezoldigd) – sinds 2023 Voorzitter Stichting Pica (vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht) – sinds 2017
- Voorzitter bestuur Fulbright The Netherlands (onbezoldigd) – sinds 2018
- Voorzitter VSU (Vereniging Samenwerkingsverband Uithofbeheer) (onbezoldigd) – tot juli 2023
- Lid Raad van Toezicht Stichting Utrecht Science Park (onbezoldigd) – sinds juli 2023
- Lid bestuur Utrechts Universiteitsfonds (onbezoldigd) – sinds 2018

Uit hoofde van de functie – samenhangend met expertise (als hoogleraar):

- Lid adviesraad Topsector Life Sciences & Health (onbezoldigd) – sinds 2012
- Member advice committee Animal Science Group, Wageningen University (bezoldigd – vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht) – sinds 2012

Op persoonlijke titel:

- Voorzitter Advisory Board EQT Life Sciences (voorheen LSP) (bezoldigd) – vanaf 2019

drs. M. van der Starre, vicevoorzitter

Uit hoofde van de functie – als lid College van Bestuur:

- Lid UNL stuurgroep Bedrijfsvoering en Financiën (onbezoldigd) – sinds 2021
- Lid ledenraad SURF (onbezoldigd) – sinds 2021
- Lid Raad van Toezicht Stichting Utrecht Science Park (onbezoldigd) – tot juli 2023
- Bestuurslid VSU (Vereniging Samenwerkingsverband Uithofbeheer) (onbezoldigd) – vanaf juli 2023

Op persoonlijke titel:

- Voorzitter Raad van Toezicht Samen Veilig Midden-Nederland (bezoldigd) – sinds 2022

prof. dr. H.R.B.M. Kummeling, rector magnificus

Uit hoofde van de functie – als lid College van Bestuur:

- Lid UNL Rectorencollege (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid UNL Stuurgroep Onderwijs & Onderzoek (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Rectors Assembly LERU (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Raad van Advies Museum Sonneborgh (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Curatorium Prince Claus Chair (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Rectors Assembly CHARM EU (onbezoldigd) – sinds 2019
- Lid Rectors Assembly Coimbra Group (onbezoldigd) – sinds 2019
- Lid Dagelijks Bestuur Alliantie TU/e/WUR/UMCU/UU > EWUU (onbezoldigd) – sinds 2019
- Lid bestuur International Association of Universities (onbezoldigd) – sinds 2022

Uit hoofde van de functie – samenhangend met expertise (als hoogleraar):

- Lid Utrechtse referendumcommissie (bezoldigd, vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht) – sinds 1999
- Extraordinary professor University of Western Cape, Zuid-Afrika (onbezoldigd) – sinds 2012
- Voorzitter staatscommissie rechtsstaat (bezoldigd – vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht) – sinds 2022

OVERZICHT NEVENWERKZAAMHEDEN DECANEN UNIVERSITEIT UTRECHT 2023

De actuele nevenfuncties van de decanen van de Universiteit Utrecht zijn openbaar en te vinden op de profielpagina's van desbetreffende decaan (uu.nl) en in het centraal registratiesysteem voor nevenwerkzaamheden van hoogleraren.

prof. dr. Marcel van Aken – tot 2023 decaan faculteit Sociale Wetenschappen

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid opleidingsraad – Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten (onbezoldigd)
- Adviseur/reviewer/committee member various NWO and ZonMW gremia – NWO/ZONMW International funding agencies – (onbezoldigd)
- Adviseur/reviewer/editorial board various (inter)national journals (onbezoldigd)

prof. dr. Leoniek Wijngaards-de Meij – decaan faculteit Sociale Wetenschappen per 1 november 2023

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid programmacommissie van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs – NRO (onbezoldigd) tot december 2023

prof. dr. Thomas Vaessen – decaan faculteit Geesteswetenschappen

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Voorzitter DLG/DGO/DWB, KNAW (onbezoldigd)

prof. dr. Isabel Arends – decaan faculteit Bètawetenschappen

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid van de Raad van Commissarissen van Utrecht Holdings (onbezoldigd) – sinds 2019
- Voorzitter nationale betalerarenkamer (onbezoldigd) – sinds 2020.
- Lid landelijk betadecanenoverleg (onbezoldigd) – sinds 2018
- Voorzitter Supervisory Board Ruisdael observatory (onbezoldigd) – sinds 2019
- Lid Raad van Advies van het platform StudentInzetopSchool (onbezoldigd) – sinds 2022
- Lid Supervisory Board MCEC Netherlands Center for Multiscale Catalytic Energy Conversion (onbezoldigd) – sinds 2018
- Lid Supervisory Board Imagine Innovative Microscopy and Guidance of Cells in their Native Environment (onbezoldigd) – sinds 2023
- Lid Programmaraad UGOV21 Governing the University in the 21st Century (onbezoldigd) – sinds 2023
- Lid van de Founders Assembly van het groeifondsproject CropXR

prof. dr. Arno Hoes – decaan faculteit Geneeskunde

Vice-voorzitter Raad van Bestuur UMC Utrecht en decaan, faculteit geneeskunde, Universiteit Utrecht

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid adviescommissie, Vereniging voor Epidemiologie (VvE) (onbezoldigd)
- Voorzitter Raad van Toezicht, Dutch CardioVascular Association (DCVA) (onbezoldigd)
- Lid Task Force Heart Failure guidelines, European Society of Cardiology (ESC) (onbezoldigd)
- Lid redactieraad, European Journal of Heart Failure (onbezoldigd)
- Lid redactieraad ESC Heart Failure (onbezoldigd)
- Lid gezondheidsraad (onbezoldigd)
- Lid commissie Voeding Gezondheidsraad (vacatiegelden naar UMC Utrecht)

prof. dr. A.D.C. Jaarsma, DVM, PhD – decaan faculteit Diergeneeskunde

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Promotor UMCG (Universitair Medisch Centrum Groningen) – (onbezoldigd)
- Voorzitter NVMO (Ned. Vereniging van Medisch Onderwijs) (onbezoldigd)
- Lid Redactieraad Medical Teacher (onbezoldigd)
- Hoogleraar Onderzoek en Innovatie van Medisch Onderwijs, UMCG, RUG (onbezoldigd)
- Raad van Advies Stichting Animales (onbezoldigd)
- Tijdelijk lid van de commissie HGOG Beoordelingscommissie Onderzoek van Onderwijs (OvO) (bezoldigd – vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht)
- Docent/cursuscoördinator Master in Medical Education (MME), Bern Zwitserland (bezoldigd)

prof. dr. ir. Wilco Hazeleger – decaan faculteit Geowetenschappen

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

Onbetaald wetenschappelijk advies aan instellingen, financieringsagentschappen, projecten en tijdschriften met specifieke adviesrollen voor:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Sustainable Industry Lab (onbezoldigd)
- Bestuurslid Netherlands Energy Research Alliance (onbezoldigd)
- Adviesraad – Geologische Dienst Nederland, onderdeel van TNO (onbezoldigd)
- Adviesraad Deltares (onbezoldigd)
- Voorzitter Governing Board EPOS-NL (onbezoldigd)

Op persoonlijk titel:

- Deens Nationaal Centrum voor Klimaatonderzoek (NCKF adviesraad) (onbezoldigd)
- Strategische Adviesraad “Destination Earth” (Expert Group EC lid) (onbezoldigd)
- UK MetOffice Scientific Advisory Committee (MOSAC)

prof. dr. Janneke Plantenga – tot september 2023 decaan faculteit**Recht, Economie, Bestuur & Organisatie**

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid van de Centrale Plan Commissie van het Centraal Planbureau (CPB) – sinds 2017 (onbezoldigd)
- Lid van de redactieraad van BBMP: tijdschrift voor Beleid, Bestuur, Management en Pedagogiek in de Kinderopvang, sinds 2016 (onbezoldigd)

Op persoonlijke titel:

- Lid van de Raad van Toezicht van Christelijk Primair Onderwijs Betuwe & Bommelerwaard (CPOB) – sinds 1 januari 2022 (bezoldigd persoonlijk)

prof. mr. dr. Elaine Mak – per 1 september 2023 decaan faculteit Recht, Economie Bestuur & Organisatie

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

- Lid European Public Law Organisation (onbezoldigd)
- Fellow and co-founder – European Law Institute (onbezoldigd)
- Lid Raadsheer-plaatsvervanger – Gerechtshof Den Haag (bezoldigd – vergoeding ten gunste van de Universiteit Utrecht)
- Lid klankbordgroep maatwerk UWV (onbezoldigd)
- Lid beroepenveldcommissie Rechten & Sociale Zekerheid – Capabel Hogeschool (bezoldigd persoonlijk)
- Lid raad van advies kenniscentrum Sociale Innovatie – Hogeschool Utrecht (onbezoldigd)
- Voorzitter commissie rechtsstatelijke toets regeerakkoord – Nederlandse Orde van Advocaten (onbezoldigd)

OVERZICHT (NEVEN)FUNCTIES LEDEN RAAD VAN TOEZICHT UNIVERSITEIT UTRECHT 2023

ir. Karin Laglas

Voorzitter Raad van Toezicht, lid HR-commissie

Functies:

- Lid Raad van Commissarissen – Koninklijke De Vries Scheepsbouw
- Lid supervisory board – Eurocommercial Properties N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen – Brink Groep
- Directeur Bestuurslid – Argo B.V. Stichting Cokopen
- Lid van Raad van Commissarissen – TBI Holdings B.V.

dr. Mirjam Bult-Spiering

Lid Raad van Toezicht, voorzitter HR-commissie

1 januari 2023 tot en met 31 augustus 2023: voorzitter commissie Onderwijs en Onderzoek.

1 september 2023 tot en met 31 december 2023: lid commissie Onderwijs en Onderzoek.

1 oktober 2023 tot en met 31 december 2023: vice-voorzitter Raad van Toezicht.

Functies:

- Staatsraad – Afdeling advisering van de Raad van State
- Lid Raad van Commissarissen – Idealis
- Voorzitter commissie regionaal investeringsfonds MBO – Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I voor Ministerie OCW)
- Lid Raad van Commissarissen – Twente Board Development
- Lid Onderzoeksbegeleidingscommissie voor publiek-private samenwerking in het MBO – Katapult

drs. Bas Hendriks

Lid Raad van Toezicht, voorzitter Auditcommissie

Functies:

- Bestuurder/CFO – Woningcorporatie Stadgenoot – sinds 1 maart 2023
- Financieel directeur – Nederlandse Spoorwegen – tot 1 maart 2023
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter auditcommissie – NS Insurance – tot 1 maart 2023
- Lid deelnemersraad – Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Lid Raad van Toezicht en voorzitter auditcommissie – Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting

dr. Adrian de Groot Ruiz

Lid Raad van Toezicht

1 januari 2023 tot en met 31 augustus: lid commissie Onderwijs en Onderzoek.

1 september 2023 tot en met 31 december 2023: voorzitter commissie Onderwijs en Onderzoek.

Functies:

- Bestuurder/CEO – Impact Institute
- Bestuurder/medeoprichter – True Price
- Bestuurslid – Impact Economy Foundation
- Lid – Maatschappelijk Impact Team

drs. Jeroen Cammeraat MBA (vanaf 1 oktober 2023)

1 oktober 2023 tot en met 31 december 2023: lid Raad van Toezicht, lid Auditcommissie.

Functies:

- Voorzitter Raad van Commissarissen – Cassini Technologies B.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen – Plasmacure B.V.
- Directeur – Cammeraat Vermogensbeheer B.V.
- Directeur – Sunhill Consulting B.V.

dr. Jan van der Eijk (tot 1 oktober 2023)

1 januari 2023 tot en met 30 september 2023: vice-voorzitter Raad van Toezicht, lid Auditcommissie.

Functies:

- Directeur – Van der Eijk Consultancy
- Lid van Raad van Commissarissen – Havenbedrijf Moerdijk N.V.

Kwaliteitsafspraken overzicht faculteiten

TOELICHTING BIJ HET SCHEMA

Investerings thema's kwaliteitsafspraken Universiteit Utrecht:

- 1.** Intensiever en kleinschalig onderwijs
- 2.** Professionalisering docenten
- 3.** Begeleiding studenten en toegankelijkheid en gelijke kansen

Bij alle faculteiten is de facultaire medezeggenschap (faculteitsraad en opleidingscommissies) betrokken en hebben ingestemd met de facultaire plannen en het monitoren daarvan.

In overleg met de facultaire medezeggenschap, zijn de niet bestede middelen (bijvoorbeeld door personeelsuitval) uit 2023 doorgeschoven naar 2024.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
Bèta	1	Kwaliteitsverhoging van bestaand- en ontwikkeling van nieuw onderwijs. Investering in onderwijsinnovatie.	A	In uitvoering of uitgevoerd (deels met blijvende investering): In 2023 zijn met behulp van kwaliteitsmiddelen nieuwe cursussen opgestart, bestaande cursussen herzien en zijn er investeringen in (de doorontwikkeling van) het practicumonderwijs gedaan. Voorbeelden van investeringen in onderwijsinnovatie zijn bijv. de aanstelling van een onderwijsinnovator bij het departement Scheikunde, de realisatie van het Course-Based Undergraduate Research Experience (CURE) bij Biologie, wekelijkse tutorials (door promovendi ondersteund studeren) bij Wiskunde, de challenges (Microscopy en Spectroscopy) bij Scheikunde en de uitbreiding van het 'Small Project Game and Media Technology' bij Informatica waarbij studenten van de MA Computer Science een groepsproject doen voor externe stakeholders in samenwerking met HU of HKU studenten. Daarnaast is in 2023 door beleidsmedewerkers gewerkt aan het versterken van de samenwerkingen op het gebied van onderwijsinnovatie, met als doel een sterkere ondersteuningsstructuur te creëren voor docenten die hun onderwijs willen vernieuwen.	- Cursussen/leerlijnen of cursus-onderdelen zijn herzien of nieuw ontwikkeld. - Kwaliteit van onderwijs is verhoogd. - Professionalisering van docenten door hun investering in onderwijsinnovatie & onderwijskwaliteit. - Docenten hebben ruimte gekregen voor onderwijsinnovatie projecten. - We hebben een sterke ondersteuningsstructuur voor onderwijs-innovatie binnen de faculteit.
	2	Investering in extra docenturen: docenten, master- of jaar-coördinatoren, tenure tracks junior UD's; inzet (Super) Teaching Assistants.	A	Gerealiseerd met blijvende investering: Ook in 2023 zijn er weer extra docenten aangenomen boven op de investeringen in personeel die al in afgelopen jaren zijn gedaan. Daarnaast blijven we investeren in de inzet van (super) teaching assistants ((S)TA's) ter ondersteuning van docenten. De versterkte inzet van (S)TA's geeft ruimte bij docenten voor studentbegeleiding en onderwijsinnovatie. Bovendien spelen STA's een rol in de (door)ontwikkeling van cursussen en onderwijsmodules.	- Vermindering werklust huidige docenten. - Verbetering van (inhoudelijke) begeleiding van studenten. - Stimuleren van onderwijsinnovatie.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
	3	• Verbetering studentbegeleiding (o.a. door capaciteitsuitbreiding van studieadviseurs met 3 FTE).	A	Gerealiseerd met blijvende investering: De werkzaamheden van de extra studieadviseurs lopen in 2023 en komende jaren voort. Dit biedt studenten meer mogelijkheden voor contact met en advies van studieadviseurs en maakt de intensivering van studievoortgangsmonitoring door studieadviseurs mogelijk. Daarnaast is er in 2023 veel aandacht geweest voor studentenwelzijn en sociale veiligheid. De facultaire taskforce studentenwelzijn is opgestart en de werkgroep rust en ruimte is in oprichting. Ze gaan respectievelijk aan de slag met de implementatie van de aanbevelingen uit het manifest studentenwelzijn (2022) en het onderzoeken van mogelijkheden om rustmomenten in curricula in te bouwen. We zijn trots op het gevarieerde aanbod aan workshops en trainingen ter bevordering van studentenwelzijn. Hierbij werken we lerend: aanbod wordt aangepast op basis van ervaringen en de planning waar mogelijk afgestemd op de actuele behoefte van studenten.	• Betere studentbegeleiding. • Verbeteren studentenwelzijn & sociale veiligheid. • Verhoging studiesucces.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
DGK	1	1.1 Onderwijsvernieuwing. 1.2 Bachelorboosters. 1.3 Skillslab Diergeneeskunde.	A A A	1.1 In 2023 zijn er elf innovatieprojecten gestart die ondersteund worden door verschillende experts die effectief en resultaatgericht helpen bij de uitwerkingen en realisatie van de projecten. Er zijn projecten gerealiseerd op het gebied van een e-module voor Histologie Circulatie- en Respiratiesysteem voor de Bachelor Diergeneeskunde en een e-module Klinische diagnostiek hond – Circulatieapparaat & respiratieapparaat voor de Master Diergeneeskunde. Voor hetzelfde programma is ook een e-module tandheelkunde gerealiseerd. 1.2 In september 2023 is een dag georganiseerd waarbij docenten van jaar 3 en de keuzecursussen van de Bachelor Diergeneeskunde actief aan de slag zijn gegaan met het optimaliseren van hun cursussen. Deze dag is verzorgd en ondersteund door onderwijskundigen. 1.3 Ook in 2023 hebben we een Skillslab Technician ingezet binnen de faculteit. Zij is verantwoordelijk voor het managen van de activiteiten in het Skillslab en zorgt ervoor dat het Skillslab toegankelijk is voor studenten en docenten. In 2023 is er ook verder gewerkt aan het bestendig inbedden van het Skillslab in de onderwijsorganisatie. Er is geïnventariseerd welke modellen nu beschikbaar zijn, hoe het huidige vaardighedenonderwijs is ingebed in de programma's en waar behoeftes liggen. Op basis van deze analyse is een governancevoorstel geschreven. Een eerste exploratie over een uni-locatie is gestart. Tevens zijn er nieuwe modellen aangeschaft en hebben enkele bestaande modellen groot onderhoud gehad.	1.1 en 1.2 Impuls geven aan het ontwikkelen en versterken van (digitaal) onderwijs. Versterken van een meer blended onderwijsconcept. 1.3 Komen tot een realistisch, bestendig en doelmatig aanbod in het Skillslab dat goed is ingebed in de onderwijsprogramma's van de faculteit Diergeneeskunde en komen tot een bestendige organisatorische en financiële governance en centrale inbedding van het Skillslab als onderwijs-faciliteit.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
2		2.1 Teaching and Learning community.	A	2.1 Het ontsluiten van UU- en facultaire activiteiten in het kader van faculty development vindt sinds 2023 plaats in onze Teaching and Learning Community (TLC). Tijdens de Onderwijsdag 2023 is de TLC gelanceerd. Er is een behoefteonderzoek gestart onder docenten met betrekking tot de activiteiten van het TLC. De resultaten daarvan komen in 2024 beschikbaar. Tevens zijn in geheel 2023 verschillende bijeenkomsten in het kader van 'Broodje Onderwijs' georganiseerd, o.a. over het gebruik van chat GPT in het onderwijs. In het kader van docentprofessionalisering en vanuit de TLC, hebben verschillende docenten gebruik gemaakt van de mogelijkheid om congressen/cursussen te bezoeken die zijn gericht op (dier)geneeskundig onderwijs.	2.1 Docenten voelen zich gesteund in de uitoefening van hun vak, er ontstaat een onderwijscultuur van eigenaarschap voor de eigen cursus en houvast om studenten goed onderwijs te kunnen geven, ook met nieuwe methodes in een vernieuwd curriculum. Vergroten van deelname aan congressen over (dier)geneeskundig onderwijs teneinde docenten te inspireren, op de hoogte te houden van ontwikkelingen in hun vakgebied en vergroten van het netwerk.
		2.2 Professionaliseren tutoraat.	A	2.2 In samenwerking met Coachboulevard is een training coachvaardigheden ontwikkeld voor tutors. Er zijn een tweetal leergangen verzorgd 2023.	2.2 Professionaliseren van tutors teneinde de kwaliteit van het tutoraat te verbeteren.
3		3.1 Professionele- en persoonlijke ontwikkeling van studenten.	A	3.1 In 2023 konden studenten kosteloos gebruikmaken van het trainingsaanbod gericht op het werken aan academische vaardigheden van Onderwijsadvies & Training. Daar is door diverse studenten gebruik van gemaakt. Specifiek met het oog op welzijn, heeft de faculteit een scala aan activiteiten georganiseerd. Dit betroffen facultaire activiteiten tijdens de UU-Wellbeing Weeks, maar ook de Vet-fit bijeenkomsten rondom World Mental Health Day.	3.1 Studenten ondersteunen bij hun professionele- en persoonlijke ontwikkeling teneinde het verbeteren van studiesucces en studentenwelzijn.
		3.2 Creëren docenttijd t.b.v. verbeteren kwaliteit van het onderwijs.	A	3.2 In de drie departementen van de faculteit zijn (junior-) docenten aangesteld ter verlaging van de werkdruk en bevordering van de onderwijskwaliteit. In 2023 is deze capaciteit opgehoogd. In 2023 is wederom een Studentenpool ingezet, waarbij studenten o.a. worden ingezet bij onderwijsinnovatieprojecten, het ontwikkelen van e-modules en het ontlasten en ondersteunen van docenten.	3.2 Docenten ondersteunen bij het verbeteren van het onderwijs door meer time-on-task.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
FSW	1	• Ronde 1: Extra docenten in opleiding. • Ronde 1: Extra teaching assistants. • Ronde 2: Extra UD's • Ronde 3: Extra UD's zodat er extra tijd belegd worden om het onderwijs te geven, te intensiveren en/of individuele contacten uit te breiden en studenten te begeleiden. • Ronde 4: Extra UD's om de groeps-groottes klein te kunnen houden.	A A A A A	• De geplande extra DiO's zijn gerealiseerd. • De geplande extra TA's zijn gerealiseerd. • De geplande extra UD's zijn gerealiseerd. • De geplande extra UD's zijn gerealiseerd. • De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	• Groepsgrootte binnen opleidingen blijft klein. • Docenten hebben meer tijd voor en ondersteuning bij innovatie.
	2	• Ronde 1: Extra docenten in opleiding, zodat ze voldoende tijd hebben voor volgen Engelse taal – en inter-culturele trainingen. • Ronde 1: Extra docenten zodat meer tijd en ondersteuning bij digitale didactische trainingen docenten en het opnemen van colleges. • Ronde 3: Extra UD's zodat docenten meer tijd hebben om te werken aan hun professionalisering. • Ronde 4: Extra UD's wat ruimte biedt voor het volgen van trainingen.	A A A A	• De geplande investering voor de DiO's ronde 2 zijn allemaal gerealiseerd. • De geplande investering voor de DiO's ronde 2 zijn allemaal gerealiseerd. • De geplande extra UD's zijn gerealiseerd. • De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	• Meer docenten volgen de trainingen.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
3		• Ronde 1: Extra docenten in opleiding zodat tutoren in het 2 ^e en 3 ^e jaar van de Ba en de Ma meer tijd hebben voor individuele contacten.	A	• De geplande investering voor de DiO's voor ronde 2 zijn allemaal gerealiseerd.	• Alle ba en ma studenten die dat willen kunnen ook na het eerste jaar gebruik maken van individuele consultatie met het oog op studievoortgang, keuzes voor vervolg na opleiding ed. • Het aanbod van Career Services is vergroot.
		• Ronde 1: Aanstellen student-assistent voor het uitbreiden aanbod van Career Services.	A	• Er is een extra trainer aangesteld.	
		• Ronde 2: bestedingsplannen opleidingen ter verbetering begeleiding student in opleiding.	A	• Alle opleidingen hebben een bestedingsplan opgesteld en de realisatie van die plannen loopt op schema.	
		• Ronde 3: Extra UD's zodat er tijd belegd kan worden bij de vaste staf voor de intensivering van het tutoraat of begeleiding van het studentmentoraat.	A	• De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	
		• Ronde 4: Extra UD's waarbij opvolging geregeld kon worden voor wegvallende DIO's uit ronde 1.	A	• De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	
4		• Ronde 1: Extra docenten in opleiding zodat tutoren in het 2 ^e en 3 ^e jaar van de Ba en de Ma meer tijd hebben voor individuele contacten.	A	• De geplande investering voor de DiO's voor ronde 2 zijn allemaal gerealiseerd.	• Alle ba en ma studenten die dat willen kunnen ook na het eerste jaar gebruik maken van individuele consultatie met het oog op studievoortgang, keuzes voor vervolg na opleiding ed. • Het aanbod van Career Services is vergroot.
		• Ronde 1: Aanstellen student-assistent voor het uitbreiden aanbod van Career Services.	A	• Er is een extra trainer aangesteld.	
		• Ronde 2: bestedingsplannen opleidingen ter verbetering begeleiding student in opleiding.	A	• Alle opleidingen hebben een bestedingsplan opgesteld en de realisatie van die plannen loopt op schema.	
		• Ronde 3: Extra UD's zodat er tijd belegd kan worden bij de vaste staf voor de intensivering van het tutoraat of begeleiding van het studentmentoraat.	A	• De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	
		• Ronde 4: Extra UD's om de ingezette plannen voort te zetten en waar mogelijk verder uit te bouwen.	A	• De geplande extra UD's zijn gerealiseerd.	

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
GST	1	• Extra fte voor het ontwikkelen en verzorgen van de cursus communicatie in het educatieve domein.	A	• De keuzecursus Communicatie in het educatieve domein wordt 2x per jaar aangeboden. De cursus is een van de populairdere keuzecursussen en geeft studenten een bredere beroepsoriëntatie.	• Studenten krijgen inzicht in de relevante ontwikkelingen binnen de relevante werkvelden waar de opleiding voor opleidt.
		• Extra fte zodat populaire keuze-cursussen 2x i.p.v. 1 x per jaar worden aangeboden.	A	• De veelgevraagde keuzecursussen Burgerschap en Pedagogiek en passend Onderwijs worden ieder semester aangeboden.	• Studenten hebben meer mogelijkheden om favoriete cursussen te volgen.
		• Extra fte in het beroepsvoorbereidend onderwijs.	A	• Door extra docentformatie in te zetten bij de cursussen Pedagogiek en Professional in de Praktijk worden studenten intensiever en meer op maat begeleid.	• Groepsgrootte blijft gelijk/neemt af en persoonlijke begeleiding wordt gewaarborgd.
	2	• Versterken structuur en uitbreiden uren vakdidactisch onderwijs.	A	• Is gerealiseerd.	• Het vakdidactisch onderwijs en onderzoek zijn verder ontwikkeld en versterkt. Studenten komen nog beter voorbereid voor de klas.
	3	• (Bij)scholing voor GST-opleiders / docenten.	A	• Is gerealiseerd.	• In 2023 is een training (train the trainer) <i>Relaties en seksualiteit bespreekbaar maken</i> in de school gevolgd door groep opleiders die deze thematiek als workshop gaan geven aan GST-studenten.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
GEO	1	• Extra docenturen: juniordocenten, post docs en nieuwe UD's.	A		• Onderwijs kleinschaliger en intensiever bij 'knooppuntcursussen'. • Meer contactmomenten met docent met individuele studenten of kleine studentgroepen en meer en intensievere feedback.
	2	• Aanstelling professional op facultair niveau die opleidingen helpt de kwaliteitsverbetering middels de nieuwe docenturen optimaal te maken.	A		• Kwaliteitsverbetering vanwege versterking kwaliteit docenten. • Versterken leerlijnen academische vaardigheden van studenten. • Verduurzaming tutoraat, betere vaardigheden studenten ed.
	3	• Versterking excursies en trainingen gerelateerd aan vaardigheden en arbeidsmarktoriëntatie, ingebed in de curricula.	B	• Vrijwel alle trainingen zijn gerealiseerd.	• Verbetering contact met het werkveld zodat student opgedane kennis kan plaatsen in context toekomstig werk. • Alle studenten komen tijdens studie bij bedrijf, instantie en doen relevante ervaring op.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
GNK	1	Innovaties onderwijs door o.a. meer activerende werkvormen, implementeren interprofessioneel en interdisciplinair (project)onderwijs, 'research based learning', meer begeleiding en profilering student.	A A A	- BMS: het herontwerp van het curriculum 'Redesigning Life Sciences' met behulp van de kwaliteitsgelden is volop en met succes bezig; de Life Sciences Academy wordt doorontwikkeld (o.a. inzet op/doorontwikkeling van career events, cursus Professional Identity Education, buddy programma) alsook het digitale onderwijs, in de vorm van een Virtual Reality app "sterile" die succesvol is gepilot in 2023. - BMW: alle innovaties zijn met succes doorgevoerd en worden doorontwikkeld. Het Research Based Leren wordt hierdoor flink versterkt. Er is meer alignment tussen practica, met blijvende inzet en (door)ontwikkeling van LabBuddy modules. Ook is de aansluiting van het bio-informatica en statistiek onderwijs in de cursussen versterkt. Daarnaast worden studenten intensief begeleid i.d.v.v. workshops of individuele begeleiding op het gebied van presenteren en schrijven door de leerlijnbegeleiders/schrijfcoaches. Om de ontwikkelingen meer aan elkaar te knopen, is een curriculumherziening aanstaande. De projecten zullen als proeftuinen dienen voor de herziening. - GNK: Innovaties vanuit de kwaliteitsgelden dienen (grotendeels) als pilots voor de a.s. curriculumherziening, waarmee borging van de innovaties wordt beoogd. Er lopen meerdere succesvolle innovaties op relevante thema's zoals duurzaamheid o.a. met de Alliantie, activerend onderwijs, interprofessioneel en interdisciplinair leren, toetsing (o.a. invoering interfacultaire voortgangstoets gerealiseerd 2023).	- Meer uitdaging en diepgang in het onderwijs, meer interactie studenten en docenten. - Verhoging leereffecten. - Meer verscheidenheid in het onderwijs, qua inhoud en vorm.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
GNK			A	• KGW: meerdere innovaties zijn met succes geïmplementeerd en doorontwikkeld. Thermos is met succes geïmplementeerd in Master jaar 1 en wordt nu ook in Master jaar 2 aangeboden. Voor het eerste jaar heeft er een innovatie op Interprofessioneel opleiden/leren in combinatie met patientparticipatie gelopen.	• Verhogen motivatie, betrokkenheid, competentie van studenten en docenten.
			A	• MH: er heeft doorontwikkeling en uitbreiding van de cursus "Geneeskunde voor niet-Geneeskundigen" plaatsgevonden, de cursus "Geesteswetenschappen voor niet-Geesteswetenschappers" is opgezet/gedoceerd en er is geïnvesteerd in verbetering van denk-, schrijf- en argumentatieve vaardigheden.	
2		• Doelgroeptrajecten.	A	• Betreffen Kwalificatie Klinisch Onderwijs (KKO) voor klinici en Uitvoering van Onderwijs (UvO) in Engels voor promovendi en postdocs. KKO veel animo voor, UvO start in 2024.	• Verhogen waardering onderwijs. • Ondersteuning onderwijscarrières. • Motiveren en op maat didactisch ondersteunen van alle docenten. • Optimaal gebruik maken van feedback voor docenten. • Veilig en effectief leerklimaat.
		• Docentprofessionalisering (DP) op maat.	A	• Dit betreft de activiteiten die via de website aangeboden worden: coaching on the job, begeleidde intervisie en beeldcoaching. Er wordt langzaam meer gebruik gemaakt van dit aanbod.	
		• Digitale feedbacktool voor docenten.	B	• Het feedback instrument is (vertraagd) opgeleverd in september 2023 en is vervolgens eerst uitgezet bij het team Docentprofessionalisering voor implementatie in de leergangen. Er wordt naar gestreefd de tool breder in het UMCU in te zetten vanaf januari 2024, waarbij de docenten van de facultaire opleidingen prioriteit krijgen.	
		• Herziening bestaande (BKO/SKO) leergangen.	A	• SKO herziening was reeds afgerond. Voor BKO herziening is gewerkt aan kennisclips en digitalisering van o.a. feedbackformulieren.	

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
3		• Het ontwikkelen van een inclusieve introductie aan het begin van het eerste jaar.	A	• De 3 ^e editie van het K.I.C.K. Start programma heeft wederom met succes plaatsgevonden. Mentoren en buddy's zijn getraind in hoe (beter) om te gaan met lastige praktijksituaties rondom diversiteit, inclusie en integriteit m.b.t. begeleiding, handelingsperspectief bieden en sneller naar de juiste hulp/begeleidingsvorm kunnen doorverwijzen.	• Een meer diverse instroom. • Een open & stimulerende, inclusieve, laagdrempelige leeromgeving. • Laagdrempelige begeleiding en workshops op het gebied van persoonlijke groei, weerbaarheid en welzijn van studenten. • Gelijke en eerlijke kansen voor alle studenten.
		• Meer en persoonlijke begeleiding van studenten door tutores en docenten.	A/B	• Een facultaire werkgroep is bezig met de vormgeving van het thema 'persoonlijke ontwikkeling en welzijn' binnen de opleidingen/(te herziene) curricula. Daarnaast heeft er weer een succesvolle faculteitsbrede tutortrainingsdag plaatsgevonden, die ook open stond voor KGW tutores. Het studentmentoraat is verder doorontwikkeld. De implementatie van Thermos [®] is na BMW ook bij GNK en KGW gestart. Tot slot is ook dit jaar ook weer ingezet op extra fte's begeleiding door studieadviseurs.	
		• Ontwikkelen workshops gericht op leren studeren, veerkracht, weerbaarheid en preventie van burn-out.	A	• Het aanbod wordt steeds beter gevonden, maar is er nog altijd sprake van een 'no show' onder studenten.	
		• Toegewijde coaches/psychologen.	A	• De studenten van alle opleidingen weten de faculteitsbrede coach goed te vinden. Er is goed ingespeeld op de verhoogde vraag naar coaching door de algemene coachingspool aan te vullen met coaches vanuit de faculteit. Er wordt gewerkt aan verdieping en verbreding van de kennis van de coaching door met elkaar te overleggen, elkaar te trainen en door intervisiebijeenkomsten.	
		• Open en stimulerende leeromgeving. • (Speak up campagne).	B	• De campagne is in mei (verlaat) van start gegaan met de livegang van de website. Daarnaast is er gewerkt aan een plan voor collegejaar 2023-2024 waarbij het studentenperspectief expliciet is meegenomen d.m.v. 'value charters': er is eind 2023 gestart met een aantal activiteiten zoals DZW Collegetour, een 'code of conduct', module consent matters. Tijdens de GNK en GSLS introductie heeft DZW op enkele 'marktjes' gestaan. Ook is aandacht voor DZW verwerkt in Mores spel + in Mentoren en buddy trainingsdag (zie boven).	

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
REBO	1	• RGL: Intensivering van schrijf- en uitdrukingsvaardigheden in Ba en Ma door verdere uitbouw van de Legal Skills Academy en vaste bemensing ervan door 6 UD's met onderwijsinnovatie in hun takenpakket, doorzetten van de kleinschaligheid van keuzemodules in de master (capita selecta).	Ja	• Gerealiseerd. Legal Skills Academy (bemend door 6 UD's) loopt met oa train-the-trainer programma, online cursus voor ba-studenten ter ondersteuning van de opzet van de ba-scriptie, Skill-Share lunches, kennisclips. Kleinschaligheid keuzemodules in de Ma is doorgezet.	• Studenten hebben vaardigheden (waaronder schrijfvaardigheden) beter kunnen ontwikkelen. • Meer (individuele) begeleidingstijd voor studenten. • Studenten voelen zich meer toegerust voor de professionele beroepspraktijk.
		• USE: Extra docenten voor onderwijs-innovatie en -intensivering, meer begeleidingstijd van studenten bij de Ba- en Ma-scriptie, ver-ruimen aanbod Ma-scripties en Ba afstudeerprojecten, diverse intensiveringen en nieuwe onderwijs-activiteiten oa ihkv de USE Skills Academy.	Ja	• Gerealiseerd. Inzet departementsdocentenv oor onderwijsinnovatie en -intensivering, de begeleidingstijd is verruimd, begeleiding is geïntensiveerd, er zijn voor studenten extra en verdiepende vaardigheden aangeboden (oa in de USE Skills Academy).	
		• USBO: Aanstellen teaching fellows voor onderwijsinnovatie, voortzetting uitbreiding tutoraat, meer begelei-dingstijd voor studenten bij de Ba-scriptie, doorontwikkeling aanbod vaardighedentrainingen, inzetten simulaties.	Ja	• Gerealiseerd. Inzet teaching fellows voor onderwijs-innovatie, project 'versterking tutoraat' is voortgezet, doorontwikkeling aanbod vaardighedentraining, groot-schalige simulatie Topos is volwaardig gedraaid en aangescherpt, ook andere kleinere simulaties ingezet.	
	2	• Departementsdocenten die oa werken aan onderwijsinnovatie en onderzoek naar onderwijs. • Facultair innovatiefonds waarop docenten of docententeams aanspraak kunnen maken. • Doorontwikkeling REBO Skills Academy.	Ja	• Gerealiseerd. • Gerealiseerd. Docenten hebben diverse projecten gedaan wat heeft geleid tot onderwijsinnovatie en ontwikkeling van de docenten, ontwikkeling REBO Skills Academy is uitgebreid.	• Docenten krijgen impuls om zich verder te ontwikkelen en het onderwijs te innoveren wat bijdraagt aan het verminderen van ervaren werkdruk. • Het onderwijs is van hogere kwaliteit.

Faculteit	Thema	Investering	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
3		• USE: Meer capaciteit voor docent-tutoren, voortzetten van het student-mentorsysteem, de eerder ontwikkelde toolbox 'goalsetting' is ingezet.	Ja	• Gerealiseerd.	• Studenten worden beter en intensiever begeleid, ook in eigen ontwikkeling bij met name vaardighedenontwikkeling.
		• USBO: Doorontwikkelen van resilience workshops, voortzetten aanbod van vaardighedenmodules in afstudeerfase Ma.	Ja	• Gerealiseerd.	• Studenten krijgen inzicht en vaardigheden om na afstuderen goed te kunnen functioneren in een professionele omgeving.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
UCR	1	a. The International (exchange) Officer's task is to bring these opportunities to the students' attention and to coordinate and support them in the procedures. The International Officer is responsible for setting up a database for (international) internships. The International Officer organizes an annual information session about exchanges for students and tutors and makes further arrangements individually. b. Although UCR caters for a small community of students, instructors, and support staff, bringing the community together around common goals, themes, and interests to really stress the notion of togetherness within such a small-scale and intensive learning environment, can be challenging. One way of bringing the whole community together would be to have one element that everyone gets exposed to and to which they can and should then relate to. We therefore propose a one-book-one-campus initiative. The idea is to give all current students, incoming students, and employees the same book to read at the beginning of 2023. Later in the year, the whole community can gather in person to discuss the book, their thoughts, their understandings and more. It offers a unique way for the whole community to really come together in person and in thought around the same topic.	Ja Nee	a. UCR's exchange officer gives an information session about exchange every year and holds individual talks with students. The officer hosted an info session in September 2023, together with the Chair of the Board of Examiners. Students who could not attend the info session could make independent appointments with the officer to discuss their exchange options. This year there were 38 completed exchange applications, of which 26 went on exchange. Reasons for students to cancel their exchange are Inability to take specific courses on exchange and for personal reasons. UCR is working on a more diverse offer of exchange programs. An agreement is at an advanced stage. We are currently working with the BoE to simplify the exchange application process. This benefits the workload of the students and the BoE. The internship database will get priority. There is a growing need for internships among students, both academically and for the students themselves in their spare time. An inventory of the current internship positions is being made, and the various available internship agreements are being examined. b. No priority has been given to this topic. The investment (€ 20.000) will be transferred to the Quality Agreement money for 2024. An updated proposal will be sent to the Council in early spring 2024.	a. Exchange opportunities have become increasingly popular among students, and many are eager to take advantage of these unique opportunities. The exchange officer has also received positive feedback from students. In addition, information about exchange options is becoming increasingly clear and helpful. In addition, the need for academic and non-academic internships has grown due to the introduction of CEL education and themes. Within these fields, an inventory of internships and new internships are created. b. Not applicable.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
		c. A budget is available for the further development of the Eleanor Green Office. With this budget, the EGO will further develop the Anne Garden, including how materials were reused and recycled and what environmental impact the new garden has in terms of biodiversity and local flooding. The EGO will also set up a volunteer team to maintain the garden and raise awareness on reducing energy consumption during the winter.		c. EGO hired a guest lecturer to talk about sustainable spaces; this was one of the few lecturers on sustainability in 2023. This resulted in high attendance and interest from our university. The lecturer showed how their detailed method of work makes spaces more sustainable and the design approach they use to achieve this. Students were exposed to examples of career paths in sustainability and how this growing field is operating in practice. Many followed up with the lecturer, asking about internships, indicating that there was a significant impact on our students. EGO offered funding for Senior Projects that have a sustainable focus. This initiative aimed to incentivize students to choose projects in sustainability and enhance the impact of their existing projects. Another one of our achievements this year, which we accomplished through the help of UCR management and our student association (RASA), was getting rid of all the non-reusable cups initially used for the students for the coffee machines around our campuses and by UCR at events. While students were initially unhappy to be without cups, this was solved by supplementing them with reusable cups. EGO could finance the bicycle repair workshop by funding a booth and other materials that enable a student-led bike repair workshop. EGO invested in the Anne Garden. Not only did this provide a beautiful student-led garden, but it also allowed us to host fun gardening events out in the sun, resulting in free homegrown veggies for students. EGO has also financed several smaller projects. An extensive reflection, through EGO, is present.	c. The topics on which the EGO spends its budget indicate what essential topics are for this generation of students and how they are helped with a budget to finance the well-being and awareness themes from their EGO budget.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
2		a. We will continue to develop the student assistantship fund, which will help alleviate work pressure for UCR faculty and will give students an invaluable opportunity to work in an academic environment. Assistantships are for projects and curriculum elements that do not have external financial resources available to hire student assistants.	A / Ja	a. This is a highly valued part of QA monies. Student assistants have been appointed to the departments, to support the DoE, to the Study Skills Centre, to the Calculus tutor, and to the well-being team. The student assistants make valuable contributions to the department for which they work. They also provide input from a student's perspective.	a. Student assistantships are a success for both parties, the UCR organization, and the student commitment. The student learns a lot from the organization and the things that interest them, and our small-scale organization benefits from this academic and administrative support. commitment. The student learns a lot from the organization and the things that interest them, and our small-scale organization benefits from this academic and administrative support.
		b. UCR is attracting a new generation of students, with different and evolving needs (also see point 3A below). They see the world differently than earlier generations, learn in diverse ways, expect different things, and require more support. UCR wishes to develop, or buy in, a professional development program for employees working directly with students. The aim of the program would be to help employees navigate complicated questions and challenges typical of this new generation of students; including matters related to diversity, identity, intercultural awareness, personal growth, career perspectives, and other existential questions. The program should help employees with their interpersonal communication skills, their teaching approaches, and their frame of reference.	B / Ja	b. The amount for training has not yet been spent. UCR has been looking for people who can holistically provide this training. There are few training courses in this area. The training courses available only cover a small part of what we have in mind. UCR wants to spend this money on training in 2024. This topic has been moved to 2024.	

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
		c. UCR will organize an Inter-disciplinary Field Day. During the field day faculty and support staff would be able to develop plans for interdisciplinary topics under the 3 main strategic themes at UCR; Data Science & AI (Artificial Intelligence), Transformative & Pioneering Education, and Delta Climate Centre. This could be the first day after spring semester. Or, alternatively, develop a project (material, service, course, roadshow) covering all departments. ("Delft has their solar car we have....")	Nee	c. No follow-up was given by any part of UCR to organize an interdisciplinary field day. This amount will be transferred to the QA monies for 2024. The Board will make a new proposal for this.	
3		a. In close consultation with the student community, UCR will invest in a resilience program for students which will help a new generation of students navigate questions and challenges typical of their life-phase, including matters related to diversity, identity, intercultural awareness, personal growth, career perspectives, and other existential questions. The program will be delivered as part of a larger well-being program and with input from the student community, student counselor, and external expertise. b. UCR will continue to offer Student Counseling services. But additional investment in a mental health support system for our students is essential.	A / Ja B / Ja – deels	a. The well-being team (WBT), together with the student counselors and a well-being student assistant, has put together a program to promote the well-being of the students. In addition to out-of-the-bubble trips, dog cuddling, and working in the Anne Garden, the counselors offered workshops on work procrastination and stress reduction. In the summer, the well-being space was finished, and this space was introduced to the student community during orientation week. UCR knows the students wish to access the well-being space in the evenings and weekends. UCR will look into possibilities to make this possible in the future. On October 10, Mental Health Day, the WBT organized various activities and workshops. b. The hours of student counseling have temporarily increased by hiring a second counselor for 2023. Furthermore, UCR has looked for an organization that could offer online mental health support to therapy UCR students. There have been extensive discussions with TalkSpace.	a. UUCR sees that students benefit from the program and that most students appreciate the well-being program and are increasingly using the facilities and workshops offered by the Well-being team. UCR will have a diverse and international student community. Diverse in terms of socio-economic background but also in terms of cultural background. b. The current generation of students, the post-covid generation, is vulnerable and needs mental health support. UCR thus meets the needs of the current generation of students.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
		In addition to the points raised in 3A, support is also needed as we transition into a post-COVID world with a more vibrant, on-campus community life. All these issues see a high demand for mental health support and resilience. UCR will invest in the further development of the Counselor's Office, by increasing support hours with counselors and developing new group training initiatives. [€ 50.000] UCR will also explore the use of online psychology services for students who may need interim support while they wait to access services through referral by their GP. [€50.000] To support the growth of a more diverse student body, UCR created a scholarship fund. Grants from this fund are open to all students. As of 2022, UCR Council student representatives have decided that no restrictions regarding non-EU students should be in place. To guarantee the diversity of this intake, with scholarships with special target groups, we want to continue to invest in scholarships worth 100.000. UCR would also like to make a fund of € 5.000 available for students who do not have sufficient financial means to cover their costs for an exchange program.		This organization can provide therapy in different languages and can be done by therapists with diverse backgrounds. Unfortunately, our intention to have an agreement with TalkSpace to offer online therapy to students was canceled by TalkSpace.	

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
		c. To support the growth of a more diverse student body, UCR created a scholarship fund. Grants from this fund are open to all students. As of 2022, UCR Council student representatives have decided that no restrictions regarding non-EU students should be in place. To guarantee the diversity of this intake, with scholarships with special target groups, we want to continue to invest in scholarships worth 100.000. UCR would also like to make a fund of € 5.000 available for students who do not have sufficient financial means to cover their costs for an exchange program.	Ja	c. UCR's scholarship committee once again offered many diverse students a scholarship for their studies in 2023. This often concerns students outside the EU but also within the EU. Scholarships are always issued based on financial need. The scholarship committee spends amounts according to the financial needs required. To create diversity in the student community, specially earmarked scholarships will be available for 2024, such as 13 scholarships for students from specific locations and the Academic Excellence Scholarships. There were no applications for the reserved amount for students needing financial support to make an exchange possible.	c. By offering scholarships to students who would only be able to study with our financial support, UCR creates a diverse student population.

Faculteit	Thema	Investerings	Status	Toelichting voortgang 2023	Beoogd effect 2024 (onder andere)
UCU	1	Flexibilisering en verrijking van het curriculum door een doorlopende call for proposals.	A	- Gerealiseerd. - In the past years we have used the QA funds to make the curriculum more flexible (e.g., allowing students to take more courses in summer) and to enrich it (with community engaged and interdisciplinary courses, and those aimed at decolonizing the curriculum). In 2020, 2021, and 2022 we used BoS calls for proposals to drive this renewal; in 2023, the Board of Studies used more of a rolling and open call, and in 2024 we will have again a call for proposals.	Dit heeft onder meer geleid tot de ontwikkeling van drie nieuwe cursussen, de doorontwikkeling van vijf bestaande cursussen, investering in een internationaal zomerprogramma, eenmalige investeringen in bestaande cursussen en het opnieuw aanbieden van acht cursussen die in voorgaande jaren met KA gelden zijn ontwikkeld.
	2	Het uitbreiden van de onderzoekstijd van docenten van 15% naar 20%.	A	- Gerealiseerd. - Impact of the UCU QA funds significant and visibly changed conversations and practices as teacher-scholars, therefore we plan to continue spending the 110K similarly in 2024.	Verhoging van de kwaliteit van het onderwijs door de scholarly time van docenten uit te breiden met KA gelden.
			A	Continued the spending of QA funds on teaching time for UU faculty, by investing in new UU teachers teaching new courses.	Studenten krijgen meer wetenschappelijke ontwikkelingen mee en het aanbod aan thesis-onderwerpen wordt vergroot.
	3	Aanbieden van beurzen voor de Tuition fee van het UCU.	A	- Gerealiseerd. - QA funds have helped attract and support a more diverse student population at UCU. 66K was spent on student scholarships and financial aid through various channels, such as scholarships for prospective students who otherwise would be unable to afford studying at UCU, the Student Aid Fund, aimed at resolving immediate financial difficulties for current students and scholarships for students who are unable to pay their campus fees.	Het verlagen van de financiële drempel voor het UCU en het daarmee vergroten diversiteit vanuit sociaal economisch standpunt.

Statistieken

ONDERWIJS

Instroom

Bron: Osiris, aantal inschrijvingen actief op 1 oktober, aantal inschrijvingen geslaagd in voorgaand collegejaar.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Ingeschrevenen	39.679	39.116	38.254	36.501	33.366	32.659	31.886	31.799
Internationale studenten	5.891	5.521	4.784	3.858	3.325	2.877	2.471	2.194
Eerstejaars Bachelors	8.113	7.913	7.687	8.279	6.861	6.837	6.356	6.309
Diploma's Bachelor	5.397	4.943	5.209	4.693	4.594	4.541	4.558	
Diploma's Master	5639	5.152	5.227	4.575	4.724	4.755	4.564	

Instroom

Bron: Osiris, aantal inschrijvingen 1^e jaars actief op 1 oktober, bij masters ook de studenten die doorstromen binnen UU.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Bachelor	8.113	7.913	7.687	8.279	6.861	6.837	6.356	6.309
Master	6.153	5.794	6.447	5.784	5.282	5.309	5.064	5.111
Post-initiële master	60	94	74	97	74	111	103	105
Totaal	14.326	13.801	14.208	14.160	12.217	12.257	11.523	11.525

Instroom bachelor naar faculteit

Bron: Osiris, aantal 1e jaars bachelor inschrijvingen actief op 1 oktober.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Faculteit Bètawetenschappen	1.621	1.526	1.320	1.523	1.311	1.253	1.186	1.229
Faculteit Diergeneeskunde	274	272	226	223	225	224	226	224
Faculteit Geesteswetenschappen	1.631	1.598	1.639	1.860	1.575	1.548	1.391	1.207
Faculteit Geneeskunde	478	479	478	480	479	481	480	480
Faculteit Geowetenschappen	621	554	624	714	639	608	586	581
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	1.504	1.512	1.478	1.656	1.135	1.045	999	1.055
Faculteit Sociale Wetenschappen	1.540	1.490	1.476	1.456	1.085	1.257	1.074	1.121
University College Roosevelt	202	237	211	142	136	170	178	194
University College Utrecht	242	245	235	225	276	251	236	218
Totaal	8.113	7.913	7.687	8.279	6.861	6.837	6.356	6.309

Instroom master naar faculteit

Bron: Osiris, aantal 1e jaars master inschrijvingen actief op 1 oktober.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Faculteit Bètawetenschappen	1.241	1.155	1.195	1.049	938	881	713	815
Faculteit Diergeneeskunde	230	118	125	223	169	160	194	145
Faculteit Geesteswetenschappen	728	709	787	790	727	736	741	788
Faculteit Geneeskunde	660	702	745	620	595	667	615	553
Faculteit Geowetenschappen	756	652	762	731	663	664	689	614
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	1.347	1.239	1.249	1.139	1.030	1.009	884	877
Faculteit Sociale Wetenschappen	1.053	1.063	1.399	1.045	1.002	985	1.014	1.109
Graduate School of Teaching	138	156	185	187	158	207	214	210
Totaal	6.153	5.794	6.447	5.784	5.282	5.309	5.064	5.111

INSCHRIJVINGEN

Ingeschreven studenten naar faculteit

Bron: Osiris, aantal inschrijvingen actief op 1 oktober, inclusief post-initiele masters.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Faculteit Bètawetenschappen	8.002	7.821	7.473	7.124	6.414	6.197	5.903	5.639
Faculteit Diergeneeskunde	1541	1.437	1.446	1.490	1.469	1.411	1.405	1.393
Faculteit Geesteswetenschappen	6.877	7.008	7.130	6.974	6.229	5.902	5.643	5.596
Faculteit Geneeskunde	4.157	4.058	4.006	3.967	3.803	3.803	3.624	3.585
Faculteit Geowetenschappen	3.856	3.904	3.903	3.854	3.690	3.555	3.446	3.221
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	6.931	6.747	6.392	5.893	5.114	5.084	5.133	5.413
Faculteit Sociale Wetenschappen	6.668	6.527	6.334	5.638	5.118	5.123	5.059	5.247
Graduate School of Teaching	322	334	371	376	347	399	420	413
University College Roosevelt	599	556	479	437	448	494	552	579
University College Utrecht	726	724	720	748	734	691	701	713
Totaal	39.679	39.116	38.254	36.501	33.366	32.659	31.886	31.799

Aantal inschrijvingen internationaal/nationaal

Bron: Osiris, aantal inschrijvingen actief op 1 oktober, nationaliteit en vooropleiding student.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Internationale student	5.891	5.521	4.784	3.858	3.325	2.877	2.471	2.194
Nederlandse nationaliteit en/of vooropleiding	33.788	33.595	33.470	32.643	30.041	29.782	29.415	29.605
Totaal	39.679	39.116	38.254	36.501	33.366	32.659	31.886	31.799

Aantal diploma's

Bron: Osiris, aantal inschrijvingen geslaagd in voorgaand collegejaar

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18
Bachelor	5.397	4.943	5.209	4.693	4.594	4.541	4.558
Master	5.639	5.152	5.227	4.575	4.724	4.755	4.564
Totaal	11.036	10.095	10.436	9.268	9.318	9.296	9.122

BACHELORS EERSTEJAARS

Eerstejaars bachelors naar vooropleiding (%)

Bron: Osiris, 1^e jaars bachelor inschrijvingen actief op 1 oktober, hoogst genoten opleiding van student voor aanvang bachelor.

	23-24	22-23	21-22	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
Buitenlands	14%	15%	13%	10%	10%	9%	6%	6%
HBO propedeuse	14%	14%	14%	11%	10%	8%	7%	5%
Overig	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
VWO	70%	70%	72%	76%	77%	81%	83%	84%
WO bachelor	1%	1%	1%	1%	1%	1%	3%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Eerstejaars bachelors naar geslacht (%)

Bron: 1cijferHO2022, alleen de actieve hoofdinschrijvingen, eerstejaars UU, op peildatum.

	23-24		22-23		21-22		20-21		19-20		18-19		17-18		16-17	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Faculteit Bètawetenschappen	59%	41%	54%	46%	54%	46%	55%	45%	59%	41%	58%	42%	62%	38%	61%	39%
Faculteit Diergeneeskunde	22%	78%	20%	80%	27%	73%	21%	79%	19%	81%	19%	81%	14%	86%	19%	81%
Faculteit Geesteswetenschappen	37%	63%	42%	58%	40%	60%	39%	61%	40%	60%	42%	58%	42%	58%	40%	60%
Faculteit Geneeskunde	35%	65%	29%	71%	29%	71%	34%	66%	27%	73%	31%	69%	31%	69%	28%	72%
Faculteit Geowetenschappen	60%	40%	58%	42%	53%	47%	56%	44%	56%	44%	61%	39%	61%	39%	65%	35%
Faculteit REBO	46%	54%	49%	51%	46%	54%	46%	54%	48%	52%	48%	52%	49%	51%	50%	50%
Faculteit Sociale Wetenschappen	21%	79%	21%	79%	18%	82%	21%	79%	20%	80%	23%	77%	22%	78%	20%	80%
University College Roosevelt	24%	76%	27%	73%	27%	73%	27%	73%	31%	69%	19%	81%	31%	69%	35%	65%
University College Utrecht	28%	72%	24%	76%	35%	65%	29%	71%	25%	75%	31%	69%	29%	71%	32%	68%
Totaal	41%	59%	40%	60%	39%	61%	40%	60%	41%	59%	42%	58%	43%	57%	42%	58%

Percentage herinschrijvers na 1 jaar binnen de opleiding

Bron: Osiris, percentage bachelor herinschrijvingen in 2e jaar per cohortjaar, 3 jaar studieduur nominaal, voltijd, hoogste vooropleiding VWO.

	18-19	17-18	16-17	15-16	14-15
Faculteit Bètawetenschappen	75%	74%	76%	75%	75%
Faculteit Diergeneeskunde	95%	94%	93%	94%	93%
Faculteit Geesteswetenschappen	78%	78%	77%	74%	74%
Faculteit Geneeskunde	93%	94%	92%	85%	88%
Faculteit Geowetenschappen	82%	83%	84%	77%	83%
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	79%	78%	77%	75%	76%
Faculteit Sociale Wetenschappen	84%	79%	78%	82%	82%
University College Roosevelt	85%	88%	90%	95%	90%
University College Utrecht	86%	87%	87%	93%	94%
Totaal	81%	80%	80%	78%	79%

Rendement na 4 jaar binnen de opleiding

Bron: Osiris, percentage bachelor inschrijvingen geslaagd binnen 4 jaar, 3 jaar studieduur nominaal, voltijd, hoogste vooropleiding VWO.

	18-19	17-18	16-17	15-16	14-15
Faculteit Bètawetenschappen	52%	53%	56%	56%	52%
Faculteit Diergeneeskunde	81%	83%	80%	81%	80%
Faculteit Geesteswetenschappen	56%	54%	53%	52%	53%
Faculteit Geneeskunde	78%	77%	80%	76%	82%
Faculteit Geowetenschappen	63%	68%	68%	61%	66%
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	59%	62%	59%	61%	60%
Faculteit Sociale Wetenschappen	71%	66%	66%	72%	70%
University College Roosevelt	84%	76%	84%	11%	–
University College Utrecht	83%	83%	82%	90%	91%
Totaal	62%	62%	62%	62%	61%

RENDEMENT BACHELORS

Rendement herinschrijvers na 4 jaar binnen de opleiding

Bron: Osiris, percentage bachelor inschrijvingen geslaagd na 4 jaar, 3 jaar studieduur nominaal, voltijd, hoogste vooropleiding VWO.

	18-19	17-18	16-17	15-16	14-15
Faculteit Bètawetenschappen	69%	70%	73%	74%	68%
Faculteit Diergeneeskunde	85%	88%	86%	86%	86%
Faculteit Geesteswetenschappen	72%	69%	68%	70%	71%
Faculteit Geneeskunde	83%	82%	87%	89%	93%
Faculteit Geowetenschappen	76%	82%	81%	79%	80%
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	74%	80%	77%	80%	78%
Faculteit Sociale Wetenschappen	84%	83%	85%	87%	85%
University College Roosevelt	98%	87%	92%	12%	–
University College Utrecht	96%	96%	94%	97%	97%
Totaal	76%	77%	78%	78%	77%

RENDEMENT MASTERS

Rendement 1-jarige masteropleiding naar herkomst

Bron: Osiris, rendement master inschrijvingen per cohortjaar, 1 jaar studieduur nominaal, voltijd, hoogst genoten opleiding van student voor aanvang master.

	<i>WO Bachelor UU</i>			<i>WO Bachelor niet UU</i>			<i>HBO</i>			<i>Buitenlandse vooropleiding</i>		
	Rendement na 2 jaar	Ingeschreven na 2 jaar	Uitval na 2 jaar	Rendement na 2 jaar	Ingeschreven na 2 jaar	Uitval na 2 jaar	Rendement na 2 jaar	Ingeschreven na 2 jaar	Uitval na 2 jaar	Rendement na 2 jaar	Ingeschreven na 2 jaar	Uitval na 2 jaar
20-21	84%	9%	6%	83%	7%	10%	89%	6%	4%	90%	4%	5%
19-20	86%	8%	6%	87%	7%	6%	95%	4%	1%	90%	5%	5%
18-19	84%	8%	9%	88%	5%	7%	92%	5%	3%	87%	7%	6%
17-18	87%	9%	4%	80%	12%	8%	91%	6%	3%	88%	5%	7%
16-17	87%	8%	5%	79%	13%	8%	95%	5%	1%	92%	2%	6%

Rendement 2-jarige masteropleiding naar herkomst

Bron: Osiris, rendement master inschrijvingen per cohortjaar, 2 jaar studieduur nominaal, voltijd, hoogst genoten opleiding van student voor aanvang master.

	<i>WO Bachelor UU</i>			<i>WO Bachelor niet UU</i>			<i>HBO</i>			<i>Buitenlandse vooropleiding</i>		
	Rendement na 3 jaar	Ingeschreven na 3 jaar	Uitval na 3 jaar	Rendement na 3 jaar	Ingeschreven na 3 jaar	Uitval na 3 jaar	Rendement na 3 jaar	Ingeschreven na 3 jaar	Uitval na 3 jaar	Rendement na 3 jaar	Ingeschreven na 3 jaar	Uitval na 3 jaar
19-20	71%	23%	6%	72%	17%	11%	71%	18%	11%	74%	16%	9%
18-19	72%	20%	8%	73%	16%	11%	73%	21%	7%	78%	11%	12%
17-18	74%	19%	7%	71%	15%	13%	76%	14%	10%	79%	9%	11%
16-17	75%	18%	7%	74%	15%	11%	71%	22%	8%	81%	9%	10%
15-16	77%	16%	8%	73%	17%	10%	66%	26%	8%	85%	8%	7%

LANDELIJKE CIJFERS ONDERWIJS

Inschrijvingen

	2023	2023	2022	2022	2021	2021	2020	2020	2019	2019	2018	2018	2017	2017	2016	2016
Universiteit Utrecht	38.287	11%	37.676	11%	36.932	11%	35.297	11%	32.366	11%	31.806	11%	30.944	11%	30.523	12%
Erasmus Universiteit Rotterdam	30.749	9%	30.954	9%	31.271	9%	30.084	9%	28.011	9%	26.965	9%	25.910	9%	24.451	9%
Radboud Universiteit Nijmegen	23.914	7%	24.072	7%	24.137	7%	23.546	7%	22.484	7%	21.654	7%	20.439	7%	19.339	7%
Rijksuniversiteit Groningen	34.047	10%	34.607	10%	35.118	10%	34.121	10%	31.828	10%	31.125	11%	29.296	11%	28.452	11%
Technische Universiteit Delft	25.998	8%	26.591	8%	26.672	8%	26.027	8%	24.959	8%	24.505	8%	23.310	8%	22.216	8%
Technische Universiteit Eindhoven	13.037	4%	12.815	4%	12.788	4%	12.870	4%	12.232	4%	11.969	4%	11.371	4%	10.759	4%
Tilburg University	19.518	6%	19.926	6%	20.249	6%	19.307	6%	17.348	6%	15.733	5%	14.244	5%	13.043	5%
Universiteit Leiden	33.028	10%	33.238	10%	33.704	10%	32.444	10%	30.404	10%	29.054	10%	27.722	10%	26.496	10%
Universiteit Maastricht	21.843	6%	21.124	6%	20.981	6%	19.709	6%	17.984	6%	17.172	6%	16.594	6%	15.980	6%
Universiteit Twente	11.814	3%	12.188	4%	12.609	4%	12.220	4%	11.402	4%	10.665	4%	9.919	4%	9.391	4%
Universiteit van Amsterdam	43.008	13%	42.120	12%	41.213	12%	39.050	12%	35.425	12%	34.273	12%	32.630	12%	31.023	12%
Vrije Universiteit Amsterdam	31.949	9%	31.729	9%	31.514	9%	29.645	9%	26.569	9%	24.338	8%	22.773	8%	22.312	8%
WU	12.968	4%	12.992	4%	13.057	4%	12.897	4%	12.279	4%	11.946	4%	11.446	4%	10.696	4%
Totaal	340.160	100%	340.032	100%	340.245	100%	327.217	100%	303.291	100%	291.205	100%	276.598	100%	264.681	100%

ONDERZOEK

Wetenschappelijke publicaties

Bron: PURE, Articles, Published, Approved, Validated, Academic, Peer reviewed.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Faculteit Bètawetenschappen	1.205	1.258	1.500	1.507	1.401	1.406
Faculteit Diergeneeskunde	472	510	616	622	602	628
Faculteit Geesteswetenschappen	332	400	493	409	445	426
Faculteit Geneeskunde	2.893	2.871	3.258	2.804	2.934	2.667
Faculteit Geowetenschappen	844	945	952	1011	958	878
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	325	355	373	362	371	346
Faculteit Sociale Wetenschappen	694	728	781	786	745	739
Totaal	6.388	6.674	7.548	7.106	7.072	6.759

Percentage Open Access publicaties

Bron: PURE/DOAJ/UPW/VSNU, Articles, Published, Approved, Validated, Academic, Peer reviewed.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Faculteit Bètawetenschappen	98%	99%	97%	95%	95%	95%
Faculteit Diergeneeskunde	99%	99%	99%	97%	96%	95%
Faculteit Geesteswetenschappen	85%	88%	83%	77%	77%	74%
Faculteit Geneeskunde	84%	86%	85%	81%	74%	69%
Faculteit Geowetenschappen	97%	98%	98%	97%	97%	96%
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	84%	93%	88%	86%	87%	85%
Faculteit Sociale Wetenschappen	96%	98%	97%	94%	92%	91%
Totaal	90%	92%	91%	88%	85%	83%

Lopende promoties

Bron: MyPhD, Lopende promotietrajecten op 31 december van rapportagejaar.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Faculteit Bètawetenschappen	1.036	1.039	1.041	987	974	956
Faculteit Diergeneeskunde	290	281	284	275	262	248
Faculteit Geesteswetenschappen	308	318	332	324	312	306
Faculteit Geneeskunde	1797	1.781	1.750	1.670	1.616	1.578
Faculteit Geowetenschappen	472	467	452	429	420	400
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	230	227	226	233	228	232
Faculteit Sociale Wetenschappen	334	322	305	298	322	322
Totaal	4.467	4.435	4.390	4.216	4.144	4.042

Afgeronde promoties

Bron: MyPhD, Afgeronde promotietrajecten met promotiedatum in rapportagejaar.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Faculteit Bètawetenschappen	126	134	111	120	138	122
Faculteit Diergeneeskunde	27	26	33	34	34	23
Faculteit Geesteswetenschappen	31	37	33	33	29	45
Faculteit Geneeskunde	214	222	151	218	248	208
Faculteit Geowetenschappen	64	50	44	59	71	47
Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie	16	27	33	23	40	42
Faculteit Sociale Wetenschappen	28	37	35	48	47	38
Totaal	506	533	440	535	607	525

PERSONEEL

FTE en aanstellingen per onderdeel naar WP/OBP

<i>FTE</i>			<i>Aanstellingen</i>		
Faculteit	WP	OBP	Faculteit	WP	OBP
Bèta	1210	547	Bèta	1292	887
DGK	464	404	DGK	511	492
FSW	588	271	FSW	705	465
GDL	-	20	GDL	-	23
GEO	574	208	GEO	612	345
GW	616	254	GW	707	426
NIKI	1	1	NIKI	1	1
REBO	528	165	REBO	612	269
UBD	2	1.164	UBD	2	1.340
UBU	-	122	UBU	-	147
UCU	44	22	UCU	57	35
Totaal	4.027	3.178	Totaal	4.499	4.430

FTE en aanstellingen per onderdeel

Faculteit/dienst	FTE	Aanstellingen
Bèta	1.725	2.179
DGK	868	1.003
FSW	859	1.170
GDL	20	23
GEO	782	957
GW	869	1.133
NIKI	2	2
REBO	693	881
UBD	1.166	1.342
UBU	122	147
UCU	66	92
Totaal	7.205	8.929

FTE en aanstellingen per onderdeel, naar M/V en OBP/WP

<i>FTE</i>			<i>Aanstellingen</i>		
Geslacht	WP	OBP	Geslacht	WP	OBP
Man	1.924	1.302	Man	2.119	1.720
Vrouw	2.103	1.876	Vrouw	2.380	2.710
Totaal	4,027	3.178	Totaal	4.499	4.430

FTE en aanstellingen naar HGL, UD en UHD

Functie	FTE	Aanstellingen
Hoogleraar	373	429
Universitair docent	1.099	1.215
Universitair hoofddocent	385	414
Totaal	1.857	2.058

FTE en aanstellingen naar AIO's en Promovendi

Functie	FTE	Aanstellingen
Bèta	560	566
DGK	123	126
FSW	146	157
GEO	217	221
GW	89	91
REBO	90	92
Totaal	1.225	1.253

FTE en aanstellingen naar HGL, UD en UHD

Functie	Geslacht	FTE	Aanstellingen
Hoogleraar	Man	251	288
Hoogleraar	Vrouw	122	141
Universitair docent	Man	521	571
Universitair docent	Vrouw	578	644
Universitair hoofddocent	Man	216	232
Universitair hoofddocent	Vrouw	169	182
Totaal		1.857	2.058

Verbonden partijen

Verbonden partijen (met beslissende zeggenschap)

- Stichting Dondersfonds*)
- Stichting ter bevordering van de beoefening van het privaatrecht (Sbbp)*)

*) Gegevens van genoemde rechtspersonen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is zijn niet opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Universiteit Utrecht.

Overige verbonden partijen (zonder beslissende zeggenschap)

Statutaire Zetel	Code **)
• Stichting Academisch erfgoed	Amsterdam 4
• Stichting Afrika studiecencentrum	Leiden 4
• Stichting T.M.C. Asser Instituut	Den Haag 4
• Stichting De Nederlandse school voor Onderwijsmanagement	Amsterdam 4
• Hippische onderzoekstichting	Utrecht 2
• Stichting Hoger onderwijs voor ouderen Utrecht	Utrecht 1
• Stichting Nederlandse School voor Openbaar Bestuur	Den Haag 1
• Stichting Post Doctorale Opleidingen Geestelijke Gezondheidszorg Utrecht	Utrecht 1
• Stichting Slot Zuylen	Zuylen 4
• Stichting Studenten huisvesting (SSH)	Utrecht 3
• Coöperatie Surf U.A.	Utrecht 4
• Stichting Netherlands Proteomics Center	Utrecht 2
• Stichting Roosevelt Academy Fonds	Middelburg 1
• Stichting Beheer Economic Board Utrecht	Utrecht 4
• Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh	Utrecht 4
• Vereniging Association of Geographic Information Laboratories in Europe (AGILE)	Utrecht 4
• European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR)	Utrecht 4
• European Veterinary Emergency and Critical Care Society	Utrecht 4
• International Society for the Study of Behavioral Development	Utrecht 4
• Nederlandse Vereniging voor Psychofysiologie	Amsterdam 2
• Vereniging Samenwerkingsverband Uithofbeheer	Utrecht 3
• Stichting Association of Institutions for Tropical Veterinary Medicine	Utrecht 3

Overige verbonden partijen (zonder beslissende zeggenschap)

Statutaire Zetel	Code **)
• Stichting Bevordering van de Wetenschapsbeoefening en Beroepsopleiding Farmacie	Utrecht 4
• Stichting Commission on European Family Law	Utrecht 4
• Stichting Diergeneeskundig Onderzoek Gezelschapsdieren	Utrecht 3
• Stichting Elsnet	Utrecht 4
• Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek	Utrecht 4
• Stichting Hans de Bruijn Foundation	Utrecht 4
• Stichting Instituut voor nationale en internationale Estate Planning	Utrecht 4
• Stichting Integratie Moleculaire Biologie en (Dier)Geneeskunde	Utrecht 4
• Stichting International Neighbourgroup Utrecht	Utrecht 4
• Stichting Ioniserende Stralen Practica V.O.	Utrecht 4
• Stichting Madoc	Utrecht 4
• Stichting P. Zwart Fonds	Utrecht 4
• Stichting ter Bevordering van Strafrechtelijk Onderzoek Utrecht	Utrecht 2
• Stichting tot het Organiseren van Wetenschappelijke Congressen en Symposia op het gebied van de Dierlijke voortplanting	Utrecht 4
• Stichting Utrechts Orgelarchief Maarten Albert Vente	Utrecht 4
• Stichting Vrijwilligersproject Explokat	Utrecht 4
• Stichting Weusman Fonds	Utrecht 4
• Stichting Zeno-Instituut voor de Wijsbegeerte	Utrecht 2
• Utrechtse Stichting voor Literatuurwetenschappelijk Onderzoek	Utrecht 4
• Vereniging Werkgroep Zeventiende Eeuw	Utrecht 3
• Stichting Het Spaans, Portugees en Latijns-Amerikaans Instituut	Utrecht 4
• Stichting Taaltechnologie	Utrecht 4
• Stichting Certipet	Rotterdam 4
• Stichting Utrecht Science Park	Utrecht 4
• Stichting EUscreen	Utrecht 4
• Stichting Pica	Utrecht 4
• Association Climate KIC	Utrecht 2
• Clarin	Utrecht 4
• Internationale Vereniging voor Neerlandistiek	Den Haag 4
• Stichting Utrecht Science Park	Utrecht 4
• Stichting EUscreen	Utrecht 4
• Stichting Pica	Utrecht 4
• Association Climate KIC	Utrecht 2
• Clarin	Utrecht 4
• Internationale Vereniging voor Neerlandistiek	Den Haag 4

**) Toelichting op de codes: 1 = contractonderwijs, 2 = contractonderzoek, 3 = onroerende zaken, 4 = overig

COLOFON

Het Jaarverslag 2023 is een uitgave van de Universiteit Utrecht.
Universiteit Utrecht is een publiekrechtelijke rechtspersoon gevestigd te Utrecht.

Correspondentieadres

Universiteit Utrecht
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 80125
3508 TC Utrecht

Bezoekadres

Heidelberglaan 8
3584 CS Utrecht

Website

uu.nl

Reacties

jaarverslag@uu.nl

Fotografie

Ivar Pel, Robert Oosterbroek, Ward Mevis, Robin Alysha Clemens,
Bas Niemans, Bas van Hattum, Jan Banning, DUB, UU (Mediateam).

Zie ook

uu.nl/jaarverslag

Productie

Universitaire Bestuursdienst
Vormgeving: Bram Nijssen

© 2024 Universiteit Utrecht